

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

97
ΜΠΛΕ

ΘΕΜΑ

**«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Γ.Σ.Π.
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ INTERREG»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ - 0804M025

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΚΑΛΥΒΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΑΓΑΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΧΙΩΤΙΝΗ - ΚΥΒΕΛΟΥ ΣΤΕΛΛΑ

INTERREG
III B CADSES

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	8
Εισαγωγή.....	10
<u>Κεφάλαιο 1</u>	12
1.1 Κοινοτικές Πολιτικές.....	12
1.2 Περιφερειακή Πολιτική.....	13
1.2.1 Διαρθρωτικά Ταμεία.....	14
1.2.2 Στόχοι Περιφερειακής Πολιτικής.....	14
1.2.3 Interreg I & II.....	15
1.2.4 Interreg III.....	18
<u>Κεφάλαιο 2</u>	21
2.1 Interreg IIIB CADSES.....	21
2.1.1 Επιλέξιμες Περιοχές.....	22
2.1.2 Ποιους Αφορά.....	22
2.1.3 Διάρκεια Προγραμμάτων-Έργων.....	22
2.1.4 Περιεχόμενο του Προγράμματος.....	23
2.1.4.1 Άξονες, Προτεραιότητες & Μέτρα.....	23
2.2 INTERREG IIIB CADSES-Προγράμματα.....	24
2.2.1 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.1.....	24
2.2.1.1 ADRIFISH.....	24
2.2.1.2 CARPATHIAN PROJECT.....	25
2.2.1.3 CONSPACE.....	26
2.2.1.4 DONAUREGIONEN.....	27
2.2.1.5 ED-C III.....	27
2.2.1.6 EMBRACE II.....	28
2.2.1.7 ESTIA-SPOSE.....	29

2.2.1.8 GO NETWORK.....	30
2.2.1.9 IDEQUA.....	31
2.2.1.10 INCLUD.....	31
2.2.1.11 INSERVNET.....	32
2.2.1.12 MATRIOSCA-AAP.....	33
2.2.1.13 PLANCOAST.....	34
2.2.1.14 PLANET CENSE.....	35
2.2.1.15 POLY.DEV.	35
2.2.1.16 RDA-NET CEDA2.....	36
2.2.1.17 REDECON.....	37
2.2.1.18 SEEDS.....	37
2.2.1.19 SIC!	38
2.2.1.20 SMART REGION.....	39
2.2.1.21 TECPARKNET.....	40
2.2.1.22 WEFNET.....	41
2.2.2 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.2.....	42
2.2.2.1 ADHOC.....	42
2.2.2.2 C.A.R.E.	43
2.2.2.3 CITYREGIO.....	43
2.2.2.4 CITYREGIO II.....	44
2.2.2.5 COURBIT.....	45
2.2.2.6 DONAUHANSE.....	46
2.2.2.7 HIST.URBAN.....	46
2.2.2.8 LHASA.....	47
2.2.2.9 MISTER.....	48
2.2.2.10 PROSIDE.....	49
2.2.2.11 RARE.....	49
2.2.2.12 READY.....	50

2.2.2.13	REPUS.....	51
2.2.2.14	RIMED.....	52
2.2.2.15	TECNOMAN PERSPECTIVES.....	52
2.2.2.16	UTN II.....	53
2.2.2.17	VITAL CITIES.....	54
2.2.3	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.3.....	55
2.2.3.1	COHESION.....	55
2.2.3.2	GOVERNET.....	56
2.2.3.3	IRENE.....	57
2.2.3.4	PARKS & ECONOMY.....	58
2.2.3.5	RURALTOUR.....	58
2.2.3.6	SHINING MOUNTAINS.....	59
2.2.3.7	SIMOCA.....	60
2.2.4	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.4.....	61
2.2.4.1	ENI.....	61
2.2.4.2	IMMENSITY.....	62
2.2.4.3	MIGRALINK.....	63
2.2.4.4	MIGRAVALUE.....	64
2.2.4.5	WEST.....	64
2.2.5	2η Προτεραιότητα - Μέτρο 2.1.....	65
2.2.5.1	A-B LANDBRIDGE.....	65
2.2.5.2	CITY PORTS.....	66
2.2.5.3	CORELOG.....	67
2.2.5.4	D4D.....	67
2.2.5.5	DANEWBE DATA.....	68
2.2.5.6	EU-CORE III.....	69
2.2.5.7	I-LOG.....	70
2.2.5.8	IMONODE.....	71

2.2.5.9 INTERIM.....	71
2.2.5.10 RAIRDEV.....	72
2.2.5.11 REVITA.....	73
2.2.5.12 TWIST.....	74
2.2.6 2η Προτεραιότητα - Μέτρο 2.2.....	75
2.2.6.1 AGROBIOTECH XCHANGE.....	75
2.2.6.2 B-CROSS.....	76
2.2.6.3 ELISA.....	76
2.2.6.4 EMBRACE.....	77
2.2.6.5 GILDANET.....	78
2.2.6.6 I2E-INFOTECH TO EXTEND.....	79
2.2.6.7 INDE.....	80
2.2.6.8 ISA-MAP.....	81
2.2.6.9 R.A.V.E. SPACE.....	82
2.2.6.10 SEITCO.....	83
2.2.6.11 TELEACCESS.....	83
2.2.6.12 TELMI.....	84
2.2.6.13 TRANS-IT.....	85
2.2.7 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.1.....	86
2.2.7.1 ARCHEOSITES.....	86
2.2.7.2 CHIRON.....	86
2.2.7.3DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE TOURISM.....	87
2.2.7.4 EST.....	88
2.2.7.5 GREENKEYS.....	89
2.2.7.6 HERITAGE ALIVE!	90
2.2.7.7 HERITOUR.....	91
2.2.7.8 HERMES.....	92

2.2.7.9	ITER.....	92
2.2.7.10	ROME.....	93
2.2.7.11	ROMIT.....	94
2.2.7.12	TRANSROMANICA.....	95
2.2.7.13	VILLAS.....	96
2.2.8	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.2.....	97
2.2.8.1	GREEN BELT.....	97
2.2.8.2	IPAM.....	98
2.2.8.3	ITACA.....	98
2.2.8.4	PANET 2010.....	99
2.2.8.5	SISTEMAPARC.....	100
2.2.8.6	TWREFERENCENET.....	101
2.2.8.7	WETLANDS II.....	102
2.2.9	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.3.....	103
2.2.9.1	CULTURAL LANDSCAPE.....	103
2.2.9.2	LOTO.....	104
2.2.9.3	REKULA.....	104
2.2.9.4	REVITAMIN.....	105
2.2.9.5	SURE.....	106
2.2.9.6	TRANSLANDS.....	107
2.2.10	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.1...108	
2.2.10.1	BETTER.....	108
2.2.10.2	C2ENET.....	109
2.2.10.3	CARBON-PRO.....	110
2.2.10.4	CER ²	110
2.2.10.5	DRBP.....	111
2.2.10.6	ISOTEIA.....	112
2.2.10.7	KATER II.....	113

2.2.10.8	MAGIC.....	114
2.2.10.9	SAWWTACA.....	115
2.2.10.10	SMS VOSLESS.....	116
2.2.10.11	TAQI.....	116
2.2.11	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.2...	118
2.2.11.1	ACCRETE.....	118
2.2.11.2	MONITOR.....	118
2.2.11.3	RED CODE.....	119
2.2.11.4	RIMADIMA.....	120
2.2.11.5	RISK AWARE.....	121
2.2.11.6	RIVER SHIELD.....	122
2.2.11.7	S.I.S.M.A.....	123
2.2.11.8	STRIM.....	123
2.2.12	1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.3...	124
2.2.12.1	CADSEALAND.....	124
2.2.12.2	EDUCATE!	125
2.2.12.3	ELLA.....	126
2.2.12.4	ENHYGMA.....	127
2.2.12.5	FLOODMED.....	128
2.2.12.6	HYDROCARE.....	128
2.2.12.7	ILUP.....	129
2.2.12.8	MOSES.....	130
2.2.12.9	NETWET 2.....	131
2.2.12.10	ODERREGIO.....	132
2.2.12.11	RAINDROP.....	133
2.2.12.12	SUMAD.....	133
2.2.12.13	WAREMA.....	134

<u>Κεφάλαιο 3</u>	136
3.1 G.I.S: Ορισμός, Καθιέρωση, Προβλήματα, Λογισμικό.....	136
3.1.1 Ορισμός.....	137
3.1.2 Μέρη ενός ΓΣΠ.....	138
3.1.2 Δεδομένα.....	138
3.1.3 Πλεονεκτήματα-Μειονεκτήματα.....	139
3.2 G.I.S & CADSES.....	140
3.3 Επεξεργασία μέσω Γ.Σ.Π.	140
3.3.1 Διαδικασίες Επεξεργασίας Πληροφοριών μέσω ArcView.....	141
<u>Κεφάλαιο 4</u>	143
4.1 Παραγόμενα αποτελέσματα επεξεργασίας μέσω GIS.....	143
<u>Κεφάλαιο 5</u>	149
5.1 Σχεδιασμός Ιστοσελίδας για το InterregIII B Cadses.....	149
5.1.1 Περιγραφή.....	149
5.1.2 Εφαρμογές και Διαδικασία.....	149
Επίλογος.....	153
Βιβλιογραφία.....	155

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών Κου Διονυσίου Καλύβα.

Θέμα της εργασίας είναι η «Ανάπτυξη διαδικτυακής εφαρμογής ΓΣΠ για τη διαχείριση και αξιολόγηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας Interreg». Κέντρο της επεξεργασίας είναι το πρόγραμμα CADSES το οποίο οριοθετείται μέσα στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III B η οποία εφαρμόστηκε κατά τα έτη 2000-2006.

Η εργασία αποτελείται από την εισαγωγή, πέντε κεφάλαια και τον επίλογο, τα οποία έχουν ως εξής:

Στο **Πρώτο Κεφάλαιο** γίνεται μια αναφορά των ευρωπαϊκών πολιτικών με ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή πολιτική, στο πλαίσιο της οποίας τοποθετείται η Πρωτοβουλία του INTERREG IIIB στην οποία περιλαμβάνεται το πρόγραμμα της μελέτης μας (CADSES). Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται εν συντομία, οι πρωτοβουλίες «INTERREG» και παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής.

Το **Δεύτερο Κεφάλαιο** ασχολείται αποκλειστικά με την παρουσίαση του προγράμματος CADSES. Περιγράφονται οι στόχοι, τα υπο-προγράμματα που δημιουργήθηκαν και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του κάθε ενός ξεχωριστά. Το κεφάλαιο αυτό, μας δίνει, στην ουσία, μια αναλυτική περιγραφή του προγράμματος ώστε να κατανοήσουμε την σημαντικότητά του μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής διακρατικής, διασυνοριακής και διαπεριφερειακής προσπάθειας συνεργασίας.

Το **Τρίτο Κεφάλαιο** ασχολείται με τη λειτουργία και τη χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) καταδεικνύοντας τη μεγάλη εξάπλωση τους σε πολλούς τομείς των σύγχρονων επιστημών καθώς επίσης και αποδεικνύοντας το εφικτό της εφαρμογής τους για την προσέγγιση και ανάλυση, μέσω αυτών, του INTERREG IIIB CADSES.

Στο **Τέταρτο Κεφάλαιο** παρουσιάζεται η ανάλυση, η αξιολόγηση και τα αποτελέσματα του INTERREG IIIB CADSES που προέκυψε μέσω της χρήσης GIS, ενώ παράλληλα επιχειρείται η προβολή και η απεικόνιση τους.

Το **Πέμπτο Κεφάλαιο** ασχολείται με την σύντομη περιγραφή των εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της Ιστοσελίδας CADSES στην οποία παρουσιάζονται εν γένει όλα τα στοιχεία και αποτελέσματα που περιγράφηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια.

Στον **Επίλογο** επιχειρείται μια σύνοψη της ανάλυσης που έχει προηγηθεί καθώς επίσης και η ευρύτερη εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν στο σύνολο της εργασίας.

Τελειώνοντας, θεωρώ υποχρέωση μου να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή της παρούσας εργασίας κ. Διονύσιο Καλύβα, για την σημαντική βοήθεια του και τις πολύτιμες παρατηρήσεις, διορθώσεις και κατευθύνσεις του. Επίσης, τα μέλη της επιτροπής κ. Αναστάσιο Καραγάνη, κα. Στέλλα Κυβέλου και κ. Αναστάσιο Τασόπουλο.

Σοβαρή επίσης παράλειψη θα αποτελούσε η μη αναφορά των ονομάτων των κ. Thomas Weber γενικό γραμματέα της διεύθυνση του INTERREG IIIB της περιοχής της Βαλτικής, της Δρ. Patricia Clarke ερευνήτριας του κέντρου διασυνοριακών σπουδών, της κ. Χριστίνας Καραταΐδη της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής της Ε.Ε. και της κ. Hannie Baele από την υπηρεσία του INFOREGIO για την άμεση και διαφωτιστική ανταπόκριση τους σε σχετικά ερωτήματα .

Θα ήθελα να αναφέρω επίσης την σημαντικότερη συμβολή του συναδέλφου μου, κ. Γεωργίου Ζαβάκου στην πορεία αυτής της εργασίας, για όλη την βοήθεια που μου παρείχε, δίχως την οποία το αποτέλεσμα ίσως να μην ήταν το αναμενόμενο. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και όσους από τα μέλη του οικογενειακού και φιλικού περιβάλλοντος μου προσέφεραν με τις συμβουλές και τις σημειώσεις τους τεράστια βοήθεια, πρακτική και ψυχολογική.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι η παρουσίαση του προγράμματος CADSES, το οποίο οριοθετείται μέσα στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας INTERREG III B και αποτελεί στην ουσία το πιο βασικό εργαλείο διεθνικής συνεργασίας.

Η επιλογή του προγράμματος CADSES δεν έγινε τυχαία, αλλά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

Καταρχάς, αποτελεί ένα από τα πιο πρόσφατα προγράμματα των πρωτοβουλιών INTERREG, πράγμα το οποίο κάνει τα συμπεράσματά μας επίκαιρα και αξιοποιήσιμα. Οι περιοχές προγράμματος επίσης (Κεντρική Ευρώπη, περιοχές Αδριατικής, Παραδουνάβιες περιοχές, Νοτιο-ανατολική Ευρώπη) μας αφήνουν πολλά ερωτηματικά σε σχέση με το βαθμό αντίδρασής τους στα, εφαρμοζόμενα σε αυτές, προγράμματα μιας και αρκετές «απείχαν» έως τότε από οποιαδήποτε σημαντική ευρωπαϊκή διεργασία. Βασικό σημείο επιλογής του CADSES αναδείχθηκε επίσης και η συμμετοχή της Ελλάδας σε αρκετά μεγάλο βαθμό σημαντικών υπο-προγραμμάτων. Τέλος, βασικό χαρακτηριστικό του CADSES, το οποίο το κάνει ελκυστικό προς μελέτη, είναι η συμμετοχή περιοχών εκτός ΕΕ και η προσπάθεια συνεργασίας με ενταγμένες και άρα πιο «έμπειρες» περιοχές-χώρες, από την άποψη της εφαρμογής ευρωπαϊκών οδηγιών.

Η ελκυστικότητα, ωστόσο, για επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση του CADSES μετριάστηκε στην πορεία της εργασίας για διάφορους λόγους.

Τα, μέχρι και πρόσφατα, τρέχοντα προγράμματα, μπορεί να μας κεντρίζουν το ενδιαφέρον με την επικαιρότητά τους, παρουσιάζουν όμως και βασικότερες ελλείψεις δεδομένων, είτε λόγω του ότι δεν έχει διέλθει αρκετό χρονικό διάστημα προκειμένου να δημοσιευτούν οι όποιες εκροές, είτε εξαιτίας της ανεπαρκούς οργάνωσης των διευθύνσεων των επιμέρους προγραμμάτων. Αυτό, επηρέασε άμεσα και την GIS ανάλυση που έγινε στη συνέχεια, μιας και τα αποτελέσματα της είναι προέκταση των δεδομένων που καταχωρούνται. Η ποικιλομορφία, επίσης των συμμετεχόντων περιοχών εφαρμογής, η ανομοιογένεια στην κατανομή των πόρων, οι ασήμαντες επιδράσεις λόγω του μικρού ύψους χρηματοδότησης, η εξαγωγή αποτελεσμάτων με την μορφή ποιοτικών δεδομένων, οι αδυναμίες του λογισμικού να ανταποκριθεί σε πιο σύνθετες μορφές απεικόνισης κ.α., κάνουν την προσέγγιση του INTERREG IIIB CADSES πολλές φορές αδύνατη ή ανούσια.

Η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε αφορά κατά βάση ηλεκτρονικής μορφής συγγράμματα και τίτλους ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Τα βασικά ψηφιακά δεδομένα προήλθαν από την βάση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (EUROSTAT) και όλες τις επί μέρους επίσημες ιστοσελίδες των υπο-προγραμμάτων σε συνεργασία με τα γραφεία επικοινωνίας του καθενός. Προμήθεια βασικών χωρικών πληροφοριών έγινε επίσης από το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρωπίνου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου.

Για την δημιουργία επί συνόλου του παρόντος συγγράμματος χρησιμοποιήθηκαν τα πιο αποδοτικά και εύχρηστα εργαλεία προκειμένου να αποτυπωθούν και να αποδοθούν όσο το δυνατόν πιο κατανοητά τα τελικά αποτελέσματα έρευνας. Έτσι, για την γεωγραφική επεξεργασία και αναγωγή των στατιστικών δεδομένων σε χωρικές ψηφιακές πληροφορίες χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή ARCVIEW

3.2. Για την διαμόρφωση των κειμένων, τις επεξεργασίες και τις διαγραμματικές απεικονίσεις, η εφαρμογή MICROSOFT OFFICE 2007. Για την καλύτερη προσαρμογή εικόνων στο κείμενο και την ιστοσελίδα, η εφαρμογή PHOTOSHOP CS2. Τέλος, για την δημιουργία της Ιστοσελίδας CADSES, χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα MICROMEDIA DREAMWEAVER, MICROMEDIA FIREWORKS και το HTML EDITOR με επεξεργασία της βάσης δεδομένων του με τέτοιο τρόπο που να μην χρειάζεται υποστηρικτικό ηλεκτρονικό σύστημα(SERVER) για την πραγματοποίηση των υπερ-συνδέσεων.

Κεφάλαιο 1

1.1 Κοινοτικές Πολιτικές

Από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κοινοτικές πολιτικές παίζουν σημαντικότατο ρόλο στη διαμόρφωση της στρατηγική της και βρίσκονται σε μια συνεχή πορεία εμπλουτισμού και ανανέωσης.

Οι Κοινοτικές πολιτικές εκφράζουν την πολιτική βούληση των Κρατών Μελών να εφαρμόσουν κοινές πολιτικές σε ορισμένους ειδικούς τομείς. Σκοπός τους δεν είναι να συμβάλουν σε αυτήν καθεαυτή τη χωρική ανάπτυξη, αλλά να υλοποιήσουν τους ειδικούς τους στόχους. Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι το άρθρο 130 Β της Συνθήκης της Λισσαβόνας, προβλέπει την υποχρέωση για τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής που ορίζεται στο άρθρο 130 Α. Μία από τις επιδιώξεις αυτού του στόχου είναι να προωθηθεί η ισόρροπη και αρμονική ανάπτυξη της Κοινότητας στο σύνολό της.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ της 7ης Φεβρουαρίου 1992 και τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου, αργότερα την ίδια χρονιά, διεύρυναν σημαντικά τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Επιτροπής και αύξησαν κατά πολύ τον προϋπολογισμό των κοινοτικών πολιτικών. Ειδικότερα, η Συνθήκη του Μάαστριχτ ενίσχυσε τις αρμοδιότητες των τομεακών πολιτικών της Ένωσης που έχουν σημαντικές χωρικές επιπτώσεις. Για την επίτευξη των στόχων της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής (άρθρα 130 Ρ-Τ), δημιουργήθηκαν σημαντικά χρηματοδοτικά μέσα, όπως το Ταμείο Συνοχής και το κονδύλιο του προϋπολογισμού για τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα. Η Επιτροπή μπορεί σήμερα να αναλάβει δράσεις με χωροταξικό αντίκτυπο μέσω διαφόρων σημαντικών κοινοτικών πολιτικών, όπως: η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), η πολιτική για τις Μεταφορές και τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα, οι Διαρθρωτικές πολιτικές, η ΕΤΑ, η πολιτική Ανταγωνισμού και η Περιβαλλοντική πολιτική.

Όσο, λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά αρμοδιότητες σε πολλά ζητήματα, τόσο περισσότερο τείνει να ασκεί ένα ρυθμιστικό και συντονιστικό ρόλο σε διάφορες πλευρές της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και να καθορίζει άμεσα και έμμεσα τις προοπτικές ανάπτυξης όλων των περιοχών στα πλαίσια ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου.

Το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου επιδιώκει να αποτελέσει ένα κείμενο αναφοράς στο οποίο θα πρέπει να στηρίζονται τα σημερινά όργανα άσκησης Κοινοτικών πολιτικών λαμβάνοντας, παράλληλα, υπ' όψη κατά τη διατύπωση των πολιτικών τους τη διάσταση του χωροταξικού σχεδιασμού. Έτσι θα αυξηθεί η σύγκλιση των διαφόρων πολιτικών και θα περιοριστούν οι μεταξύ τους ασυνέπειες. Τα Κράτη Μέλη και η Επιτροπή θεωρούν τον χωροταξικό σχεδιασμό ως σημαντική συμβολή στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τομεακών πολιτικών της Ένωσης, έχοντας υπόψη ότι η επικουρικότητα σημαίνει συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που αναλαμβάνονται τόσο σε Κοινοτικό όσο και σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

1.2 Περιφερειακή Πολιτική

Αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια από τις πλουσιότερες περιοχές του κόσμου, υπάρχουν τεράστιες διαφορές εισοδήματος και δυνατοτήτων μεταξύ των περιφερειών της. Η ένταξη των 12 νέων κρατών μελών, από το 2004, των οποίων τα εισοδήματα είναι πολύ χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ, διεύρυνε αυτές τις διαφορές. Στόχος επομένως της περιφερειακής πολιτικής είναι η μεταφορά πόρων από τις εύπορες στις φτωχότερες περιφέρειες. Η περιφερειακή πολιτική δεν αποτελεί μόνο ένα μέσο οικονομικής αλληλεγγύης, αλλά και μια ισχυρή δύναμη οικονομικής ολοκλήρωσης.

Η περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμβάλλει, λοιπόν, στον περιορισμό των διαρθρωτικών ανισοτήτων μεταξύ των περιοχών της ΕΕ, στην ισόρροπη ανάπτυξη της κοινοτικής επικράτειας καθώς και στην προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους. Θεμελιωμένη στις έννοιες της αλληλεγγύης και της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η περιφερειακή πολιτική επιτυγχάνεται με την ποικιλία των χρηματοδοτικών διαδικασιών, κυρίως μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Για την περίοδο 2007-2013, η περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση στον προϋπολογισμό της ΕΕ με ένα κονδύλι της τάξης των 348 δισ. ευρώ. Με την έγκριση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης το 1986, συμπεριλήφθηκε στους στόχους η οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992) θεσμοθέτησε τελικά αυτή την πολιτική στο πλαίσιο της συνθήκης ΕΚ (άρθρα 158 έως 162).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει μια δυναμική πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης από το 1975, μεταφέροντας πόρους από τα πλουσιότερα στα φτωχότερα κράτη μέλη και περιφέρειες μέσω των λεγόμενων Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ. Το διάστημα 2000-2006, οι δαπάνες από αυτά τα Ταμεία αντιπροσώπευαν το ένα τρίτο περίπου του κοινοτικού προϋπολογισμού. Οι σημαντικότεροι δικαιούχοι ήταν η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, η Νότια Ιταλία και το ανατολικό τμήμα της Γερμανίας.

Τα νέα κράτη μέλη, πολύ πριν από την ένταξή τους στην ΕΕ, άρχισαν να λαμβάνουν κοινοτική χρηματοδοτική στήριξη για τα έργα περιφερειακής ανάπτυξης μέσω διαφόρων προ-ενταξιακών προγραμμάτων.

Με την ευκαιρία της ένταξης αυτών των κρατών μελών, η ΕΕ προέβη στην αναδιοργάνωση και στην αναδιάρθρωση των περιφερειακών της δαπανών. Οι νέοι κανόνες εφαρμόζονται το διάστημα 2007-2013. Κατά τη διάρκεια αυτής της επταετίας, οι περιφερειακές δαπάνες θα αυξηθούν στο 36% του προϋπολογισμού της ΕΕ, δηλαδή σε 308 δισεκατομμύρια ευρώ. Στόχος είναι να δημιουργηθούν οι συνθήκες εκείνες που ευνοούν την ανάπτυξη για το σύνολο της οικονομίας της ΕΕ και να επικεντρωθούν οι δράσεις σε τρεις στόχους: σύγκλιση, ανταγωνιστικότητα και συνεργασία. Η νέα αυτή προσέγγιση καλείται πολιτική συνοχής.

Ως συνέπεια της ένταξης 12 σχετικά φτωχών νέων κρατών μελών, τα επόμενα χρόνια, προτεραιότητα θα δοθεί σε αυτά τα κράτη και στις περιοχές των άλλων κρατών μελών της ΕΕ που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες ανάγκες. Με βάση σημερινές εκτιμήσεις, από το 2007 έως το 2013, τα 12 νέα κράτη μέλη θα λάβουν το 51% των συνολικών περιφερειακών δαπανών, αν και αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το ένα τέταρτο του συνολικού πληθυσμού.

1.2.1 Διαθρωτικά Ταμεία

Συμπερασματικά, από όλα τα παραπάνω, για να υποστηριχθεί η πραγματοποίηση μίας ενιαίας αγοράς και στην προοπτική της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποφάσισε, ήδη από το 1988, να προάγει μία πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με στόχο τη μείωση της διαφοράς μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών.

Αυτή η κοινοτική πολιτική υπέρ των Περιφερειών, με την υποστήριξη των τοπικών φορέων, βασίζεται στην επεξεργασία πολυετών προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από τα Τέσσερα Διαρθρωτικά Ευρωπαϊκά Ταμεία.

FEDER (Fonds Europeen de Developpement Regional): το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) χρηματοδοτεί υποδομές, παραγωγικές επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης και βοηθειών στις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

FSE (Fonds Social Europeen): Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ευνοεί την εισχώρηση των άνεργων και των μη ευνοημένων ομάδων εργαζομένων, ειδικότερα διά της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων κατάρτισης και συστημάτων υποστήριξης της απασχόλησης.

IFOP (Instrument Financier d'Orientation de la Pêche): Το Χρηματοδοτικό Μέσο για τον Προσανατολισμό της Αλιείας αναφέρεται στην προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του τομέα

FEOGA – Προσανατολισμός (Fonds Europeen d'Orientation et de Garantie Agricole): Ο τομέας «Προσανατολισμός» του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αγροτικού Προσανατολισμού και Εγγύησης χρηματοδοτεί τις δραστηριότητες αγροτικής ανάπτυξης και υποστήριξης στην κυρία γεωργία για τις καθυστερημένες περιοχές.

Υπάρχει επίσης όπως είδαμε και το « Ταμείο Συνοχής » που δημιουργήθηκε το 1993 για να υποστηρίξει τα λιγότερο ακμάζοντα ευρωπαϊκά κράτη: την Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία. Αυτό το ταμείο όμως ενδιαφέρει το σύνολο της επικράτειας και χρηματοδοτεί μεγάλα έργα κυρίως σε θέματα μεταφορών και υποδομών.

1.2.2 Στόχοι Περιφερειακής Πολιτικής

Τα διαρθρωτικά Ταμεία και τα άλλα υφιστάμενα οικονομικά όργανα συνεισφέρουν, καθένα με τον τρόπο του, στην πραγματοποίηση τριών κυρίων στόχων επεξεργασμένων βάσει των εθνικών προγραμμάτων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και είναι συγκεντρωμένα σε περιφέρειες σύμφωνα με κοινά κριτήρια ανάπτυξης και προβλήματα.

Εκχωρίζουν μεταξύ άλλων:

Περιφέρειες του Στόχου 1 (εδαφικός): για την προμήθεια βασικών εξοπλισμών με σκοπό την πλήρωση των κενών της ανάπτυξης και την προώθηση της οικονομικής απογείωσης. Πενήντα περιφέρειες (που εκπροσωπούν το 22% του συνολικού ευρωπαϊκού πληθυσμού) υπεισέρχονται στο Στόχο 1 και στις οποίες προορίζεται το 70% των πιστώσεων.

Περιφέρειες του Στόχου 2 (εδαφικός): για να υποστηριχθεί η οικονομική και κοινωνική μετατροπή των βιομηχανικών, αγροτικών, αστικών ή αλιευτικών περιοχών, οι

οποίες παρουσιάζουν δομικές δυσκολίες. Αυτές οι περιοχές περιλαμβάνουν το 18% του πληθυσμού της ΕΕ και ωφελούνται με το 11,5% των πιστώσεων.

Περιφέρειες του Στόχου 3 (θεματικός): αυτός ο στόχος συγκεντρώνει όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κατάρτισης και την προαγωγή της απασχόλησης. Λαμβάνει το 12,3% των πιστώσεων.

1.2.3 Οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες

Πέρα από τους κύριους στόχους, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέλαβε την ιδέα των «κοινοτικών πρωτοβουλιών». Πρόκειται για 4 ειδικά προγράμματα που προτίθενται να επισημάνουν κοινές λύσεις για εκείνες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Αυτές οι πρωτοβουλίες εννοούνται με το 5,35% των διαρθρωτικών ταμείων και χρηματοδοτούνται, η καθεμιά, από ένα και μοναδικό ταμείο:

INTERREG: ενθαρρύνει τις διασυνοριακές, διακρατικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες, διαμέσου συνεργασιών που υπερβαίνουν τα σύνορα, για να ευνοήσουν έναν ισορροπημένο προγραμματισμό πολλαπλών περιφερειών. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.

LEADER +: έχει στόχο τη συνένωση των κοινωνικό-οικονομικών φορέων των αγροτικών περιφερειών για να ενθαρρύνει νέες τοπικές στρατηγικές αειφόρου ανάπτυξης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το FEOGA Προσανατολισμός.

URBAN II: υποστηρίζει κυρίως τις καινοτόμες στρατηγικές αναβάθμισης αστικών περιοχών ή πόλεων που βρίσκονται σε κρίση. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.

EQUAL: προτίθεται να αντιμετωπίσει τις ανισότητες και τις διακρίσεις στην πρόσβαση στην αγορά της εργασίας. Η πρωτοβουλία χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.

Οι «Ανανεωτικές πρωτοβουλίες» τέλος δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν το δυναμισμό και την καινοτομία στις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στη δημιουργία νέων στρατηγικών και στην πειραματική φάση των έργων.

1.2.3 INTERREG I & II

Το πρόγραμμα INTERREG II B CADSES είναι αυτό που θα μας απασχολήσει στην συνέχεια και για το οποίο θα γίνει λεπτομερής αναφορά στο επόμενο κεφάλαιο. Σε αυτό το σημείο όμως είναι σκόπιμο να αναφερθούμε στο γενικότερο πλαίσιο της πρωτοβουλίας INTERREG και να περιγράψουμε περιληπτικά τους στόχους, την λογική και τα αποτελέσματα των παλαιότερων και νεότερων εκδόσεών του.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG λοιπόν, είναι ο κύριος εκφραστής της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη στήριξη της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Έχει ως στόχο να ενθαρρύνει την αρμονική, ισορροπημένη και αειφόρο ανάπτυξη ολόκληρης της Ένωσης. Σε γενικές γραμμές, επιδιώκει την επίτευξη ενός στόχου που είναι κοινός σε πολλές διαρθρωτικές παρεμβάσεις: την αύξηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη των 15 και στη διευρυνόμενη Ένωση.

Ο γενικός στόχος των πρωτοβουλιών INTERREG ήταν και παραμένει το να μην αποτελούν τα εθνικά σύνορα εμπόδια στην ισόρροπη ανάπτυξη και στην ενοποίηση του ευρωπαϊκού εδάφους. Η απομόνωση μεθοριακών περιοχών έχει δύο πτυχές: αφενός, τα σύνορα αποκόπτουν μεθοριακές κοινότητες, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά και δυσχεραίνουν τη συνεκτική διαχείριση των οικοσυστημάτων· αφετέρου, οι μεθοριακές περιοχές υπήρξαν συχνά παραμελημένες στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής, με αποτέλεσμα να τείνουν οι οικονομίες τους να καταστούν περιφερειακές εντός των εθνικών συνόρων. Η ενιαία αγορά και η ΟΝΕ αποτελούν ισχυρούς καταλύτες για τη μεταβολή της εν λόγω κατάστασης.

Εντούτοις, τεράστια παραμένουν τα περιθώρια για ενίσχυση της συνεργασίας προς το αμοιβαίο συμφέρον των μεθοριακών περιοχών σε ολόκληρη την Κοινότητα. Η πρόκληση είναι ακόμη μεγαλύτερη εάν ληφθεί υπόψη η μελλοντική διεύρυνση της Κοινότητας, δεδομένου ότι τούτο θα αυξήσει τον αριθμό των εσωτερικών συνόρων της και θα μετατοπίσει σταδιακά τα εξωτερικά της σύνορα προς ανατολάς.

Τα σύνορα πολύ συχνά αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξη των περιφερειών αφού υπάρχουν παράγοντες διαφοροποίησης όπως η γλώσσα και τα διαφορετικά διοικητικά συστήματα. Επιπλέον, λόγω του περιφερειακού χαρακτήρα τους, οι μεθοριακές περιοχές δεν τυγχάνουν πάντοτε ιδιαίτερης προσοχής από τις κεντρικές διοικήσεις.

Το INTERREG II αποτέλεσε συνέχεια της πρωτοβουλίας INTERREG I, η οποία εφαρμόστηκε την περίοδο 1989-93 και ανέπτυξε 31 επιχειρησιακά προγράμματα συνολικού ύψους χρηματοδότησης 1.082 εκατομμυρίων ECU, ποσό το οποίο διατέθηκε κυρίως για τις περιοχές του Στόχου 1. Το INTERREG I στόχευε στην ανάπτυξη και αναδόμηση των συνοριακών περιοχών.

Η κοινοτική πρωτοβουλία INTERREG εισήχθη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 1990. Αντιπροσώπευε μια νέα προσέγγιση στις κοινοτικές παρεμβάσεις τόσο όσον αφορά τους γενικούς στόχους της –την διευκόλυνση και επιτάχυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, κυρίως εν όψει της Ενιαίας Αγοράς – και στην επιχειρησιακή της προσέγγιση μέσα στα Διαρθρωτικά Ταμεία (διευρωπαϊκή διάσταση στον σχεδιασμό και την διαχείριση της υλοποίησης των προγραμμάτων των ΔΤ.)

Σε αυτό το στάδιο κάλυψε μόνο την δέσμη της διασυνοριακής συνεργασίας, η οποία υπήρξε η πιο μακροβιότερη μορφή συνεργασίας αυτής της φύσης που ανάγεται πίσω στη δεκαετία του 1950. Το INTERREG I υποστήριξε 31 προγράμματα, από τα οποία 4 αφορούσαν θαλάσσια σύνορα.

Στην περίοδο 1994-1999, το INTERREG επεκτάθηκε επιφανειακά και μέχρι το τέλος αυτής της περιόδου το INTERREG II υποστήριζε 75 προγράμματα σε τρεις δέσμες. Η Δέσμη Α στη διασυνοριακή συνεργασία, η Δέσμη Β στην ολοκλήρωση των ενεργειακών δικτύων, και η Δέσμη Γ στην συνεργασία στον περιφερειακό και χωρικό σχεδιασμό. Περιοχές επιλέξιμες για το INTERREG II ήταν όλες οι περιοχές των NUTS1 II και NUTS

¹ «Nomenclature of Territorial Units for Statistics» ή «Ονοματολογία Εδαφικών Στατιστικών Ενοτήτων». Η ταξινόμηση NUTS χρησιμοποιείται από το 1988 στη κοινοτική νομοθεσία αλλά μόλις το 2003, έπειτα από 3 χρόνια προετοιμασίας, εκδόθηκε κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη NUTS. Ο πρωταρχικός στόχος των NUTS είναι η κατάταξη όλων των περιφερειών συγκρίσιμου μεγέθους στο ίδιο επίπεδο για τη διευκόλυνση της

III στην Κοινότητα, που βρίσκονται σε εσωτερικά και εξωτερικά εδάφη και συγκεκριμένες περιοχές NUTS III στα θαλάσσια σύνορα.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-99, η πρωτοβουλία INTERREG III εξακολούθησε και διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της INTERREG και της REGEN της προηγούμενης περιόδου, εφαρμόστηκε δε στο πλαίσιο τριών διακεκριμένων δράσεων: της διασυνοριακής συνεργασίας (2 600 εκατ. ευρώ), των διεθνικών ενεργειακών δικτύων (550 εκατ. ευρώ) και της κοινής δράσης για την αντιμετώπιση πλημμύρων και ξηρασίας, καθώς και για την ανάπτυξη του χωροταξικού σχεδιασμού για μεγάλα συγκροτήματα γεωγραφικών περιοχών σε ολόκληρη την Κοινότητα, την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και τη Μεσόγειο (413 εκατ. ευρώ). Εξάλλου, η διαπεριφερειακή συνεργασία στην Κοινότητα για θέματα άλλα πλην της υποδομής («soft issues») που σχετίζονται με την περιφερειακή ανάπτυξη, έχει τύχει ειδικής ενίσχυσης (200 εκατ. ευρώ για την περίοδο 1994-99) στο πλαίσιο του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2083/1993 της 20ής Ιουλίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4254/88 για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης².

Η χρηματοδότηση για την πρωτοβουλία INTERREG διατέθηκε κυρίως για την προώθηση κοινών λύσεων με σκοπό την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την

εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις πολιτισμικές ανταλλαγές, για προβλήματα στο χώρο της υγείας σε μεθοριακές περιφέρειες, για την περιβαλλοντική προστασία και βελτίωση, την ΕΤΑ, τα ενεργειακά δίκτυα, τις μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (που αποτελούν τις βασικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες του στόχου 1), καθώς και για την προώθηση κοινών συστημάτων διαχείρισης και διασυνοριακών και διακρατικών φορέων.

Η εν λόγω εμπειρία καταδεικνύει ότι σε πολλές περιπτώσεις έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα για τον από κοινού διασυνοριακό προγραμματισμό και τη διαχείριση του προγράμματος. Εντούτοις, η έντονη συνεργασία που υπάρχει, για παράδειγμα, στην περίπτωση των «ευρω-περιφερειών», εξακολουθεί να αποτελεί εξαίρεση παρά τον κανόνα. Παρά το γεγονός ότι έχει παρατηρηθεί έντονη αναπτυξιακή δραστηριότητα σε μεθοριακές περιοχές και οι εν λόγω περιοχές έχουν προφανώς επωφεληθεί από τη δραστηριότητα αυτή, ήταν κατά κανόνα πολύ περισσότερο δυσχερής η από κοινού θέσπιση αληθινής διασυνοριακής δραστηριότητας. Σε ορισμένες περιπτώσεις τούτο οδήγησε σε παρενέργειες όπως στην εκτέλεση παράλληλων έργων στις δύο πλευρές των συνόρων. Οποσδήποτε, τούτο στέρησε από τις μεθοριακές περιοχές και τα κράτη μέλη τα πλήρη οφέλη της συνεργασίας.

Η πρωτοβουλία INTERREG II Γ επέτρεψε να αποκτηθεί κάποια εμπειρία σχετικά με τη συνεργασία σε ευρύτερα διεθνικά εδάφη, με τη συμμετοχή εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αυτοδιοικήσεων, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερου βαθμού ενοποίησης των εν λόγω περιφερειών. Εντούτοις, ο βαθμός συνεργασίας ποικίλλει.

Όσον αφορά τα εξωτερικά σύνορα και τη συνεργασία με χώρες που δεν είναι μέλη της Ένωσης, παρατηρήθηκαν επιπλέον προβλήματα που προκύπτουν ιδίως λόγω των αδύναμων διοικητικών δομών στις χώρες αυτές, καθώς και από δυσκολίες ως προς τον

εφαρμογής, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της Κοινής Περιφερειακής Πολιτικής της Ένωσης.

² ΕΕ L 193, 31.7.1993, σ. 34

συντονισμό των μέσων εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, όπως είναι το PHARE, το TACIS και το MEDA, με προγράμματα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας INTERREG, λόγω ύπαρξης διαφορών ως προς τους επιχειρησιακούς κανόνες.

Τέλος, η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει αναπτυχθεί σε διάφορους τομείς. Εντούτοις, το υφιστάμενο σύστημα χρηματοδότησης, δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2083/93, έχει το μειονέκτημα ότι συγκεντρώνει άμεσα, υπό τον έλεγχο της Επιτροπής, τη διαχείριση υπερβολικά υψηλού αριθμού έργων, ενώ διαχωρίζει τις εν λόγω προσπάθειες από τις διασυνοριακές και διεθνικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας INTERREG.

Στο πλαίσιο αυτό, ο στόχος της νέας φάσης της πρωτοβουλίας INTERREG (INTERREG III) είναι να ενισχύσει την οικονομική και τη κοινωνική συνοχή στην Κοινότητα, προωθώντας τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία και την ισόρροπη ανάπτυξη στο έδαφός της. Κατά συνέπεια, η ανάληψη δράσης σχετικά με τα σύνορα και τις μεθοριακές περιοχές εντός και εκτός της Κοινότητας βρίσκεται στο επίκεντρο της πρωτοβουλίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί :

- στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας, ιδιαίτερα ενόψει της διεύρυνσης,
- στη συνεργασία όσον αφορά τις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες της Κοινότητας,
- στη συνεργασία για την προώθηση της ειρηνευτικής διαδικασίας στα Βαλκάνια, και
- στη συνεργασία σχετικά με τις νησιωτικές περιφέρειες.

1.2.4 INTERREG III

Το INTERREG III αποτελεί συνέχεια του INTERREG I & II και είναι μια Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, τη διακρατική και τη διαπεριφερειακή συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την προγραμματική περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Αυτή η νέα φάση της Πρωτοβουλίας INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της ηπείρου.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών και των περιοχών που συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III διακρίνεται σε 3 Δέσμες:

- **Δέσμη Α'** - Διασυνοριακή συνεργασία, μεταξύ αρχών γειτονικών κρατών με στόχο την ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πολιτικών για μια ολοκληρωμένη περιφερειακή και αειφόρο χωροταξική ανάπτυξη.
- **Δέσμη Β'** - Διακρατική συνεργασία, μεταξύ κρατικών, περιφερειακών και τοπικών αυτοδιοικήσεων, ώστε να επιτευχθεί αειφόρος, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ικανοποιητικότερη χωροταξική ολοκλήρωση με υποψήφιες και άλλες γειτονικές χώρες.

- **Δέσμη Γ'** - Διαπεριφερειακή συνεργασία, με στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και μέσων για την περιφερειακή ανάπτυξη και συνοχή.

Η βασική πρόκληση για τη νέα φάση INTERREG είναι επομένως, να χρησιμοποιηθούν οι θετικές εμπειρίες αληθινής συνεργασίας, στο πλαίσιο των υφιστάμενων προγραμμάτων και να αναπτυχθούν προοδευτικά οι δομές για την εν λόγω συνεργασία, σε ολόκληρη την Κοινότητα και με τις γειτονικές χώρες.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ανάπτυξη της συνεργασίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας INTERREG III, διέπεται από τις ακόλουθες αρχές :

Κοινή διασυνοριακή/διεθνική στρατηγική και αναπτυξιακό πρόγραμμα: Η ανάπτυξη μιας κοινής στρατηγικής και ενός ΠΚΠ που θα θεσπίζει κοινές δραστηριότητες, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοχή των προτάσεων που υποβάλλονται για κοινοτική χρηματοδότηση. Όλα τα μέτρα και οι ενέργειες πρέπει να βασίζονται στον εν λόγω κοινό προγραμματισμό για τις συγκεκριμένες περιφέρειες ή εδάφη και να επιδεικνύουν την προστιθέμενη αξία τους.

Οι ενέργειες που επιλέγονται για την εφαρμογή του προγραμματισμού πρέπει επίσης να έχουν διασυνοριακό/διεθνικό χαρακτήρα. Τούτο σημαίνει ότι είναι επιλέξιμες μόνον εφόσον έχουν επιλεγεί από κοινού και εφαρμόζονται είτε σε δύο ή σε περισσότερα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, ή σε ένα μόνο κράτος μέλος εφόσον είναι δυνατόν να αποδειχθεί ότι η ενέργεια αυτή έχει σημαντικές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες.

Κατά τον προγραμματισμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γενικές κατευθύνσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και των κοινοτικών πολιτικών. Τούτο σημαίνει ότι θα δοθεί προτεραιότητα ιδίως σε ενέργειες που συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα των συγκεκριμένων περιοχών, αναπτύσσουν και καθιερώνουν πολιτικές αειφόρου ανάπτυξης και προωθούν ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες. Όλες οι ενέργειες πρέπει να είναι σύμφωνες με τους κοινοτικούς κανόνες για τον ανταγωνισμό και, ιδίως, με τους κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

Εταιρική σχέση και προσέγγιση "εκ των κάτω προς τα άνω": Πρέπει να αναπτυχθεί μια ευρεία εταιρική σχέση, που θα συμπεριλαμβάνει όχι μόνο "θεσμικούς" εταίρους από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αυτοδιοικήσεις, αλλά και οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, καθώς και άλλους συναφείς αρμόδιους φορείς (μη κυβερνητικούς οργανισμούς, εκπροσώπους από τον ακαδημαϊκό κόσμο, κ.λπ.) όπως ορίζει το άρθρο 8 του γενικού κανονισμού. Η Επιτροπή ενδιαφέρεται ιδιαίτερα να αναπτυχθεί η εν λόγω εταιρική σχέση ευθύς εξαρχής, από τη φάση της χάραξης της κοινής στρατηγικής μέχρι την υλοποίηση των ενεργειών. Μετά από μία φάση διαφανούς δημοσιότητας, οι ενέργειες πρέπει να επιτρέψουν τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό συμμετοχής των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

Συμπληρωματικότητα σε σχέση με τις βασικές δράσεις των διαρθρωτικών Ταμείων: Ο προγραμματισμός πρέπει να είναι συμπληρωματικός σε σχέση με τα μέτρα που προωθούνται στο πλαίσιο των στόχων 1, 2 και 3 των διαρθρωτικών Ταμείων, ιδίως όσον αφορά την υποδομή, καθώς και με τις λοιπές κοινοτικές πρωτοβουλίες. Επιπλέον, οι ενέργειες πρέπει να συμφωνούν με τους στόχους των διαρθρωτικών Ταμείων και τους κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών.

Μια περισσότερη ολοκληρωμένη προσέγγιση για την υλοποίηση των κοινοτικών πρωτοβουλιών: Οι νέοι κανονισμοί παρέχουν τη δυνατότητα στο ΕΤΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/99 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης³, ο οποίος καλείται στο εξής “Κανονισμός ΕΤΠΑ”, να υλοποιήσει την πρωτοβουλία INTERREG III με χρηματοδοτικά μέτρα για την αγροτική ανάπτυξη που είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ, για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων, που είναι επιλέξιμοι στο πλαίσιο του ΕΚΤ και για την προσαρμογή των διαρθρώσεων της αλιείας που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του ΧΜΠΑ. Τούτο αποτελεί μια νέα δυνατότητα που θα πρέπει χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση του συντονισμού και την ενσωμάτωση μέτρων και ενεργειών που τυγχάνουν κοινοτικής συνδρομής.

Αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ της πρωτοβουλίας INTERREG III και εξωτερικών μέτρων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως ενόψει της διεύρυνσης: Η υλοποίηση της πρωτοβουλίας INTERREG III πρέπει να διασφαλίζει τη συνεκτικότητα και τον συγχρονισμό με τα λοιπά συναφή χρηματοδοτικά μέσα. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται εντός της Κοινότητας χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, ενώ οι ενέργειες που εφαρμόζονται εκτός της Κοινότητας χρηματοδοτούνται από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Κοινότητας, όπως είναι το PHARE, το PASI, το TACIS, το MEDA ή άλλα κοινοτικά προγράμματα που έχουν ενδεχομένως μία διάσταση εξωτερικής πολιτικής.

Η υλοποίηση της συνεργασίας με βάση τις εν λόγω αρχές απαιτεί ουσιαστικά κοινές δομές για την προετοιμασία των προγραμμάτων, την συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών, την επιλογή των ενεργειών, τη συνολική διαχείριση και τον συντονισμό και έλεγχο της υλοποίησης του προγραμματισμού και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, κοινούς μηχανισμούς για τη διαχείριση μέτρων και ενεργειών. Οποσδήποτε, η πρωτοβουλία INTERREG III πρέπει να οδηγήσει στην επίτευξη σημαντικής προόδου σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση. Οι εταίροι πρέπει να δηλώνουν τους επακριβείς όρους, τις ρυθμίσεις και τους πόρους για τη θέσπιση και τη λειτουργία των δομών, των οποίων το λειτουργικό κόστος ενδέχεται να χρηματοδοτηθεί από τα προγράμματα. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να κρίνουν εάν είναι δυνατή η σύσταση Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ4).

³ ΕΕ L 213, 13.8.1999, σ. 1

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής 97/C 285/10. Συμμετοχή των Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ) στις δημόσιες συμβάσεις και σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους, ΕΕ C 285 της 20.9.1997, σ. 17.

Κεφάλαιο 2

2.1 INTERREG IIIB CADSES

Το πρόγραμμα CADSES εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή κοινότητα στις 27 Δεκεμβρίου του 2001 και ανήκει στην δέση Β της κοινοτικής πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διακρατική συνεργασία στον τομέα της χωρικής ανάπτυξης (Interreg III B). Το Interreg III B είναι ο διάδοχος του προγράμματος Interreg II C CADSES και διανύει τώρα την Τρίτη του χρηματοδοτική περίοδο.

Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Η κοινοτική πρωτοβουλία Interreg III B, όπως είδαμε και προτύτερα, έχει ως στόχο την προώθηση αρμονικής και ισορροπημένης ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού εδάφους μέσω της διακρατικής συνεργασίας ώστε να επιτευχθεί οικονομική ανάπτυξη και ισχυρότερη ανταγωνιστικότητα στην Ευρώπη.

Σε σύγκριση με τις περιοχές των άλλων προγραμμάτων της κοινοτικής πρωτοβουλίας Interreg III B, αυτή του προγράμματος CADSES εμπεριέχει την μεγαλύτερη πολυπλοκότητα. Αυτό οφείλεται κυρίως στις πολιτικοοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ιδιομορφίες των 18 χωρών της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Βαλκανίων οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.

Στα πλαίσια του προγράμματος CADSES δύναται να ζητείται συνδρομή για την εκπλήρωση των παρακάτω στόχων:

Στρατηγικοί Στόχοι

Η στρατηγική παρέμβασης του CADSES θέτει τους εξής γενικούς και ειδικούς στόχους:

Γενικοί Στόχοι

- Προώθηση της χωρικής ενσωμάτωσης στην περιοχή
- Προώθηση της ανταγωνιστικότητας, αποτελεσματικότητας και οικονομικής ανάπτυξης στις εν λόγω περιοχές
- Προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής τόσο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο όσο και σε διεθνικό
- Εξασφάλιση της διατήρησης της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς, της προστασίας του περιβάλλοντος και της προώθησης της αειφόρου ανάπτυξης

Ειδικοί Στόχοι

- Καθιέρωση μίας κοινής κατανόησης των πολιτικών χωρικής ανάπτυξης
- Δημιουργία βάσεων για την ανάπτυξη κοινών κανόνων και αρχών στον τομέα του εδαφικού σχεδιασμού
- Δημιουργία μίας κοινής πλατφόρμας στις μεταφορικά και τα δίκτυα επικοινωνίας
- Προώθηση των καταλληλότερων συνθηκών για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη
- Προστασία της φυσικής κληρονομιάς και πρόληψη της υποβάθμισής της

- Αποτίμηση της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς

2.1.1 Επιλέξιμες Περιοχές

Και οι 18 χώρες είναι ισότιμα μέλη του προγράμματος, ανεξάρτητα από το στάδιο ένταξης και συμμετοχής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν η Αλβανία, Αυστρία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ελλάδα, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία με όλες τις περιφέρειές τους. Συμμετέχουν επίσης η Γερμανία (Baden-Wurtemberg, Bayern, Mecklenburg-orpommern, Sachsen-Anhalt, Berlin, Brandenburg, Thuringen), η Ιταλία (Puglia, Molise, Abruzzi, Marche, Friuli-Venezia Giulia, Veneto, Emilia-Romagna, Lombardia, Trentino-Alto Adige, Umbria) και η Ουκρανία (Odesa oblast, Zakarpatska oblast, Lviv oblast, Ternopol oblast, Ivano-Frankovsk oblast, Cernovci oblast).

2.1.2 Ποιούς Αφορά

Το πρόγραμμα CADSES αφορά κυρίως εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές που εφαρμόζουν πολιτική στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης και συγκεκριμένα στους παρακάτω κλάδους:

- Αστικές και αγροτικές πολιτικές ανάπτυξης
- Μεταφορικά μέσα και κυκλοφοριακό
- Τεχνολογία και καινοτομία
- Προστασία της φύσης και διαχείριση του περιβάλλοντος

Το πρόγραμμα ενθαρρύνει επίσης την συμμετοχή διεθνών οργανισμών, φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, οργανισμών περιφερειακής ανάπτυξης, ιδιωτικών φορέων και μη κυβερνητικών οργανισμών. Η συμμετοχή των ιδιωτών πρέπει να διέπεται από τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού (π.χ. δημιουργία ειδικών καθεστώτων ενίσχυσης).

2.1.3 Διάρκεια Προγράμματος / Έργων

Η χρηματοδότηση του προγράμματος θα διαρκέσει από το 2000 έως το 2006, ενώ η ημερομηνία λήξης εκτέλεσης του προγράμματος είναι το 2008. Για την εφαρμογή των έργων δεν υπάρχει αυστηρά προκαθορισμένο χρονικό περιθώριο. Εντούτοις, η διάρκεια ενός έργου δεν πρέπει να ξεπερνάει τα τρία χρόνια με ημερομηνία λήξης για τις νομικές δεσμεύσεις τον Σεπτέμβριο του 2006 ενώ για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου τον Δεκέμβριο του 2008.

Χρηματοδότηση του προγράμματος

Το συνολικό διαθέσιμο ποσό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για συγχρηματοδότηση για την πραγματοποίηση έργων στα πλαίσια του προγράμματος CADSES κατά την χρονική περίοδο 2000 - 2006 ανέρχεται στο ποσό των

119,706,248.00 €. Η επιτροπή καθοδήγησης έχει ήδη επιλέξει, μετά την πρώτη προκήρυξη, έργα συνολικού κόστους 49,406,189.00 €. Έχει επίσης αποφασίσει πως το συνολικό ποσό για τα έργα που θα εγγραφούν μετά από τις δύο πρώτες προκηρύξεις δεν θα ξεπεράσει το ποσό των 80,000,000.00 €. Αυτό σημαίνει πως για την δεύτερη προκήρυξη του CADSES υπάρχουν διαθέσιμα περίπου 30εκ. €. Σε γενικές γραμμές, το ποσοστό συγχρηματοδότησης του ΕΤΠΑ για το CADSES ανέρχεται περίπου στο 50% του προϋπολογισμού. Για συνεταίρους του στόχου ένα και συγκεκριμένα για ολόκληρη την Ελλάδα, η συγχρηματοδότηση του ΕΤΠΑ θα αγγίξει το 75%.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα CADSES αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη ολοκληρωμένων οικονομικών και πολιτικών χωρικής ανάπτυξης στις χώρες που συμμετέχουν, ώστε να προωθηθεί μία περισσότερο αρμονική και ισορροπημένη ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού χώρου. Αυτό θα πραγματοποιηθεί μέσω των γενικών και των ειδικών στόχων του προγράμματος οι οποίοι θα αξιολογηθούν μέσω ποσοτικοποιημένων δεικτών.

2.1.4 Περιεχόμενο του Προγράμματος

2.1.4.1 Αξονες προτεραιότητας και Μέτρα

1η Προτεραιότητα: Προώθηση πολιτικών προσεγγίσεων και δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη του χώρου ώστε να επιτευχθεί κοινωνική και οικονομική συνοχή.

Μέτρο 1.1: Προώθηση της ανάπτυξης του χώρου μέσω της δημιουργίας κοινών στρατηγικών και συγκεκριμένων δράσεων προς εφαρμογή.

Μέτρο 1.2: Σχεδιασμός αστικής ανάπτυξης , προώθηση αστικών δικτύων και συνεργασίας

Μέτρο 1.3: Σχεδιασμός αγροτικής ανάπτυξης

Μέτρο 1.4: Χωροταξική Επίδραση της μετανάστευσης

2η Προτεραιότητα: Αποτελεσματικά και βιώσιμα μεταφορικά συστήματα και πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας

Μέτρο 2.1: Ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς λαμβάνοντας υπόψη την βιώσιμη ανάπτυξη

Μέτρο 2.2: Βελτίωση της πρόσβασης στη γνώση και την κοινωνία της πληροφορίας

3η Προτεραιότητα: Προώθηση και διαχείριση του φυσικού τοπίου, της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέτρο 3.1: Προστασία και ανάπτυξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέτρο 3.2: Προστασία και ανάπτυξη της φυσικής κληρονομιάς

Μέτρο 3.3: Προστασία και ανάπτυξη του φυσικού τοπίου

4η Προτεραιότητα: Προστασία του περιβάλλοντος, διαχείριση φυσικών πόρων και πρόληψη κινδύνου

Μέτρο 4.1: Προώθηση περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης φυσικών πόρων

Μέτρο 4.2: Προώθηση διαχείρισης κινδύνου και πρόληψης καταστροφών

Μέτρο 4.3: Προώθηση ολοκληρωμένης διαχείρισης νερού και πρόληψη πλημμύρων

2.2 INTERREG IIB CADSES-Προγράμματα

Το πρόγραμμα CADSES βρίσκεται πλέον στο τέλος των προγραμματικών του ενεργειών και χρονοδιαγραμμάτων. Μέσα στα προηγούμενα χρόνια, στα πλαίσια του, αναπτύχθηκαν 135 προγράμματα, κατανεμημένα ανά προτεραιότητες και μέτρα. Κάθε ένα από αυτά δημιουργήθηκε και οργανώθηκε με βάση τις ανάγκες των εκάστοτε περιοχών συμμετοχής και έχοντας πάντα ως γνώμονα την διάθεση συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειριών.

Σε αυτό το σημείο, λοιπόν, είναι σκόπιμο να δούμε εν συντομία όλα τα προγράμματα, τους στόχους τους και τα όποια αποτελέσματα είναι διαθέσιμα.

2.2.1 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.1

2.2.1.1 ADRI.FISH5

Το πρόγραμμα ADRI.FISH αντιμετώπισε διάφορα προβλήματα που είχαν επιπτώσεις στον αλιευτικό τομέα της βόρειας Αδριατικής θάλασσας και ιδιαίτερα σε σχέση με τα δομικά, οικονομικά και νομοθετικά εμπόδια που χωρίζουν τους δράστες που συμμετέχουν από τις ιταλικές και βαλκανικές ακτές.

Το πρόγραμμα ADRI.FISH σκοπεύει να βελτιώσει τη γνώση σχετικά με τον τομέα αλιείας και για να βοηθήσει στο στάδιο βελτίωσης της προστιθέμενης αξίας των αλιευτικών προϊόντων σε διεθνικό επίπεδο, προκειμένου να τονωθεί η ανάπτυξη της αλιείας στη βόρεια Αδριατική.

Το πρόγραμμα προωθήθηκε από την περιοχή του Βένετο σε συνεργασία με τις περιοχές του Friuli, της Venezia, της Giulia, την περιοχή της Αιμιλίας-Ρωμανίας, και της Federcoopesca στην Ιταλία, καθώς επίσης και την περιοχή Istrian στην Κροατία και το δήμο της Izola στη Σλοβενία.

Αποτελέσματα

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα του ADRI.FISH, είναι η δημιουργία ενός κοινωνικό-οικονομικού παρατηρητηρίου αλιείας στη βόρεια Αδριατική στην περιοχή της Chioggia (Ιταλία). Σήμερα το παρατηρητήριο απασχολεί διεθνικό προσωπικό και διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο στο συντονισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι έχει γίνει κέντρο έρευνας και κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης.

Το παρατηρητήριο δίνει ειδική προσοχή στην παραγωγή, τις τάσεις αγοράς, την απασχόληση και την κατανάλωση.

⁵ Διάρκεια: 04/2002-10/2005, Προϋπολογισμός: 1,971,000€ (857,048€ από ΕΚΤ)

Δημιουργήθηκε μια βάση δεδομένων και δημοσιεύθηκαν στατιστικές εκθέσεις, για να υποστηριχτεί η εργασία του παρατηρητήριου.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μια διεθνική μελέτη των καταλληλότερων περιοχών για εφαρμογή δομικών επεμβάσεων, εστιασμένη στην τεχνική αξιολόγηση μιας πρότασης για τη σωστή τυπολογία, διάσταση, κόστος των logistics και των εμπορικών δομών στη βόρεια Αδριατική θάλασσα.

Ιδρύθηκε επίσης μια «ένωση αλιέων» στην περιοχή Istrian και ένα «κέντρο αλιείας» στην Izola ενώ θεσπίστηκαν και διεθνικά μέτρα κατάρτισης για τα αλιευτικά προϊόντα.

Ένα συγκεκριμένο τμήμα του κοινωνικοοικονομικού παρατηρητήριου περιλήφθηκε στην ιστοσελίδα του ADRI.FISH (διαθέσιμο στα ιταλικά, τα αγγλικά, τα κροατικά και τα σλοβένικα) και δημοσιεύτηκε επίσης ένα ενημερωτικό δελτίο για το ADRI.FISH.

2.2.1.2 Carpathian Project⁶

Ιστορικά, οι ορεινές περιοχές που βρίσκονται σε απομακρυσμένες και παραμεθόριες περιοχές, είναι συχνά καρατομημένες. Με τα εθνικά σύνορα πολύ κοντά τους, τα οποία χωρίζουν χώρες και λαούς, οι προκλήσεις σχετικά με τη χωρική ανάπτυξη είναι τεράστιες στις περιοχές αυτές.

Εντούτοις, μπορούν να παίξουν ισχυρό ρόλο για μια σύνδεση μεταξύ εθνών και λαών. Για παράδειγμα, στις Άλπεις, οι ορεινοί όγκοι έχουν μια ιδιαίτερη δυνατότητα ανάπτυξης, εφόσον και εάν υιοθετηθεί και αξιοποιηθεί κατάλληλα η πλούσια φυσική και πολιτισμική κληρονομιά τους.

Το Καρπάθια Όρη βρίσκονται σε μια από τις δυναμικότερες περιοχές της Ευρώπης με τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης. Κεντρικός στόχος του προγράμματος είναι η ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών χωρικών πολιτικών ανάπτυξης και η διαχείριση των εύθραυστων οικοσυστημάτων των Καρπαθίων μέσα σε ένα διεθνικό πλαίσιο. Το πρόγραμμα θα αναλύσει και θα παγιώσει μια βάση πληροφοριών και θα αναπτύξει τις στρατηγικές και τα πολιτικά όργανα. Θα εφαρμόσει επίσης πειραματικές δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς και περιφερειακούς φορείς.

Το πρόγραμμα στηρίζεται στην υπάρχουσα δομή της «Καρπάθιας Συνθήκης», η οποία παρέχει ένα διεθνικό πλαίσιο για την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ σε όλη την Καρπάθια περιοχή. Το πρόγραμμα θα κάνει μια γενική αξιολόγηση των αναγκών, των δυνατοτήτων και των αδυναμιών της περιοχής.

Επιπλέον, θα αναλύσει τους περιορισμούς των ορεινών περιοχών στα πλαίσια της οικονομικών μετάβασης και της ευρωπαϊκής ένταξης, και εν τέλει θα παραδώσει τις στρατηγικές και τις καλύτερες πρακτικές για περαιτέρω ανάπτυξη που θα έχουν στηριχτεί στη δυνατότητα των περιοχών, προστατεύοντας ταυτόχρονα την φυσική και πολιτισμική κληρονομιά τους.

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες εκβάσεις του προγράμματος περιλαμβάνουν:

- προστασία και επιτάχυνση της βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή των Καρπαθίων,

⁶ Διάρκεια: 09/2005-08/2008, Προϋπολογισμός: 4,260,000€ (2,400,000€ από ΕΚΤ)

- συνεχής και άμεση ενημέρωση της βάσης πληροφοριών,
- θα δημιουργηθούν βάσεις δεδομένων, ένα διαδικτυακό κανάλι(GeoPortal) και ένας άτλαντας της περιοχής,
- σε βάθος ανάλυση των βασικών κοινωνικοοικονομικών στοιχείων καθώς επίσης και προετοιμασία άτυπου στρατηγικού σχεδιασμού,
- περιβαλλοντικές εκτιμήσεις, που θα οδηγήσουν σε ένα χωρικό όραμα ανάπτυξης και μια πιο περιβαλλοντική προοπτική,
- ανάπτυξη των πολιτικών οργάνων στα πλαίσια μιας διακυβερνητικής πλατφόρμας,
- αναγνώριση των στρατηγικών προτεραιοτήτων για επενδύσεις.

2.2.1.3 CONSPACE7

Η περιοχή που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα CONSPACE αντιμετώπισε μια κατάσταση προένταξης και αποτελεί γεωγραφικά και λειτουργικά μια διασύνδεση προς διεύρυνση της ΕΕ στο μέλλον. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από ποικιλία γεωγραφικών τοπίων με έντονο το στοιχείο του φυσικού πλούτου και της πολιτισμικής κληρονομιάς. Με την σύνδεση των μεταφορικών οδών Βορρά/Νότου και Ανατολής/Δύσης δημιουργείται ένα ισχυρό αντίκτυπο στη δυνατότητα πρόσβασης, οικονομικής ανάπτυξης θέσεως, οικονομικής ανταλλαγής και μελλοντικής ευημερίας.

Έχει υπάρξει μια παράδοση ανταλλαγής των πληροφοριών μέσα στην περιοχή ως τμήμα της κοινότητας Άλπεων-Αδριατικής και της περιόδου προ INTERREG. Εντούτοις, οι διοικητικές δομές, συστήματα προγραμματισμού, φιλοσοφίες προγραμματισμού και τα συστήματα των βασικών πληροφοριών που απαιτούνται για τα ζητήματα επαρχιακής ανάπτυξης είναι ακόμα αρκετά διαφορετικά. Οι προκύπτουσες ασυνέπειες ασκούν αρνητική επίδραση στη προσπάθεια για μια ισορροπημένη ανάπτυξη της περιοχής.

Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες στο συγκεκριμένο πρόγραμμα χρησιμοποίησαν ένα σύνολο στοιχείων και δεικτών βασισμένα σε GIS (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών). Αυτές οι βάσεις δεδομένων έχουν χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για τους διεθνικούς δείκτες επαρχιακής ανάπτυξης, για τον προσδιορισμό του αμοιβαίου αντίκτυπου της διαδικασίας προσχώρησης και στις δύο πλευρές και για τις δραστηριότητες στην προστασία του περιβάλλοντος.

Γενικά, γνώμονας υπήρξε η αειφόρος ανάπτυξη με σεβασμό στον φυσικό πλούτο και την πολιτισμική κληρονομιά καθώς και με πρόσθετη έμφαση στην καινοτομία και τη δομική αλλαγή.

Επιπλέον, το CONSPACE πέτυχε:

- οι διοικητικοί οργανισμοί να ανταλλάζουν πληροφορίες για τις περιφερειακές στρατηγικές,
- τα δημόσια όργανα να πιέζουν στις περιοχές τους για μια ενσωματωμένη χωρική ανάπτυξη,
- καθιέρωση των συνδέσεων εργασίας,

⁷ Διάρκεια: 04/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,046,875€ (838,000€ από ΕΚΤ)

- κοινές οδηγίες προγραμματισμού, σχέδια ή σχέδια χρήσης γης έχουν αναπτυχθεί;
- έχουν δημιουργηθεί στρατηγικές και προοπτικές για τις υπο-περιφέρειες CADSES,
- οι συμμετέχουσες περιοχές να γνωρίζουν τις ασυνέπειες ζήτησης/προσφοράς και να ενεργούν αναλόγως,
- ένας σημαντικός αριθμός συνεργατών να έχει βελτιώσει τη νομοθετική ρύθμισή του για καλύτερη συνεργασία.

2.2.1.4 DONAUREGIONEN8

Οι παραδουνάβιες χώρες και περιοχές χρειάζονται προγραμματισμό του συντονισμού σχετικά με τη χωρική ανάπτυξη. Η ανεπαρκής διαθεσιμότητα πληροφοριών για τον προγραμματισμό, είναι ένας αυστηρός περιορισμός σχετικά με τις επενδύσεις στις περιοχές.

Αυτό μπορεί να υπερνικηθεί από μια στρατηγική ανάπτυξης που περιλαμβάνει διάφορες παραδουνάβιες χώρες. Ήδη στην περίοδο από το 1997 ως το 2002, προτάθηκε μια ευρεία στρατηγική για τις περιοχές αυτές και αναπτύχθηκε μεθοδολογικά και πειραματικά από τη ομάδα χωροταξίας ARGE Donauländer.

Το DONAUREGIONEN, είναι το επόμενο βήμα της ομάδας αυτής για ενθάρρυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας των παραδουνάβιων περιοχών.

Το πρόγραμμα πρέπει να αξιολογήσει τις κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και ανθρωπίνες δυνατότητες ανάπτυξης υποδομών στην περιοχή.

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες εκβάσεις του προγράμματος είναι:

- βελτιστοποίηση των εδαφικών, κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών σχέσεων των εδαφικών μονάδων κατά μήκος του Δούναβη,
- δημιουργία μιας πλατφόρμας πληροφοριών, πάνω στην οποία θα βασιστούν οι δημόσιες αρχές κατά τη σύνταξη των περιφερειακών σχεδίων και προγραμμάτων,
- καθιέρωση συνεργασιών που θα παρέχουν γνωμοδότηση σε θέματα χωροταξίας και θα παρέχουν πληροφορίες στους πιθανούς επενδυτές,
- δημιουργία μιας βάσης εδαφικού-προγραμματισμού που θα υποστηρίζει το διαπεριφερειακό συντονισμό
- ένα ενημερωμένο και βελτιωμένο σύστημα πληροφοριών που θα επιτρέπει την υποβολή εκθέσεων της διανομής των δραστηριοτήτων που προγραμματίζονται από τις περιοχές.

2.2.1.5 ED-C III9

Κατά τη διάρκεια των αιώνων το "Via Regia" ήταν ένας από τους σημαντικότερους δρόμους εμπορικών συναλλαγών στην Ευρώπη, συνδέοντας την ανατολή με την δύση. Λόγω όμως της πολιτικής κατάστασης μετά από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η "Via

⁸ Διάρκεια: 04/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 974,964€ (453,022€ από ΕΚΤ)

⁹ Διάρκεια: 10/2005-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,396,400€ (901,000€ από ΕΚΤ)

Regia" έχασε την σημαντικότητα και την αίγλη της. Παρ' όλα αυτά, πριν μερικά χρόνια, νέες ευκαιρίες προέκυψαν για συμβολή στην ανάπτυξη

και βελτίωση των σχέσεων με τα γειτονικά εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτη.

Εντούτοις, μια προσεκτικότερη ανάλυση παρουσιάζει ότι διάφορα εμπόδια στέκονται εκεί στην διαδικασία ευρωπαϊκής ενοποίησης κατά μήκος του "Via Regia".

Ο στόχος λοιπόν του προγράμματος EDC III είναι η επεξεργασία μιας ενσωματωμένης χωρικής στρατηγικής ανάπτυξης για την περιοχή κατά μήκος της Πανευρωπαϊκής Μεταφορικής Οδού III, η οποία είναι ένα μέρος της παλαιότερης "Via Regia". Η οδός αυτή συνδέει τα σημαντικά οικονομικά κέντρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το Βερολίνο, τη Δρέσδη, την Κατόβιτσα, τη Κρακοβία και παρέχει επίσης σύνδεση με την Ουκρανία (Κίεβο).

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί από μια κοινοπραξία των περιοχών και των πόλεων κατά μήκος του Ευρωπαϊκού Διαδρόμου III, συμπεριλαμβανομένων και συνεργατών από γειτονικές χώρες και από την Ουκρανία. Το πρόγραμμα θα εστιάσει ιδιαίτερα στις πολωνικο-τσεχικο-γερμανικές και τις πολωνικο-σλοβακικο-ουκρανικές συνοριακές περιοχές.

Αποτελέσματα

Τα προγραμματισμένα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- ενσωματωμένη χωρική στρατηγική ανάπτυξης για τον Ευρωπαϊκό Διάδρομο III, "Via Regia" βασισμένη στην ανάπτυξη, συμφωνία, αξιολόγηση σεναρίων ανάπτυξης και με τη χρησιμοποίηση των υπάρχουσών στρατηγικών ανάπτυξης,
- ενίσχυση των πόλεων και των μητροπολιτικών περιοχών κόμβων μέσω της βελτίωσης της δυνατότητας πρόσβασης από τη συνεργασία και το συντονισμό της χωρικής ανάπτυξης,
- περαιτέρω ανάπτυξη των συνδέσεων σε άλλους διαδρόμους ανάπτυξης και γειτονικές χώρες,
- ενίσχυση των προγραμμάτων παραμεθόριων περιοχών,
- ανάλυση των όρων για τη επαρχιακή ανάπτυξη κατά μήκος του "Via Regia",
- συνειδητοποίηση του Ευρωπαϊκού Αναπτυξιακού Διαδρόμου III,
- εντατικοποίηση των δικτύων των ιθυνόντων.

2.2.1.6 EMBRACE II¹⁰

Οι διαφορές μεταξύ μειονεκτικών περιοχών (όπως τις αγροτικές, ορεινές ή υπανάπτυκτες αστικές περιοχές) και άλλων ευνοημένων περιοχών μπορούν να εξαλειφτούν με τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην κοινωνία της γνώσης και των πληροφοριών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που βρίσκονται στις οικονομικά αδύνατες περιοχές.

Το EMBRACE II στοχεύει να προωθήσει την ανάπτυξη των ΜΜΕ που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές και να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα και τη διεθνή συνεργασία τους μέσω των ακόλουθων σημαντικών ενεργειών:

¹⁰ Διάρκεια: 06/2006-01/2008, Προϋπολογισμός: 2,200,000€ (1,155,000€ από ΕΚΤ)

Η βελτίωση του υπάρχοντος επιτυχούς δικτύου δημιούργησε από τον προκάτοχό της (το πρόγραμμα EMBRACE), οκτώ νέους τοπικούς/περιφερειακούς κόμβους και νέες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

Η καθιέρωση ενός πειραματικού παρατηρητηρίου θα προσδιορίσει και θα ποσολογήσει τις επιδράσεις των τεχνολογιών ενημέρωσης και επικοινωνιών σε τοπική/περιφερειακή κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη, με εννέα τοπικές/περιφερειακές «βάσεις-κεραίες». Η έννοια αυτής της εικονικής δομής είναι αρκετά καινοτόμος, δεδομένου ότι συσχετίζει την τοπική οικονομική ανάπτυξη με τη χρήση των τεχνολογιών ενημέρωσης και επικοινωνιών (ICT).

Ο τελικός σκοπός είναι να αυξηθεί η συνειδητοποίηση των ΜΜΕ. Δεδομένου αυτού θα πρέπει να υπάρξουν στοχευμένα αποτελέσματα.

Αποτελέσματα

Τα κύρια αποτελέσματα του EMBRACE II θα είναι:

- επέκταση του καθιερωμένου δικτύου EMBRACE στις νέες περιοχές και χώρες, ιδιαίτερα με τη δημιουργία οκτώ νέων κόμβων στα κράτη-μέλη της ΕΕ, τις υπό ένταξη χώρες και τα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτη μέλη, καθώς επίσης και την αύξηση του δικτύου με καινούργιες online υπηρεσίες,
- σχεδιασμός, ανάπτυξη και λειτουργία του πειραματικού παρατηρητηρίου που θα προσδιορίσει και θα ποσολογήσει τις επιδράσεις των ICT στην τοπική και περιφερειακή κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη για τις ΜΜΕ,
- καθιέρωση της συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων που ενεπλάκησαν στην ανάπτυξη και τη λειτουργία των νέων κόμβων του δικτύου EMBRACE, καθώς επίσης και στο πειραματικό παρατηρητήριο
- διατύπωση των πολιτικών προτάσεων και των συστάσεων σχετικά με την κοινωνία πληροφοριών και γνώσης μέσω των στοιχείων που παρέχονται από το πειραματικό παρατηρητήριο.

2.2.1.7 ESTIA-SPOSE11

Το ESTIA-SPOSE χτίζει επάνω στην εμπειρία του προγράμματος ESTIA και σκοπεύει να αναπτύξει τις ενέργειες για ένα παρατηρητήριο χωροταξίας στη νοτιοανατολική Ευρώπη (SPOSE), βασισμένο σε ένα ενσωματωμένο σύστημα των εδαφικών δεικτών, πλήρως συμβατό με την προσέγγιση της ευρωπαϊκής χωρικής προοπτικής ανάπτυξης και του ευρωπαϊκού δικτύου παρατηρητηρίων χωρικού σχεδιασμού (ESPON).

Το πρόγραμμα έχει τρία κύρια συστατικά:

το εδαφικό σύστημα δεικτών είναι το εννοιολογικό και μεθοδολογικό συστατικό του ESTIA-SPOSE.

Οι πιλοτικές εφαρμογές των δεικτών στις επιλεγμένες περιοχές είναι το εμπειρικό συστατικό του ESTIA-SPOSE. Η δυνατότητα εφαρμογής του εδαφικού συστήματος δεικτών θα εξεταστεί.

Η πλατφόρμα παρατηρητηρίων χωρικού σχεδιασμού θα καθιερώσει ένα πιο στερεό δίκτυο γραφείων χωροταξίας και ανάπτυξης που θα υποστηρίξουν τη λειτουργία και θα συζητήσουν όλες τις εννοιολογικές, μεθοδολογικές και πρακτικές πτυχές του SPOSE

¹¹ Διάρκεια: 10/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 1,035,000€ (513,750€ από ΕΚΤ)

βασισμένες στο εδαφικό σύστημα δεικτών και την πιλοτική εφαρμογή των δεικτών στο διάστημα ESTIA-SPOSE.

Αποτελέσματα

Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες είναι:

- η επεξεργασία ενός εδαφικού συστήματος δεικτών, που προσαρμόζεται στο νοτιοανατολικό ευρωπαϊκό χώρο,
- η πιλοτική εφαρμογή των δεικτών που στρέφονται στις NUTS II, NUTS III περιοχές συμπεριλαμβανομένων μεγάλων πόλεων και διαδρόμων ανάπτυξης στο NUTS II,
- η καθιέρωση μιας, πιο στερεάς δομής, πλατφόρμας παρατηρητήριων χωροταξίας (δίκτυο εθνικών σημείων εστίασης), συμπλήρωση του ESPON, συμπεριλαμβανομένης της δυτικής βαλκανικής περιοχής,
- τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων, καθώς και μια περιεκτική βάση δεδομένων που να επιτρέπει περισσότερη συνεργασία,
- συνεδριάσεις και εργαστήρια που προωθούν την ανταλλαγή των πληροφοριών και της απαραίτητης εννοιολογικής κατανόησης και την κοινή ημερήσια διάταξη για μελλοντική συνεργασία,
- μια τελική διάσκεψη για τους επιστήμονες, υπαλλήλους και πολιτικούς από όλες χώρες του ESTIA και γειτονικές CADSES.

2.2.1.8 GO Network¹²

Το Go Network στοχεύει στην παροχή μιας επισκόπησης της υπάρχουσας εμπειρίας των οργανώσεων πιστωτικής εγγύησης στις ανατολικοευρωπαϊκές χώρες, κάνοντας έτσι τις κυβερνήσεις ικανές στο να μπορούν να δρομολογήσουν τις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου να βελτιωθεί το περιβάλλον, ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, το πρόγραμμα στοχεύει στην καθιέρωση ενός πιλοτικού έργου, ως μορφή τεχνικής βοήθειας, για τη δημιουργία ενός εγγυητικού συστήματος που θα επιτρέψει την ανάπτυξη νέων ευκαιριών επένδυσης στις χώρες του CADSES.

Το GO Network, προορίζεται να βελτιώσει την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις οικονομικές και τραπεζικές υπηρεσίες και να αναζητήσει καινοτομικά οικονομικά όργανα για υποστήριξη των ΜΜΕ.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα πέτυχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- δυνατότητα εγγύησης ΜΜΕ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE),
- καθορισμός μιας αρχιτεκτονικής συστημάτων για την αποθήκευση και τη διαχείριση των πληροφοριών των επιχειρήσεων που λαμβάνουν βοήθεια από κάθε τεχνικό συνεργάτη, το οποίο σημαίνει δημιουργία μιας τεχνολογικής πλατφόρμας ως κοινή γλώσσα στα εργαλεία πιστωτικής οργάνωσης που συλλέγει πληροφορίες των ΜΜΕ με τον ίδιο τρόπο όπως στην Ευρώπη,
- δημιουργία κοινών προτύπων και μεθοδολογιών προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συνεργασία μεταξύ των ΜΜΕ και να προωθηθούν η ανάπτυξη και η διεθνοποίησή τους,

¹² Διάρκεια: 11/2003-11/2006, Προϋπολογισμός: 2,235,200€ (1,122,425€ από ΕΚΤ)

- οργάνωση ενός πιλοτικού έργου ως πρόγραμμα επίδειξης, που προορίζεται για να προωθήσει μια διαδικασία ανάπτυξης και ολοκλήρωσης που θα επιτρέπει τη διεύρυνση και την ενίσχυση του δικτύου.

2.2.1.9 IdeQua13

Οι αναζητήσεις του προγράμματος IdeQua αφορούν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της επαρχιακής ανάπτυξης που διαμορφώνουν την ταυτότητα των περιοχών CADSES, από τη θάλασσα της Βαλτικής πέρα από τη γερμανική οροσειρά, τον Δούναβη, τα Καρπάθια Όρη, τα Βαλκάνια, τη Μαύρη Θάλασσα, τα βουνά της Ροδόπης μέχρι και το Αιγαίο πέλαγος.

Το πρόγραμμα θα βοηθήσει στη συντήρηση των παραδοσιακών τρόπων ζωής και παραγωγής υπό τους όρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ενθαρρύνει τη δημιουργία μεμονωμένων περιφερειακών κύκλων. Το IdeQua, θα εξετάσει τα αποτελεσματικά πρότυπα για υποστήριξη των περιφερειακών πρωτοβουλιών.

Η περιοχή προγράμματος - με εξαίρεση την Ελλάδα - αποτελεί ένα τουριστικό προορισμό ο οποίος θα αναζωογονηθεί και θα αποκτήσει νέα ελκυστικότητα. Ως εκ τούτου, η ποιότητα και η ποσότητα προσφοράς τουριστών, πρέπει να προσαρμοστεί πάνω στις αυξανόμενες προσδοκίες και τα σύγχρονα πρότυπα.

Για τη βελτίωση της βάσης του τουρισμού, επιλεγμένες οργανώσεις θα εφαρμόσουν ποιοτικά συστήματα διαχείρισης.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις τύπου SWOT στην πόλη του Cottbus και το δήμο Dahme-Spree-Wald,
- ανάπτυξη μιας ομάδας για το περιφερειακό σχέδιο,
- εκστρατεία μάρκετινγκ ειδικά για τον τουρισμό, τα παραδοσιακά προϊόντα και τις τοπικές τέχνες,
- ανάπτυξη περιφερειακών εμπορικών σημάτων,
- καθιέρωση ενώσεων βιοτεχνών,
- αύξηση των επενδύσεων και των θέσεων εργασίας στον τουριστικό τομέα, με ιδιαίτερη αύξηση των θέσεων απασχόλησης για τις γυναίκες,
- υποστήριξη των περιφερειακών δραστών για τη βελτίωση του μάρκετινγκ προώθησης των μοναδικών χαρακτηριστικών της περιοχής τους,
- καθοδηγητικοί χάρτες και ξεναγοί,
- οργανωμένες περιηγήσεις

2.2.1.10 INCLUD14

Όταν λέμε «συστάδες», εννοούμε τις ομάδες επιχειρήσεων ή επιστημονικών οργάνων μέσα στην ίδια γραμμή επιχείρησης ή έρευνας που μπορούν να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη των περιοχών. Σύμφωνα με την εμπειρία στις χώρες της ΕΕ,

¹³ Διάρκεια: 11/2003-10/2007, Προϋπολογισμός: 1,381,750€ (999,000€ από ΕΚΤ)

¹⁴ Διάρκεια: 12/2002-12/2004, Προϋπολογισμός: 2,745,600€ (1,200,000€ από ΕΚΤ)

το πρότυπο συστάδων της οργάνωσης παραγωγής μπορεί να δώσει μια ισχυρή ώθηση υποκίνησης της καινοτομίας, όπως και να συμβάλλει στην αύξηση της απόδοσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Για τα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτη μέλη, οι συστάδες παραγωγής θεωρούνται μονόδρομος για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων του διεθνούς ανταγωνισμού και της παγκοσμιοποίησης εντός της παρούσας μεταβατικής περιόδου.

Επιπλέον, τα κοινωνικά προβλήματα μπορούν να μετριαστούν μέσω της καθιέρωσης παραγωγικών συστάδων, δεδομένου ότι η οργάνωση των συστάδων υποκινεί τη συνεργασία και τη δικτύωση μεταξύ των επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων και των δημοσίων οργάνων και τέλος, μεταξύ των επιχειρήσεων και των πανεπιστημίων ή των ερευνητικών οργάνων.

Αυτά τα δίκτυα διευκολύνουν τη κοινωνική ανάπτυξη, ιδιαίτερα στις χώρες μετάβασης.

Αποτελέσματα

Η γενική επίδραση του INCLUDE είναι να μοιραστεί και να διαβιβαστεί η εμπειρία σχετικά με τα συστήματα βιομηχανικών συστάδων που δημιουργούνται στα κράτη μέλη, και όχι μόνο, της ΕΕ, για να αυξηθεί η ευαισθησία όλων των συμμετεχόντων οργανισμών για την έννοια της ανάπτυξης συστάδων. Επιπλέον, έχουν αναπτυχθεί σχέδια συμπεριφοράς για υποστήριξη της οργάνωσης συστάδων στις CADSES περιοχές, ιδιαίτερα στα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτη-μέλη.

Μια άλλη επίδραση του προγράμματος είναι η ανάπτυξη διεθνών σχέσεων μεταξύ των τοπικών ΜΜΕ στο πεδίο του μάρκετινγκ προϊόντων, καθώς επίσης και των εμπορικών και τεχνολογικών συμφωνιών.

Η πειραματική εμπειρία, δείχνει τα κατάλληλα εργαλεία που αναπτύσσουν περαιτέρω το δίκτυο.

2.2.1.11 InServNet15

Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στο τομέα υπηρεσιών είναι συχνά μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που χαρακτηρίζονται από ευελιξία και τεράστιες δυνατότητες καινοτομίας. Μπορούν να γίνουν η «σπονδυλική στήλη» των περιφερειακών διαδικασιών καινοτομίας. Σε πολλές περιπτώσεις όμως, αυτή η δυνατότητα παραμένει αχρησιμοποίητη. Παρόλα αυτά, δεν φαίνεται να ακολουθείται ένας μετασχηματισμός προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και την οικονομική αύξηση, τη δημιουργία νέων προϊόντων, θέσεων απασχόλησης και στρατηγικών διεθνοποίησης.

Το InServNet λοιπόν, στοχεύει στην ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων, υπηρεσιών, οργανώσεων καινοτομίας και ανάπτυξης και ερευνητικών οργάνων στις συμμετέχουσες περιοχές. Ενθαρρύνει, επίσης, τη χωρική ολοκλήρωση με καθιέρωση και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ αυτών των δραστών.

Στόχος του προγράμματος, πέρα από τα παραπάνω, είναι και να υποστηριχθεί η καθιέρωση διεθνικών, οργανωτικών και τεχνολογικών συνδέσεων μεταξύ των βιομηχανιών, των ΜΜΕ, του περιφερειακού συστήματος καινοτομίας, των συμμετόχων και των περιφερειακών και εθνικών διοικητικών οργανισμών.

¹⁵ Διάρκεια: 11/2003-04/2007, Προϋπολογισμός: 1,734,000€ (975,000€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος, μερικά από τα οποία έχουν επιτευχθεί ήδη, είναι:

- ανάπτυξη ενός τυποποιημένου καινοτόμου εργαλείου συνεργασίας που πρέπει να μεταφερθεί και να χρησιμοποιηθεί από άλλες περιοχές, για να ενισχύσει τη διεθνή, διχοτομημένη δυνατότητα συνεργασίας των περιφερειακών ΜΜΕ και για να υποστηρίξει τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη σε αυτό το επίπεδο,
- μια βάση δεδομένων των τομέων υπηρεσιών των ΜΜΕ και των δραστηριοτήτων των δικτύων τους,
- έρευνα των διαπεριφερειακών δυνατοτήτων συνεργασίας των τομέων υπηρεσιών των ΜΜΕ,
- αναλύσεις των πολιτικών και οικονομικών διαδικασιών και των τάσεων υποδομής σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνικό επίπεδο,
- αύξηση της συνεργασίας μεταξύ των περιοχών,
- κοινή πλατφόρμα με τις πληροφορίες για το πρόγραμμα και μια πλατφόρμα συνεργασίας για τις καινοτόμες επιχειρήσεις του τομέα υπηρεσιών,
- δραστηριότητες κατάρτισης, πληροφοριών και διάδοσης σε περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο.

2.2.1.12 MATRIOSCA-AAP16

Οι παραμεθόριες περιοχές και τα νέα ή υπό ένταξη μέλη της ΕΕ, βρίσκονται σε συνεχή ανάγκη διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης. Η περιοχή συνεργασίας του MATRIOSCA-AAP, δηλαδή η περιοχή του «Adria-Alpe-Pannonia»(AAP) , περιλαμβάνει παλαιά και νέα κράτη- μέλη της ΕΕ καθώς και υπό ένταξη χώρες και εξ' αυτού χαρακτηρίζεται από ισχυρή περιφερειακή και πολιτισμική ποικιλομορφία.

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στα εδάφη που βρίσκονται στη διεπαφή αυτών των χωρών και περιλαμβάνει περιοχές από την Αυστρία, την Ιταλία, την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, καθώς επίσης και την υπό ένταξη Κροατία. Τα τελευταία χρόνια το ποσοστό συνεργασίας στο επίπεδο προγράμματος στην περιοχή AAP έχει αυξηθεί αρκετά.

Στόχος του προγράμματος είναι να προωθηθεί μια ενσωματωμένη και συντονισμένη ανάπτυξη της περιοχής AAP, υπερνικώντας το πρόβλημα των πολυάριθμων πολιτικών και διοικητικών φορέων.

Το πρόγραμμα πρέπει επίσης να βοηθήσει την αύξηση της έντασης των προσπαθειών συνεργασίας, σε σχετικά με την ανάπτυξη θέματα, στην περιοχή συνεργασίας AAP. Ταυτόχρονα, άλλες υπηρεσίες της περιοχής, όπως η κομητεία Varazdin (Κροατία) και η αυτόνομη επαρχία της Vojvodina (Σερβία) θα συμβάλουν στην επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος.

Αποτελέσματα

Κύρια αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

¹⁶ Διάρκεια: 06/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 854,000€ (488,000€ από ΕΚΤ)

συμπληρωματικά πλεονεκτήματα που προσφέρονται μέσω της συνεργασίας, η οποία βοηθάει στην αποφυγή επικαλύψεων σε θέματα προγραμματισμού και ανάπτυξης των σχετικών περιοχών,

συνεργασία μεταξύ παλαιών και νέων κρατών-μελών της ΕΕ,

βελτίωση της κατανόησης της παρούσας κατάστασης και των μελλοντικών τάσεων στις περιοχές-κλειδιά χωρικής ανάπτυξης (π.χ. λειτουργικές σχέσεις μεταξύ των τομέων και των υπο-περιφερειών),

καθιέρωση δικτύων σε διοικητικό και ειδικό επίπεδο στους τομείς σχετικότητας για τη χωρική ανάπτυξη,

σύνταξη μιας επιτομής των βασικών γραμμικών στοιχείων.

2.2.1.13 PlanCoast¹⁷

Οι παράλιες περιοχές, ειδικά στη Βαλτική, στη περιοχή της Αδριατικής και την Μαύρη Θάλασσα, αντιμετωπίζουν έντονη πίεση για ανάπτυξη. Μέσα στα επόμενα χρόνια, ο τουρισμός, οι μεταφορές, η υδατοκαλλιέργεια και η ενεργειακή χρήση πρέπει να μεγεθυνθούν και να αναπτυχθούν.

Μια ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιας ζώνης (ICZM) μπορεί να παράσχει βοήθεια για βελτίωση της περιβαλλοντικής ποιότητας χωρίς άμεση διακινδύνευση της οικονομικής ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα PlanCoast, σκοπεύει να προωθήσει την εφαρμογή ICZM στις παράκτιες ζώνες της Βαλτικής, της Αδριατικής και της Μαύρης Θάλασσας, μέσω της ενίσχυσης του ρόλου της χωροταξίας στη διαχείριση της εκάστοτε παράκτιας ζώνης.

Στα πειραματικά προγράμματα, το έδαφος, καθώς επίσης και τα παράλια, θα εξεταστούν σύμφωνα με τον βαθμό ανάπτυξής τους και εφαρμόζοντας το νέο πεδίο της χωροταξίας στις θαλάσσιες περιοχές, διαμορφώνοντάς τις έτσι κατά τρόπο συνεπώς συμμορφωμένο στα διεθνή πρότυπα και διευκολύνοντας τη διεθνή ανταλλαγή και σύγκριση πληροφοριών.

Αποτελέσματα

Τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι, μεταξύ άλλων:

- προετοιμασία προτάσεων για σχέδια παράκτιας ζώνης και σχέδια θαλάσσιας χρήσης, με βάσει τις αρχές του ICZM και με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμμετόχων.

- εισαγωγή βάσεων δεδομένων GIS που θα επιτρέπουν διεθνείς συγκρίσεις, προς διευκόλυνση των διαδικασιών χωροταξίας στις παράκτιες ζώνες και τις θαλάσσιες περιοχές,

- προετοιμασία εθνικών νομοθετικών διαδικασιών και βελτίωση των υφιστάμενων νόμων σχετικά με τη χωροταξία στις θαλάσσιες περιοχές.

¹⁷ Λιάρκεια: 04/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,979,020€ (595,000€ από ΕΚΤ)

2.2.1.14 PLANET CENSE¹⁸

Το PLANET CENSE, είναι ένα δίκτυο εθνικών οργάνων και εμπειρογνομώνων χωροταξίας, που καθιερώθηκε σαν συνεπεία του προγράμματος VISION PLANET και στοχεύει να ακολουθήσει και να αναπτύξει περαιτέρω, τις πολιτικές επιλογές που καθορίστηκαν στα σχετικά, με το προηγούμενο πρόγραμμα, έγγραφα.

Ένας διατομεακός διάλογος αρχίζει με την ευρωπαϊκή πύλη χωροταξίας (ESP GATEWAY): ειδικός διάλογος, ερευνητικές πληροφορίες και ανταλλαγή γνώσης στην εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του ESDP, φόρουμ για την ανάλυση των εδαφικών αποτελεσμάτων (TIA Forum), διάσκεψη του PLANET CENCE: Η διάσκεψη θα αναθεωρήσει σε ειδικό επίπεδο την πρόοδο που σημειώνεται στη διεθνική χωρική ανάπτυξη μέχρι τώρα καθώς και τα επίλεκτα, πολιτικά βιώσιμα και υγιή μέτρα για την εφαρμογή στις διεθνείς (πολιτικές) διαδικασίες.

Αποτελέσματα

Τα προγραμματισμένα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- καθιέρωση ενός δικτύου αρμόδιων για το σχεδιασμό σε διαφορετικά επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και αστικό),
- σημαντικά χωροταξικά ζητήματα μεταφορών εντός της ΕΕ,
- έγγραφα χωρικής ανάπτυξης για τις CADSES περιοχές,
- αποτελέσματα εδαφικής ανάλυσης,
- 2 πειραματικά προγράμματα που παρέχουν νέες προοπτικές για τις πρόσθετες επιπτώσεις των μελλοντικών προγραμμάτων επένδυσης υποδομής καθώς επίσης και δραστηριότητες αστικής ανάπτυξης των πόλεων
- μια διάσκεψη του PLANET CENCE όπου και θα εγγραφεί η συνεργασία μεταξύ των εμπειρογνομώνων και του προγράμματος σε πολιτικό επίπεδο, καθώς και με άλλες πρωτοβουλίες και οργανώσεις.

2.2.1.15 POLY.DEV.¹⁹

Οι περιφερειακές πολιτικές και τα εργαλεία χωροταξίας για την χωρική ανάπτυξη, διαδραματίζουν έναν σημαντικό ρόλο κατά την εφαρμογή των κανόνων βιώσιμης ανάπτυξης, δεδομένου ότι περιγράφονται στην Ευρωπαϊκή Προοπτική Χωρικής Ανάπτυξης (ESDP²⁰), από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατήρησης Χωροταξίας (ESPON²¹) ή από την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη των Αρμόδιων Υπουργών για τον Περιφερειακό Προγραμματισμό (CEMAT²²). Αυτές οι αρχές συνδυάζουν οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους.

Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο POLY.DEV, θέλουν να προωθήσουν τη βιώσιμη χωρική πολυκεντρική ανάπτυξη σαν εργαλείο για τη συντήρηση του περιβάλλοντος και των πολιτισμικών κληρονομιών.

Οι συνεργάτες προγράμματος του POLY.DEV προέρχονται από την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τα μέλη συνεργασίας είναι περιφερειακοί, επαρχιακοί και

¹⁸ Διάρκεια: 11/2003-02/2007, Προϋπολογισμός: 1,352,000€ (711,500€ από ΕΚΤ)

¹⁹ Διάρκεια: 06/2005-11/2007, Προϋπολογισμός: 1,490,870€ (879,654€ από ΕΚΤ)

²⁰ European Spatial Development Perspective

²¹ European Spatial Planning Observation Network

²² European Conference of Ministers Responsible for Regional Planning

τοπικοί διοικητικοί οργανισμοί, οργανισμοί ανάπτυξης και πανεπιστήμια. Η συνεργασία περιλαμβάνει επίσης επιστημονικούς και διοικητικούς οργανισμούς, συμβούλους και ενεργές μονάδες.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα POLY.DEV έχει ως βασικό στόχο την ενημέρωση των περιφερειακών και τοπικών κοινοτήτων για τα χάσματα στη χωροταξία σχετικά με τις αρχές που περιγράφονται από το ESDP, το ESPON και το CEMAT, καθώς και για να αυξήσει τις δεξιότητες και ικανότητες των περιφερειακών και τοπικών, υπεύθυνων για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση του εδάφους, οργάνων, για την ανάπτυξη βιώσιμων στρατηγικών. Επιπλέον, θα αξιολογήσει διαφορετικούς τρόπους επηρεασμού των κοινωνικών και οικονομικών ζητημάτων, σχετικών με τη χωροταξία.

2.2.1.16 RDA-net CEDA223

Το RDA-net CEDA2 είναι ένα δίκτυο αντιπροσωπειών επαρχιακής ανάπτυξης (RDAs) με ένα πλήρες σύνολο υπηρεσιών και εργαλείων που βοηθούν στην βελτίωση των ικανοτήτων των συνεργατών του προγράμματος σε θέματα συνεργασίας, προκαλώντας έτσι έμμεσα διεύρυνση της ΕΕ.

Το RDA-net CEDA2 στοχεύει:

- στην παραγωγή καινοτόμων προγραμμάτων για τη επαρχιακή ανάπτυξη στις CADSES περιοχές,
- αύξηση των ικανοτήτων και του ανθρώπινου δυναμικού για τη διαχείριση και την εφαρμογή προγραμμάτων επαρχιακής ανάπτυξης, ειδικά σε ένα διεθνικό και διασυνοριακό πλαίσιο,
- προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών στα ζητήματα επαρχιακής ανάπτυξης,
- επέκταση του δικτύου των εμπειρογνομόνων επαρχιακής ανάπτυξης και πολλαπλασιασμός της δυνατότητας σύμπραξης του για τις CADSES περιοχές, από την άποψη ευκαιριών συνεργασίας και ευρείας εδαφικής κάλυψης,
- στην μετατροπή σε «δίκτυο ικανότητας», παρέχοντας στις εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις συστάσεις, συμβουλές και υποστήριξη σε χωρικά ζητήματα και πολιτικές ανάπτυξης.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει αυξήσει τις δεξιότητες και τις ικανότητες του προσωπικού που εργάζεται στη επαρχιακή ανάπτυξη ώστε να αντιμετωπίσει τις τεράστιες απαιτήσεις των κοινωνικοοικονομικών διαφορών σε επίπεδο CADSES. Η βελτίωση των δεξιοτήτων για τη διαχείριση και την εφαρμογή προγραμμάτων επαρχιακής ανάπτυξης και για διασυνοριακή και διεθνική συνεργασία είναι ένα σημαντικό αποτέλεσμα.

Το πρόγραμμα δίνει πρόσβαση σε μια ευρύτερη βάση γνώσεων των πολιτικών επαρχιακής ανάπτυξης, για να βοηθήσει την αποφυγή φαινομένων μετανάστευσης στις απομονωμένες και παραμεθόριες περιοχές.

Το πρόγραμμα μπορεί να στηριχθεί στην οργάνωση του προγράμματος CEDA που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του INTERREG IIC. Για να παγιώσει και να επεκτείνει

²³ Διάρκεια: 10/2002-2/2006, Προϋπολογισμός: 3,015,395€ (1,477,750€ από ΕΚΤ)

αυτό το δίκτυο, το RDA-net CEDA2 θα προσπαθήσει να καταστήσει το δίκτυο αρκετά ισχυρό ώστε να γίνει ένας σταθερός παράγοντας επαρχιακής ανάπτυξης.

2.2.1.17 REDECON24

Αυτήν την περίοδο, οι παραμεθόριες περιοχές της Αυστρίας, της Ιταλίας, της Σλοβενίας, της Ουγγαρίας και της Κροατίας δοκιμάζονται από αλλαγές σχετικές με την οικονομική και χωρική ανάπτυξή τους.

Είναι λοιπόν απαραίτητο ένα σύστημα πληροφοριών διασυνοριακών στρατηγικών για λόγους περιφερειακού προγραμματισμού με σκοπό να εναρμονίσει και να ρυθμίσει τις στρατηγικές επαρχιακής ανάπτυξης και να υπερνικήσει το έλλειμμα παροχής στοιχείων.

Το REDECON θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει μια βάση δεδομένων καινοτόμων εργαλείων και συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών για περιφερειακό προγραμματισμό προκειμένου να υποστηριχθούν οι δημόσιες αρχές και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Κέντρο αυτού του εργαλείου αποτελεί μια βάση δεδομένων με μορφή GIS περιβάλλοντος, το οποίο θα επιτρέψει στις δημόσιες διευθύνσεις προγραμματισμού να αναλύσουν και να μπηθούν διάφορα πολιτικά μέτρα, καθώς και τις περιφερειακές τους επιδράσεις.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα θα παράσχει μια, σε βάθος, ανάλυση της χωρικής δομής των περιληφθέντων περιφερειακών οικονομικών συστημάτων. Αυτό θα επιτρέψει μια διεθνική και περιφερειακή ταξινόμηση της χορήγησης θέσεων σε ένα κατάλληλο σύνολο ποιοτικών δεικτών που λαμβάνονται.

Η χρησιμοποίηση της βάσης δεδομένων θα δώσει επίσης αναλυτικές πληροφορίες για το εάν οι θέσεις ταιριάζουν για την ανάπτυξη των βιομηχανικών και εμπορικών περιοχών.

Δεδομένου ότι το εργαλείο εφαρμόζεται διεθνώς, ενισχύεται η συνεργασία και η ολοκλήρωση μέσα στην ευρωπαϊκή περιοχή στο πεδίο της χωροταξίας. Το REDECON αναμένεται να παρέχει μια ισχυρή μεταφορά τεχνογνωσίας σχετικά με το στρατηγικό προγραμματισμό από τα παλαιά στα νέα και στα υπό ένταξη μέλη της ΕΕ.

2.2.1.18 SEEDS25

Το SEEDS στοχεύει να εξετάσει και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο βιώσιμων στρατηγικών και ενεργειών διεθνοποίησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME) στην CADSES περιοχή, το οποίο θα επιτρέψει την αποτελεσματική υποστήριξη σχετικών ενεργειών.

Η διαδικασία διεθνοποίησης των MME πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος των γενικών χωρικών στρατηγικών ανάπτυξης για να εξυπηρετήσει την εφαρμογή του ESDP, γεγονός ουσιαστικό για την επίτευξη βιώσιμης, εναρμονισμένης και ισορροπημένης ανάπτυξης στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη.

²⁴ Διάρκεια: 09/2005-02/2008, Προϋπολογισμός: 1,818,000€ (1,054,000€ από ΕΚΤ)

²⁵ Διάρκεια: 11/2003-10/2006, Προϋπολογισμός: 2,379,000€ (1,465,000€ από ΕΚΤ)

Γενικά το πρόγραμμα δημιουργεί μια βάση για την αποτελεσματική διεθνοποίηση των ΜΜΕ με τέτοιο τρόπο ώστε θα προωθήσει την ισορροπημένη και εναρμονισμένη χωρική ανάπτυξη μέσω της δικτύωσης και της υποστήριξης των ΜΜΕ.

Αποτελέσματα

Το SEEDS είχε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- καθιέρωση (σε 9 δομές συνεργατών) μονάδων για υποστήριξη του βιώσιμου επιχειρηματικού πνεύματος και της διεθνοποίησης των CADSES περιοχών,
- καθιέρωση ενός δικτύου 27 συνεργατών,
- επεξεργασία ενός ενσωματωμένου πειραματικού στρατηγικού σχεδίου για τη βιώσιμη συνεργασία των ΜΜΕ στις περιοχές στόχων,
- ευαισθητοποίηση, κατάρτιση και διάδοση,
- κινητοποίηση των δραστών προς γενικότερη εφαρμογή,
- οι υπάρχουσες δομές για την υποστήριξη της ανάπτυξης των ΜΜΕ στα εδάφη προγράμματος της ΕΕ θα είναι ικανές να διευκολύνουν και να προαγάγουν τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ στις CADSES περιοχές,
- στα εδάφη προσθήκης θα χορηγηθούν βελτιωμένες δομές για την υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης του επιχειρηματικού πνεύματος και της διεθνικής συνεργασίας των ΜΜΕ,
- αύξηση των προοπτικών προσέλκυσης επενδυτών λόγω των βελτιωμένων δομών.

2.2.1.19 SIC!26

Με τη διεύρυνση του 2004, η ΕΕ έχει αυξηθεί πληθυσμιακά κατά περίπου 75 εκατομμύρια ανθρώπους. Με μέσο όρο ΑΕΠ της τάξης του 23-68% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Μ.Ο. της ΕΕ, η δυσαναλογία μεταξύ του οικονομικού πυρήνα της Ευρώπης (Λονδίνο, Παρίσι, Μιλάνο, Μόναχο και Αμβούργο) και της περιφέρειας αυξάνεται διαρκώς, ενώ και η επαρχιακή ανάπτυξη των νέων χωρών της ΕΕ είναι επίσης σε πτώση.

Εντούτοις, η διεύρυνση παρέχει την ευκαιρία να αναπτυχθούν πολυκεντρικές περιοχές κατά μήκος της υπάρχουσας κραταιούς περιοχής.

Το SIC! θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κοινές στρατηγικές για την εδαφική συνοχή της Ευρώπης με προσφορά συγκεκριμένων μέτρων στον προγραμματισμό χρήσης της γης, τον προγραμματισμό μεταφορών και την οικονομική πολιτική.

Μια αναπτυγμένη υποδομή μεταφορών αποτελεί προϋπόθεση για ανάπτυξη σε αυτήν την περιοχή. Το SIC! ευθυγραμμίζεται γενικά στην πανευρωπαϊκή μεταφορική οδό IV (Βερολίνο-Πράγα-Βιέννη-Μπρατισλάβα και Βουδαπέστη) και προσπαθεί να δημιουργήσει ένα πιθανό δεύτερο Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο Ενδιαφέροντος. Η ζώνη ολοκλήρωσης περιλαμβάνει μια έκταση περίπου 350.000 χλμ² (πληθυσμός περίπου 48 εκατομμυρίων). Αντικείμενο έρευνας είναι εκτός αυτού και μια εκτεταμένη περιοχή μελέτης με μέγεθος περίπου 600.000 χλμ² (πληθυσμός περίπου 102 εκατομμυρίων).

Το SIC! έχει τους ακόλουθους κύριους στόχους:

²⁶ Διάρκεια: 01/2003-01/2006, Προϋπολογισμός: 2,175,000€ (1,035,000€ από ΕΚΤ)

- αξιολόγηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων επαρχιακής ανάπτυξης στη περιοχή προγράμματος,
- καθορισμός καταλληλότητας για τη δημιουργία του δεύτερου Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- καθορισμός των απαραίτητων υποδομών μεταφοράς,
- ανάπτυξη ενός βιώσιμου, διεθνικού, συνδυασμένου προγράμματος υποδομής για να συμβάλει στην επανατοποθέτηση της περιοχής μελέτης.

Αποτελέσματα

Τα περαιτέρω αποτελέσματα είναι:

- επαρχιακή ανάπτυξη μέσω της βελτιωμένης περιφερειακής δυνατότητας πρόσβασης που προκαλεί η διεύρυνση,
- εθνικά προγράμματα μεταφορών,
- υποστήριξη των στρατηγικών επαρχιακής ανάπτυξης που βασίζονται σε σενάρια για μελλοντικές συνδέσεις υποδομής και σε αντίστοιχες αλλαγές της δυνατότητας πρόσβασης,
- αποσαφήνιση των διαφορετικών αποτελεσμάτων των σεναρίων ανάπτυξης για ένα διάδρομο Βορρά-Νότου διάδρομο στην Κεντρική Ευρώπη.

2.2.1.20 Smart Region²⁷

Το Sm@rt Region στοχεύει στην ενίσχυση των δυνατοτήτων συνεργασίας μεταξύ των μονάδων επαρχιακής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος εργασίας τους στις περιοχές που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα. Η ενταταμένη συνεργασία θα ενθαρρύνει τη χωρική ολοκλήρωση. Αυτό θα επιτευχθεί με την εφαρμογή ενός προτύπου διαχείρισης γνώσης και πληροφοριών (KIM28) που θα αναπτυχθεί μετά από εντατική ανάλυση και έρευνα για τις συμμετέχουσες περιοχές.

Τα κύρια καθήκοντα του προτύπου KIM, είναι να παρασχεθεί μια περιεκτική επισκόπηση των αναπτυξιακών διαδικασιών σε διαφορετικά επίπεδα (περιφερειακό, εθνικό, διαπεριφερειακό) και για να εξετάσει τους πιθανούς τομείς της επαρχιακής ανάπτυξης με περιεκτικό τρόπο. Το πρότυπο θα εφαρμοστεί στις συμμετέχουσες περιοχές και θα μεταφερθεί σε ένα διευρυμένο δίκτυο των συνεργατών προγράμματος, συμβάλλοντας κατά συνέπεια στην υπερνίκηση των περιφερειακών διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ και των υπό ένταξη, καθώς επίσης και άλλων χωρών.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να αντιμετωπιστούν οι περιφερειακές δυσαναλογίες μέσα στην περιοχή CADSES με την ενθάρρυνση και την υποστήριξη της δυνατότητας συνεργασίας μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και των τοπικών υπηρεσιών.

Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει τις περιφερειακές οικονομίες με μεθόδους καθιέρωσης διαπεριφερειακής συνεργασίας και τομείς μεταξύ οικονομικών, επιστημονικών, διοικητικών και τεχνολογικών πόρων.

²⁷ Διάρκεια: 10/2005-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,050,000€ (660,000€ από ΕΚΤ)

²⁸ Knowledge and Information Manager

Αποτελέσματα

Το Sm@rt Region, θα παράσχει ένα νέο, τυποποιημένο εργαλείο συνεργασίας για να ενισχύσει τη διεθνική δυνατότητα συνεργασίας των περιφερειακών ΜΜΕ να υποστηρίξουν τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη σε αυτό το επίπεδο. Το εργαλείο μπορεί να μεταφερθεί και να χρησιμοποιηθεί και από άλλες περιοχές.

Περαιτέρω αναμενόμενα αποτελέσματα είναι τα ακόλουθα:

- έρευνα στο καθεστώς της θεματικής περιφερειακής δικτύωσης προκειμένου να ελεγχθούν οι διαπεριφερειακές δυνατότητες συνεργασίας,
- πιλοτικές εφαρμογές σε τέσσερις ευρωπαϊκές περιοχές για την τυποποίηση μιας έννοιας εγκατάστασης γνώσης και πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης και της κατάρτισης ενός εγχειριδίου,
- αυξανόμενη συνεργασία μεταξύ των περιοχών,
- συνεργασία σε διαφορετικούς τομείς, όπως η από κοινού διαπολιτισμική εκμάθηση, η διαπεριφερειακή ανάπτυξη προγράμματος και οι διαδικασίες καινοτομίας στη επαρχιακή ανάπτυξη.

2.2.1.21 TECPARKNET29

Το TECPARKNET είναι ένα δίκτυο που αποτελείται από τις περιοχές της Αυστρίας, της Ιταλίας, της Σλοβενίας, της Κροατίας και της Ουγγαρίας. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της καθιέρωσης του δικτύου εξετάζουν τη διεθνική προσέγγιση, τις ίσες ευκαιρίες, τα περιβαλλοντολογικά θέματα, την απασχόληση και την οικονομική χωρική ανάπτυξη τομέων.

Στόχος είναι να επιτευχθεί βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα και καλύτερη οικονομική κατάσταση για τις σχετικές περιοχές. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να καθιερωθεί συνδυασμός προσπαθειών συνεργασίας στον οικονομικό και τον επιστημονικό τομέα.

Η ανταλλαγή γνώσης, οι ικανοί συνεργάτες και η ειδικευμένη υποδομή θα διευκολύνουν την ολοκλήρωση των περιφερειακών οικονομιών σε έναν υψηλότερο επίπεδο.

Αποτελέσματα

Η γενική επίδραση που αναμένεται από το TECPARKNET είναι ένα αναβαθμισμένο επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής ολοκλήρωσης στις σχετικές περιοχές, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα μακροπρόθεσμο δίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, έχουν επιτευχθεί τα ακόλουθα αποτελέσματα από την εφαρμογή του προγράμματος:

- ολοκλήρωση των επιλεγμένων τομέων και των αλυσίδων προστιθεμένης αξίας σε διεθνικό επίπεδο,
- χρήση του αναπτυξιακού δυναμικού με την αύξηση των αγορών και τη συμμετοχή των ΜΜΕ,
- αύξηση της περιφερειακής και οικονομικής δυνατότητας με τη χρησιμοποίηση συμπληρωματικών πλεονεκτημάτων των συνεργατών,
- επέκταση των διμερών και τριμερών σχέσεων μεταξύ των συνεργατών σε διεθνικό επίπεδο,

²⁹ Διάρκεια: 05/2003-12/2005, Προϋπολογισμός: 1,250,000€ (500,000€ από ΕΚΤ)

- μείωση των υπαρχουσών δυσαναλογιών μεταξύ των περιοχών συνεργατών,
- βελτίωση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των επιστημονικών και βιομηχανικών οργάνων, ιδιαίτερα τις ΜΜΕ,
- πρόσβαση στην τεχνογνωσία και κατά συνέπεια ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την περιοχή συνεργασίας,
- κίνητρα υψηλότερου επιπέδου,
- δημιουργία ενός βιώσιμου δικτύου και μιας συνεργασίας των πάρκων τεχνολογίας σε συνεργασία με τις περιοχές,
- μεταφορά των κοινών εμπειριών και των καλύτερων πρακτικών στους συνεργάτες με πρόσθετο πλεονέκτημα αυτού για τους συνεργάτες στα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κράτη-μέλη.

2.2.1.22 WEFneT30

Το WEFneT είναι βασισμένο στα «Κέντρα Γυνακείων Πόρων»³¹ (ΚΓΠ) ως όργανο για την τοπική ανάπτυξη. Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι να επιτύχει τοπική ανάπτυξη μέσω μιας αυξανόμενης συμμετοχής των γυναικών στην οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή, τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα.

Τα ΚΓΠ, είναι μια υπηρεσία συντονισμού για την πρόσβαση των γυναικών στον οικονομικό τομέα με σκοπό την υποβοήθηση τους προς δημιουργία των δικών τους επιχειρήσεων, προσφέροντας επίσης και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Η διεθνική συνεργασία WEFneT στρέφεται ιδιαίτερα στην:

διεύρυνση του δικτύου των ΚΓΠ στην περιοχή CADSES προκειμένου να ενταθεί η συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και της κοινωνικής υποδομής για την περιφερειακή καινοτομία,

αναγνώριση ενός κοινού προτύπου δανειοδότησης των επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες, σε συνεργασία με τις περιφερειακές αρχές, τα οικονομικά όργανα, τις δημόσιες και ιδιωτικές οργανώσεις,

οργάνωση και διαχείριση μιας διαδικτυακής κοινότητας μέσα στην εδαφική περιοχή του προγράμματος για τις γυναίκες-επιχειρηματίες, τις ενώσεις γυναικών και όλες εκείνες τις δομές που προάγουν το γυναικείο ρόλο στη τοπική αναπτυξιακή διαδικασία.

Αποτελέσματα

Εκβάσεις μέχρι σήμερα:

- 10 ΚΓΠ έχουν ιδρυθεί,
- τα υπάρχοντα κέντρα ενισχύθηκαν με νέες υπηρεσίες. Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο ΚΓΠ στην περιοχή CADSES,
- περίπου 200 τοπικοί διοικητές εκπαιδεύθηκαν και βοήθησαν προκειμένου να αναπτυχθούν νέες ικανότητες προσέγγισης φύλου,
- 20 χειριστές ΚΓΠ εκπαιδεύτηκαν προκειμένου να αναπτυχθούν οι δεξιότητες και οι δυνατότητες στην οργάνωση και να ρυθμιστούν οι δομές,
- περίπου 10 νέες επιχειρήσεις ιδρύθηκαν.

³⁰ Διάρκεια: 0/2004-06/2007, Προϋπολογισμός: 2,854,472€ (1,275,365€ από ΕΚΤ)

³¹ Women's Resource Centers

2.2.2 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.2

2.2.2.1 ADHOC32

Η έλλειψη δημόσιας χρηματοδότησης και ο γηράσκων πληθυσμός, αποτελούν πρόκληση για την ανάπτυξη των ιστορικών παλαιών πόλεων. Οι οικονομικές και κοινωνικές αυτές μεταβάσεις, απαιτούν νέες προσεγγίσεις σχετικά με τη συμμετοχή ιδιωτικών επενδυτών στην εφαρμογή των μέτρων ανανέωσης. Επιπλέον, πρέπει να επιλυθούν και όλες εκείνες οι διαφορές μεταξύ εκείνων που στοχεύουν στη συντήρηση και εκείνων που προωθούν τον εκσυγχρονισμό στις περιοχές.

Ο κύριος στόχος του ADHOC είναι η ανάπτυξη και η εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων για μια βιώσιμη ανανέωση των ιστορικών πόλεων. Οι συνεργάτες του προγράμματος είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις μεγάλης ιστορικής κληρονομιάς.

Το πρόγραμμα θα παράσχει μεθόδους για μια βιώσιμη ανάπτυξη των ιστορικών παλαιών πόλεων μέσω της συντήρησης μνημείων στις CADSES

περιοχές. Η συνεργασία της επιστήμης και των πρακτικών λύσεων θα βοηθήσει ώστε να υπερνικηθούν οι όποιες διαφωνίες μεταξύ της συντήρησης μνημείων και της στρατηγικής αστικής ανανέωσης και να επιτρέψει τις κοινές ενέργειες διαφορετικών συμμετόχων προκειμένου να καταστεί δυνατή η βιώσιμη συντήρηση και η χρησιμοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα συγκεκριμένα αποτελέσματα:

- έναρξη υποδειγματικών στρατηγικών διαδικασιών διαλόγου σε δέκα ιστορικές πόλεις, παλαιών και νέων κρατών μελών(και μη) της ΕΕ με τους σχετικούς δημόσιους και ιδιωτικούς συμμετόχους,
- προσδιορισμός καινοτόμων προσεγγίσεων για τις προβληματικές περιοχές με τη συσσώρευση απαιτήσεων συντήρησης μνημείων και βιώσιμης χρησιμοποίησης των αστικών περιοχών,
- επεξεργασία δέκα μελετών σκοπιμότητας προκειμένου να προετοιμαστεί η εφαρμογή των στρατηγικών προγραμμάτων,
- εφαρμογή πέντε υποδειγματικών πειραματικών προγραμμάτων επένδυσης που θα καταδεικνύουν τα θετικά αποτελέσματα και θα ενθαρρύνουν περαιτέρω επενδύσεις,
- τεκμηρίωση και δημοσίευση των μεταβιβάσιμων αποτελεσμάτων για μια εικονική πλατφόρμα πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου και ενός εγχειριδίου με υποδειγματικές λύσεις για τις χαρακτηριστικές προκλήσεις μιας προσαρμοσμένης ανάπτυξης για τις ιστορικές παλαιές πόλεις της περιοχής CADSES,
- επεξεργασία και διάδοση μεταβιβάσιμων μεθόδων για τη βιώσιμη ανάπτυξη ιστορικών παλαιών πόλεων μέσω της συντήρησης μνημείων στην περιοχή CADSES.

³² Διάρκεια: 04/2006-02/2008, Προϋπολογισμός: 1,494,643€ (935,550€ από ΕΚΤ)

2.2.2.2 C.A.R.E.33

Η δυνατότητα πρόσβασης είναι μια πτυχή που συμβάλλει στη ποιότητα ζωής των αστικών περιοχών για τους μόνιμους τους πολίτες, όπως και για τους προσωρινούς, όπως είναι οι τουρίστες. Είναι επίσης ένας σοβαρός παράγοντας για την προώθηση και την ανάπτυξη των αστικών περιοχών. Το πρόγραμμα C.A.R.E., στοχεύει στη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης των πόλεων για καθεμία ξεχωριστά. Πιο συγκεκριμένα, ο σκοπός του προγράμματος ήταν να αναπτυχθεί ένα δίκτυο προσιτών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων στις ευρωπαϊκές πόλεις με την υιοθέτηση μιας τυποποιημένης μεθόδου εκτίμησης δυνατότητας πρόσβασης.

Αποτελέσματα

Οι καθορισμένες τουριστικές διαδρομές που καθορίστηκαν από το C.A.R.E., περιγράφουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα δυνατότητας πρόσβασης των αξιοθέατων: οι 13 διαδρομές έχουν δημοσιευθεί στους «τουριστικούς οδηγούς» προς εξυπηρέτηση όσων ταξιδεύουν στην Ευρώπη. Όλοι οι συνεργάτες χρησιμοποίησαν την ίδια μεθοδολογία του CARE στην έρευνα και μετέφεραν τα αποτελέσματα σε μια υπηρεσία τουριστών (ξενοδοχεία, μουσεία, εστιατόρια, τουριστικά αξιοθέατα, κ.λπ.) με στόχο να προσφέρουν μόνο αντικειμενικές πληροφορίες, όσον αφορά τα χαρακτηριστικά της δυνατότητας πρόσβασης στους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες. Το CARE δημιούργησε έτσι ένα δίκτυο πόλεων που αναγνωρίζουν τη δυνατότητα πρόσβασης σαν ένα κεντρικό στοιχείο στη ποιότητα ζωής.

Ένα σημαντικό αποτέλεσμα του C.A.R.E. είναι η ανάλυση των απαιτήσεων που οι κάτοικοι και οι τουρίστες με ειδικές ανάγκες προβάλλουν σε μια πόλη. Είναι η πιο ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή μελέτη αυτού του είδους που έχει πραγματοποιηθεί, συμπεριλαμβάνοντας 6.545 συνεντεύξεις με κατοίκους και τουρίστες με ειδικές ανάγκες.

2.2.2.3 CITYREGIO34

Το CITYREGIO εξετάζει τα προβλήματα που προκύπτουν από τους διαφορετικούς ρυθμούς και τις εμφάσεις της οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των κέντρων. Αναλύει την αμοιβαία αλληλεξάρτηση των κέντρων και των περιχώρων τους. Εξετάζει τις πόλεις και τις περιβάλλουσες περιοχές ως κάτι ενιαίο, ενδιαφερόμενο ταυτόχρονα για την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη.

Με αυτήν την προοπτική, οι παραδοσιακές διοικητικές περιοχές αποτελούν εμπόδιο. Ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης, χωροταξίας, διαχείριση θέσης και ανάπτυξης των ανθρώπινων δυναμικών και ικανοτήτων δεν μπορούν να εξεταστούν επαρκώς από τοπικές και περιφερειακές αρχές χωρίς στενή συνεργασία.

Το CITYREGIO εξετάζει το πρόβλημα σε διεθνική συνεργασία με τις περιοχές Linz (Αυστρία), Plzen (Δημοκρατία της Τσεχίας) και Λειψία (Γερμανία), οι οποίες χαρακτηρίζονται από παρόμοια ζητήματα ανάπτυξης.

Αποτελέσματα

Το CITYREGIO έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

³³ Διάρκεια: 01/2004-03/2006, Προϋπολογισμός: 2,008,359€ (1,061,232€ από ΕΚΤ)

³⁴ Διάρκεια: 01/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,164,000€ (1,305,000€ από ΕΚΤ)

- βελτίωση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας μέσω της οικονομικής ανάπτυξης συστάδων και της γνώσης, της εκμετάλλευση και της ενίσχυσης των ενδογενών δυνατοτήτων (θέσεις, εργατικό δυναμικό, ανθρώπινο δυναμικό, ικανότητες κλάδων),

- προετοιμασία και ανάπτυξη των ελλειπόντων, αυτήν την περίοδο, εργαλείων, για τις κοινές ενδοπεριφερειακές χωρικές ενέργειες ανάπτυξης (σύστημα πληροφοριών, υποστήριξη της περιφερειακής διαχείρισης, περιφερειακά συντονισμένα βήματα για τα μέτρα ανάπτυξης και προγραμματισμού θέσης για επενδύσεις),

- οργάνωση των αντικειμενικά προσανατολισμένων μέτρων συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών, των οργάνων των πόλεων και των περιβαλλόντων περιοχών καθώς επίσης και μεταξύ των περιοχών προγράμματος,

- προστιθέμενη αξία για κάθε περιοχή με την ανταλλαγή γνώσης, εμπειρίας και περιφερειακών πληροφοριών ως βήμα για περαιτέρω διεθνική συνεργασία.

2.2.2.4 CITYREGIO II35

Εκτιμώντας ότι πολλά δυτικοευρωπαϊκά αστικά συγκροτήματα είναι ήδη υποστηρικτές της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης για τα περικόρρά τους, εκτιμάται ότι τέτοιες λειτουργίες των περιοχών-πόλεων πρέπει να καθιερωθούν στην περιοχή CADSES.

Οι πόλεις που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα περιβάλλονται από περιφερειακές περιοχές που εξαρτώνται κατά ένα μεγάλο μέρος από την οικονομική επιτυχία του αστικού κέντρου. Η συνεπής χωρική ανάπτυξη μετά από τους στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, καθώς επίσης και η πρόσφατη έκθεση που συντάσσεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εξαρτώνται από τις ικανότητες των πόλεων στο ρόλο τους ως κέντρα αύξησης της περιφερειακής ηγεσίας.

Το CITYREGIO II, αυξάνει τις ικανότητες των επιλεγμένων πόλεων-περιοχών και κεντρίζει την οικονομική ανάπτυξή τους, στηριγμένο σε μια βάση γνώσεων που διαμορφώνεται μέσω του προηγούμενου προγράμματος CITYREGIO (π.χ. περιφερειακό σύστημα πληροφοριών θέσης, μελέτες σκοπιμότητας για στρατηγικές επενδύσεις, συγκέντρωση ΜΜΕ) που επιτρέπει τη διαχείριση στις περιληφθείσες πόλεις-περιοχές για να κινηθεί γρήγορα προς την πραγματοποίηση των κοινών οικονομικών δραστηριοτήτων προώθησης, ανθρώπινου δυναμικού και πρωτοβουλίες ανάπτυξης θέσης.

Αποτελέσματα

Το CITYREGION II στοχεύει στην ενίσχυση των ικανοτήτων του αστικού κέντρου και των περικόρων του για μια αποτελεσματική συνεργασία μέσω μιας αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του CITYREGIO από την πρακτική εφαρμογή στις πόλη-περιοχές συνεργατών.

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι να ενισχυθεί η οικονομική ικανότητα και η ανταγωνιστικότητα ως περιφερειακός οδηγός της αύξησης για ολόκληρη την περιοχή μέσω της αποτελεσματικής συνεργασίας πόλεων-περιοχών.

³⁵ Διάρκεια: 04/2006-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,603,747€ (999,658€ από ΕΚΤ)

2.2.2.5 CoUrbIT36

Εξ αιτίας της παγκοσμιοποίησης των αγορών, μερικές οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες των πόλεων έχουν αλλάξει ή ίσως έχουν γίνει ακόμη και ξεπερασμένες στις ευρωπαϊκές πόλεις και τις μητροπολιτικές περιοχές. Η εστίαση CoUrbIT είναι κεντροθετημένη στα σύνθετα αστικά προγράμματα που αναπτύσσονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν οι περιοχές στις οποίες οικονομικές και παραγωγικές λειτουργίες έχουν σταματήσει. Ο στόχος είναι να αναπτυχθεί μια νέα αστική διαχείριση αναγέννησης που θα αναζωογονήσει αυτές τις περιοχές.

Αφού σχεδιάσει ένα κατάλληλο διευθυντικό πρότυπο, το CoUrbIT θα το εξετάσει μέσω εφαρμογής του στις πειραματικές περιοχές που επιλέγονται στις μεταξύ του προγράμματος περιοχές.

Το CoUrbIT θα επιτρέψει την σχεδίαση ενός προτύπου αστικής διαχείρισης, συμβατό με την ευρωπαϊκή χωρική προοπτική ανάπτυξης (ESDP). Αυτό το πρότυπο πρέπει να βοηθήσει στη διαχείριση των προγραμμάτων αναγέννησης. Οι νέες λειτουργίες των αναζωογονημένων περιοχών θα αντικαταστήσουν τις ξεπερασμένες και θα προσελκύσουν περισσότερες επενδύσεις και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα κέρδους.

Αποτελέσματα

Η αναμενόμενη έκβαση του CoUrbIT είναι, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη ενός αξιολογικού δικτύου για τις αστικές διαδικασίες και τα πρότυπα αναγέννησης που χρησιμοποιούνται από τις χώρες συνεργατών μέχρι τώρα. Στόχος είναι ένα υψηλό επίπεδο ομοιογένειας και συντονισμού των δραστηριοτήτων που γίνονται από κάθε συνεργάτη. Το πρόγραμμα δημιουργεί ένα αποτελεσματικό πρότυπο αστικής αναγέννησης που είναι συμβατό με τις οδηγίες της ΕΕ. Αυτό το πρότυπο αναγέννησης εφαρμόζεται στις επιλεγμένες πειραματικές περιοχές και θα προσαρμοστεί στις απαιτήσεις και τα σχέδια τους. Θα αναθεωρηθεί βάσει του ελέγχου των αποτελεσμάτων.

Οι ενέργειες διάδοσης των αποτελεσμάτων του προγράμματος περιλαμβάνουν διεθνή εργαστήρια, ένα site και μια εργαλειοθήκη προτύπων (μελέτες σκοπιμότητας, δημόσιες-ιδιωτικές συμφωνίες, επιχειρηματικά σχέδια) που θα επιτρέπουν στους επενδυτές, τους μετόχους και τους συμμετοχούς να καταλάβουν το πρότυπο CoUrbIT. Οι συνεργάτες των δημόσιων διαχειρίσεων CoUrbIT θα εκπαιδευθούν για να εφαρμόσουν το πρότυπο στις πειραματικές περιοχές. Θα είναι έπειτα δυνατό να μεταφερθεί το πρότυπο σε άλλες περιοχές CADSES μέσω διαδικτυακής εκμάθησης των τεχνολογιών.

2.2.2.6 DONAUHANSE37

Το DONAUHANSE είναι ένα δίκτυο των παραδουνάβιων πόλεων. Ο στόχος του προγράμματος είναι να ενθαρρυνθεί η οικονομική ευημερία των πολιτών από την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών και των επιχειρηματικών τομέων των συμμετεχουσών πόλεων.

Τα σημεία εστίασης της συνεργασίας είναι:

- ενίσχυση των πόλεων,
- ενίσχυση της συμβολής του Δούναβη στην ανάπτυξη των πόλεων,

³⁶ Διάρκεια: 06/2005-06/2008, Προϋπολογισμός: 1,934,300€ (1,203,125€ από ΕΚΤ)

³⁷ Διάρκεια: 01/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 1,900,000€ (950,000€ από ΕΚΤ)

- η συγχώνευση του ποταμού με τη αστική ανάπτυξη,
- ο καθορισμός εννοιολογικού και οργανωτικού πλαισίου και ο προσδιορισμός συγκεκριμένων περιοχών και προγραμμάτων συνεργασίας.

Αποτελέσματα

Το κύριο αποτέλεσμα θα είναι ένα νέο και βιώσιμο δίκτυο παραδουνάβιων πόλεων.

Τα περαιτέρω αποτελέσματα θα είναι, μεταξύ των άλλων:

- έντονη επαφή των αρμόδιων για την οικονομική ανάπτυξη, τον τουρισμό και τη διεθνή μεταφορά (συμπεριλαμβανομένων των λιμένων) αρχών των πόλεων,
- μια συγκεκριμένη εμπορική στρατηγική και η δημιουργία ενός λογότυπου για τον παραδουνάβιο τουρισμό,
- διάφορες μελέτες για τις δυνατότητες και τις στρατηγικές των πόλεων,
- κοινή παρουσίαση σε μια εμπορική έκθεση της εμπορικής ακίνητης περιουσίας, καθώς και σε άλλες επιδείξεις και εκθέσεις,
- ένταξη πρόσθετων προορισμών στα παραδουνάβια τουριστικά προγράμματα.

2.2.2.7 Hist.Urban38

Οι περισσότεροι συνεργάτες προγράμματος που συμμετέχουν στο Hist.Urban είναι από τις μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις έξω από τις μητροπολιτικές περιοχές. Τα κύρια προτερήματα αυτών των κωμοπόλεων είναι τα ιστορικά τους κέντρα που ανήκουν στην ευρωπαϊκή πολιτισμική κληρονομιά (7 πόλεις είναι μέχρι και περιοχές παγκόσμιων κληρονομιών της ΟΥΝΕΣΚΟ). Οφειλόμενο στους κοινωνικούς και οικονομικούς μετασχηματισμούς και τις δομικές αλλαγές, οι πόλεις πρέπει να καταβάλουν ιδιαίτερες προσπάθειες να διατηρήσουν ή να επανακτήσουν τις αστικές λειτουργίες τους και να είναι σε θέση να ενεργήσουν ως οδηγοί για την περιοχή τους.

Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι να ενισχυθούν οι μικρού και μεσαίου μεγέθους ιστορικές πόλεις έξω από τις μητροπολιτικές περιοχές με τη χρησιμοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς τους ως παράγοντα ανάπτυξης της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Οι συνεργάτες προγράμματος αποτελούνται από 19 δημόσια και ιδιωτικά όργανα καθώς επίσης και ερευνητικές αρχές από εννέα χώρες στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Κεντρικός στόχος του προγράμματος είναι να βελτιωθεί η πληροφόρηση για την αξία της καθιερωμένης πολιτισμικής κληρονομιάς ως παράγοντα ανάπτυξης και στοιχείο της πολιτιστικής ταυτότητας.

Αποτελέσματα

Οι δράστες προγράμματος αναπτύσσουν και εξετάζουν από κοινού τις ολοκληρωμένες και πρακτικά προσανατολισμένες προσεγγίσεις ανανέωσης οι οποίες θα συνδεθούν με τις διεθνικές δραστηριότητες, όπως οι διασκέψεις, οι θερινές ακαδημίες, τα εργαστήρια, μια μελέτη βασικών γραμμών και ένα εγχειρίδιο πρακτικής. Οι συνεργάτες θα ανταλλάξουν τεχνογνωσία, θα δημιουργήσουν δίκτυα και θα εργαστούν μαζί στα διαφορετικά θεματικά σημεία εστίασης σχετικά με την ανανέωση των ιστορικών πόλεων.

³⁸ Διάρκεια: 02/2006-08/2008, Προϋπολογισμός: 2,172,618€ (931,022€ από ΕΚΤ)

Το Hist.Urban προσπαθεί να αναπτύξει συνεπείς και βιώσιμες στρατηγικές και προσεγγίσεις για τις CADSES περιοχές στο πεδίο της ενσωματωμένης ανανέωσης των ιστορικών πόλεων.

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενίσχυση των αστικών λειτουργιών και των οικονομιών και θα προωθήσει τη βιώσιμη αστική ανανέωση στην περιοχή CADSES. Μια άλλη επίδραση του Hist.Urban θα είναι η βελτίωση της ικανότητας των τοπικών και περιφερειακών επαγγελματιών και ιθυνόντων σχετικά με τα μέτρα ανανέωσης στις ιστορικές πόλεις.

2.2.2.8 LHASA39

Δεδομένου ότι η ποιότητα ζωής και η κατοικία είναι ένας ζωτικής σημασίας παράγοντας θέσης, οι μεγάλες κατοικήσιμες περιοχές υποθέτουν έναν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των ανταγωνιστικών περιφερειακών κέντρων.

Σε όλο το CADSES, μεγάλες κατοκούμενες περιοχές, που βρίσκονται συχνά στην περιφέρεια μεγάλων πόλεων, παίζουν ουσιαστικό ρόλο για το μέλλον της ζωής στις αστικές περιοχές. Στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη, κυρίαρχα είναι τα προκατασκευασμένα σπίτια και παρέχουν κατοικία σε περίπου 30 εκατομμύρια κατοίκους.

Στη νέα μετατόπιση των κρατών-μελών της ΕΕ γύρω από την οργάνωση της ιδιοκτησίας, οι ελλείψεις ζωτικού χώρου και η φυσική φθορά των κτηρίων είναι από τις βασικές ανησυχίες σήμερα. Τα παραδείγματα από την περιοχή του Βερολίνου (Marzahn-Hellersdorf), δείχνουν ότι με τα κατάλληλα μέτρα αναδημιουργίας, οι μεγάλες κατοικήσιμες περιοχές μπορούν να μετατραπούν σε κατάλληλους ζωτικούς χώρους.

Αποτελέσματα

Το LHASA εξετάζει τις όλες τις κατηγορίες προβλημάτων. Θα στηριχτεί στην εμπειρία της Βενετίας καθώς επίσης και των ανατολικογερμανικών πόλεων Marzahn-Hellersdorf (Βερολίνο) και Λειψία, οι οποίες έχουν δοκιμάσει μια πολύ γρηγορότερη διαδικασία μετάβασης από αντίστοιχες στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Το πρόγραμμα θα παράσχει λύσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη εκείνων των περιοχών στα πλαίσια του αστικού προγραμματισμού, τοπικής οικονομίας και ποιότητας ζωής.

Το LHASA στοχεύει στη σταθεροποίηση των μεγάλων κατοικήσιμων περιοχών από τις ενσωματωμένες προσπάθειες προγραμματισμού των νέων πρωτοβουλιών για την αναδημιουργία των κατοικήσιμων περιοχών και των δυνατοτήτων επαναχρησιμοποίησης εγκαταλελειμμένων κτηρίων. Επιπλέον, τα πειραματικά μέτρα πρέπει να βελτιώσουν την κατάσταση απασχόλησης και να ενθαρρύνουν τον κοινωνικό συνυπολογισμό.

Εκτιμώντας ότι οι συνεργάτες από τα νέα μέλη της ΕΕ θα αξιοποιήσουν τη μεταφορά εμπειρίας και προγραμματισμού από τους συνεργάτες της Ιταλίας και Γερμανίας, θα εξασφαλίσουν την περιφερειακή και κοινωνική συνοχή στην ανατολή και τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης.

³⁹ Διάρκεια: 04/2003-09/2006, Προϋπολογισμός: 1,801,220€ (1,122,512€ από ΕΚΤ)

2.2.2.9 MISTER40

Για αρκετά χρόνια, ήδη πολλές ευρωπαϊκές πόλεις ενδιαφέρονται για την επαναχρησιμοποίηση των «brownfields». Τα Brownfields είναι περιοχές που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν ως θέσεις για βιομηχανικούς ή στρατιωτικούς σκοπούς και που εγκαταλείπονται τώρα. Η αναζωογόνηση αυτών των περιοχών μπορεί να βελτιώσει τους αστικούς χώρους και μπορεί να περιορίσει την εσωτερική χρήση γης στις περιοχές. Συνεπώς η ανανέωση των Brownfield, συμβάλλει στις βιώσιμες μορφές χρήσης γης.

Το MISTER, στοχεύει στο σχεδιασμό και τη δοκιμή ενός νέου συνόλου ενσωματωμένων ενεργειών που αγκαλιάζει την αναδιάρθρωση και την ανανέωση των πόλεων με την επαναχρησιμοποίηση εγκαταλελειμμένων εδαφών. Το πρόγραμμα στοχεύει σε μια διαφανέστερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Πιο συγκεκριμένα, οι ιδιωτικοί επενδυτές πρέπει να αναμιχθούν περισσότερο στα σχέδια επαναχρησιμοποίησης.

Οι περιοχές συνεργατών από πέντε διαφορετικές χώρες (Ιταλία, Γερμανία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ουγγαρία και Σλοβακία), μοιράζονται την ανάγκη για μια κατάλληλη επαναχρησιμοποίηση των υπαρχόντων κτιρίων στις αφοπλισμένες βιομηχανικές και στρατιωτικές περιοχές.

Αποτελέσματα

Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι του προγράμματος είναι να ενισχυθούν οι αστικές οικονομίες, οι υποδομές και τα κοινωνικά συστήματα από τις νέες λειτουργίες καθιέρωσης, όπως οι πανεπιστημιούπολεις, υπηρεσίες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και πολιτιστικές υπηρεσίες με την επαναχρησιμοποίηση των υπαρχόντων κτηρίων.

Πιο συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

- μια διεθνική έρευνα που προσδιορίζει, που τεκμηριώνει και που ανταλλάσσει τις καλύτερες πρακτικές στην Ευρώπη σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των Brownfield και την συμμετοχή ιδιωτικών επενδυτών,
- μελέτες σκοπιμότητας βασισμένες στη λειτουργική επαναχρησιμοποίηση των brownfields,
- μια διεθνική οικονομική-δικαστική-διοικητική μελέτη για να εξεταστεί ένα νέο μοντέλο της δημόσιας-ιδιωτικής συνεργασίας,
- μια διεθνική μελέτη για να εισαχθεί η βιο-αρχιτεκτονική στα προβλεπόμενα σχέδια,
- καθιέρωση ενός δικτύου των πόλεων που περιλαμβάνονται στην επαναχρησιμοποίηση των Brownfield.

2.2.2.10 PROSIDE41

Λόγω των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών δομικών αλλαγών της δεκαετίας του '90 στις διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις, πολλές πρώην βιομηχανικές ή εμπορικά κορεσμένες περιοχές εγκαταλείφθηκαν. Ο αρνητικός αντίκτυπος αυτών των περιοχών επάνω στην ποιότητα της αστικής ζωής φθάνει αρκετά πέρα από την ίδια την περιοχή. Το

⁴⁰ Διάρκεια: 06/2003-06/2008, Προϋπολογισμός: 980,000€ (625,000€ από ΕΚΤ)

⁴¹ Διάρκεια: 03/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,139,000€ (1,130,500€ από ΕΚΤ)

PROSIDE βελτιώνει τη αστική ανάπτυξη και εξασφαλίζει ότι οι φυσικές περιοχές συντηρούνται και ότι οι παρηκμασμένες περιοχές αποκαθίστανται. Η ποιότητα ζωής και η περιβαλλοντική ποιότητα στις καρδιές της πόλης θα είναι σαφώς πιο ενισχυμένες μέσω ιδιωτικών επενδύσεων.

Αποτελέσματα

Ο γενικός στόχος του PROSIDE ήταν να εξασφαλιστεί ότι τα σχέδια των ιδιωτικών επενδύσεων συμφωνούν με τις δημοτικές ανάγκες για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη μέσα σε ένα σύντομο και επαρκές χρονικό πλαίσιο ενισχύοντας την αποκατάσταση των βιομηχανικών περιοχών και των περιοχών με ιδιωτικά κεφάλαια. Στη Στουτγάρδη, το Μιλάνο και τη Βουδαπέστη, έχει εφαρμοστεί η μεθοδολογία του PROSIDE με την μορφή ενός προγραμματισμού δοκιμής.

Όλα αυτά τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, συντάχθηκαν προς ενημέρωση ανά πόλη συνεργατών. Παραδόθηκαν έπειτα στους αντίστοιχους δημοτικούς και πολιτικούς συμμετόχους. Στη τελική φάση του προγράμματος, αυτές οι ενημερώσεις σε τοπικό επίπεδο θα μετασχηματιστούν στα εργαλεία που ισχύουν τώρα σε όλη την περιοχή CADSES.

2.2.2.11 RARE42

Οι περιοχές των σιδηροδρομικών σταθμών των αστικών κέντρων αποτελούν βασικό χαρακτηριστικό των περισσότερων μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων. Παίζουν ένα σημαντικό λειτουργικό ρόλο σχετικά με τα σχέδια αλληλεπίδρασης στις αστικές περιοχές. Εντούτοις στις τελευταίες δεκαετίες, οι διάφορες λειτουργίες που κατά τα προηγούμενα χρόνια εκτελέστηκαν από τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, έχουν μεταφερθεί στην περιφέρεια.

Οι σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις, που είναι συνήθως μεγάλης αρχιτεκτονικής και εμπορικής αξίας, έχουν χάσει πλέον την αίγλη λειτουργιών τους. Η προσέγγιση του RARE είναι διπλή: πρώτον, το λειτουργικό περιβάλλον (νομοθεσία, επιχειρηματικό πνεύμα και εργολαβία) αναλύεται. Κατόπιν αυτού, συγκεκριμένες μελέτες θα αναπτυχθούν. Το RARE αποτελείται από ένα μίγμα κοινών και ιδιωτικών συνεργατών: επιχειρήσεις σιδηροδρόμων, ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας στις περιοχές σιδηροδρόμων, συμβούλους, ερευνητικά όργανα και δημοτικές αρχές.

Αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του RARE είναι:

- ανάλυση του λειτουργικού περιβάλλοντος,
- οργανωτική αξιολόγηση για σύγκριση των συνεργατών που έχουν συλλέξει ήδη κάποια εμπειρία όπως η πόλη της Καρλσρούης,
- βελτίωση της διεθνικής επικοινωνίας και μεταφορά της εμπειρίας,
- ήδη εφαρμοσμένες μελέτες ως πρώτο βήμα για επενδύσεις σε μερικούς σταθμούς,
- έλξη επενδύσεων και ιδιωτικού κεφαλαίου για τα αστικά προγράμματα,
- ιδιωτικές-δημόσιες συνεργασίες,

⁴² Διάρκεια: 07/2005-06/2007, Προϋπολογισμός: 889,000€ (544,500€ από ΕΚΤ)

- σύνθεση ενός οδηγού για την ανάπτυξη προγράμματος στις προηγούμενες σιδηροδρομικές περιοχές.

2.2.2.12 READY⁴³

Τα μεγάλης κλίμακας περιβαλλοντικά προβλήματα και οι δυσκολίες αστικής ανάπτυξης είναι ένα εμπόδιο για την δομική αλλαγή σε όλες τις μεταλλευτικές περιοχές του CADSES. Η δομική αυτή αλλαγή είναι ένας ποθητός αλλά και δύσκολος στόχος για πολλές μικρές ή μεσαίου μεγέθους πόλεις, ιδιαίτερα στις περιφερειακές περιοχές.

Το READY, στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μεταλλευτικών πόλεων και των αντίστοιχων περιοχών τους στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη μέσω της βελτίωσης της οικολογικής, κοινωνικής και οικονομικής τους κατάστασης. Το πρόγραμμα αντιμετωπίζει σημαντικά ζητήματα προγραμματισμού και ανάπτυξης μέσω εκτίμησης της κατάστασης στην Αυστρία, τη Βουλγαρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία. Οι κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι να παρασχεθούν τα κίνητρα για τις δομικές αλλαγές στις πόλεις και τις μεταλλευτικές περιοχές με την ολοκλήρωση των προοπτικών ανάπτυξης και την έναρξη μιας νέας ποιότητας από τη διεθνική συνεργασία, με την καθιέρωση ενός υψηλής απόδοσης δικτύου. Το READY περιλαμβάνει τέσσερις τύπους δραστηριοτήτων: τοπικές δραστηριότητες στις συμμετέχουσες πόλεις, εντατική διεθνής δικτύωση, ίδρυση ενός ευρωπαϊκού μεταλλευτικού δικτύου πόλεων και υποστήριξη για την τοπική εφαρμογή των στρατηγικών και των μέτρων.

Αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του προγράμματος είναι:

- ίδρυση ενός διεθνούς δικτύου μεταλλευτικών πόλεων με 50 έως 100 μέλη στην αρχή και ανάπτυξη ενός Κεντροευρωπαϊκού και Ανατολικοευρωπαϊκού δικτύου μεταλλευτικών πόλεων και περιοχών (MINEC),
- συστάσεις για τις πολιτικές και τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ενισχύσει τη θέση μεταλλευτικών πόλεων (ενδιάμεσες εκθέσεις, ενημερωτικά δελτία, φυλλάδια, τελική έκθεση, κ.λπ.),
- επιστημονικές εκθέσεις για τις στρατηγικές, το γενικό πλαίσιο, τους θετικούς και αρνητικούς παράγοντες τοπικής και επαρχιακής ανάπτυξης και αποτελέσματα τοπικών και περιφερειακών ενεργειών,
- 7 έννοιες ανάπτυξης για τις μεταλλευτικές πόλεις και περιοχές βάσει των υπάρχουσών εννοιών,
- 20 μελέτες σκοπιμότητας για τα βασικά προγράμματα,
- 7 άλλα μέτρα που προετοιμάζονται για τις ενέργειες επένδυσης,
- 12 μικρής κλίμακας επενδύσεις

⁴³ Διάρκεια: 12/2003-02/2007, Προϋπολογισμός: 2,196,152€ (1,500,000€ από ΕΚΤ)

2.2.2.13 REPUS44

Το REPUS εστιάζει στα νέα κράτη-μέλη της ΕΕ και εξετάζει την πρόκληση μιας ισορροπημένης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η «Προοπτική Ευρωπαϊκής Χωρικής Ανάπτυξης45» (ESDP) δείχνει ότι τα αστικά πολύκεντρα συστήματα παίζουν ουσιαστικό ρόλο προς μια ισορροπημένη και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης.

Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι να χτιστεί ένα περιφερειακό πολύκεντρο αστικό σύστημα (REPUS) στην κεντρική Ανατολική Ευρώπη που να συμβάλλει προς μια αναδυόμενη πιθανή οικονομική ζώνη ενσωμάτωσης (PEIZ). Αυτό το σύστημα θα βασιστεί στις μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις και σχεδιάζει να προσδιορίσει τις δυνατότητες των περιφερειακών αστικών συστημάτων συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών ρόλων τους. Οι μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις θα μπορούσαν να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο ως πιθανά περιφερειακά κεφάλαια για την ανάπτυξη νέων λειτουργικών τομέων ολοκλήρωσης.

Τέλος, η αποτελεσματικότητα της αστικής πολιτικής πρέπει να βελτιωθεί μέσω του προγράμματος έτσι ώστε η θεσμική ικανότητα να μπορεί να ενισχυθεί μέσα στην τρέχουσα διαδικασία διοικητικής αποκέντρωσης.

Αποτελέσματα

Μεταξύ άλλων, το REPUS σκοπεύει να επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Αναγνώριση των κατάλληλα επιλεγμένων δεικτών προς μια εμπειρική, αστική χωρική ανάλυση,
- επεξεργασία μιας λεπτομερούς ανάλυσης των χωρικών, λειτουργικών, οικονομικών και κοινωνικών συνδέσεων που αναπτύχθηκαν μεταξύ των, μικρού και μεσαίου μεγέθους, πόλεων συμπεριλαμβανομένων και των διασυνοριακών περιοχών στην Κεντρικοανατολική Ευρώπη,
- επεξεργασία μιας SWOT ανάλυσης ως αποτέλεσμα της εμπειρικής ανάλυσης για κάθε χώρα καθώς και για ολόκληρη την ανατολικοευρωπαϊκή περιοχή, για να προσδιορίσει την πιθανή οικονομική ζώνη ενσωμάτωσης,
- αναγνώριση των καλύτερων πρακτικών ως αποτέλεσμα των πειραματικών περιπτώσεων που επιτυγχάνονται σε κάθε χώρα και μέτρηση των εμποδίων και δυσκολιών,
- επεξεργασία μιας στρατηγικής για την καθιέρωση ενός περιφερειακού πολύκεντρου αστικού συστήματος,
- προώθηση ενός δικτύου, μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεων, προκειμένου να ευνοηθεί η ανταλλαγή των στρατηγικών πολιτικών διορατικοτήτων και να βελτιωθούν η ικανότητα και η συνεργασία χάραξης πολιτικής τους.

2.2.2.14 RIMED46

Το πρόγραμμα RIMED εξετάζει τρία σοβαρά προβλήματα της νοτιοανατολικής Ευρώπης: αύξηση χωρικής ανισότητας, σοβαρός γεωγραφικός και οικονομικός «τεμαχισμός» και αναρχική αύξηση των μητροπολιτικών περιοχών που οδηγούν σε μια

⁴⁴ Διάρκεια: 06/2005-09/2007, Προϋπολογισμός: 1,427,640€ (886,605€ από ΕΚΤ)

⁴⁵ European Spatial Development Perspective

⁴⁶ Διάρκεια: 01/2003-10/2005, Προϋπολογισμός: 1,162,000€ (549,000€ από ΕΚΤ)

περαιτέρω συγκέντρωση των δραστηριοτήτων. Όλα τα παραπάνω μπορούν να δημιουργήσουν κυκλοφοριακή συμφόρηση, ρύπανση, περιβαλλοντική υποβάθμιση και κοινωνικό διαχωρισμό, τα οποία απειλούν να υπονομεύσουν τις προοπτικές των μεγαλουπόλεων για βιώσιμη ανάπτυξη. Το RIMED προτείνει μια στρατηγική ανάπτυξης για την Νοτιοανατολική Ευρώπη που είναι βασισμένη στα διεθνικά δίκτυα συνεργασίας και που προωθεί την πολύκεντρη αστική ανάπτυξη με διαφαινόμενα αποτελέσματα στις ενδοχώρες των μεγαλουπόλεων. Το πρόγραμμα είναι βασισμένο σε ένα δίκτυο συνεργασίας μεταξύ τεσσάρων σημαντικών πόλεων στην περιοχή: Σόφια, Σκόπια, Τίρανα και Θεσσαλονίκη με την συμμετοχή των διοικητικών και επιστημονικών τους οργάνων.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα, κατόρθωσε να βελτιώσει τη συνεργασία και για να καθιερώσει δίκτυα αλληλεπίδρασης μεταξύ των μεγάλων πόλεων στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Υπό αυτή την έννοια, συνέβαλε στους γενικούς στόχους της ΕΕ και της διεθνούς κοινότητας από την μεριά της προώθησης της σταθερότητας, την ολοκλήρωση και τη συνεργασία στην περιοχή.

Επιπλέον, συνέβαλε σε μια ισορροπημένη και πολύκεντρη χωρική ανάπτυξη στο ευρύτερο πλαίσιο του νοτιοανατολικού ευρωπαϊκού διαστήματος, με την υποστήριξη επιλεγμένων πόλεων με κοινή στρατηγική μητροπολιτικής ανάπτυξης, η οποία θα έχει ισχυρή έμφαση στην περιφερειακή συνοχή και τα αποτελέσματα στις μητροπολιτικές ενδοχώρες.

Άλλα σημαντικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν την βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης μέσω ενός δικτύου βασισμένου στην μεταφορά της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας.

2.2.2.15 TECNOMAN perspectives⁴⁷

Στόχος του TECNOMAN ήταν να διαμορφωθούν οι στρατηγικές για την ανάπτυξη, περιοχές κόμβων της απαιτητικής επιχειρησιακής ανάπτυξης στις περιοχές TEN και ΤΙΝΑ, οι οποίες αντέδρασαν στη δικτυωμένη οικονομία και διευκόλυναν το βέλτιστο οικονομικό προσδιορισμό θέσης κάθε περιοχής σε μια διεθνική, λειτουργικά καθορισμένη, συστάδα πόλεων και περιοχών συσσωρεύσεως.

Το πρόγραμμα προσπάθησε να συμβάλει σε μια περισσότερο αποτελεσματική χρήση των δημόσιων κεφαλαίων στο πεδίο των ενσωματωμένων χωρικών εννοιών ανάπτυξης στις περιοχές του CADSES.

Αποτελέσματα

Σε περιφερειακό επίπεδο προγράμματος οι συνεργάτες διαμόρφωσαν τις συνεισφορές που ορίστηκαν στη μία από τις τρεις συγκεκριμένες θεματικές εστιάσεις που εξέτασαν τα θέματα της προσανατολισμένης στο μέλλον ανάπτυξης επιχειρησιακής θέσης:

εστίαση 1: εξέταση των υπαρχουσών δομών,

εστίαση 2: ανάπτυξη νέων επιχειρησιακών θέσεων,

⁴⁷ Διάρκεια: 01/2003-08/2006, Προϋπολογισμός: 3,453,570€ (2,037,500€ από ΕΚΤ)

εστίαση 3: ενσωματωμένες χωρικές στρατηγικές ανάπτυξης για τις λειτουργικές συσσωρεύσεις.

Σε επίπεδο εστίασης, τα αποτελέσματα των περιφερειακών συνεισφορών συντέθηκαν σε τρεις εκθέσεις εστίασης που παρείχαν εισαγωγή για τη διεθνική σύνθεση. Αυτός το διεθνικά παραδοτέο αποτέλεσμα αποτελείτο από τρία μέρη και ήταν ένα από τα βασικά του TECNOMAN. Επιπλέον διαμορφώθηκε ένα εγχειρίδιο με πρόσθετες αναλυτικές πληροφορίες για αυτό το θέμα (μέρος Γ). Αυτό το στοιχείο αναγνωρίζεται σαν κλειδί για την ανάπτυξη επιχειρησιακής θέσης (μέρος Α).

Επιπλέον, η σύνθεση διατύπωσε τις πολιτικές επιλογές και τις περιφερειακές συστάσεις και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (μέρος Β).

Λόγω αυτής της προσέγγισης, οι συνεργάτες προγράμματος του TECNOMAN διαμόρφωσαν τα αποτελέσματα σε περιφερειακό και την εστίαση σε διεθνικό επίπεδο.

2.2.2.16 UTN II⁴⁸

Το UTN II είναι άμεσα ακολουθούμενο πρόγραμμα του UTN, πρόγραμμα υπό την σκέπη του INTERREG IIC.

Το UTN περιέλαβε τέσσερις επίσημα συνεργαζόμενες πόλεις και περισσότερες από 30 ενδιαφερόμενες. Το ενδιαφέρον και η ανάγκη για τη συνέχεια της συνεργασίας στο πεδίο των αστικών τεχνολογιών και της αστικής ανάπτυξης έχουν πρόσφατα τονιστεί από διάφορες προτάσεις για τα πειραματικά προγράμματα που παρουσιάζονται στη διαχείριση του προγράμματος UTN.

Η υποδομή του δικτύου επιτρέπει μια εστίαση για να καθιερωθεί μια σαφή και διαφανή επιλογή: η λήψη αποφάσεων και η εφαρμογή διαδικασίας των πιλοτικών έργων συνεργασίας που μπορούν να χρησιμοποιήσουν το υπάρχον δίκτυο για να αυξήσουν την ανάπτυξη μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Το διεθνές πλαίσιο για συνεργασία μεταξύ των πόλεων στην ανάπτυξη των προγραμμάτων για να βελτιωθεί η αστική υποδομή τονίζεται από το Habitat III, όπου οι πόλεις είναι υπάγονται σε διεθνή δίκτυα συνεργασίας προκειμένου να ανταλλάξουν κατάλληλες τεχνολογίες.

Επιπλέον, το πρόγραμμα UTN II στρέφεται σε:

ενίσχυση πόλεων κατά την προετοιμασία των πιλοτικών έργων συνεργασίας για τη χρηματοδότηση ή για την αναζήτηση ιδιωτικών/δημόσιων επενδυτών

παροχή κατάρτισης για αναβάθμιση της οργανωτικής τεχνογνωσίας στην παροχή και τη διαχείριση αστικών υπηρεσιών στις CADSES περιοχές,

παροχή τεχνικής βοήθειας για να συνδέσει τις πόλεις που έχουν ανάγκη από αναβάθμιση των αστικών υπηρεσιών τους, με τις πόλεις έτοιμες να μεταφέρουν την τεχνική και διοικητική εμπειρία τους, παρέχοντας εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες για όλους τους συνεργάτες δικτύων.

Αποτελέσματα

Η στενή συνεργασία των πολιτικών και διοικητικών οργάνων λήψης αποφάσεων και των εμπειρογνομόνων επάνω στις διάφορες αστικές τεχνολογίες των πόλεων που συμμετέχουν στο δίκτυο UTN II, δημιουργούν μια εταιρική κατανόηση των αποτελεσμάτων της αναβάθμισης υποδομών και αστικών υπηρεσιών για όλα τα σχετικά

⁴⁸ Διάρκεια: 11/2002-10/2006, Προϋπολογισμός: 5,000,000€ (2,825,000€ από ΕΚΤ)

όργανα. Η διάδοση των κοινών ποιοτικών προτύπων μέσα στα πιλοτικά έργα συνεργασιών πρέπει να οδηγήσουν σε μια ισορροπημένη κατάσταση μέσα στην περιοχή CADSES στο μέσο του τριμήνου.

Η προετοιμασία των προγραμμάτων συνεργασίας μέσα το δίκτυο και η έγκριση για την εφαρμογή τους, θα έχει θετικό αποτέλεσμα στην αστική οικονομική ανάπτυξη. Το πρόγραμμα UTN II, κατά συνέπεια, πρέπει να ενισχύσει την αστική οικονομία και την υποδομή για το κοινωνικό σύστημα.

2.2.2.17 VITAL CITIES⁴⁹

Η ανάπτυξη των νέων περιοχών πρασίνου σε σημεία εκτός των αστικών κέντρων, προωθεί τη γρήγορη αστική κατάκλιση και οδηγεί σε κυκλοφοριακή συμφόρηση, επιφέροντας περιβαλλοντικά προβλήματα, ερχόμενη έτσι σε αντίθεση με τη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη. Η τοποθέτηση, μόνο των υπηρεσιών, των επιχειρήσεων στα κέντρα των πόλεων μπορεί να οδηγήσει σε μια υγιέστερη δομή ανάπτυξης.

Το VITAL CITIES, στόχευσε να ενισχύσει τα πολύκεντρα αστικά συστήματα και να συμβάλει στη επαρχιακή ανάπτυξη των περιοχών CADSES. Στρέφεται στην προώθηση της εγκατάστασης του λιανικού, και μόνο, εμπορίου στα κέντρα πόλεων. Μια διεθνική ομάδα προγράμματος με 22 συνεργάτες από 7 χώρες συγκεντρώθηκε για το VITAL CITIES, υπό την καθοδήγηση της InvestitionsBank des Landes του Βραδεμβούργου και εργάστηκαν από κοινού σε λύσεις εφαρμόσιμες σε τοπικό επίπεδο. Η εφαρμογή του προγράμματος υποστηρίχθηκε από την νομική εταιρεία Nörr Stiefenhofer Lutz.

Μια ομάδα προγράμματος εφάρμοσε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- πραγματοποίηση των αναλύσεων, των μελετών και έρευνα σε τοπικό επίπεδο,
- πραγματοποίηση φόρουμ «λιανικού εμπορίου» σε τοπικό επίπεδο, όπου αναλύθηκαν οι τοπικές συνθήκες και εντοπίστηκαν πιθανές λύσεις από μια διεθνική ομάδα,
- συγκέντρωση και ανταλλαγή εμπειριών που εμφανίζονται στις συγκεκριμένες περιπτώσιολογικές προσεγγίσεις και τις πτυχές μελετών.

Αποτελέσματα

Το VITAL CITIES είχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- σύγκριση επτά νομικών συστημάτων στην Πολωνία, την Ουγγαρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Σλοβακία, την Αυστρία, τη Ρουμανία και τη Γερμανία. Σε αυτήν την νομική έρευνα καταδείχθηκαν τα όργανα προκειμένου να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη,
- έρευνες για την καταναλωτική συμπεριφορά που πραγματοποιούνται σε τοπικό επίπεδο στις επιλεγμένες πόλεις, σε διάφορες χώρες καθώς επίσης και ανάλυση των αποτελεσμάτων,
- αξιολογήθηκαν άτυπες στρατηγικές για να ενισχύσουν τις πόλεις στην Ευρώπη,
- επεξεργασία του CURTIS⁵⁰, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων όλων των δραστηριοτήτων στο πρόγραμμα,

⁴⁹ Διάρκεια: 02/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,204,497€ (1,097,997€ από ΕΚΤ)

⁵⁰ Comprehensive Urban Retail Trade

- υπογραφή του δικτύου των ευρωπαϊκών χαρτών του VITAL CITIES στην τελική διάσκεψη του Βερολίνου(12η Μαΐου 2006) από πολιτικούς και επιχειρηματικούς αντιπροσώπους.

2.2.3 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.3

2.2.3.1 COHESION⁵¹

Η έκθεση των ευρωπαϊκών αγροτικών περιοχών στη διεθνή αγορά, παράλληλα με την επικείμενη διεύρυνση της ΕΕ, αναμένεται να απειλήσει τη συνοχή του ευρωπαϊκού χώρου. Οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις, μέσω μιας εδαφικής προσέγγισης, πρέπει να αντισταθμίσουν τις δυσκολίες που προκύπτουν από αυτή τη νέα κατάσταση.

Σε αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η τοπική ανταγωνιστικότητα γίνεται ένα θέμα-κλειδί. Το πρόγραμμα έχει συμβάλει στην ανάπτυξη μιας κοινής εδαφικής προσέγγισης προγραμματισμού ανάπτυξης με βάση την εμπειρία 14 οργανώσεων από επτά διαφορετικές χώρες του CADSES. Για αυτό και έχει καθιερωθεί ένα μεγάλο διεθνικό δίκτυο.

Το COHESION έχει συμβάλει στην ανάπτυξη μιας κοινής συνείδησης στις περιοχές του CADSES για να ενισχύσει την ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο και την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής σε επίπεδο ολόκληρου του δικτύου. Ανταλλάχθηκε εμπειρία και τεχνογνωσία, ενώ οι πολιτικές της ΕΕ αποτέλεσαν τη βάση για δραστηριότητες.

Οι συνεργάτες έγιναν εξοικειωμένοι με την ιδιαίτερη μεθοδολογία συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της τοπικής ανταγωνιστικότητας των συμμετεχουσών περιοχών και απέτρεψαν τα αρνητικά αποτελέσματα από τη διεύρυνση της ΕΕ.

Αποτελέσματα

Το COHESION εφάρμοσε μια νέα πολιτική σχετικά με την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών αγροτικών περιοχών, βασισμένων στη μεταφορά τεχνογνωσίας και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συνεργατών προγράμματος. Καθιερώθηκε ένα θεματικό δίκτυο στις σύγχρονες πολιτικές για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και οι συνεργάτες του προγράμματος απέκτησαν εμπειρία με την εφαρμογή πειραματικών προγραμμάτων σε κατάλληλες περιοχές.

Το COHESION πραγματοποίησε:

- περισσότερες από 40 συνεδριάσεις (περίπου 450 συμμετέχοντες):
 - α) με τις τοπικές αρχές,
 - β) με τους συνεργάτες σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο,
 - γ) οργανώνοντας ενημερωτικά σεμινάρια ευαισθητοποίησης,
- δύο αφίσες, 30 δελτία τύπου και πέντε τηλεοπτικές εμφανίσεις, επτά πανό (16.000 αντίγραφα - 7.000 διαμοιράστηκαν), ένα CD-Rom που προετοιμάζεται,
- οκτώ προγραμματικούς οδηγούς και 44 μελέτες που πραγματοποιούνται, επτά εργαλεία διαχείρισης που προετοιμάζονται,
- δώδεκα κύκλους μαθημάτων κατάρτισης (289 εκπαιδευόμενοι) και δύο φόρουμ (160 συμμετέχοντες) που οργανώνονται,

⁵¹ Διάρκεια: 01/2003-03/2006, Προϋπολογισμός: 3,506,941€ (2,297,629€ από ΕΚΤ)

- δύο εκθέσεις (περισσότεροι από 1.000 επισκέπτες).

2.2.3.2 GOVERNET⁵²

Το γενικό πρόβλημα της έρευνας, το οποίο και εξετάζεται από το πρόγραμμα, είναι οι δυσκολίες που αναπτύσσονται για τη γεωργία σε μερικές περιοχές του. Το σχέδιο του GOVERNET είναι να προσδιορίσει τα λειτουργικά πρότυπα διακυβέρνησης για τη αγροτική ανάπτυξη σε συγκεκριμένες περιοχές, όπως οι ορεινές, οι πεδινές κατά μήκος των κοιλάδων και ποταμών, γύρω από βιομηχανικές πόλεις και ακτογραμμές. Ο κύριος στόχος του GOVERNET είναι να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών μέσα στο πλαίσιο μιας ισχυρής ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων(MME) που βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές, ενθαρρύνοντας κατά συνέπεια μια αμφίδρομη οικονομική δομή και μια κοινωνικά σταθερή ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα στοχεύει στη συγκεκριμένη δυνατότητα εφαρμογής μέσω των προτύπων των εννοιών της ικανότητας υποστήριξης, ολοκλήρωσης και πολύ-λειτουργικότητας:

- ικανότητα υποστήριξης του αρνητικού αντίκτυπου στο περιβάλλον και την υγεία, συντήρηση φυσικού περιβάλλοντος και των ανθρώπινων δυναμικών,
- ολοκλήρωση με άλλες δραστηριότητες, εμπορευματοποίηση καθώς επίσης και δραστηριότητες τουριστών,
- πολύ-λειτουργικότητα της γεωργίας όσον αφορά τις πραγματικές δυνατότητες επέμβασης της στις αγροτικές περιοχές και μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο.

Αποτελέσματα

Τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του προγράμματος GOVERNET περιλαμβάνουν:

- ένα πλαίσιο αξιολόγησης του χωρικού, περιβαλλοντικού, κοινωνικοοικονομικού και θεσμικού αντίκτυπου στις διάφορες αγροτικές περιοχές,
- διεθνική προσέγγιση που περιλαμβάνει επίσης τις πτυχές ισχυρής αλληλεπίδρασης των ενδιαφερόμενων συνεργατών, των οδηγίων, της γνώσης και της εμπειρίας,
- διεθνική δικτύωση μεταξύ των ενδιαφερόμενων κομμάτων στις εξεταζόμενες περιοχές, τις περιοχές αναφοράς και τους νέους δράστες/ συμμετόχους,
- δραστηριότητες μεταξύ ιταλικών-ελληνικών και μολδαβικών-σλοβένικων, συνεργαζομένων περιοχών έχουν αρχίσει και προβλέπουν την ανταλλαγή γνώσης, ταξιδιών και επισκέψεων στις άλλες χώρες, τις συνεδριάσεις και τις συζητήσεις σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν την τοπική ανάπτυξη. Αυτό οδηγεί σε μια πολιτιστική προσέγγιση μεταξύ των πληθυσμών.

2.2.3.3 IRENE⁵³

Λόγω της αδύνατης επιχειρηματικής δομής τους, οι αγροτικές περιοχές είναι οικονομικά τρωτές και συχνά ανίκανες να επωφεληθούν των ευκαιριών που προσφέρονται από τις ευρωπαϊκές πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης. Για τις περιοχές

⁵² Διάρκεια: 01/2004-04/2007, Προϋπολογισμός: 2,652,780€ (1,562,022€ από ΕΚΤ)

⁵³ Διάρκεια: 04/2005-03/2008, Προϋπολογισμός: 4,300,386€ (1,800,000€ από ΕΚΤ)

αυτές, η διαφορετικότητα της αγροτικής οικονομίας μπορεί να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο στην υπερνίκηση δομικών προβλημάτων. Ο κύριος στόχος του IRENE, είναι η προώθηση της δομικής αλλαγής και η αναδόμησης της απασχόλησης, με τη διευκόλυνση της αγροτικής οικονομίας στις περιοχές προγράμματος. Αυτή η διαδικασία θα βασιστεί στη δημιουργία τοπικών και διεθνικών πολυσύνθετων οικονομικών δικτύων (MEN⁵⁴). Τα δίκτυα αντιπροσωπεύουν την ολοκλήρωση στις αγροτικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε διαφορετικούς οικονομικούς τομείς μιας ειδήλλως ομοιογενούς αγροτικής περιοχής.

Το IRENE περιλαμβάνει περιφερειακά και δημοτικά όργανα και επιχειρήσεις αγροτικών περιοχών στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Πολωνία. Η προσέγγιση που αναπτύσσεται μέσα στο πρόγραμμα πρέπει να είναι εύκολο να προσαρμοστεί και να είναι μεταβιβάσιμη σε άλλες περιοχές του CADSES που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα IRENE στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- μελέτη της οικονομικής δυνατότητας πραγματοποίησης, ρύθμισης και επικύρωσης του προτύπου IRENE,
- πιλοτικές ενέργειες για την εφαρμογή αγροτικής δομικής αλλαγής και απασχόλησης στις βαριά εξαρτημένες από την παραδοσιακή γεωργία αγροτικές περιοχές,
- εφαρμογή των διεθνικών πολυσύνθετων οικονομικών δικτύων (MEN) σε επιλεγμένες περιοχές,
- προώθηση της διαφοροποίησης της οικονομικής βάσης: οργάνωση και εφαρμογή ενός προτύπου επιχειρησιακής οργάνωσης,
- ενίσχυση των συνεργασιών και των σχέσεων μεταξύ των αγροτικών περιοχών και των περιφερειακών αστικών κέντρων,
- κατάρτιση του προσωπικού υπηρεσιών.

Άλλα προοριζόμενα αποτελέσματα είναι: η μείωση της μετανάστευσης από τις αγροτικές στις αστικές περιοχές, η βελτίωση της αγροτικής βιώσιμης ανάπτυξης όπως και νέες υπηρεσίες και δραστηριότητες στη γεωργία, τον τουρισμό και τις τέχνες.

2.2.3.4 Parks&Economy⁵⁵

Πολλές αγροτικές περιοχές της περιοχής CADSES υστερούν σε οικονομική ανάπτυξη, παρόλο που χαρακτηρίζονται από φυσικό πλούτο και οι βιότοποί τους θεωρούνται φυσική κληρονομιά. Η συντήρηση, η ανάδειξη και η διαχείριση αυτών των τοπίων συχνά είναι πάρα πολύ ακριβή για να γίνει ανάλογα με την καθαρή αξία της προστασίας του περιβάλλοντος. Τα φυσικά αυτά προτερήματα όμως, αποτελούν μεγάλη δυνατότητα ανάπτυξης της περιφερειακής οικονομίας.

Η αρχική ιδέα του Parks&Economy ήταν να βοηθήσει τις «πράσινες» περιοχές να υπερνικήσουν τις αδυναμίες τους στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη. Στόχος του προγράμματος είναι η ανάπτυξη των εθνικών πάρκων και της φύσης στην αγροτική Ευρώπη.

⁵⁴ Multifunctional Economic Networks

⁵⁵ Διάρκεια: 04/2006-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,433,965€ (800,257€ από ΕΚΤ)

Το Parks&Economy φέρνει σε επικοινωνία τις αρμόδιες, για τη διαχείριση της φύσης και των εθνικών πάρκων, δημόσιες αρχές, τοπικά όργανα ΜΚΟ, καθώς επίσης και το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Επιπλέον, το Parks&Economy θα είναι ένα πρόγραμμα επίδειξης για τις υπόλοιπες περιοχές μέσα στο CADSES, που θα μπορούσε επίσης να εφαρμόσει την προσέγγιση και τα εργαλεία προγράμματος.

Αποτελέσματα

Η καθιέρωση των φυσικών πάρκων πρέπει να βοηθήσει για την προστασία των οικοσυστημάτων, προσφέροντας τα καλύτερα εργαλεία μάρκετινγκ για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού και των φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων.

Μαζί με τη συνεργασία των συμμετόχων του προγράμματος, πρέπει να βοηθήσει την ενθάρρυνση των περιφερειακών ταυτοτήτων.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι, μεταξύ των άλλων:

- καθιέρωση ενός φυσικού πάρκου σε κάθε περιοχή προγράμματος,
- ανάπτυξη μιας εταιρικής διαχείρισης για κάθε πάρκο για να επιτρέψει την εγγραφή ενός επίσημου εμπορικού σήματος για λόγους μάρκετινγκ,
- κοινή εταιρική στρατηγική που αναπτύσσεται από τους συμμετόχους (διοίκηση, επιχειρήσεις, κοινότητες) για να ενθαρρύνει την ταυτότητα της περιοχής,
- ανάπτυξη ενός πλαισίου που πραγματοποιεί αναλύσεις SWOT στα πάρκα,
- οδηγίες για να συνταχθούν τα προγράμματα ανάπτυξης και μάρκετινγκ,
- καθιέρωση προτύπων για τη δημιουργία των περιφερειακών εμπορικών σημάτων προϊόντων για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών στις περιοχές φυσικών πάρκων.

2.2.3.5 RURALTOUR⁵⁶

Δύο από τους σημαντικότερους λόγους για τους οποίους οι αγροτικές περιοχές δεν επωφελούνται τουριστικά είναι η έλλειψη προώθησης των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων τους καθώς και η έλλειψη υποδομών στέγασης. Μια στρατηγική για να υπερνικηθούν τέτοιες δυσκολίες είναι η ενημέρωση προκειμένου να κατανοηθούν οι δυνατότητες και οι πόροι των αντίστοιχων περιοχών στις τουριστικές υπηρεσίες με έναν σαφή και περιεκτικό τρόπο.

Το RURALTOUR, προάγει βιώσιμες μορφές αγροτικών ευκαιριών τουρισμού για τις αγροτικές περιοχές με την ανάπτυξη της αγροτικής εμπορικής στρατηγικής τουρισμού.

Οι συνεργάτες προγράμματος θα εφαρμόσουν αυτήν την στρατηγική στις συμμετέχουσες περιοχές στην Ιταλία, την Πολωνία, την Αυστρία, την Ουγγαρία και την Κροατία. Επιπλέον, θα αναπτυχθεί ένα αναγνωρίσιμο διεθνές δίκτυο και ένα εμπορικό σήμα για να υποδείξει τις βιώσιμες αγροτικές πρωτοβουλίες τουρισμού στις περιοχές προγράμματος. Τέλος, οι πόροι τουρισμού και οι πρωτοβουλίες των συμμετεχουσών περιοχών θα προάγονται μέσω του Διαδικτύου με τη χρησιμοποίηση των τεχνολογιών ηλεκτρονικής εκμάθησης.

⁵⁶ Διάρκεια: 04/2006-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,287,638€ (705,447€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι, μεταξύ άλλων, να ενθαρρυνθούν οι τοπικές οικονομικές δραστηριότητες στον τομέα του τουρισμού. Ο αριθμός των τουριστών θα πρέπει έτσι να αυξηθεί.

Επιπλέον, προγραμματίζεται μια γενική βελτίωση των αρμοδιοτήτων των γραφείων τουρισμού μέσω ενός προγράμματος συνεχόμενης εκπαίδευσης.

Θα αναπτυχθεί ένα βιώσιμο σχέδιο μάρκετινγκ, για να παρέχει στους συνεργάτες του προγράμματος τις λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου μάρκετινγκ.

2.2.3.6 SHINING Mountains⁵⁷

Ο τομέας της υγείας έχει γίνει πρόσφατα ένας απ τους δυναμικούς τομείς της οικονομίας τουρισμού και χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά επέκτασης, ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές, που αποτελούν πόλο τουριστικής έλξης.

Το Shining Mountains, περιλαμβάνει συνεργάτες από ορεινές περιοχές της Ιταλίας, της Βουλγαρίας, της Ουγγαρίας, της Ελλάδας και της Σλοβακίας που θέλουν να επεκτείνουν ή να εισάγουν υπηρεσίες υγείας και ευεξίας στην τουριστική οικονομία τους.

Ο στόχος του προγράμματος είναι να υποκινηθούν οι γηγενείς δυνατότητες των ορεινών περιοχών, να ενισχυθεί το επιχειρησιακό περιβάλλον και να προωθηθεί μια στρατηγική ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα θα εισαγάγει τα εργαλεία που χρειάζονται για το στρατηγικό προγραμματισμό και τη διαχείριση της υγείας στις ορεινές περιοχές.

Τα εργαλεία εφαρμόζονται σε πειραματικές περιοχές, οι οποίες είναι πρώην συνεργάτες ενός διεθνικού κυκλώματος των CADSES προορισμών υψηλής ποιότητας παροχών υπηρεσιών υγείας. Η εφαρμογή αυτού του προτύπου στους προορισμούς διαφορετικών ορεινών περιοχών, θα επιτρέψει στο πρότυπο να γενικευτεί ως εμπειρία αναφοράς για το σύνολο της ΕΕ.

Αποτελέσματα

Το Shining Mountains θα βοηθήσει τις περιοχές, όπου και θα εφαρμοστεί, να αναδιανείμεν και να ενισχύσουν τις οικονομικές δραστηριότητες τους.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του Shining Mountains είναι τα ακόλουθα:

- ενίσχυση και ανάπτυξη του τομέα υγειονομικής περίθαλψης στις ορεινές περιοχές για να ενθαρρυνθεί η οικονομική ανάπτυξη και αύξηση,
- προώθηση νέων δραστηριοτήτων και υπηρεσιών για τους επισκέπτες και τους κατοίκους,
- καθιέρωση και προώθηση ενός κυκλώματος των υψηλής ποιότητας προορισμών υγείας και ευεξίας,
- ολοκλήρωση της ΕΕ και μεταφορά της τεχνογνωσίας σχετικά με το ζήτημα της οικονομικής ανάπτυξης ορεινών περιοχών μέσω της διάδοσης ενός κοινού διεθυντικού προτύπου,
- ενίσχυση δεξιοτήτων και ικανοτήτων των τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών παραγόντων.

⁵⁷ Διάρκεια: 04/2006-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,186,500€ (703,625€ από ΕΚΤ)

2.2.3.7 SIMOCA58

Οι καταναλωτές απαιτούν όλο και περισσότερο οργανικά αγροτικά προϊόντα. Αυτό δημιουργεί μια καινούργια αγορά για τα αγροτικά προϊόντα που παράγονται με έναν φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. Επίσης η κοινοτική πολιτική (κανονισμός Ε.Κ. 1257/97) προωθεί συμβατές μεθόδους παραγωγής σύμφωνα με τις αυξανόμενες ανάγκες της προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων, του εδάφους και της γενετικής ποικιλομορφίας, καθώς επίσης και με την ανάγκη να προστατευθούν τα φυσικά τοπία για τη βιώσιμη γεωργική ανάπτυξη.

Διάφορες μελέτες αποδεικνύουν ότι η οργανική καλλιέργεια απαιτεί αυξημένη εισαγωγή εργατικού δυναμικού και προκαλεί διαδικασίες για οικονομικές δραστηριότητες (όπως ο τουρισμός, οι υπηρεσίες, η επεξεργασία των αγροτικών προϊόντων, κ.λπ.).

Το SIMOCA έχει εξετάσει ένα βασικό πρόβλημα, το οποίο μπορεί επίσης να θεωρηθεί και σαν μια νέα προσέγγιση, που είναι η έλλειψη μιας βιώσιμης στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης που μπορεί να ενσωματώσει τις κοινωνικοοικονομικές, γεωργικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές πτυχές. Το πρόγραμμα, όχι μόνο έχει αντιμετωπίσει όλες αυτές τις πτυχές, αλλά επίσης και διάφορα πρόσθετα προβλήματα, όπως:

- μειωμένη ανταγωνιστικότητα και φιλική, προς το περιβάλλον, γεωργική διαδικασία,
- προβλήματα μείωσης πληθυσμού και αστικοποίησης,
- απώλεια πολιτισμικής κληρονομιάς,
- μείωση των οικονομικών δραστηριοτήτων και αδυναμία διεθνών σχέσεων,
- ανεπάρκεια υποδομών

Αποτελέσματα

Μέσω της δημιουργίας μιας αρμονικής διεθνικής συνεργασίας, το πρόγραμμα SIMOCA έχει επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα:

- ενίσχυση ενός κοινού διεθνικού συστήματος δικτύωσης βάσεων και επικοινωνίας,
- εφαρμογή μιας βιώσιμης διεθνικής στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης βασισμένης στην αυξανόμενη πολυσύνθετη και οργανική καλλιέργεια,
- δημιουργία έξι κέντρων για την οργανική γεωργία και τη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη,
- δημιουργία ενός κέντρου τεκμηρίωσης,
- επεξεργασία και επίδειξη των καλύτερων πρακτικών για πολυσύνθετη οργανική γεωργία, σε επιλεγμένες περιοχές που μείωσαν την περιβαλλοντική ρύπανση (χώμα, νερό, αέρας, τρόφιμα) και αύξησαν τη βιοποικιλότητα,
- επεξεργασία μιας μελέτης για την υποδομή κοινωνικοοικονομικών αναγκών στις ευαίσθητες αγροτικές περιοχές,
- δημιουργία δύο δικτύων: ένα για διοικητικά και ένα για επιστημονικά όργανα.

⁵⁸ Διάρκεια: 01/2003-03/2006, Προϋπολογισμός: 2,228,900€ (1,233,062€ από ΕΚΤ)

2.2.4 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 1.4

2.2.4.1 ENI59

Οι μετανάστες ή οι πρόσφυγες, θεωρούνται συχνά ως φορτίο στα κοινωνικά συστήματα των φιλοξενούντων κοινοτήτων. Εντούτοις, πολλοί από αυτούς έχουν δυνατότητες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να ωφελήσουν αμοιβαία τις κοινότητες προορισμού τους, εφόσον και εάν φυσικά, εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα ολοκλήρωσης.

Το ENI, στοχεύει στην ενθάρρυνση της επιτυχούς ολοκλήρωσης των προσφύγων και των μεταναστών στην εκάστοτε κοινότητα φιλοξενίας. Η πρωτοβουλία εστιάζει στη διευκόλυνση και τη βελτίωση της ποιότητας των σχέσεων μεταξύ των προσφύγων και των μεταναστών με την κοινότητα. Οι κύριες ανάγκες των μεταναστών είναι η υπερνίκηση της έλλειψης δραστηριοτήτων κατάρτισης, μαθημάτων γλώσσας και πρόσβασης στις υγειονομικές υπηρεσίες. Αυτά θεωρούνται τα κλειδιά για την επιτυχή ολοκλήρωση, που εγγυάται θετικά κοινωνικά και οικονομικά αποτελέσματα για την κοινότητα ενσωμάτωσης.

Οι συνεργάτες του προγράμματος προέρχονται από την Ιταλία, την Πολωνία και την Ουγγαρία. Παροχή βοήθειας σε τοπικές ομάδες τις ενώσεις προσφύγων και μεταναστών, ειδικά για τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ, είναι μια από τις κύριες πτυχές και δραστηριότητες του προγράμματος.

Κάτω από την προσέγγιση του προγράμματος στην ολοκλήρωση, κρύβονται τέσσερις αρχές και υποθέσεις:

- Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων,
- Η ολοκλήρωση θεωρείται ως διαδικασία διπλής κατεύθυνσης,
- Οι τοπικοί συνασπισμοί μπορούν να ενθαρρύνουν την αποτελεσματική και σημαντική συνεργασία προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πολυάριθμες προκλήσεις και οι ευκαιρίες που συνδέονται με κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και δημογραφικές αλλαγές,
- Οι πόροι πρέπει να αφιερωθούν στις ολοκληρωμένες επεμβάσεις.

Αποτελέσματα

Τα κύρια αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

- καθιέρωση των τοπικών συνασπισμών, όπως οι τοπικές επιτροπές συμμετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των μεταναστών,
- ανάπτυξη μιας μεθόδου για το διαχωρισμό και την παρουσία μεταναστών σε τοπικές κοινότητες,
- προώθηση των πολιτικών ενσωμάτωσης που αναγνωρίζουν την ποικιλομορφία ως παράγοντα ανάπτυξης και όχι ως πρόβλημα κοινωνικής ασφάλισης,
- διδακτικό πρόγραμμα για υποβοήθηση των δασκάλων που ασχολούνται με την εκπαίδευση των παιδιών των μεταναστών.

⁵⁹ Διάρκεια: 10/2005-10/2007, Προϋπολογισμός: 865,745€ (438,532€ από ΕΚΤ)

2.2.4.2 IMMENSITY⁶⁰

Η ανάγκη για κοινωνικοοικονομικό συνυπολογισμό των μεταναστών και των μειονοτήτων και η μείωση των κυμάτων μετανάστευσης, είναι προκλήσεις που αναγνωρίζονται ευρέως σε όλη την ΕΕ. Στο IMMENSITY, οι χώρες υποδοχής και οι χώρες προέλευσης μεταναστών εμπλέκονται, μιας και οι δύο πρέπει να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες που συνδέονται με τη μετανάστευση. Ένα πρόβλημα είναι ότι, έναντι του υπολοίπου πληθυσμού, το μερίδιο της αυτοαπασχόλησης μεταξύ των οικονομικών μεταναστών είναι πολύ χαμηλό, γεγονός που οφείλεται σε μια έλλειψη επαρκών δεξιοτήτων. Πχ. στην Ελλάδα, 25% των ανθρώπων που εγγράφονται στο ΙΚΑ είναι οικονομικοί μετανάστες και πρόσφυγες. Από τους, λιγότερο από 0.5% είναι επιχειρηματίες. Αυτό αποτελεί μια κρίσιμη δυσαναλογία με αντίκτυπο στην τοπική, περιφερειακή και εθνική οικονομία. Παρόμοια κατάσταση μπορεί να παρατηρηθεί και σε άλλες περιοχές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το IMMENSITY στοχεύει στην υπερνίκηση αυτής της δυσαναλογίας με την υποκίνηση του επιχειρηματικού πνεύματος των μεταναστών.

Αποτελέσματα

Οι κύριες δραστηριότητες του IMMENSITY περιλαμβάνουν τη διατύπωση στρατηγικών και λειτουργικών σχεδίων, την καθιέρωση νέων πειραματικών δομών και την ενίσχυση των δεσμών με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών. Ένας μακροπρόθεσμος στόχος είναι να υποστηριχθούν οι μετανάστες για επανεγκαθίδρυση των επιχειρήσεων στις πατρίδες τους.

Μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα στοχεύει για στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- εμπειρική συλλογή της γνώσης του προφίλ των ομάδων-στόχων (δεξιότητες, επιχειρηματική ικανότητα και κοινωνικές ανάγκες σε πέντε περιοχές),
- προώθηση του διμερούς εμπορίου μεταξύ των χωρών προέλευσης και των περιοχών φιλοξενίας ως τρόπο να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής στις χώρες προέλευσης,
- προσεκτικά προγραμματισμένη επιστροφή μερικών μεταναστών στις χώρες προέλευσης τους και αποκατάσταση των επιχειρήσεων στις πατρίδες τους.

2.2.4.3 MIGRALINK⁶¹

Το φαινόμενο της μετανάστευσης αποτελεί ένα σύνθετο ζήτημα κατά τη διαδικασία μετάβασης από την παλαιά ΕΕ των 15 στην καινούργια, ανατολικά διευρυμένη. Μέσα στην περιοχή CADSES, οι ροές μετανάστευσης πρέπει να ρυθμιστούν από πολλές περιοχές, π.χ. στο Veneto και την Αυστρία, ή και από τις πρόσφατα αποδεκτές χώρες.

Οι περιοχές της Πολωνίας, της Σλοβακίας και της Ουγγαρίας, αποτελούν πλέον τις νέες παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ, πράγμα που σημαίνει ότι θα βρεθούν άμεσα αντιμέτωπες με θέματα μετανάστευσης, ενώ η Ρουμανία και η Σερβία έχουν αρχίσει ήδη να γεύονται τα αυξημένα κύματα των πολιτών τους προς τα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Σκοπός του MIGRALINK είναι να ενισχυθεί η διεθνική συνεργασία στη διακυβέρνηση των κυμάτων μετανάστευσης μεταξύ των επτά χωρών που συμμετέχουν

⁶⁰ Διάρκεια: 05/2006-02/2008, Προϋπολογισμός: 1,850,000€ (975,000€ από ΕΚΤ)

⁶¹ Διάρκεια: 03/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,049,718€ (569,881€ από ΕΚΤ)

στο πρόγραμμα (Ιταλία, Αυστρία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Πολωνία, Ρουμανία και Σερβία) και να παρέχουν στους μετανάστες ευκαιρίες επιστροφής, προσφέροντας την κατάλληλη υποστήριξη κατάρτισης και επιχειρηματικού πνεύματος και ως εκ τούτου συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στις φτωχότερες περιοχές του νέου μέλους της ΕΕ.

Αποτελέσματα

Βάσει των αποτελεσμάτων μελέτης, το MIGRALINK θα καθορίσει ένα σύνολο υποστηρικτικών υπηρεσιών για τους μετανάστες, θα προσδιορίσει τους αρμόδιους φορείς παροχής υπηρεσιών, θα δώσει έμφαση στις συγκεκριμένες ευκαιρίες στις χώρες προέλευσης και θα παράσχει στους μετανάστες αξιόπιστες πληροφορίες και υποστήριξη για την ανάπτυξη και την οργάνωση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- καθορισμός καινοτόμων στρατηγικών για τη διακυβέρνηση της οικονομικής μετανάστευσης,
- μεταφορά ορθών πρακτικών μεταξύ των χωρών-συνεργατών και της δημιουργίας γραφείων υποδομής προς βελτίωση των υπηρεσιών μετανάστευσης στα νέα κράτη-μέλη της ΕΕ,
- καθορισμός καινοτόμων στρατηγικών και υπηρεσιών για να υποστηρίξει τους μετανάστες στις αρχικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες στις χώρες τους,
- καθιέρωση δημόσιων-ιδιωτικών δικτύων για να βελτιώσει τη διακυβέρνηση των ροών μετανάστευσης μεταξύ των χωρών συνεργατών,
- οικονομική ανάπτυξη και αυξανόμενα επίπεδα ασφάλειας και κοινωνικής συνοχής στις χώρες συνεργατών.

2.2.4.4 MIGRAVALUE62

Αν και η μετανάστευση εξετάζεται συχνά σαν παράγοντας που συμβάλλει στην ανάπτυξη, στερείται συχνά υποστήριξης από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η Πολωνία, η Σλοβακία και η Ουγγαρία, είναι οι νέες χώρες συνόρων της ΕΕ. Η Ρουμανία, οι πρώην γιουγκοσλαβικές χώρες και η Αλβανία έχουν απ' την άλλη, υψηλά ποσοστά μετανάστευσης προς την Ελλάδα και την Ιταλία, συνεχώς αυξανόμενα και γίνονται έτσι μια σημαντική πρόκληση. Πρέπει λοιπόν να εισαχθούν τα κατάλληλα εργαλεία για να αντιμετωπίσουν αυτήν την κατάσταση.

Το MIGRAVALUE στοχεύει στην προώθηση ενός προτύπου για την ενεργή διαχείριση της μετανάστευσης. Περιλαμβάνει συνεργάτες από την ΕΕ όπως και γειτονικές χώρες της ΕΕ, που αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ δίκτυο δημόσιων και ιδιωτικών συμμετόχων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων και των μεταναστών. Θα ενισχύσει τη χωρική συνοχή των περιληφθεισών περιοχών και θα επισημάνει το οικονομικό και το ανθρώπινο κεφάλαιο των μεταναστών. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να προαγάγει το πεδίο του τρέχοντος MIGRALINK που στρέφεται στις παραγωγικές επιστροφές.

⁶² Λιάγκεια: 09/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 2,000,000€ (889,400€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι του προγράμματος είναι να αναπτυχθούν τα χωρικά οράματα ανάπτυξης που συνδέονται με μεταναστευτικές μετακινήσεις και με στρατηγικές επαρχιακής ανάπτυξης, καθώς επίσης και για να υποστηρίξουν τις επενδύσεις στη χώρα προέλευσης μεταναστών μέσω της κινητοποίησης των πόρων στις επιχειρηματικές και οικονομικές πρωτοβουλίες.

Άλλα κύρια αποτελέσματα του MIGRAVALUE θα είναι:

- ένα πρότυπο για την κατάλληλη διαχείριση των μεταναστευτικών κυμάτων,
- βελτίωση των υπηρεσιών για αμοιβαία κέρδη ανάμεσα στις περιοχές προορισμού και περιοχές αφετηρίας,
- δημιουργία ενός διεθνικού κεφαλαίου εγγύησης για να υποστηρίξει τα σχέδια επιχειρηματικών δημιουργιών,
- βελτίωση της ικανότητας των αρχών στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ και τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μέτρα κοινωνικής προστασίας, τα οποία θα διευκολύνουν την κοινωνική ολοκλήρωση των επαναπατριζόμενων,
- ένα διεθνικό πρότυπο ευημερίας που περιλαμβάνει διμερείς συμφωνίες ευημερίας για πρόσωπα που κατοικούν και εργάζονται και στις δύο χώρες.

2.2.4.5 WEST63

Το WEST εξέτασε το πρόβλημα του "trafficking" σε ότι αφορά την λαθραία σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών και των παιδιών που προέρχονται από την Ανατολική Ευρώπη. Το trafficking χαρακτηρίζεται από ένα συνεχώς αυξανόμενο κέρδος των εγκληματικών οργάνωσεων γύρω από την εκμετάλλευση εργατικού δυναμικού, την εμπορία ανθρώπινων όντων και την εξαναγκαστική πορνεία.

Αυτό είναι ένα φαινόμενο, που όχι μόνο παραβιάζει τις εθνικές νομοθεσίες που ελέγχουν την είσοδο σε μια χώρα, αλλά επίσης μια διαρκή και σοβαρή παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων: οι άνθρωποι μειώνονται σε προϊόντα και εκβιάζονται συχνά για το υπόλοιπο της ζωής τους.

Το πρόγραμμα περιέλαβε την περιοχή της Αιμιλίας-Ρωμανίας ως υπεύθυνη του προγράμματος. Οι συνεργάτες του προγράμματος είναι οι περιοχές Lombardia, Βένετο και Marche, η αυτόνομη επαρχία Trento, ο δήμος της Περούτζια, το Caritas του Udine, τον οργανισμό «On the Road» του Martinsicuro (Teramo), την αυστριακή ένωση «Mountain Unlimited» και το Αλβανικό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Αποτελέσματα

Ο γενικός στόχος του WEST ήταν να αναλυθεί ο αντίκτυπος του φαινομένου της λαθραίας μετανάστευσης στις τοπικές κοινότητες των ευρωπαϊκών χωρών, από τις γυναίκες και τους νέους που προέρχονται από την ανατολική Ευρώπη και τα θύματα του trafficking που χρησιμοποιήθηκαν σεξουαλικά. Συγχρόνως το πρόγραμμα, στοχεύει στην ενεργοποίηση της δομικής επέμβασης, της ερευνητικής επέμβασης, των πειραματικών προγραμμάτων, των ενημερωτικών εκστρατειών και των μέτρων κατάρτισης (κοινωνικοί και λειτουργικοί ασφάλειας) με στόχο τις κοινωνικές πολιτικές ενσωμάτωσης.

⁶³ Διάρκεια: 01/2003-07/2005, Προϋπολογισμός: 2,870,794€ (1,435,397€ από ΕΚΤ)

Το WEST έχει οργανώσει πάνω από 20 εκστρατείες και έχει υποστηρίξει διάφορες δημοσιεύσεις, μεταξύ αυτών και τρεις ερευνητικές εργασίες, δύο εγχειρίδια και μια δημοσίευση πρακτικών (Μπολόνια, 26-27 Νοεμβρίου 2004). Αυτό το υλικό, καθώς επίσης και η τεκμηρίωση των δραστηριοτήτων που διευθύνονται από τη συνεργασία, θα μεταφορτωθεί στον ιστοχώρο προγράμματος.

2.2.5 2η Προτεραιότητα - Μέτρο 2.1

2.2.5.1 A-B LANDBRIDGE64

Εκτός από τις μεταφορικές οδούς και τις συνδέσεις ανατολής-δύσης, η διευρυμένη ΕΕ χρειάζεται επίσης βελτίωση των διαδρομών μεταφοράς που συνδέουν τις μεσογειακές και βαλτικές χώρες.

Το A-B Landbridge θα διευθύνει μια προεφαρμόσιμη ανάλυση και θα αναπτύξει μια επέκταση σε μορφή χάρτη που θα συνδέει την Ευρώπη και τις μεσογειακές χώρες με τις παγκόσμιες αγορές. Η πολυτομεακή συνεργασία, που αποτελείται από περιφερειακές υπηρεσίες, λιμένες, υπουργεία μεταφορών, διεθνικές ενώσεις και μεταφορείς από έξι συμμετέχουσες χώρες (Ιταλία, Σλοβενία, Αυστρία, Γερμανία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Πολωνία) θα διευθύνουν μια αξιολόγηση των διαδρόμων που δημιουργούνται από τις γέφυρες, καθώς και θα διαπιστώσουν τις πιθανές ευκαιρίες που δημιουργούνται προς συνεργασία με τις υπόλοιπες αγορές.

Αποτελέσματα

Με τη βελτίωση της υποδομής μεταφορών μεταξύ της Αδριατικής και Βαλτικής, το πρόγραμμα στοχεύει να βελτιώσει τα επίπεδα εξυπηρέτησης μεταφορών εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και εθνικών βιομηχανιών, των επιχειρηματικών πεδίων και των παγκόσμιων αποστολών.

Το πρόγραμμα λοιπόν:

- θα παράσχει στις περιοχές, τους λιμένες και τους μεταφορείς την ευκαιρία να ρυθμιστεί η παραγωγή των καινοτόμων υπηρεσιών μεταφορών και να δημιουργηθεί μια έλξη κεφαλαίων προς μεγέθυνση των τοπικών οικονομιών,
- θα αρθρώσει και θα παγιώσει ένα όραμα ανάπτυξης διεθνικής χωρικής οπτικής,
- θα διευκολύνει την διείσδυση των εθνικών και περιφερειακών συστημάτων στα πανευρωπαϊκά δίκτυα,
- τέλος, το A-B Landbridge πρέπει να οδηγήσει στην ανάπτυξη των στρατηγικών σχεδίων για τις δημόσιες-ιδιωτικές συνεργασίες κατά μήκος των γεφυρο-διαδρομών.

⁶⁴ Διάρκεια: 06/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 2,489,998€ (1,540,638€ από ΕΚΤ)

2.2.5.2 CITY PORTS 65

Τα προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης συνεχώς διογκώνονται τα τελευταία χρόνια σε όλες τις αστικές περιοχές CADSES.

Ειδικά για πολύ σύντομες αποστάσεις, ο ανταγωνισμός μεταξύ των διαφορετικών τρόπων μεταφοράς, των προτύπων και των τεχνολογιών είναι διαστρεβλωμένος δεδομένου ότι οι χρήστες και οι χειριστές μεταφορών αντιμετωπίζουν τιμές κόστους που δεν ανταποκρίνονται στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές δαπάνες της μεταφοράς.

Επομένως, προκειμένου οι αρχές των πόλεων να αποκτήσουν τις καλύτερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αποδόσεις, πρέπει να ακολουθηθούν οι κατάλληλες διαδικασίες για την έρευνα προβλήματος, σχέδιο λύσης και εφαρμογή τους.

Ο κύριος στόχος του προγράμματος CITY PORTS είναι η αναδιοργάνωση των πιθανών αποδόσεων σε πλαίσια αστικής κλίμακας, κυρίως για τα μικρού και μεσαίου μεγέθους αστικά συστήματα, με τρόπο αποτελεσματικό και βιώσιμο.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα στόχευσε στην μείωση της αστικής κυκλοφοριακής συμφόρησης μέσω μιας καλύτερης και πιο ορθολογικής χρήσης των δικτύων μεταφορών και είχε ως βασικό αποτέλεσμα την μείωση της περιβαλλοντικής ρύπανσης. Προωθήθηκε επίσης πολιτική για αντικατάσταση οχημάτων μεταφοράς με άλλα που χρησιμοποιούν τα εναλλακτικά καύσιμα.

Οι ακόλουθες πόλεις περιλήφθηκαν στο CITY PORTS πιλοτικά για αποτελέσματα σε τοπικό επίπεδο αλλά μέσω συντονισμένων ενεργειών:

- οι πόλεις Brescia, Parma, Vicenza και Vienna. Οι πόλεις αυτές είχαν ξεκινήσει ήδη να αντιμετωπίζουν το θέμα και είχαν αναπτύξει μεθόδους προσέγγισης του προβλήματος, έστω και με διαφορετικές προσεγγίσεις. Έτσι, με την έλευση του CITY PORTS ήταν ήδη σε θέση να προβάλλουν την μέχρι τότε εμπειρία τους σε όλες τις υπόλοιπες χώρες.

- οι πόλεις Graz, Kavala, Taranto και Udine ανέπτυξαν τις τοπικές δραστηριότητές τους χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία και τα εργαλεία όπως διαμορφώνονται μέσα στο πρόγραμμα CITY PORTS.

- εκτός από τις πόλεις που αναφέρθηκαν παραπάνω και οι οποίες επίσημα περιλήφθηκαν στο πρόγραμμα, υπήρξαν και πόλεις στην περιοχή της Αιμιλίας-Ρωμανίας που υιοθέτησαν το CITY PORTS στα πλαίσια μιας πρωτοβουλίας περιφερειακής πολιτικής που αποτέλεσε έναν τύπο παράλληλης επίδρασης συνέχισης αυτού του προγράμματος CADSES.

2.2.5.3 CORELOG66

Ο κεντρικός στόχος του CORELOG είναι να βελτιώσει τα συστήματα μεταφοράς και για να ενθαρρύνει την οικονομική ανάπτυξη. Το πρόγραμμα εξετάζει την σαφήνεια και την ενεργό δοκιμή των περιφερειακών πολιτικών και των ενεργειών που συντονίζονται μεταξύ των θεσμικών αρμόδιων για τη χάραξη πολιτικής, αποφάσεων και επένδυσης.

Οι κύριοι στόχοι CORELOG είναι:

⁶⁵ Διάρκεια: 07/2001-07/2005, Προϋπολογισμός: 4,774,334€ (2,393,500€ από ΕΚΤ)

⁶⁶ Διάρκεια: 09/2005-11/2007, Προϋπολογισμός: 1,486,600€ (957,450€ από ΕΚΤ)

- κατανόηση των βασικών κινητήριων δυνάμεων που επηρεάζουν τις στρατηγικές των προμηθευτικών επιχειρήσεων στην περιοχή CADSES
- προώθηση της συνεργασίας των ΜΜΕ σε θέματα logistics με βάση το γενικότερο Ευρωπαϊκό πρότυπο και επίπεδο,
- παροχή γνώσης logistics, των πρακτικών μεταξύ των κατασκευαστών, των χειριστών μεταφορών και των περιφερειακών αρχών,
- ανάπτυξη λειτουργικών οργανωτικά, ενημερωτικά, επικοινωνιακά και τεχνολογικά(ICT) λύσεων, βιώσιμων μακροπρόθεσμα.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα:

- στοχεύει στις διεθνικές στρατηγικές οδηγίες για την χάραξη περιφερειακής πολιτικής και την εφαρμογή βιώσιμης μεταφοράς εμπορευμάτων μέσω του δημόσιου-ιδιωτικού συντονισμού και των σχετικών πινάκων ελέγχου για τη χάραξη πολιτικής στις μεταφορές και τα logistics, εξετάζοντας τους δράστες και τις ανάγκες, τις επιδράσεις στις περιοχές, και τους κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας καθώς και την εμπειρία των συμβαλλομένων πλευρών.
- πρέπει να καθιερώσει μόνιμες συνεργασίες. μέσα στις περιοχές, μεταξύ των θεσμικών δραστών και των αντιπροσώπων ιδιωτικού τομέα για τη διανομή και τον έλεγχο του αντίκτυπου πολιτικής στη μεταφορά εμπορευμάτων.
- κάνει πειραματική εξέταση των οργανωτικών λύσεων, των επεμβάσεων της αγοράς και της τεχνολογίας καθώς και πως θα εφαρμοστούν οι μελέτες για τον πολλαπλασιασμό, πραγματικού μεγέθους εφαρμογής, των πειραματικών προγραμμάτων που διευθύνονται.
- θα ενισχύσει την γνώση των χειριστών καθώς και τις καινοτόμες και βιώσιμες πρακτικές logistics.

2.2.5.4 Data Warehouse for Danube Waterway⁶⁷

Αίτημα των Ευρωπαϊκών Υπουργείων Μεταφορών ήταν οι κοινοτικές οδηγίες σχετικά με τις παραποτάμιες περιοχές και τις υδάτινες οδούς να λάβουν χώρα μέχρι το τέλος του 2005.

Αυτό θα γινόταν μέσω εφαρμογών που βασίστηκαν στη διάταξη ψηφιακών διαγραμμάτων ναυσιπλοΐας και υπερβολικά ακριβών, κατά την τοποθέτησή τους, συστημάτων. Βασικότερη μερίδα σε αυτό το εγχείρημα είχε να κάνει με την εξέταση του ποταμού Δούναβη. Η Επιτροπή Δούναβη έπρεπε να εγγυηθεί προκειμένου να παρασχεθούν τα ίσα και συμβατά συστήματα.

Επομένως, το «GIS Forum» σχετικά με τον Δούναβη που συστάθηκε θεωρήθηκε η τέλεια πλατφόρμα για ένα τέτοιο πρόγραμμα. Επτά χώρες είναι αυτήν την περίοδο μέλη του συγκεκριμένου φόρουμ GIS ενώ πολλές ακόμα έχουν εκδηλώσει μεγάλο ενδιαφέρον να συμπεριληφθούν.

⁶⁷ Διάρκεια: 05/2001-02/2006, Προϋπολογισμός:1,877,100€ (938,550€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα:

- εγγυήθηκε, όχι μόνο τη γρήγορη και υψηλής ποιότητας εφαρμογή των ευρωπαϊκών και παγκόσμιων προτύπων, αλλά και τη διεθνή συμβατότητα αυτών των δραστηριοτήτων. Η ανάπτυξη των χαρτών ναυσιπλοΐας και η εγκατάσταση των ραδιοφάρων κατεύθυνσης αναγνωριστικών σημάτων (IALA), βελτίωσαν την ποιότητα της υδάτινης οδού του Δούναβη για τη μεταφορά και τη ναυσιπλοΐα.
- επιπλέον, αυτά τα δύο αποτελέσματα εξυπηρέτησαν σαν βάση για την εγκατάσταση των υπηρεσιών πληροφοριών ποταμών, οι οποίες θεωρούνται σημαντικό θύλακτρο για την εσωτερική ναυσιπλοΐα. Ιδιαίτερα οι χάρτες της ενδοχώρας (ECDIS), επιτρέπουν την βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, δεδομένου ότι η θέση του σκάφους μπορεί να επιδειχθεί στο χάρτη. Μαζί με το υπερβολικά ακριβές σήμα GPS/IALA, ο καπετάνιος μπορεί πάντα να δει την ακριβή θέση του σκάφους κατά μήκος του ποταμού, ακόμα και όταν περιορίζεται η θέα λόγω των ομιχλωδών ορσεσιρών, της νύχτα, του ηλιακού φωτός κλπ.
- διαχειρίζεται απλά και αποτελεσματικά τις υδάτινες οδούς και την υποδομή τους,
- επιπλέον, κάνει διάφορες εφαρμογές να είναι δυνατές μετά από την εγκατάσταση αυτού του διεθνικού δικτύου (π.χ. διεθνική μείωση ατυχημάτων, ολοκληρωμένη καταγραφή των τουριστικών στοιχείων σε ένα διεθνικό σύστημα καταχώρησης πληροφοριών, καθώς και χαρτογράφηση των περιοχών με περιβαλλοντική και οικολογική αξία).

2.2.5.5 DANewBE Data68

Η βαθμιαία προσχώρηση της Σλοβακίας και της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει σημαντικά τη μεταφορά αγαθών. Για να καθιερωθεί λοιπόν η εσωτερική ναυσιπλοΐα στο Δούναβη ως αποτελεσματική εναλλακτική λύση, απαιτούνται σύγχρονες υπηρεσίες βασισμένες στην «κοινωνία της πληροφορίας» (IT).

Διάφορα προγράμματα, όπως το INTERREG ΠΙΒ D4D, εξετάζουν τέτοιες εφαρμογές στον Άνω Δούναβη (Αυστρία-Γερμανία).

Το DANewBE Data θα μεταφέρει την εμπειρία που θα αποκτηθεί και στις άλλες χώρες Δούναβη. Το πρόγραμμα ορίζει την στενή συνεργασία μεταξύ των διαχειριστικών αρχών κατά μήκος του ποταμού, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικά νέων κρατών-μελών της ΕΕ.

Αποτελέσματα

Σύμφωνα με το πρόγραμμα:

- οι «μελέτες σκοπιμότητας» και οι πειραματικές διαδικασίες θα εξασφαλίσουν υγιή και υψηλής ποιότητας στοιχεία και ακριβή τοποθετούμενα σήματα πάνω σε ηλεκτρονικούς χάρτες.
- η συμμετοχή υπηρεσιών από τις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραδουνάβιες χώρες, θα εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα καλύπτει τις απαιτήσεις τους και ότι θα

⁶⁸ Διάρκεια: 01/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 2,091,000€ (1,433,375€ από ΕΚΤ)

προετοιμαστεί μια επέκταση των αποτελεσμάτων του προγράμματος για τη Μαύρη Θάλασσα.

- τα στοιχεία του DANewBE Data θα επιτρέψουν στις αρχές να ικανοποιήσουν την υποχρέωσή τους ως φορείς παροχής υπηρεσιών που προετοιμάζουν τη βάση για τα βασισμένα σε IT συστήματα πληροφοριών κατά μήκος του Δούναβη ως την «ευρωπαϊκή μεταφορική οδό VII⁶⁹».

- τα βασισμένα σε GPS συστήματα έχουν εγκατασταθεί ήδη στην Αυστρία και τη Γερμανία. Προκειμένου να παραχθούν πληροφορίες για την αξιοπιστία και την ακρίβεια των σημάτων, θα πραγματοποιηθεί διεθνικός έλεγχος σε μια φάση δοκιμής.

- η Αυστρία και η Γερμανία βρίσκονται αυτήν την περίοδο στο τελευταίο στάδιο ανταλλαγής γεω-σχετικών στοιχείων και το δίκτυο προβλέπεται να επεκταθεί στη Σλοβακία και την Ουγγαρία. Αυτό θα εξασφαλίσει μια μακροχρόνια και πιο εντατική ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ τεσσάρων χωρών.

- τέλος, τα αποτελεσματικότερα και δοκιμασμένα διαγράμματα θα διανεμηθούν στους κυβερνήτες των πλεσύνων.

2.2.5.6 EU-CORE III⁷⁰

Ο «Πανερωπαϊκός Διάδρομος III⁷¹», ο άξονας που συνδέει την Ανατολική με την Δυτική Ευρώπη, διαδραματίζει έναν κρίσιμο ρόλο στην επιτυχή πραγματοποίηση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς προς έναν προσανατολισμένο, στο μέλλον, προσδιορισμό θέσης των ευρωπαϊκών περιοχών στη σφαιρική οικονομία.

Οι συνεργαζόμενες χώρες του προγράμματος θέλουν να χρησιμοποιήσουν τη θέση τους στον Ευρωπαϊκό άξονα ανατολής/δύσης για να επιτύχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Αυτές οι περιοχές αντιπροσωπεύουν την ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό, καθώς επίσης και σε τοπικό επίπεδο. Όλες οι συμβαλλόμενες χώρες περιλαμβάνουν στο πρόγραμμά τους την ανάπτυξη, τον προγραμματισμό των περιφερειακών οικονομιών και της υποδομής μεταφορών καθώς και την προετοιμασία και τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

Αποτελέσματα

Το EU-CORE III :

- πρέπει να συμβάλει στην ενσωμάτωση και το συντονισμό της ανάπτυξης του «Ευρωπαϊκού Διαδρόμου III» έτσι ώστε να γίνει μια από τις ανταγωνιστικότερες μεταφορικές οδούς στο ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο.

- θα βελτιώσει και θα αναπτύξει την υποδομή μεταφορών κατά μήκος του Διαδρόμου III.

- θα δώσει την πρακτική υποστήριξη στην εφαρμογή μιας διεθνικής στρατηγικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

⁶⁹ European Transport Corridor VII

⁷⁰ Διάρκεια: 03/2006-02/2008, Προϋπολογισμός: 827,283€ (620,462€ από ΕΚΤ)

⁷¹ Pan-European Corridor III

2.2.5.7 I-Log72

Το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή στα τοπικά συστήματα ΜΜΕ τα καινοτόμα όργανα για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Πιο συγκεκριμένα, το I-Log είναι βασισμένο σε έξι θεμελιώδεις στόχους:

- καθορισμός και εφαρμογή ενός συνόλου υπηρεσιών logistics σε σχέση με τις υπάρχουσες υποδομές
- ακριβής και εξεταστικός έλεγχος των προτεινόμενων λύσεων στα συμμετέχοντα τοπικά συστήματα ΜΜΕ που επισημαίνουν τα πρότυπα οργάνωσης και διαχείρισης για υπηρεσίες μεταφορών και τοπικές πλατφόρμες
- προώθηση μιας παραδοσιακής βάσης logistics στα τοπικά συστήματα ΜΜΕ που δημιουργούν τις σχέσεις και τα δίκτυα πληροφοριών
- καλύτερες πρακτικές και εμπειρία ανταλλαγής, για τη συνειδητοποίηση της σημασίας της δύναμης logistics για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ
- βελτίωση των εργασιακών σχέσεων ανάμεσα στις συμμετέχουσες στο CADSES χώρες
- δημιουργείται «ένα δίκτυο ικανότητας73» που θα παρέχει στις ΜΜΕ πληροφορίες και υποστήριξη, με βλέψεις δημιουργίας ενός «εικονικού παρατηρητηρίου logistics74».

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνέβαλε στην ορθολογική οργάνωση των logistics και της μεταφοράς μέσα στα τοπικά συστήματα ΜΜΕ. Επιπλέον, βοήθησε τις περιοχές που υστερούν αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο την οικονομική και εδαφική απόσταση από τα υπόλοιπα μέλη της ΕΕ.

Κατά τη διάρκεια του I-Log τα ακόλουθα αποτελέσματα και εκβάσεις έχουν επιτευχθεί:

- ανάλυση αξιολόγησης για κάθε τοπικό παραγωγικό σύστημα,
- 19 πιλοτικές ενέργειες που αναπτύσσονται,
- 21 ομάδες εργασίας που άρχισαν τις δραστηριότητές τους κατά τη διάρκεια της ανάλυσης και της πειραματικής φάσης,
- η μεθοδολογία I-Log που αναπτύσσεται από την Τεχνική Επιστημονική Επιτροπή I-LOG και τους τεχνικούς επόπτες,
- ο LOGISTICS GUIDE που παρουσιάζει την αναπτυγμένη εμπειρία προτύπων και προγράμματος,
- εθνικές συνεδριάσεις και σεμινάρια για να ελέγξει τη φάση εφαρμογής των πειραματικών δραστηριοτήτων,
- μία δικτυακή πύλη για να επιτρέψει μια γρήγορη και μοναδική ροή πληροφοριών μεταξύ των συνεργατών και όλων των άλλων δραστών στις περιληφθείσες περιοχές,
- υλικό διάδοσης και ένα DVD με εικόνες του πιλοτικού έργου.

⁷² Διάρκεια: 01/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 4,300,386€ (1,800,000€ από ΕΚΤ)

⁷³ Network of Competence

⁷⁴ Virtual Logistics Observatory

2.2.5.8 IMONODE75

Το πρόγραμμα IMONODE συμβάλλει στην ανάπτυξη συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς στη νοτιοανατολική Ευρώπη όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα είναι στοχεύει στη μελέτη των επιλογών και τη σύσταση των λύσεων και των ενεργειών που θα ενίσχυαν την μεγαλύτερη δυνατή χρήση και τη δυνατότητα πρόσβασης στους διευρωπαϊκούς διαδρόμους V και X για τη μεταφορά εμπορευμάτων με προτεραιότητα τις σιδηροδρομικές μεταφορές.

Σε αυτό το πλαίσιο, το IMONODE έστρεψε την εργασία του σε:

- διαθέσιμες υποδομές και υπηρεσίες αξιολόγησης σε σημαντικά τερματικά της περιοχής προγράμματος,
- προσδιορισμό προβλημάτων και δυσχέρειες σε τελικές διαδικασίες κατά μήκος των αλυσίδων συνδυασμένης μεταφοράς στις CADSES χώρες,
- λύσεις- προτάσεις για την τελική αύξηση και την ανάπτυξη λειτουργίας,
- περιπτωσιολογικές μελέτες εκτέλεσης για την επιτυχή τελική ανάπτυξη του ιδιωτικού ή/και δημόσιου τομέα, και τη διευκρίνιση των απαιτήσεων σε διαδικασίες εφαρμογής τεχνολογίας και υπηρεσιών logistics.

Αποτελέσματα

Το Imonode έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

αξιολόγηση της συνδυασμένης απαίτησης μεταφορών σε περιφερειακό επίπεδο: Το GIS-βασισμένο στο κοινωνικοοικονομικό πρότυπο αξιολόγησης των περιοχών μελέτης, αναγνώριση και αξιολόγηση των ρυθμιστικών και απορρυθμιστικών «τερματικών φορτίων» στις περιοχές CADSES,

η σταθεροποίηση των τριών συνδυασμένων πιθανών σεναρίων της μεταφοράς εμπορευμάτων βασίστηκε στη ζήτηση που υπάρχει και προγραμματίσει την υποδομή,

το IMONODE έχει εκδώσει πέντε δημοσιεύσεις συντάσσοντας όλα τα αποτελέσματα του προγράμματος και τις έχει στείλει στα ενδιαφερόμενα κόμματα των περιοχών CADSES. Αυτές οι δημοσιεύσεις είναι απευθείας προσβάσιμες από το www.imonode.gr.

2.2.5.9 INTERIM76

Εκτός από τα TEN77, σπάνια συναντάμε άλλα προγράμματα και σχέδια υποδομής με στόχο την συνδυασμένη μεταφορά αγαθών. Η διασύνδεση μεταξύ των υπό ένταξη περιφερειών και της Κεντρικής Ευρώπης δεν είναι ακόμα ικανή, δεδομένου του ότι αυτές οι περιοχές παίζουν ουσιαστικό ρόλο στη σύνδεση των χωρών της Κεντρικής Ευρώπης με εκείνες της Μέσης Ανατολής.

Συνεργάτες από προηγούμενα προγράμματα του INTERREG όπως το ECO4LOG (INTERREG III C East) συνειδητοποίησαν τις υψηλές απαιτήσεις για την επέκταση των υπαρχόντων συνδυασμένων δικτύων αγαθών στην κεντρική Ευρώπη προς τις προσαρτώμενες χώρες (Ρουμανία και Βουλγαρία) όπως και ως προς άλλες χώρες. Αυτές οι

⁷⁵ Διάρκεια: 12/2002-10/2005, Προϋπολογισμός: 4,891,500€ (2,770,148€ από ΕΚΤ)

⁷⁶ Διάρκεια: 05/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,265,000€ (640,000€ από ΕΚΤ)

⁷⁷ Trans-European Networks

χώρες διαμορφώνουν την πύλη στην περιοχή προς την Ελλάδα και την Μαύρη Θάλασσα, από την άποψη της χωρικής ανάπτυξης.

Αποτελέσματα

Το INTERIM καταδεικνύει με τις επιλεγμένες συνδυασμένες αλυσίδες μεταφορών, πώς αυτή η διαδικασία ολοκλήρωσης μπορεί να εφαρμοστεί όσον αφορά τη συνδυασμένη αγορά και τη χωρική ανάπτυξη. Η εμπειρία και τα συμπεράσματα από την κοινή εργασία μπορούν να γενικευτούν και να χρησιμοποιηθούν για εφαρμογή και σε άλλες χώρες.

Έτσι, τα ακόλουθα αποτελέσματα αναμένονται:

- αναλύσεις προσφοράς και ζήτησης των συνδυασμένων υπηρεσιών,
- καθορισμός της απώλειας των υπηρεσιών, συνδέσεων και συστάσεων,
- ανάπτυξη νέων συνδυασμένων εννοιών και οργάνων πληροφορίας για να υποστηρίξει την περαιτέρω ολοκλήρωση (συνδυασμένη πλατφόρμα ολοκλήρωσης, συνδυασμένη πλατφόρμα πληροφοριών για τις υπηρεσίες),
 - αξιολόγηση και η επεξεργασία ενός πολύμορφου σχεδίου δράσης,
 - μεταφορά τεχνογνωσίας,
 - βελτίωση των διοικητικών, οικονομικών και δομών μεταφορών σχετικών με τη χωροταξία και ανάπτυξη,
 - ένταξη των συνδυασμένων ζητημάτων μεταφορών στις έννοιες χωροταξίας και επαρχιακής ανάπτυξης,
 - κοινή χρήση προγραμματισμού και εργαλεία πληροφοριών που αργότερα θα προσαρμοστούν σε άλλες χώρες.

2.2.5.10 RAIRDev78

Το πρόγραμμα RAIRDev εστιάζει στην ενίσχυση ενός ευέλικτου συστήματος αερομεταφοράς που θα παρέχεται από ένα δίκτυο συνεργασίας μεταξύ οκτώ περιφερειακών αερολιμένων:

1. Κεντρική Ελλάδα, Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου (Βόλος, Μαγνησία, Ελλάδα)
2. Διεθνής αερολιμένας Szombathely-Savaria (Szeleste, Ουγγαρία)
3. Αερολιμένας Zilina, (Zilina, Σλοβακία)
4. Αερολιμένας Redzikowo Slupsk, (Slupsk, Πολωνία)
5. Αερολιμένας Falconara, (Ancona, Ιταλία)
6. Αερολιμένας Karlsruhe/Baden (Karlsruhe/Baden-Baden, Γερμανία)
7. Αερολιμένας Ponikve (Uzice, Σερβία)
8. Αερολιμένας Ivano-Frankivsk (Ivano-Frankivsk, Ουκρανία)

Η βάση του RAIRDev για το επίτευγμα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στις περιοχές CADSES είναι η συντήρηση, η βελτίωση και η προώθηση των περιφερειακών αερολιμένων μέσω των κοινών μεθόδων μάρκετινγκ και ο στρατηγικός προγραμματισμός. Το πρόγραμμα πρέπει να οδηγήσει στον προγραμματισμό των κοινών πολιτικών και τη συνεργασία των συμμετεχόντων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνικό επίπεδο.

⁷⁸ Διάρκεια: 05/2006-07/2008, Προϋπολογισμός: 1,864,180€ (1,101,150€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Τα πιο σημαντικά και αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος RAIRDev αναμένεται να είναι:

- μια μελέτη των νέων αεροπορικών συνδέσεων,
- μεγαλύτερη πρόσβαση στους παγκόσμιους διαδρόμους και τα δίκτυα,
- έλξη νέων επιχειρήσεων, αύξηση του τουρισμού και δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης,
- δημιουργία ενός πολύμορφου συστήματος μεταφοράς με τη σύνδεση των περιφερειακών αερολιμένων στο δίκτυο με άλλα τοπικά συστήματα
- καθιέρωση ενός επιλέξιμου πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των τοπικών, εθνικών και διεθνικών συμμετεχόντων από όλους τους τομείς και κάθε συνεργαζόμενη περιοχή,
- συμβολή στη δημιουργία ενός λιγότερο συγκεντρωμένου συστήματος μεταφοράς στην Ευρώπη,
- συμβολή στη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη, κοινωνικοοικονομική και εδαφική συνοχή στην περιοχή CADSES,
- μεταφορά γνώσης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ,
- καθιέρωση του ERAN79.

2.2.5.11 REVITA80

Ήδη από το 1990, έχει παρατηρηθεί στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης μια μείωση στον αριθμό των επιβατών που χρησιμοποιούν τις δημόσιες συγκοινωνίες. Από την μία, οι σιδηροδρομικές μεταφορές έχουν αντικατασταθεί με την χρησιμοποίηση αυτοκινήτων, αλλά απ' την άλλη, η ελλιπής οργάνωση για τις σιδηροδρομικές υποδομές και τους σταθμούς, έχουν συμβάλει στην μείωση αυτή.

Οι συνεργαζόμενες περιφέρειες του REVITA λοιπόν, κατάλαβαν την ανάγκη προστασίας της περιφερειακής υποδομής των σιδηροδρόμων.

Οι σιδηροδρομικοί σταθμοί είναι συχνά ένα μέρος της τοπικής πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και μπορούν ακόμα να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο ως κέντρα κινητικότητας και τουρισμού. Εντούτοις, οι περισσότεροι μικρού και μεσαίου μεγέθους σιδηροδρομικοί σταθμοί στις περιοχές του προγράμματος, χρειάζονται ανανέωση για να επιτραπεί να επανακτήσουν αυτήν την θέση και να διαδραματίσουν έναν ζωτικής σημασίας ρόλο στη καθημερινή ζωή της αντίστοιχης κοινότητας.

Το πρόγραμμα REVITA στοχεύει στην ανάπτυξη στρατηγικών για τη μετατροπή των σιδηροδρομικών σταθμών σε κέντρα πολλαπλών χρήσεων τοπικών υπηρεσιών. Ο οικονομικός ρόλος των σιδηροδρομικών σταθμών πρέπει να ενισχυθεί και η χρήση βιώσιμων τρόπων μεταφοράς πρέπει να ενθαρρύνεται.

Από τη διεθνική αυτή συνεργασία, το πρόγραμμα θα βοηθήσει να αναπτυχθούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης και θα συμβάλει στην αύξηση της ελκυστικότητας των σιδηροδρομικών μεταφορών. Επιπλέον, η ανανέωση αυτών των περιφερειακών κέντρων συμβάλλει σε μια ισορροπημένη επαρχιακή ανάπτυξη και βοηθά στη μείωση των εξωτερικών δαπανών.

⁷⁹ European Regional Airports Network

⁸⁰ Διάρκεια: 05/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 1,017,340€ (703,605€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Το REVITA αναπτύσσει:

- ένα πρότυπο για την ανανέωση των μικρού και μεσαίου μεγέθους σιδηροδρομικών σταθμών με τη βοήθεια τοπικών και ιδιωτικών επενδυτών.
- μελέτες σκοπιμότητας για τους διευθυντές σιδηροδρομικών σταθμών και τους επενδυτές,
- νέες ευκαιρίες απασχόλησης στις περιοχές προγράμματος.

2.2.5.12 TWIST81

Οι περιοχές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα TWIST χαρακτηρίζονται από έλλειψη υπηρεσιών και ισορροπίας στις υποδομές στις αγροτικές και ορεινές περιοχές. Η αυξανόμενη απομόνωση αυτών των πληθυσμών, συνήθως ηλικιωμένοι, είναι το αίτιο και το αιτιατό της προοδευτικής εγκατάλειψης αυτών των εδαφών.

Κατά συνέπεια, οι πόροι προς τις τοπικές υπηρεσίες μεταφορών έχουν μειωθεί, αναγκάζοντας τους τοπικούς πληθυσμούς να χρησιμοποιούν τα μέσα μεταφοράς τους, προκαλώντας κυκλοφοριακή συμφόρηση, αύξηση των ατυχημάτων καθώς επίσης και τα πιο υψηλά επίπεδα εκπομπών ρύπων.

Το πρόγραμμα TWIST στοχεύει στη μείωση του κοινωνικού και οικονομικού χάσματος μεταξύ των ορεινών/αγροτικών και των αστικών περιοχών μέσω της τοπικής εφαρμογής των διαφορετικών σχεδίων DRT82. Η εισαγωγή δρομολογίων λεωφορείων αναμένεται να διευκολύνει την πρόσβαση στις απομονωμένες αυτές περιοχές και να τις ισοσκελίσει όσο αυτό είναι δυνατό με τις πιο αναπτυγμένες, που θα προσφέρουν ευκαιρίες εμπορικών συναλλαγών, αναζήτηση εργασίας και κοινωνική πρόνοια υγείας.

Ένα πρότυπο που θα οργανώσει και θα αξιολογήσει αυτές τις υπηρεσίες θα διαμορφωθεί και θα μεταφερθεί σε άλλες περιοχές με παρόμοια χαρακτηριστικά. Το πρόγραμμα θα αναπτύξει μεθοδολογίες για να καθορίσει τις καλύτερες τεχνικές και οικονομικές λύσεις για DRT, και θα βοηθήσει να εναρμονιστούν σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα ασφάλειας οι τοπικές υπηρεσίες μεταφορών.

Αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι:

- αναγνώριση της διαχείρισης και των οργανωτικών σχεδίων για να προωθήσει ένα ευέλικτο και καινοτόμο σύστημα μεταφοράς ικανό να ικανοποιήσει την ανάγκη για κινητικότητα,
- μεταφορά των αποτελεσμάτων στους ιθύνοντες,
- μεθοδολογίες του πιλοτικού έργου,
- μέτρηση της επίπτωσης των DRT όσον αφορά στη ποιότητα ζωής για τους ανθρώπους που ζουν στις απομονωμένες περιοχές,
- εφαρμογή ενός συστήματος πληροφοριών σχετικά με την υπηρεσία μεταφορών και τα διαφορετικά συστατικά του,
- δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας μεταξύ των χρηστών και των προμηθευτών,

⁸¹ Διάρκεια: 01/2004-06/2007, Προϋπολογισμός: 2,059,376€ (1,219,062€ από ΕΚΤ)

⁸² Demand Responsive Transport

- ανάπτυξη των ορθών πρακτικών και των μεθοδολογιών που μεταφέρονται ως αποτελέσματα προγράμματος,
- δημιουργία ενός δικτύου εκτίμησης μεταξύ της συνεργασίας και των πολιτικών που υιοθετούνται.

2.2.6 2η Προτεραιότητα - Μέτρο 2.2

2.2.6.1 Agrobiotech Xchange⁸³

Ο «αγροτροφικός⁸⁴» τομέας αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις σχετικά με την ανταγωνιστικότητά του, η οποία συνδέεται με τη ασφάλεια, την ποιότητα και την ανιχνευσιμότητα των τροφίμων.

Μέχρι τώρα ο τομέας εξουσιάζεται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν είναι εξουικειωμένες με τη συνεργασία με τα ερευνητικά όργανα. Επιπλέον, οι επιστήμονες είναι περισσότερο αφοσιωμένοι στην ανάπτυξη των διεθνών προγραμμάτων συνεργασίας απ' ότι στην εξέταση των αναγκών των τοπικών παραγωγών. Συχνά η σύνδεση μεταξύ των ερευνητικών πόλων και των τοπικών παραγωγών λείπει.

Το πρόγραμμα Agrobiotech Xchange στοχεύει στην υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της επαρχιακής ανάπτυξης και της γεωργικής βιομηχανίας καθώς και της βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. Πρέπει να ενθαρρύνει και να συμβάλει στην προώθηση των κοινών προγραμμάτων και των συνεργασιών μεταξύ των συμμετεχόντων, ιδιαίτερα ΜΜΕ. Αυτό πρέπει να προωθήσει συνέργεια και κοινή τεχνολογική υποδομή.

Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα έχουν μια ισχυρή σύνδεση με τη γεωργική ανάπτυξη και την αναπαραγωγή βοοειδών και χαρακτηρίζονται από μια υψηλή παρουσία της βιομηχανίας επεξεργασίας τροφίμων (Λομβαρδία και έπειτα Ανατολική Ευρώπη και παραδουνάβιες χώρες).

Αποτελέσματα

Αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- έρευνες τεχνολογίας στις περιοχές και δημιουργία μιας βάσης δεδομένων των συμμετεχόντων σε κάθε περιοχή,
- αναγνώριση των συμπράξεων μεταξύ των δικτύων συμμετεχόντων και των συμμετεχόντων,
- αξιολόγηση της περιφερειακής απαίτησης για τεχνολογική μεταφορά,
- αξιολόγηση των ευκαιριών για την αγορά,
- επιχειρηματικό και χρηματοδοτικό σχέδιο, καθώς επίσης και ένα πολιτικό σχεδιάγραμμα για να εξασφαλίσει την ικανότητα υποστήριξης του Agrobiotech Xchange,
- μια πλατφόρμα για να αναπτύξει και να εξετάσει τις υπηρεσίες.

⁸³ Διάρκεια: 03/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,637,100€ (726,575€ από ΕΚΤ)

⁸⁴ Agrofood

2.2.6.2 B-CROSS85

Το B-CROSS ανέπτυξε ένα δίκτυο επιχειρησιακής συνεργασίας που είναι βασισμένο σε ένα Κατάστημα Επιχειρησιακής Συνεργασίας 86(B-CROSS) για να υποστηρίξει και να κατευθύνει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των ΜΜΕ στις αναμιγνυόμενες χώρες που συνδέουν τα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια στις CADSES χώρες, καθώς και άλλες περιοχές συνεργασίας του INTERREGIII B.

Το B-CROSS περιλαμβάνει μηχανισμούς για διαφορετικά συστήματα ICT, όπου το υπάρχον επιχειρησιακό ψηφιακό περιεχόμενο είναι διαθέσιμο. Άλλες πρόσθετες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν περιέλαβαν τις υπηρεσίες για την παρουσίαση των περιφερειακών χαρακτηριστικών και πρόσφεραν τις ευκαιρίες και τα φιλικά προς το χρήστη εργαλεία που βοηθούν τις ΜΜΕ να δημιουργήσουν το προφίλ προϊόντων και επιχειρήσεων, τους ενσωματωμένους διεθνικούς επιχειρησιακούς καταλόγους, τα σύγχρονα και ασύγχρονα εργαλεία συνεργασίας και τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Το B-CROSS λειτούργησε ως εργαλείο για να προωθήσει τις ευκαιρίες αγοράς και ταιριάζει την προσφορά και τη ζήτηση προϊόντων καθώς και τις υπηρεσίες προς υποστήριξη των ΜΜΕ για προώθηση της επιχειρησιακής συνεργασίας.

Στο κλείσιμο του προγράμματος, όλες οι διεργασίες αναλύθηκαν σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο που δημοσιεύθηκε από το δίκτυο B-CROSS CCI.

Αποτελέσματα

Η δημιουργία ενός δικτύου επιχειρησιακής συνεργασίας:

- προωθήθηκε ως «επιχειρησιακό κατάστημα» για τις σχετικές περιοχές. Προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες έγινε σύντομα ένα επιχειρησιακό εργαλείο για τις ΜΜΕ για κατανόηση της προσφοράς των ευκαιριών αγοράς και την προσέλκυση των ξένων επενδυτών.

- υποστήριξε επίσης τις ΜΜΕ ειδικά στις αγροτικές περιοχές ώστε να προαγάγουν αποτελεσματικά τα προϊόντα τους.

- έδωσε την ικανότητα στις ΜΜΕ, ειδικά στις αγροτικές περιοχές, να μπορούν να αναπτύξουν τις επιχειρησιακές δραστηριότητες και την επιχειρησιακή σειρά τους, με άμεσες έτσι επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών τους. Το B-CROSS μπορεί να επεκταθεί για να καλύψει μια ευρύτερη περιοχή και μπορεί εύκολα να περιλάβει τις ανατολικο-ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες δεν είναι ακόμα μέλη της ΕΕ.

2.2.6.3 ELISA87

Η συμμετοχή και η πρόσβαση στην κοινωνία γνώσης και των πληροφοριών είναι μια βασική προϋπόθεση για τη μελλοντική ανάπτυξη των απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών. Σε πολλές νοτιοανατολικές ευρωπαϊκές χώρες το επίπεδο τεχνολογίας και επικοινωνιών (ICT) των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) είναι πολύ χαμηλό.

⁸⁵ Διάρκεια: 01/2003-06/2005, Προϋπολογισμός: 1,845,666€ (1,041,750€ από ΕΚΤ)

⁸⁶ Business Co-operation One-Stop Shop

⁸⁷ Διάρκεια: 10/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,252,223€ (677,100€ από ΕΚΤ)

Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στην κοινωνία γνώσης και των πληροφοριών των ΜΜΕ μέσω της στενής συνεργασίας ακαδημαϊκών και επιχειρηματικών κοινοτήτων σε διεθνικό επίπεδο, μέσω της μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Η έμφαση δίνεται στις ΜΜΕ των αγροτικών και περιφερειακών περιοχών στην Αλβανία, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία, τη Βουλγαρία και τη Σερβία.

Αποτελέσματα

Ο στόχος της βελτίωσης της πρόσβασης στην κοινωνία της πληροφορίας και γνώσης θα επιτευχθεί:

- αυξάνοντας την συνειδητοποίηση των θετικών επιπτώσεων της χρησιμοποίησης των ICT στις ΜΜΕ,
- προσαρμογή μιας πολύγλωσσας, ιδιαίτερα-διαλογικής και εύχρηστης πλατφόρμας e-learning σύμφωνα με τις οι ανάγκες των ΜΜΕ,
- δημιουργία πολύγλωσσου υλικού κατάρτισης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων ICT μέσα στις ΜΜΕ,
- διάδοση της τεχνογνωσίας που κερδίζεται από τους σχεδιαστές πολιτικής και τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις,
- αυξάνοντας την συνειδητοποίηση των σχεδιαστών πολιτικής,
- επιτάχυνση της πρόσβασης ICT στις ΜΜΕ από αναπτυγμένες χώρες,
- βελτίωση της επιχειρησιακής απόδοσης μέσω της υιοθέτησης των πρακτικών ηλεκτρονικού εμπορίου,
- υιοθέτηση του e-learning ως πρακτική κατάρτισης,
- βελτίωση της διεθνικής επιχειρησιακής συνεργασίας,
- καθιέρωση των συνδέσεων μεταξύ των ακαδημαϊκών και επιχειρησιακών δικτύων σε διεθνικό επίπεδο.

2.2.6.4 EMBRACE88

Το πρόγραμμα EMBRACE στοχεύει στο σχεδιασμό, την εφαρμογή πολιτικών, πρωτοβουλιών και ενεργειών ανάπτυξης προς όφελος των ΜΜΕ που βρίσκονται στις αγροτικές και μη αναπτυχθείσες αστικές περιοχές με σκοπό να αυξηθεί η πρόσβασή τους στην κοινωνία γνώσης και των πληροφοριών. Το πρόγραμμα έχει καθιερώσει ένα πειραματικό ιδεατό δίκτυο, διαθέσιμο on-line και off-line, όπου οι ΜΜΕ μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα των υπηρεσιών επιχείρησης και των εργαλείων, όπως η διαβούλευση και η κατάρτιση στα βασικά θέματα, η αντιστοιχία για την πρόσβαση των επενδυτικών κεφαλαίων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, κ.λπ.

Ο στόχος ήταν να υπερνικηθούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ και να υπάρξει ανάπτυξη της διεθνικής συνεργασίας και μια παγκοσμιοποίηση των δραστηριοτήτων.

⁸⁸ Διάρκεια: 01/2004-02/2006, Προϋπολογισμός: 1,729,634€ (1,114,817€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Το EMBRACE έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- υπάρχουσες αναλύσεις σε πέντε περιοχές: Ελλάδα, Ιταλία, Αυστρία, Ουγγαρία και Βουλγαρία, δίνουν έμφαση στα προβλήματα και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζονται από τις ΜΜΕ στις αγροτικές και υπανάπτυκτες αστικές περιοχές όσον αφορά στην πρόσβασή τους στην κοινωνία γνώσης και των πληροφοριών,
- μελέτες σε 31 εθνικές, είτε της ΕΕ είτε διεθνείς, πρακτικές, εξετάζουν την παροχή επιχειρησιακών υπηρεσιών υποστήριξης στις ΜΜΕ, σε αγροτικές και υπανάπτυκτες αστικές περιοχές με στόχο την βελτίωση της πρόσβασής τους στην κοινωνία των πληροφοριών,
- πολιτικά έγγραφα και σχέδια δράσης για κάθε συμμετέχουσα περιοχή που στοχεύει να υπερνικήσει τα προβλήματα και να βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ στα εργαλεία κοινωνίας των πληροφοριών.
- ενήργησε σαν ένα on-line κέντρο επιχειρησιακής υποστήριξης με τέσσερις περιφερειακούς κόμβους: Κεντρική Μακεδονία, Αιμιλία-Ρωμανία, Νότια περιοχή της Αυστρίας, Βιέννη και Burgenland(Κεντρική Ουγγρική Περιοχή),
- σχέδιο διάδοσης που στοχεύει να θέσει τις πληροφορίες για το πρόγραμμα μέσω διάφορων μέσων,
- πολύγλωσσα φυλλάδια έργου, πακέτα πληροφοριών και CD-ROM που εκθέτουν το EMBRACE,
- εργαστήρια, σεμινάρια και διασκέψεις για ενίσχυση της συνεργασίας με τους τοπικούς/περιφερειακούς δράστες,
- σύστημα δεικτών για παρακολούθηση της προόδου της εφαρμογής και αξιολόγηση απόδοσης του προγράμματος, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση για την απόδοση και τον αντίκτυπο του προγράμματος.

2.2.6.5 GILDANET89

Ο τομέας των μεταφορών στην περιοχή των CADSES χωρών έχει βιώσει τη πρόσφατη ανάπτυξη των λύσεων ICT.

Το πρόγραμμα GILDANET πρότεινε να μετασχηματιστούν οι υπάρχουσες υποδομές σε ένα σύστημα εργασίας βασισμένο στην αρχιτεκτονική αναφοράς για logistics στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Για να επιτύχουν αυτούς τους στόχους, εξετάστηκαν ποικίλοι δράστες μέσω ενός στοχοθετημένου συνόλου περιπτώσεων δοκιμής.

Αποτελέσματα

Το GILDANET είχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- βελτίωσε την αποτελεσματικότητα του διεθνούς συστήματος μεταφοράς,
- στόχευσε στους κύριους παράγοντες που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ανταλλαγής, και που εμποδίζουν την ανάπτυξη συνδυασμένης μεταφοράς
- θεωρήθηκε η κύρια πύλη για logistics στις περιοχές CADSES,

⁸⁹ Διάρκεια: 10/2002-12/2005, Προϋπολογισμός: 4,363,150€ (2,400,000€ από ΕΚΤ)

- ανέδειξε την αξία των λειτουργιών προκειμένου να βελτιωθεί το όφελος που προσφέρεται από το σύστημα,
- να διεθνοποιηθεί το GILDANET, που ενσωματώνει την παραγωγή των διαφορετικών εθνικών και διεθνών προγραμμάτων,
- έφτασε έναν μεγάλο αριθμό χρηστών και ανέπτυξε τις πληρωτέες υπηρεσίες προκειμένου να καταστεί η πρωτοβουλία χρηματοδοτικά βιώσιμη,
- κέρδισε θεσμική στάση με τα διεθνή δημόσια και ιδιωτικά θέματα που διαχειρίζονται τις συμπληρωματικές πλατφόρμες,
- προώθησε επενδύσεις και συγκεκριμένες εθνικές και περιφερειακές προγραμματικές πολιτικές για ανταγωνιστικά συστήματα μεταφοράς.

2.2.6.6 I2E-INFOTECH TO EXTEND90

Το πρόγραμμα προωθεί την εφαρμογή της κοινωνίας των πληροφοριών με την ενθάρρυνση της άμεσης συμμετοχής των περιφερειακών/τοπικών οργάνων για να ευνοήσει τη διάχυση των υπηρεσιών ICT ιδιαίτερα στις λιγότερο προηγμένες περιοχές καθώς επίσης και στις MME, που υπολείπονται μεγάλων επιχειρήσεων, να υιοθετήσουν τα ICT-καινοτόμα πρότυπα.

Οι τρεις κύριες δραστηριότητες του προγράμματος ήταν:

- η προσφορά δομημένων εισαγωγών στις περιφερειακές/τοπικές υπηρεσίες προκειμένου να προετοιμαστούν τα σχέδια δράσης, οι διαδικασίες και η οργάνωσή τους,
- υποστήριξη της διεθνικής συνεργασίας των MME που οδηγείται από την υιοθέτηση του προτύπου ηλεκτρονικού εμπορίου,
- προετοιμασία καινοτόμων προγραμμάτων βασισμένα στη δημόσια -ιδιωτική συνεργασία σε μια διεθνική διάσταση και κατάλληλα να προσελκύσουν επενδύσεις και να δημιουργήσουν νέες θέσεις απασχόλησης ιδιαίτερα στις υπανάπτυκτες περιοχές.

Αποτελέσματα

Τα κύρια αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- ενίσχυση του ρόλου των περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών προς εφαρμογή της κοινωνίας των πληροφοριών με προγραμματισμό των ενεργειών τους, το σχεδιασμό των δομών οργάνωσης και την ανάπτυξη των συστηματικών διαδικασιών,
- υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της συνοχής των CADSES χωρών με την προώθηση της διεθνικής συνεργασίας των MME μέσω της δημιουργίας νέων εικονικών κοινοτήτων επιχειρήσεων
- διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τομέων με από κοινού ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων για προσέλκυση των επενδύσεων, που δημιουργούν οι νέες θέσεις, ιδιαίτερα στις υπανάπτυκτες περιοχές,
- αύξηση της περιφερειακής/τοπικής ικανότητας προγραμματισμού ICT με την παραγωγή ενός προτύπου σχεδίων δράσης και ενός εγχειριδίου,
- υποστήριξη σε τουλάχιστον 15 B2B περιπτώσεις συνεργασίας μεταξύ ομάδων MME και ενισχυτικών οργάνωσεων που καλύπτουν διάφορες χώρες CADSES,

⁹⁰ Διάρκεια: 01/2004-12/2005, Προϋπολογισμός: 1,768,800€ (811,700€ από ΕΚΤ)

- παραγωγή τουλάχιστον δέκα προγραμμάτων δημόσιας-ιδιωτικής διεθνικής συνεργασίας, βασισμένα σε καινοτόμες ιδέες για τη χρήση ICT στο πεδίο κοινού ενδιαφέροντος όπως G2B και B2G,
- δημιουργία ενός «Κέντρου Πληροφοριών και Υποστήριξης» προκειμένου να ενισχυθούν οι τοπικές υπηρεσίες.

2.2.6.7 INDE⁹¹

Ο στόχος του Information Development (INDE) ήταν να βοηθηθούν οι υποψήφιες χώρες που ανήκουν στην περιοχή CADSES στην ανάπτυξη των οργάνων διεθνικής συνεργασίας και στην εύρεση λύσεων για προβλήματα που αφορούν τη διαδικασία διεύρυνσης.

Η συνεργασία είναι ο παράγοντας-κλειδί για την ανάπτυξη της περιοχής CADSES που θα βοηθήσει να ισορροπηθούν τα οικονομικά και κοινωνικά μειονεκτήματα που αφορούν τη διαδικασία διεύρυνσης με τη δημιουργία νέων ευκαιριών εργασίας.

Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος ήταν να προσδιοριστούν οι απαιτήσεις και οι όροι για να διαδοθούν οι «παραγωγικές συστάδες» και τα τοπικά συστήματα των ΜΜΕ στην περιληφθείσα γεωγραφική περιοχή, για να ενισχύσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και για να αναπτύξουν μεθόδους εδαφικού και τομεακού μάρκετινγκ για την προώθηση της πρόσβασης στη γνώση και ανταλλαγή των προϊόντων που παρέχονται στην κοινωνία των πληροφοριών.

Οι δραστηριότητες του προγράμματος διαωρέθηκαν σε πέντε πακέτα εργασίας:

- το πρώτο πακέτο εργασίας περιείχε όλες τις ενέργειες σχετικά με τη μακροοικονομική ανάλυση της περιοχής CADSES,
- το δεύτερο, στοχεύει στην καθιέρωση μιας τεχνολογικής υποδομής προκειμένου να βελτιωθούν η συνεργασία και η ολοκλήρωση μεταξύ διαφορετικών περιοχών. Μια από τις κύριες ενέργειες σε αυτό το πακέτο εργασίας ήταν η δημιουργία του www.cavirc.net,
- το τρίτο πακέτο εργασίας περιείχε τις ενέργειες σχετικές με τη διάχυση των e-δικτύων προκειμένου να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός, π.χ. με το www.interegionet.net,
- το τέταρτο πακέτο εργασίας που στοχεύει στην προαγωγή των σειρών μαθημάτων που προσφέρονται από το συνεργάτη του 6ου προγράμματος, «IAL», που οργάνωσε τις εκπαιδεύσεις και τα εργαστήρια και υποστήριξε τους συμμετέχοντες με πρόσθετη τεχνική βοήθεια,
- το τελικό πακέτο εργασίας περιείχε τις σχετικές με τη διάδοση των πληροφοριών για την διαδικασία διεύρυνσης ενέργειες.

Αποτελέσματα

Ένα από τα απτά αποτελέσματα στο τέλος της προγραμματικής περιόδου, θα είναι μια πλήρης ανάλυση της μακρο-οικονομικής κατάστασης στην περιοχή CADSES με μια περιγραφή της κατάστασης κάθε συνεργαζόμενης χώρας. Αυτή η ανάλυση θα παράσχει πληροφορίες για την υποδομή και θα παρουσιάσει τις τάσεις στη διεθνή παραγωγική ολοκλήρωση καθώς επίσης και τις πρωτοβουλίες σε οικονομική συνεργασία μεταξύ των τοπικών παραγωγικών συστημάτων της ΕΕ και των περιοχών CADSES.

⁹¹ Διάρκεια: 09/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 1,850,858€ (813,750€ από ΕΚΤ)

2.2.6.8 ISA -MAP92

Κοινά εναρμονισμένοι και ευρέως προσιτοί πόροι χαρτογραφίας και στοιχείων λείπουν στην υπηρεσία δημόσιας διαχείρισης. Τέτοιοι κοινοί πόροι έχουν διαμορφωθεί και έχουν εφαρμοστεί στα πλαίσια του ISA-MAP. Αντιπροσωπεύουν την βάση για την προετοιμασία των διασυνοριακών μέσων προγραμματισμού και ενημέρωσης. Οι κοινοί και εναρμονισμένοι βασικοί πόροι πρέπει να είναι διαθέσιμοι στους δράστες χωρικής πολιτικής ανάπτυξης για να επιτρέψουν μια ανταλλαγή της τεχνογνωσίας και εμπειρίας ώστε να εξασφαλιστεί αποτελεσματική και βιώσιμη η εφαρμογή. Το ISA-MAP έδωσε έμφαση στους ακόλουθους κύριους στόχους:

- Καλύτερη χρησιμοποίηση των σύγχρονων εγκαταστάσεων επικοινωνίας για να βελτιώσει την πρόσβαση στην κοινωνία γνώσης και των πληροφοριών για τους σκοπούς της ενσωματωμένης χωρικής ανάπτυξης, ειδικά στις αγροτικές περιοχές ή άλλες μειονεκτούσες περιοχές,
- ενισχυτική περιφερειακή και χωρική πολιτική ανάπτυξης μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας ενημέρωσης και βελτίωση της πληροφόρησης των εφαρμογών ICT, ακόμα και στο πεδίο της χωρικής πολιτικής ανάπτυξης,
- εναρμόνιση των εκπαιδευτικών και χωρικών πολιτικών με σκοπό τη βελτίωση της περαιτέρω ανάπτυξης και των δικτύων μεταξύ εκπαιδευτικών και ερευνητικών εγκαταστάσεων και οργάνων που συμμετέχουν στη μεταφορά της τεχνογνωσίας και την τεχνολογία.

Αποτελέσματα

Το ISA-MAP πέτυχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- σημαντική αύξηση της περιφερειακής/διεθνικής εφαρμογής χωρικής ανάπτυξης που χρησιμοποιεί τη σύγχρονη τεχνολογία ICT
- βελτίωση της επαρχιακής ανάπτυξης μέσω της ενισχυμένης χρήσης σύγχρονων ICT για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών (επίσης για τις απομονωμένες και υπανάπτυκτες περιοχές),
- βελτίωση της συνειδητοποίησης των εφαρμογών ICT, επίσης στο πεδίο της χωρικής πολιτικής ανάπτυξης, με την παροχή της εκτενούς υποστήριξης στους χρήστες σε όλα τα επίπεδα,
- βελτίωση της συμβατότητας και της ολοκλήρωσης από τους υπάρχοντες πόρους στοιχείων προγραμματισμού και τα μέσα ενημέρωσης,
- δημιουργία κοινών, βασισμένων στο δίκτυο, πόρων στοιχείων (κεντρικός υπολογιστής Geodata),
- εναρμόνιση των εκπαιδευτικών και χωρικών πολιτικών με σκοπό τη βελτίωση της περαιτέρω ανάπτυξης,
- αύξηση της διεθνικής συνεργασίας σε διοικητικό επίπεδο (δικτύωση μεταξύ των αρχών) μέσω της προετοιμασίας των κοινών χωρικών πληροφοριών και της διασυνοριακής συνεργασίας με τα διαφορετικά όργανα.

⁹² Διάρκεια: 04/2003-09/2006, Προϋπολογισμός: 1,812,880€ (681,440€ από ΕΚΤ)

2.2.6.9 R.A.V.E. Space93

Τα θέματα της χωροταξίας και της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης σπάνια διδάσκονται στα σχολεία, μιλώντας τουλάχιστον για δημοτικά και γυμνάσια. Συνέπεια αυτού είναι η έλλειψη γνώσης για τη χωροταξία και την αξία του χώρου. Οι πολίτες σπάνια έχουν ενεργό ρόλο στις συζητήσεις σχετικά με τα χωρικά ζητήματα. Εντούτοις, η χωροταξία πρέπει να βασιστεί και στις γνώσεις ειδικών καθώς επίσης και στις δημόσιες πρωτοβουλίες.

Το χωρικό πρόγραμμα R.A.V.E. εξετάζει το πρόβλημα για το πώς τα θέματα της χωρικής σχετικότητας μπορούν να περιληφθούν στη διαδικασία εκπαίδευσης στις πρώιμες της βαθμίδες. Ψάχνει για νέους τρόπους εκπαίδευσης στο πεδίο της χωρικής ανάπτυξης, του προγραμματισμού και της βιώσιμης χρήσης της γης ως συμβολή ώστε να βελτιωθεί η πληροφόρηση και η γνώση σχετικά με τη σημασία του «χώρου». Η περιοχή προγράμματος περιλαμβάνει εννέα συνεργάτες από πέντε χώρες.

Αποτελέσματα

Τμήμα των προσπαθειών του προγράμματος είναι η ανάλυση των σχολικών προγραμμάτων σπουδών των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Θα επιλεγεί το σχολικό εγχειρίδιο που ταιριάζει για να διδαχθούν τα χωρικά θέματα (όχι απαραίτητα το ίδιο σε όλες τις χώρες) προκειμένου να εφαρμοστούν τα μέτρα. Οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν τη γνώση που θα τους επιτρέψει να συμμετέχουν στο μέλλον στις αποφάσεις και τις συζητήσεις σχετικά με χωροταξία και να τους μετατρέψει σε ενεργούς πολίτες.

Προγραμματισμένα, και πραγματοποιημένα ήδη, τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- δραστηριότητες κατάρτισης για τους δασκάλους και τους μαθητές μέσω συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα,
- προετοιμασία και διανομή εγχειριδίων διδασκαλίας, όπως βιβλία, μαγνητοταινίες και σχολικά βοηθήματα δασκάλων,
- διεθνικά και εθνικά φυλλάδια και αφίσες προς βελτίωση της πληροφόρησης,
- μεθοδολογία για την ανάλυση χωρικών θεμάτων στα προγράμματα σπουδών διαφορετικών σχολικών συστημάτων,
- διδασκαλία θεμάτων χωροταξίας και αξίας του χώρου στα σχολεία,
- ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας που επιτρέπει τη βαθμιαία ολοκλήρωση των εννοιών της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης στην κανονική εκπαιδευτική διαδικασία (προγράμματα σπουδών) των σχολείων σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- προετοιμασία ενός καλοκαιρινού εκπαιδευτικού κάμπινγκ για δασκάλους Γεωγραφίας, Κοινωνικών Επιστημών και παρόμοιων μαθημάτων.

⁹³ Διάρκεια: 03/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,743,000€ (1,171,000€ από ΕΚΤ)

2.2.6.10 SEITCO94

Η ακαδημία INA έχει καθιερωθεί ήδη ως η «Νοτιοανατολική Ευρωπαϊκή Ακαδημία Τηλεπικοινωνιών» (SETA), η οποία περιλαμβάνει αντιπροσώπους από διάφορα δημόσια και ιδιωτικά όργανα στον τομέα των ICT.

Μέσω της υπάρχουσας θεσμικής δομής, το πρόγραμμα προήγαγε υπηρεσίες υποστήριξης και κατάρτισης στα ρυθμιστικά όργανα των νοτιοανατολικών ευρωπαϊκών συνεργατών προκειμένου να καθιερωθεί μια ενοποιημένη και συνεπής μέθοδος χάραξης πολιτικής στις τεχνολογίες ενημέρωσης και επικοινωνιών στην περιοχή, καθιερώνοντας έτσι συγκεκριμένα οφέλη για τους χειριστές τηλεπικοινωνιών κτλ.

Αποτελέσματα

Η ακαδημία INA παρείχε το θεσμικό πλαίσιο για την ένωση όλων των νοτιοανατολικών ευρωπαϊκών χωρών, σε ίση βάση, προκειμένου να συζητήσουν περαιτέρω όλα τα σχετικά ζητήματα ICT (σύγκλιση ΕΕ, χρήση νέων/υπαρχουσών τεχνολογιών ολοκληρωμένου κυκλώματος όπως η διαχείριση φάσματος κλπ.) και να λάβουν τις ειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης υπό μορφή μελετών, τους κύκλους μαθημάτων κατάρτισης, τις ομάδες εργασίας, τις διασκέψεις κλπ.

Μέσω αυτού του προγράμματος, οι δραστηριότητες κατάρτισης έχουν πραγματοποιηθεί στα ζητήματα ICT, ως «διαχείριση φάσματος», παγκόσμια υπηρεσία, κανονισμός δασμολογίων, τεχνολογίες 3G, ηλεκτρονική ασφάλεια και αξιολόγηση ICT.

Το SEITCO έχει συμβάλει επίσης στην εργασία πρωτοβουλίας του σύμφωνου σταθερότητας eSEEurope για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών στη νοτιοανατολική Ευρώπη και προετοιμάζει εκθέσεις για όλες τις χώρες της περιοχής.

2.2.6.11 TELEACCESS95

Περισσότερες από 14 εκατομμύρια οικογένειες στις απομονωμένες περιοχές της Ευρώπης έχουν δυσκολία στην πρόσβαση των Τεχνολογιών Ενημέρωσης και Επικοινωνιών (ICTs). Ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές, η «τηλε-πυκνότητα» αυτή είναι χαμηλή έναντι των αστικών κέντρων. Παρά τα πολλά προγράμματα που εστιάζουν σε αυτό το ζήτημα, η αποκαλούμενη και «ψηφιακή διαίρεση», είναι συνεχώς αυξανόμενη. Μέχρι τώρα τα ποσοστά ρυθμού μεταφοράς τείνουν να είναι χαμηλότερα στις αγροτικές περιοχές όπου περιορίζεται η εισαγωγή προηγμένων υπηρεσιών, όπως η e-υγεία και e-μάθηση, καθώς επίσης και η οργανωτική ανάπτυξη.

Η παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων μέσω τηλε-κέντρων στις απομονωμένες περιοχές μπορεί να βοηθήσει στη λύση αυτού του προβλήματος. Οι συνεργάτες του TELEACCESS προέρχονται από περιοχές με σχετικές εμπειρίες σε ότι αφορά τις ICT και χωρικά ζητήματα ανάπτυξης.

Ο στόχος του προγράμματος είναι να ενθαρρυνθεί ο ψηφιακός πολιτισμός μεταξύ των πολιτών αγροτικών περιοχών για να επιτρέψει στις απομονωμένες περιοχές την πρόσβαση στην κοινωνία των πληροφοριών. Για αυτό, τα υπάρχοντα τοπικά ιδρύματα μετατρέπονται στα πειραματικά τηλε-κέντρα.

⁹⁴ Διάρκεια: 11/2003-10/2005, Προϋπολογισμός: 285,000€ (160,000€ από ΕΚΤ)

⁹⁵ Διάρκεια: 01/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 1,424,500€ (777,750€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Η εφαρμογή του προγράμματος είναι βασισμένη στην ανάλυση των αναγκών των χρηστών, των δαπανών και του οφέλους των τεχνολογικών επιλογών, την συμβατότητα με τις εθνικές στρατηγικές και στις καλύτερες δυνατές πρακτικές. Το TELEACCESS πρέπει να επιτρέψει στους συνεργάτες προγράμματος την διατύπωση ενός λεπτομερούς σχεδίου για το πώς οι συμμετέχουσες περιοχές θα μπορούσαν να υπερνικήσουν τα προβλήματά τους σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνία των πληροφοριών. Στοχεύει στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των περιοχών και βελτίωση της ολοκλήρωσης των νέων κρατών μελών της ΕΕ.

Τα αναμενόμενα κύρια αποτελέσματα TELEACCESS είναι:

- να δείξει πώς οι μακρινές αγροτικές κοινότητες στις συμμετέχουσες περιοχές μπορούν να αντιμετωπίσουν την ψηφιακή διαίρεση μέσω των προηγμένων ευρυζωνικών τηλεπικοινωνιών,
- αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης των τηλε-κέντρων,
- αξιολόγηση των αναγκών για κάθε συμμετέχον έδαφος,
- δημιουργία μιας προσαρμοσμένης μεθοδολογίας για την πειραματική καθιέρωση των τηλε-κέντρων,
- ανάπτυξη υπηρεσιών ΙΤ που προσαρμόζονται στις ανάγκες των τοπικών χρηστών,
- δημιουργία ενός μόνιμου δικτύου για τους συνεργάτες προγράμματος.

2.2.6.12 TELMI96

Η αναγνώριση της ελευθερίας κινήσεων για τους εργαζομένους και τους υπαλλήλους εντός της ΕΕ συνεπάγεται και ότι τα θεμέλια για την καλύτερη κινητικότητα της ΕΕ και των εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πολιτών πρέπει να μπουν, ειδικά μετά από τη διεύρυνση της ΕΕ. Μερικές πρόσφατες έρευνες επισημαίνουν πώς μια έλλειψη σωστών πληροφοριών μπορεί να προκαλέσει ανώμαλη διανομή των μεταναστών μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

Το TELMI στοχεύει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των εδαφικών διαφορών μεταξύ των παλαιών και νέων κρατών μελών της ΕΕ, που εστιάζουν στην αγορά εργασίας. Στοχεύει στην καθιέρωση Δημοσίων Υπηρεσιών Εργασίας(PES) που θα πρέπει να παρέχουν εργασία, ταιριάζοντας την με τα μέτρα νέων τεχνολογιών ενημέρωσης και επικοινωνιών (ICT).

Το TELMI είναι βασισμένο στις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από την Lead Partner περιοχή, η οποία εφάρμοσε το PES πρότυπο της Borsa- Lavoro-Lombardia. Το πρόγραμμα προορίζεται να βασιστεί επάνω στα παρόμοια συστήματα των περιοχών συνεργασίας. Επιπλέον, προγραμματίζεται και μια επέκταση σε ένα ευρύτερο δίκτυο κατηγοριών χρηστών.

Αποτελέσματα

Οι κύριες δραστηριότητες και αποτελέσματα του προγράμματος είναι αναλύσεις αγοράς εργασίας, αξιολόγηση των καλύτερων πρακτικών ευρέσεως κατάλληλης

⁹⁶ Διάρκεια: 04/2006-08/2008, Προϋπολογισμός: 1,359,960€ (707,000€ από ΕΚΤ)

εργασίας, δικτύωση των δραστών, μεταφορά γνώσης από το προσαρμοσμένο πρότυπο Borsa-Lavoro στις χώρες προγράμματος, κατάρτιση των μεταφορέων, διαλειτουργικότητα μεταξύ του τοπικού συστήματος και μιας δικτυακής πύλης.

Το πρόγραμμα ενθαρρύνει τη χρήση ICTs που παρέχουν αποδοτικές υπηρεσίες και δίνει στους ανθρώπους που ζουν μακριά από τα αστικά κέντρα την ευκαιρία να έχουν πρόσβαση στις πιο πρόσφατες πληροφορίες αγοράς εργασίας.

Με την οργάνωση των δραστηριοτήτων κατάρτισης, οι ειδικότητες των τοπικών δραστών θα πρέπει να ενισχυθούν. Επιπλέον, το TELMI προωθεί στην εναρμόνιση των συστημάτων εργασίας και κατάρτισης, που οδηγούν στην ολοκλήρωση της ΕΕ και των εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρατών- μελών στην περιοχή CADSES.

2.2.6.13 TRANS-IT97

Η καλύτερη πρόσβαση στις σύγχρονη πληροφορίες, την τεχνολογία και τις υπηρεσίες επικοινωνιών είναι προϋπόθεση για μια ενσωματωμένη ανάπτυξη των μικρότερων, αγροτικά εξουσιασμένων περιοχών Burgenlandkreis (DE), Burgenland (AT), Hajdu-Bihar (HU) και της νότιας Μοραβίας (CZ), για σύνδεση στη σφαιρική οικονομία.

Στα πλαίσια του καθιερωμένου διευρωπαϊκού δικτύου των περιοχών- συνεργατών με παρόμοιο προφίλ, το TRANS-IT συνέβαλε σε αυτόν τον στόχο με σκοπό να βελτιώσει την πληροφόρηση των εφαρμογών IT και με την υποστήριξη των τοπικών και περιφερειακών δραστών στη χρησιμοποίηση αυτών των ευκαιριών.

Το TRANS-IT ένωσε τις συμμετέχουσες περιοχές στην επίλυση των προβλημάτων μέσω μεταφοράς γνώσης, αλλαγή εμπειριών και εφαρμογής μεθοδολογιών και τις εφαρμογές τους, δηλ. πιλοτικά προγράμματα.

Οι δύο συγκεκριμένοι στόχοι ήταν:

- εφαρμογή μιας καινοτόμου, βασισμένης σε δίκτυο, ανάπτυξης και μιας εμπορευματοποίησης των πάρκων τεχνολογίας και των επιχειρησιακών περιοχών για τις καινοτόμες νέες θέσεις για τις επιχειρήσεις, και
- η περισσότερο αποτελεσματική προώθηση των πρόσφατα αναπτυγμένων προσφορών μέσω μιας κοινής διαδικτυακής πλατφόρμας.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα ήταν:

- προετοιμασία μιας ανάλυσης βασικών γραμμών για τα πάρκα τεχνολογίας (TP) και τις επιχειρησιακές περιοχές (BS),
- επεξεργασία μιας περιφερειακής επιχειρησιακής έρευνας (RBS),
- πρόχειρες οδηγίες για την ποιοτική διαχείριση των TP και BS,
- διαδικτυακή παρουσίαση του τελικού προγράμματος (www.transit-eu.net),
- έκδοση ενός ενημερωτικού δελτίου προγράμματος δύο φορές το χρόνο,
- κοινή διαδικτυακή πλατφόρμα για να εξασφαλιστεί επικοινωνία μεταξύ όλων των συνεργατών προγράμματος.

⁹⁷ Διάρκεια: 01/2004-06/2006, Προϋπολογισμός: 1,406,883€ (890,124€ από ΕΚΤ)

2.2.7 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.1

2.2.7.1 ARCHEOSITES⁹⁸

Οι CADSES περιοχές είναι πλούσιες σε αρχαιολογική κληρονομιά. Στο ARCHEOSITES, οι πολιτιστικοί πόροι θεωρούνται στοιχείο κλειδί για την εδαφική ανάπτυξη και ένας κρίσιμος παράγοντας για την επεξεργασία των κοινών χωρικών στρατηγικών ανάπτυξης. Ο κύριος στόχος είναι να προωθηθεί η εισαγωγή και η διάχυση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης μέσα στις πολιτικές για την αξιοποίηση των πολιτισμικών κληρονομιών στις CADSES. Συσχετίζει την αύξηση των αρχαιολογικών πόρων με τη βελτίωση των συνδέσεων μεταξύ των πόρων και του εδάφους και μεταξύ των περιοχών και την τοπική οικονομία. Αυτό σημαίνει ανάπτυξη των εκτενών συνεργασιών των δραστών και μια αποτελεσματικότερη ολοκλήρωση των πολιτιστικών προγραμμάτων ανάπτυξης στα πλαίσια των περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης και των προγραμμάτων.

Οι δραστηριότητες κατάρτισης και η ανταλλαγή εμπειριών πρέπει να θεωρηθούν θεμελιώδης για την έκβαση του προγράμματος.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα στα οποία το Archeosites στόχευσε ήταν:

- βελτίωση των μεθοδολογιών για την προστασία και την αύξηση των αρχαιολογικών πόρων μέσω της επεξεργασίας και της διάδοσης μιας μελέτης και τριών εγχειριδίων (στα θέματα της διαχείρισης, της συντήρησης και της δυνατότητας πρόσβασης),
- ανάπτυξη και ενίσχυση των εξειδικευμένων δικτύων στο πεδίο της αρχαιολογικής διαχείρισης των πόρων (ένα διεθνικό δίκτυο) και της ευρύτερης διάδοσης των καλύτερων πρακτικών και της εμπειρίας (μέσω τεσσάρων θεματικών εργαστηρίων),
- ο πειραματισμός στο πεδίο νέων αρχαιολογικών προσεγγίσεων εστίασε στην αρχαιολογική διαχείριση και την ανάπτυξη περιοχών μέσω ενεργειών σχετικά με τις σχετικές αρχαιολογικές περιοχές (πειραματικά προγράμματα: τρία στην Ιταλία, ένα στη Γερμανία και άλλες στη Βοσνία και τη Γιουγκοσλαβία),
- αύξηση και ανάπτυξη των ειδικευμένων ανθρώπινων δυναμικών (μέσω των δραστηριοτήτων κατάρτισης και των εκπαιδευτικών περιοδειών,
- αύξηση της συνειδητοποίησης των ειδικών και του ευρέος κοινού για την πιθανή πολιτιστική και οικονομική αξία των αρχαιολογικών πόρων μέσω της ανάπτυξης της επικοινωνίας και δραστηριοτήτων πληροφοριών, όπως ένας ιστοχώρος, φυλλάδια, το ενημερωτικό δελτίο ARCHEOSITES, οι ημέρες πληροφοριών, οι διασκέψεις και οι εκθέσεις.

2.2.7.2 CHIRON⁹⁹

Ο πολιτιστικός τουρισμός έχει εξελιχθεί σε ένα ελπιδοφόρο και αυξανόμενο, οικονομικά, παράγοντα της Βιομηχανίας Τουρισμού.

⁹⁸ Διάρκεια: 01/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 1,380,794€ (700,000€ από ΕΚΤ)

⁹⁹ Διάρκεια: 03/2006-08/2008, Προϋπολογισμός: 1,480,760€ (960,570€ από ΕΚΤ)

Ο πολιτιστικός τουρισμός συμβάλλει στη διαμόρφωση των περιφερειακών ταυτοτήτων, ενισχύει τις τοπικές οικονομίες και έχει μια θετική επιρροή στις ευκαιρίες απασχόλησης.

Όλες οι περιοχές συνεργατών του προγράμματος CHIRON, από την Ελλάδα, την Ουγγαρία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, τη Γερμανία, τη Βουλγαρία και την Ουκρανία, έχουν μια πλούσια πολιτισμική κληρονομιά και μια πολιτιστική δυνατότητα τουρισμού που χρήζει περαιτέρω ανάπτυξης, προώθησης και μάρκετινγκ. Επιπλέον, τα όργανα και η υποδομή των περιοχών προγράμματος χρειάζονται ώθηση για να διευκολύνουν τον πολιτιστικό τουρισμό. Πιο συγκεκριμένα, η διεθνική συνεργασία και η δικτύωση που κινητοποιεί, συνδέει και συντονίζει τις περιοχές-μέλη, θα ήταν χρήσιμη.

Αποτελέσματα

Με την προστασία και τη συντήρηση των πολιτισμικών κληρονομιών και τη βελτίωση των υπηρεσιών τουρισμού, περισσότεροι επισκέπτες θα προσελκύονταν στις περιοχές. Επιπλέον, η περίοδος τουρισμού πρέπει να επεκταθεί. Με βάση μια κοινή διεθνική προσέγγιση, πρέπει να αναπτυχθεί η πολιτιστική δυνατότητα τουρισμού των περιφερειακών και αστικών περιοχών που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα καθώς και πιλοτικές εφαρμογές για την προστασία και τη συντήρηση της πολιτισμικής κληρονομιάς θα εφαρμοστούν.

Οι κύριοι γενικοί στόχοι και τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- προστασία και συντήρηση των προτερημάτων πολιτισμικών κληρονομιών,
- έλξη περισσότερων τουριστών στις περιοχές και επέκταση της περιόδου τουρισμού,
- δημιουργία των ευκαιριών απασχόλησης στο πεδίο του πολιτιστικού τουρισμού,
- βελτίωση του «τουρισμού προϊόντων», με το συνδυασμό παραδοσιακών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού,
- αναγνώριση και αξιολόγηση των προτερημάτων πολιτισμικών κληρονομιών,
- συντήρηση, προστασία και αποκατάσταση της πολιτισμικής κληρονομιάς,
- ανάπτυξη και εφαρμογή της προώθησης εμπορικών στρατηγικών θέσης,
- προετοιμασία ενός στρατηγικού χωρικού σχεδίου για την ανάπτυξη και προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού,
- καθιέρωση και λειτουργία των κέντρων πληροφόρησης επισκεπτών,
- καταγραφή των προτερημάτων και της έλξης των πολιτισμικών κληρονομιών,
- ανταλλαγή εμπειριών και δικτύωσης, ανάπτυξη και εφαρμογή των κοινών μεθοδολογιών,
- συμμετοχή στις εκθέσεις τουρισμού.

2.2.7.3 Development of a Sustainable Tourism¹⁰⁰

Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα (Ιταλία, Ελλάδα, Πολωνία, Ουγγαρία και Ρουμανία), αντιμετωπίζουν ίδια προβλήματα στα ποσοστά αστικοποίησης και υψηλής ανεργίας. Τα χωριά των συμμετεχουσών περιοχών χαρακτηρίζονται, εντούτοις, από πλούσια φυσική, αρχιτεκτονική και πολιτισμική κληρονομιά που μέχρι τώρα δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως.

¹⁰⁰ Λιάρκεια: 01/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 3,545,000€ (2,022,500€ από ΕΚΤ)

Οι λόγοι περιλαμβάνουν την έλλειψη υποδομής, έλλειψη καλά οργανωμένων εκστρατειών προώθησης για τις περιοχές και, προ πάντων, την έλλειψη νέων που συμμετέχουν στις τοπικές παραδόσεις και στην παραγωγή των χαρακτηριστικών περιφερειακών προϊόντων.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι η φθορά των αρχιτεκτονικών μνημείων που σημαίνει απώλεια περιφερειακών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων, τα οποία αποτελούν βασικό συστατικό της ποικιλίας του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Μονόδρομος για την αναστροφή τέτοιων τάσεων είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα του τουρισμού στις σχετικές περιοχές. Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει μια τεράστια πηγή πλούτου που μέχρι τώρα δεν έχει χρησιμοποιηθεί επαρκώς. Το πρόγραμμα στοχεύει σε χωριά που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα περιφερειακά ή εθνικά πάρκα. Οι περιοχές στόχων έχουν επιλεγεί για να αντιπροσωπεύσουν επίσης ένα κατάλληλο δείγμα άλλων ευρωπαϊκών περιοχών με τα παρόμοια προβλήματα έτσι ώστε τα αποτελέσματα του προγράμματος να μπορούν να εφαρμοστούν και εκεί. Η διεθνική προσέγγιση του προγράμματος παρέχει την ευκαιρία να επωφεληθούν από τις εμπειρίες που αποκτιούνται στα ειδικά χωρισμένα εδάφη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει δημιουργήσει θέσεις εργασίας, ιδιαίτερα για τους νέους, στο πεδίο του βιώσιμου τουρισμού και στους σχετικούς τομείς όπως τη γεωργία, την αποκατάσταση ή τις περιφερειακές βιοτεχνίες. Η δημιουργία νέων θέσεων έχει βοηθήσει στην μείωση της αστικοποίησης. Μεταξύ των άλλων, «εισήχθη» ένα νέο επαγγελματικό προφίλ «Διευθυντή Τουρισμού¹⁰¹». Επιπλέον, η συνειδητοποίηση συντήρησης του περιβάλλοντος και της πολιτισμικής κληρονομιάς έχει ενταθεί μέσω ενημερώσεων στα σχολεία. Μελέτες σκοπιμότητας για επενδύσεις έχουν πραγματοποιηθεί και μικρής κλίμακας χρηματοδοτήσεις, κυρίως για αποκατάσταση ιστορικών κτηρίων, έχουν γίνει.

Τέλος, οργανώθηκε και στήθηκε ένας ιστοχώρος ικανός να φιλοξενήσει όλα τα ενδιαφερόμενα όργανα και τις τοπικές αρχές όλων των CADSES περιοχών.

2.2.7.4 EST102

Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου περιοχών πλούσιων από άποψη πολιτιστικών παραδόσεων και κληρονομιάς. Το δίκτυο θα συνδέσει τις περιοχές:

- Umbria (Ιταλία), μια περιοχή γνωστή ως έδαφος «των Αγίων» λόγω της θρησκευτικής κληρονομιάς του,
- Marche (Ιταλία), όπου η συγκέντρωση «ιερών τόπων» είναι από τις υψηλότερες στη χώρα και όπου υπάρχει επίσης πλούσια Ρωμαϊκή θρησκευτική κληρονομιά, από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη,
- την Βορειοανατολική Περιοχή (Ρουμανία), μια περιοχή διάσημη για τα μοναστήρια Bucovina που χρονολογούνται από τον XV-XVI αιώνα,
- Θεσσαλία (Ελλάδα), όπου βρίσκονται τα Μετέωρα από τον XIV αιώνα.

Οι περιοχές συνδέονται από ένα θεματικό δίκτυο αποκαλούμενο «ευρωπαϊκές θέσεις του πνεύματος». Το δίκτυο, που υποστηρίζεται από τα όργανα IT, θα είναι σε θέση

¹⁰¹ Tourism Manager

¹⁰² Διάρκεια: 01/2004-07/2006, Προϋπολογισμός: 1,484,155€ (842,777€ από ΕΚΤ)

να προσφέρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στους τουρίστες που ψάχνουν έναν πνευματικό προορισμό.

Αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- οκτώ μελέτες σε πολιτιστικό και επίπεδο τουρισμού, μελέτες μάρκετινγκ τέσσερις ερευνητικές και τέσσερις SWOT αναλύσεις,
- καθορισμός μιας κοινής προσέγγισης προγραμματισμού για τη διαχείριση των περιοχών και ενός κοινού εγγράφου εμπορικής στρατηγικής,
- οργάνωση 20 τοπικών εργαστηρίων και εκδηλώσεων για να περιλάβει τις συνεργασίες στις περιοχές,
- συμμετοχή και μεταφορά του προτύπου της διαχείρισης σε μια ευρεία συνεργασία των τοπικών οργάνων και των χειριστών,
- δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την αναγνώριση των περιοχών ως «περιοχές πνεύματος»,
- ανάπτυξη μιας σύνθετης εφαρμογής λογισμικού που υποστηρίζει τη σύνδεση IT και το site του προγράμματος,
- διανομή 800 CD-ROM με πληροφορίες σε τέσσερις γλώσσες,
- διανομή 5.500 αντιγράφων της τελικής δημοσίευσης σε τέσσερις γλώσσες,
- οργάνωση τεσσάρων διεθνικών συνεδριάσεων των συνεργαζομένων περιοχών,
- οργάνωση ενός σεμιναρίου παρουσίασης σε κάθε χώρα συνεργατών,
- συμπεριλαμβανομένης και μιας εκδήλωσης, που θα ακολουθείται από τη δημοσίευση των περιλήψεων,
- καθορισμός ενός κοινού λογότυπου.

2.2.7.5 GreenKeys103

Το πρόβλημα των εγκαταλειμμένων και υποτιμημένων αστικών περιοχών είναι κοινό μεταξύ πολλών ευρωπαϊκών πόλεων. Η περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική πτώση που γνωρίζουν αυτές οι περιοχές συχνά απαιτεί αναθεώρηση και εξέταση βελτιώσεων. Το GreenKeys εστιάζει στη βελτίωση των αστικών περιοχών πράσινου ως βήμα για να επιτύχει περισσότερο βιώσιμα αστικά κέντρα. Το πρόγραμμα προέκυψε από τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος URGE (www.urgeproject.ufz.de). Οι κύριοι στόχοι του GreenKeys είναι:

- να αναπτύξει την αστική πράσινη στρατηγική που καθορίζει ένα συλλογικό όραμα για τη βελτίωση των πράσινων διαστημάτων που ικανοποιούν τις κοινοτικές ανάγκες, και
- να παρέχει τα κίνητρα για τις δομικές αλλαγές στις πόλεις με προσφορά δυνατοτήτων για πράσινα διαστήματα.

Αποτελέσματα

Το GreenKeys θα υποστηρίξει την εφαρμογή και την αξιολόγηση των πειραματικών προγραμμάτων προκειμένου να αναπτυχθεί μια ομάδα «πράσινης στρατηγικής»

¹⁰³ Διάρκεια: 05/2005-04/2008, Προϋπολογισμός: 2,388,881€ (1,663,796€ από ΕΚΤ)

έμπειρων συνεργατών με λύσεις εφαρμόσιμες για όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις. Οι συμπράξεις θα προκύψουν μέσω της μεταφοράς γνώσης και εμπειρίας.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα πραγματοποιηθούν μελέτες σκοπιμότητας προετοιμάζοντας την εφαρμογή πιλοτικού έργου. Επιπλέον, κάθε πόλη θα διατυπώσει την αστική «πράσινη στρατηγική» της η οποία θα συζητηθεί με τους τοπικούς συμμετόχους. Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει ένα σχέδιο συλλογικής ενέργειας που στοχεύει στην πολιτική και τις θεσμικές μεταρρυθμίσεις για την ώθηση των αστικών πράσινων χώρων και που συνδέεται με μια γενική στρατηγική αστικής ανάπτυξης.

Θα δημοσιευθεί και θα διανεμηθεί ένα εγχειρίδιο που καλύπτει τις προσεγγίσεις προβλήματος και τις διαδικασίες προγραμματισμού

Το site του GreenKeys περιέχει σημαντικές πληροφορίες για τα τρέχοντα στάδια του προγράμματος. Αυτό προσφέρει διάφορες δυνατότητες για τη διαλογική συνεργασία με το πρόγραμμα μέσω της ανταλλαγής γνώσης και εμπειρίας.

2.2.7.6 HERITAGE ALIVE!¹⁰⁴

Οι Περιοχές Παγκόσμιων Κληρονομιών¹⁰⁵ είναι σημαντικοί υποστηρικτές της επαρχιακής ανάπτυξης, τόσο οικονομικά, δεδομένου ότι προσελκύουν τουρισμό, όσο και κοινωνικά, ως ακρογωνιαίος λίθος της περιφερειακής ταυτότητας. Εντούτοις, είναι συχνά δύσκολο για τις περιοχές αυτές να μεταβιβάσουν την αφηρημένη και σύνθετη έννοια της «παγκόσμιας κληρονομιάς» στις τοπικές κοινότητες τους ή στους επισκέπτες και τους τουρίστες.

Το Heritage Alive! λοιπόν, σε αντίθεση με τις μέχρι τώρα προσεγγίσεις ευαισθητοποίησης, επιδιώκει να δεσμεύσει τους πολίτες και τους επισκέπτες ενεργά σε έναν πολιτιστικό διάλογο για να αυξηθεί η συνειδητοποίηση και η κατανόησή της κοινής κληρονομιάς και της περιφερειακής ταυτότητας. Η προσέγγιση αυτή, περιλαμβάνει όλους τους δράστες, συμπεριλαμβανομένων των συμμετόχων από τον τουριστικό τομέα, αντιπροσωπείες επαρχιακής ανάπτυξης και χωροταξίας, τοπικές κοινότητες και τοπικές βιομηχανίες καθώς επίσης και εκπαιδευτικές οργανώσεις και οργανώσεις νεολαίας.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα δίκτυο των περιοχών «παγκόσμιων κληρονομιών» στα αστικά περιβάλλοντα της περιοχής CADSES καθώς και σε άλλες περιοχές μόνο ορισμένα μνημεία. Περιλαμβάνει επίσης τις περιοχές που έχουν υποβάλει αίτηση προκειμένου να αναγνωριστούν ως θέση παγκόσμιας κληρονομιάς (Κέρκυρα / Επτάνησα, Perperikon / Kardjali). Το πρόγραμμα θα καθιερώσει ένα διαπεριφερειακό δίκτυο συνεργατών από τα κράτη μέλη της ΕΕ (καθώς και από τα εκτός της ΕΕ κράτη) για να χρησιμοποιήσει καλύτερα τη θέση παγκόσμιων κληρονομιών των περιοχών αυτών για να υποκινήσει τη οικονομική ευημερία, για να ενισχύσει την κοινωνική συνοχή και για να προωθήσει την περιφερειακή ταυτότητα.

Αποτελέσματα

Τα προγραμματισμένα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- οδηγίες για τις περιοχές παγκόσμιων κληρονομιών και τα γραφεία τουρισμού,
- ανάπτυξη των συστάσεων πολιτικής και των μελλοντικών σεναρίων για τη επαρχιακή ανάπτυξη και τη χωροταξία,

¹⁰⁴ Διάρκεια: 04/2006-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,057,091 € (508,667 € από ΕΚΤ)

¹⁰⁵ World Heritage Sites

- εκμάθηση για βελτίωση της πολιτιστικής πληροφόρησης του τοπικού πληθυσμού, και πιο συγκεκριμένα των νέων,
- καθιέρωση ενός δικτύου διαφορετικών περιφερειακών φορέων - τουρισμού, πολιτισμικής κληρονομιάς, εκπαίδευσης, οργανώσεων νεολαίας, περιφερειακής και βιομηχανικής χωροταξίας,
- ενίσχυση της πολιτιστικής συνειδητοποίησης και της περιφερειακής ταυτότητας μέσω της ενεργού συμμετοχής της τοπικής κοινότητας και των επισκεπτών,
- χρησιμοποίηση της δυνατότητας των νέων μέσων και τεχνολογιών,
- προώθηση των περιφερειακών οικονομιών με την ανάπτυξη των εφαρμογών που υποκινούν τον πολιτιστικό τουρισμό και ενσωματώνουν τις τοπικές βιομηχανίες.

2.2.7.7 HERITOUR106

Υπάρχουν πολλές αγροτικές περιοχές οι οποίες δεν έχουν να επιδείξουν κάτι σημαντικό στο πεδίο της πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορικής σημασίας και ως εκ τούτου παραμένουν εκτός των τουριστικών προορισμών. Εντούτοις, αυτές οι περιοχές συχνά έχουν μεγάλη δυνατότητα τουριστικής ανάπτυξης.

Ο κύριος στόχος του HERITOUR είναι η προστασία, η θεματική οργάνωση και η προώθηση της τοπικής πολιτισμικής κληρονομιάς στις απομακρυσμένες, αγροτικές, ορεινές και παραμεθόριες περιοχές. Για αυτόν τον λόγο, το πρόγραμμα σκοπεύει να καθιερώσει περιφερειακές και διεθνικές πολιτιστικές διαδρομές.

Η προώθηση του τουρισμού πρέπει να υποκινήσει την οικονομία και να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες απασχόλησης. Οι συνεργάτες του HERITOUR προέρχονται από έξι χώρες και περιλαμβάνουν εμπορικές, τουριστικές, ερευνητικές και κυβερνητικές αρχές.

Αποτελέσματα

Μέσω του προγράμματος θα αξιολογηθεί η τοπική πολιτισμική κληρονομιά των συμμετεχουσών περιοχών και θα αναπτυχθεί μια μεθοδολογία μελετών σκοπιμότητας εμπορικών στρατηγικών σχετικά με τις θεματικές πολιτιστικές διαδρομές. Δεδομένου ότι η έλξη των περιοχών στόχων έχει μια μάλλον τοπική διάσταση, θα αναπτυχθούν διάφορες θεματικές διαδρομές σε κάθε περιοχή. Οι διαδρομές θα εστιάζουν στις ομοιότητες του συνεργάτη προκειμένου να δημιουργηθούν, εν συνεχεία, διεθνικές θεματικές διαδρομές.

Στο τέλος του 2007 τα αποτελέσματα του προγράμματος θα τεθούν προς επίδειξη στο Ουγγρικό Εθνικό Μουσείο.

Μετά από την τελειοποίηση του προγράμματος, θα δοθούν οι θεματικές διαδρομές στους τουρίστες μέσω κοινών εργαλείων μάρκετινγκ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα του προγράμματος πρέπει να είναι η ενίσχυση των περιφερειακών ταυτοτήτων και της γνώσης σχετικά με τον περιφερειακό πολιτισμό καθώς και διεθνική συνεργασία των συμμετεχουσών περιοχών.

¹⁰⁶ Διάρκεια: 07/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 2,205,600€ (1,546,700€ από ΕΚΤ)

2.2.7.8 HERMES107

Το πρόγραμμα HERMES στοχεύει στην προώθηση και την υποστήριξη της βιώσιμης επαρχιακής ανάπτυξης μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ της πολιτισμικής κληρονομιάς και των νέων ηλεκτρονικών μέσων. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σκοπεύει να ανυψώσει την περιφερειακή ταυτότητα με τη βελτίωση της αντίληψης για την κληρονομιά με τη βοήθεια νέων εργαλείων για διατήρηση των ιστορικών περιοχών μέσω νέων χρήσεων. Όλες οι δραστηριότητες του HERMES είναι βασισμένες σε μια απολύτως νέα προσέγγιση αλληλεπίδρασης μεταξύ των αστικών, πολιτιστικών και χωρικών μέσων.

Οι ακόλουθες κύριες δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν:

- διεθνικές μελέτες σκοπιμότητας και πειραματικά προγράμματα σαν βάση για την προώθηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την τουριστική χρήση των κοινών ευρωπαϊκών ιστορικών βάσεων (Αρχαία Ελλάδα, Βυζαντινός Πολιτισμός, Ρωμαϊκή/Τοθική/Κλασσική Περίοδος, Βιομηχανική κληρονομιά, Φασισμός και Σύγχρονος Ολοκληρωτισμός),
- προώθηση της ελκυστικότητας των περιοχών πολιτισμικών κληρονομιών μέσω των ΜΜΕ (Τηλεόραση, Διαφήμιση, Ράδιο),
- μέσω της δημιουργίας ενός διαδικτυακού ραδιοφωνικού σταθμού προώθησης των CADSES περιοχών,

Αποτελέσματα

Τον Αύγουστο του 2004, πραγματοποιήθηκε η πρώτη θερινή σειρά μαθημάτων του HERMES η οποία συγκέντρωσε νέους εμπειρογνώμονες από τις συμμετέχουσες περιοχές. Την επόμενη χρονιά (Αύγουστος 2005) καλύφθηκε το θέμα «Κληρονομιά και Νέα Μέσα». Τον Νοέμβριο του 2004, το Ραδιόφωνο Διαδικτύου Κληρονομιάς HERMES (HRN) άρχισε δοκιμαστικές ραδιοφωνικές μεταδόσεις (www.heritageradio.net), με συνεισφορές από τους ακόλουθους ραδιοσταθμούς: Radio Kraków, Bulgarian National Radio, Croatian Radio, Hungarian Radio, Slovak Radio και Radio LOTTE στην Weimar.

Το επιστημονικό πλαίσιο, που συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο του Bauhaus Weimar (www.uni-weimar.de/urbanistik), έχει αρχίσει ένα διεθνές δίκτυο με την συμβολή ειδικών στον «Πολιτισμό, την Κληρονομιά και τη Επαρχιακή Ανάπτυξη». Τον Ιούνιο του 2005, το πρώτο εκ των τεσσάρων διεθνών συμποσίων έγινε στο Ossmannstedt, Γερμανία. Μετά από την προσθήκη των νέων Κρατών-Μελών της ΕΕ, το HERMES εφαρμόζεται επιτυχώς σε μια επέκταση του προγράμματος για τους πολωνικούς συνεργάτες.

2.2.7.9 ITER108

Η Ιταλία, η Αυστρία, η Ουγγαρία, η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Ελλάδα μοιράζονται μια κοινή πολιτισμική κληρονομιά: τα ιστορικά SPA.

Αρχικά στην Αρχαία Ελλάδα και μετέπειτα στην ρωμαϊκή περίοδο, αυτές οι εγκαταστάσεις χτίστηκαν σε περιοχές όπου τα νερά θεωρούντο πως έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας, οι περιοχές των SPA υπήρξαν εξαιρετικά σημαντικές, είτε από καλλιτεχνική, είτε από πολιτιστική άποψη και είναι μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς.

¹⁰⁷ Διάρκεια: 09/2003-04/2007, Προϋπολογισμός: 2,214,274€ (1,345,118€ από ΕΚΤ)

¹⁰⁸ Διάρκεια: 01/2003-06/2005, Προϋπολογισμός: 1,219,675€ (600,000€ από ΕΚΤ)

Εντούτοις, πολύ λίγα έχουν γίνει για να προστατευτεί αυτό που μπορεί να θεωρηθεί ένα από τα πιο αξιοπρόσεκτα πολιτιστικά σημεία κληρονομιάς. Τα κτήρια, το εσωτερικό τους και τα πάρκα, διαμορφώνουν έναν εξαιρετικό συνδυασμό αρχαιολογίας, αρχιτεκτονικής, τέχνης και τοπίου.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει επιτύχει τα ακόλουθα:

- συγκριτική ανάλυση των μεθόδων καταχώρησης και ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα SPA,
- ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης εισόδου,
- ανάπτυξη μιας βάσης δεδομένων προγράμματος που θα χρησιμοποιείται για τη συλλογή δεδομένων και που θα συνδέει όλους τους ευρωπαϊκούς συνεργάτες,
- συλλογή δεδομένων,
- έκθεση φωτογραφίας,
- πρόγραμμα GIS (γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών) για να εντοπιστούν όλα τα SPA σε έναν ηλεκτρονικό χάρτη για πρόσβαση μέσω του Διαδικτύου,
- διάδοση (άρθρα, φυλλάδια, σεμινάρια και εργαστήρια),
- ευκονική έκθεση της ιστορίας των SPA στην Ευρώπη (DVD και βίντεο),
- πριν από το τέλος του προγράμματος (Ιουνίου 2005), θα πραγματοποιηθεί μια ανάλυση της οικονομικής σχετικότητας των SPA και των περιπτώσιολογικών μελετών.

2.2.7.10 ROME109

Οι ιστορικοί εμπορικοί δρόμοι είναι σημαντικά επιτεύγματα που κατοχυρώνουν τη σύνδεση διαφορετικών χωρών και πολιτισμών. Οι διαδρομές μπορούν επίσης να ενεργήσουν σαν πύλη για την κατανόηση της κοινής ευρωπαϊκής ιστορίας.

Το πρόγραμμα ROME στοχεύει στη σύνδεση των σημαντικών ιστορικών, πολιτιστικών και εμπορικών δρόμων των Ρωμαίων με τους σύγχρονους, προωθώντας τον τουρισμό και την βιώσιμη πολιτιστική ανάπτυξη.

Η περιοχή προγράμματος περιλαμβάνει περιοχές από την κεντρική και ανατολική Ευρώπη και συνδέεται επίσης με τον «ευρωπαϊκό δρόμο ήλεκτρου110».

Η σημαντικότερη πτυχή του προγράμματος είναι η χρήση προηγμένων πολυμέσων και τεχνολογιών e-learning που επιτρέπει στις περιοχές που βρίσκονται μακριά ή μία από την άλλη, να εκτελέσουν κοινές ενέργειες και προσπάθειες για την προώθηση της πολιτισμικής κληρονομιάς τους.

Το πρόγραμμα σκοπεύει να καταστήσει όλα τα επίπεδα της κοινωνίας ενήμερα για την αξία των αρχαίων ρωμαϊκών δρόμων. Θα χρησιμοποιηθεί ένα δείγμα που θα πρέπει να καταδείξει την αξία της διεθνικής συνεργασίας. Θα χρησιμοποιηθεί η μελέτη και η εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για να δημιουργηθούν τρισδιάστατες απόψεις από τα σημαντικότερα ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία για να παρέχουν τις πληροφορίες στο ευρύ κοινό και να εξασφαλίσουν το σωστό προγραμματισμό και τη διαχείριση της εργασίας μετασχηματισμού έξω από τις κυβερνητικές αρχές.

¹⁰⁹ Διάρκεια: 01/2004-06/2007, Προϋπολογισμός: 2,079,000€ (1,186,750€ από ΕΚΤ)

¹¹⁰ European Amber Road

Αποτελέσματα

Αφού προσδιόρισε τις παλαιές διαδρομές και συνέλεξε την κατάλληλη αρχαιολογική και εδαφική κληρονομιά για την ανάπτυξη, βελτιώθηκαν οι υπηρεσίες για την εκπαίδευση και τον τουρισμό.

Δημιουργήθηκαν διάφορες δημοσιεύσεις που καλύπτουν τη πολιτισμική κληρονομιά των περιοχών έργου, όπως ο κατάλογος Gemmen von Camuntum και μια δημοσίευση ειδικά για παιδιά με τον Julius Camuntinus, μασκότ του αρχαιολογικού πάρκου Camuntum, ως κύριο πρωταγωνιστή. Μέσα στο πρόγραμμα οι κύκλοι μαθημάτων κατάρτισης για το προσωπικό τουρισμού οργανώθηκαν και ενότητες e-learning εισήχθησαν. Μέθοδοι για την καθιέρωση και την οργάνωση των θεματικών πάρκων θα διαμορφωθούν και επίσης προγραμματίζεται η δημιουργία ενός ιδρύματος για την αύξηση των παλαιών ρωμαϊκών διαδρομών.

2.2.7.11 ROMIT111

Το συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον του κοινού σε ότι αφορά την αρχαιολογία, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού που αναφέρεται συχνά ως «τουριστικό κίνητρο».

Η κύρια πρόκληση του προγράμματος ROMIT είναι η εξεύρεση νέων τρόπων συντήρησης και διαχείρισης των ρωμαϊκών αρχαιολογικών συγκροτημάτων προκειμένου να ενσωματωθούν στις τοπικές πολιτικές ανάπτυξης. Στόχος είναι να προστατευθεί η κληρονομιά στις πόλεις ρωμαϊκής προέλευσης που βρίσκονται στις περιοχές της Αιμιλίας-Ρωμανίας, της Βαυαρίας και της Δυτικής Ελλάδας, καθώς και να δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης, ενθαρρύνοντας την επαρχιακή ανάπτυξη μέσω μιας ευφυνούς αύξησης των πολιτιστικών πόρων, με πρόσθετο όφελος για τα όργανα, τους τοπικούς δράστες και τους πληθυσμούς των περιληφθέντων εδαφών.

Το πρόγραμμα ROMIT καλύπτει δύο σημαντικές γραμμές δράσης:

- μια λεπτομερής ερευνητική δράση που στοχεύει στη σύγκριση των συστημάτων διαχείρισης των περιληφθέντων περιοχών, προσδιορίζοντας τις αδυναμίες, τις επιτυχίες και τις δυνατότητές τους
- σύνταξη εξεταστικών διεθνικών δημόσιων και ιδιωτικών προτύπων συνεργασίας για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης των αρχαιολογικών περιοχών που διευκολύνουν την ένταξή τους στις περιφερειακές και τοπικές πολιτικές.

Αποτελέσματα

Μερικά από τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- επίτευξη ενός κοινού προτύπου ανάπτυξης για τις αρχαιολογικές περιοχές, ευέλικτο και βασισμένο στις διεθνικές δικαστικές και οικονομικές μελέτες και έρευνες,
- ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού καταλόγου εισόδου βασισμένου σε ένα διεθνικό και πολύγλωσσο κατάλογο
- ανάπτυξη ενός ιστοχώρου που θα προωθεί και που θα διαχειρίζεται μια πολιτιστική διαδρομή που θα βασίζεται γραφικά στο Tabula Peutingeriana,
- σχεδίαση ενός ευρωπαϊκού παρατηρητήριου ταξιδιωτών, ενδιαφερόμενων στην ιστορική και τη πολιτισμική κληρονομιά,

¹¹¹ Διάρκεια: 01/2004-06/2006, Προϋπολογισμός: 905,000€ (492,500€ από ΕΚΤ)

- ανάπτυξη των υλικών κατάρτισης για τους δημόσιους, ενδιαφερόμενους για την αστική ανάπτυξη, φορείς, τους διευθυντές πολιτισμικών κληρονομιών, τους χειριστές και το προσωπικό των γραφείων προώθησης τουρισμού.

2.2.7.12 Transromanica¹¹²

Το TRANSROMANICA είναι βασισμένο στην ιδέα της προαγωγής της διαδικασίας ολοκλήρωσης μιας μεγαλύτερης Ευρώπης μέσω των κοινών πολιτιστικών και ιστορικών μας ριζών: η λεγόμενη «Romanesque κληρονομιά». Πολύ καιρό πριν, μεταξύ 950 και 1250 μΧ., για πρώτη φορά στην Ευρώπη, περιοχές και χώρες ευδιάκριτων πολιτιστικών ταυτοτήτων ανέπτυξαν ένα κοινό ύφος στις τέχνες και την αρχιτεκτονική. Με τη χρησιμοποίηση αυτής της πολιτιστικής και ιστορικής βάσης, το TRANSROMANICA έχει διαμορφώσει ένα δίκτυο πέντε περιοχών-συνεργατών. Μέσω αυτού, η Σαξονία, η Thuringia, η Carinthia, η επαρχία της Μόντενα και η Σλοβενία, είναι πρόθυμες να συγχωνεύσουν τη Romanesque δυνατότητά τους για μια πιο βιώσιμη ανάπτυξη καθώς και το μάρκετινγκ σε διεθνικό επίπεδο.

Αρχικά, το TRANSROMANICA (2004-2005) στοχεύει στη δημιουργία περιφερειακών καθώς επίσης και διασυνοριακών περιηγήσεων που θα αφορούν τη Romanesque τέχνη στην Ευρώπη και την ενίσχυση ενός πολιτιστικού δικτύου τουρισμού για περαιτέρω βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Το 2ο μέρος του προγράμματος (2005-2006) έχει αφιερωθεί στην προώθηση των περιηγήσεων TRANSROMANICA με τη βοήθεια διαφημιστικού υλικού, ενός ιστοχώρου και μέσω συνεντεύξεων τύπου. Το επόμενο event με την επωνυμία «Ανταλλαγή Τουρισμού TRANSROMANICA», διοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2006 στη Μόντενα.

Αποτελέσματα

Την άνοιξη του 2004 και οι πέντε περιοχές συνεργατών, ακολούθησαν μια διαδικασία εκλογής και επέλεξαν τους πέντε κυριότερους υποψηφίους. Κάθε ένας συνοδευόταν από μέχρι το πολύ 20 γειτονικές σχετικές περιοχές.

Οι 25 αυτές, που έδωσαν έμφαση στις περιοχές και τους αντιπροσώπους τους, συγκλήθηκαν στη συνεδρίαση του πρώτου TRANSROMANICA στο Klagenfurt, Γερμανία, Ιούνιος 2004.

Ο στρατηγικός προγραμματισμός άρχισε το φθινόπωρο του 2004 και ολοκληρώθηκε με την έκδοση του σχεδίου μάρκετινγκ TRANSROMANICA. Το TRANSROMANICA είναι τώρα πλέον διαθέσιμο στο διαδίκτυο σε τέσσερις γλώσσες με περισσότερες πληροφορίες.

Το δίκτυο των Romanesque διαδρομών της ευρωπαϊκής κληρονομιάς ίσχυσε στα πλαίσια του πολιτιστικού προγράμματος διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αναγνώριση του ως «ευρωπαϊκή πολιτιστική διαδρομή» μαζί με τους τρέχοντες συνεργάτες έργου καθώς επίσης και τις περαιτέρω χώρες και περιοχές από τη Λυτική Ευρώπη και την ευρύτερη περιοχή CADSES. Επίσημη απόφαση σχετικά με την κατοχύρωση αυτής της ονομασίας θα δημοσιευθεί μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου 2006.

¹¹² Διάρκεια: 11/2003-10/2006, Προϋπολογισμός: 2,048,805€ (1,329,849€ από ΕΚΤ)

2.2.7.13 VILLAS113

Η πολιτισμική κληρονομιά, συντηρούμενη και διοικούμενη με τον κατάλληλο τρόπο, μπορεί να διαδραματίσει έναν αποφασιστικό ρόλο στη χωρική ανάπτυξη. Αυτή είναι η εστίαση του προγράμματος VILLAS.

Οι κύριοι στόχοι προγράμματος συνίστανται στη βελτίωση και την αναζωογόνηση των αισθητικών και οικονομικών πτυχών της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς με τη δημιουργία ενός προτύπου και τον καθορισμό ενός συμβατού, επαναχρησιμοποιήσιμου εργαλείου στρατηγικής σύμφωνα με τα κριτήρια προγραμματισμού και τις χωρικές πολιτικές της περιοχής CADSES.

Μακροπρόθεσμα, το πρόγραμμα αναμένεται για να έχει θετική επίδραση στις περιφερειακές κοινότητες και τις οικονομίες μέσω της αύξησης της γνώσης, του πολιτιστικού τουρισμού, των δυνατοτήτων επένδυσης, κ.λπ. και υπό μια ευρύτερη έννοια, βελτίωση των δικαστικών οργάνων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι δυνατότητες του διαπολιτισμικού διαλόγου και η διεπιστημονική προσέγγιση του θέματος, αφ' ενός, θα επιτύχουν τις σχετικές απαιτήσεις βιώσιμης ανάπτυξης, και, αφ' ετέρου, θα συμβάλουν στην υποστήριξη και τη σταθερότητα της περιοχής.

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες εκβάσεις είναι:

- αύξηση της ενημέρωσης σχετικά με τη πολιτισμική κληρονομιά σύμφωνα με μια διεθνική ιδέα που απευθύνεται σε μια απέραντη περιοχή,
- ανταλλαγή των πληροφοριών και της μεθοδολογίας μεταξύ των συνεργατών και των πιθανών επενδυτών, και επακόλουθη αύξηση του προσωπικού που συμμετέχει στη συντήρηση και την αύξηση της πολιτισμικής κληρονομιάς,
- διαθεσιμότητα καινοτόμων οργάνων για την πραγματοποίηση εδαφικού προγραμματισμού, όπως εργαλεία αξιολόγησης για απόκτηση πρόσβασης προς αναζήτηση της σταθερότητας των προγραμμάτων και του ιστοχώρου «Villas Web GIS» περιέχοντας πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με βίλες, κάστρα και σπίτια φέουδων,
- διαθεσιμότητα περισσότερων πληροφοριών προκειμένου να στηριχτούν οι αποφάσεις στις στρατηγικές επέμβασης στον τομέα των πολιτισμικών κληρονομιών,
- συνεργασία με τους δημόσιους και τους πιθανούς ιδιωτικούς επενδυτές στους στόχους και τις μεθόδους που έχουν καθοριστεί για την επαναχρησιμοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς,
- ανάλυση διαθεσιμότητας των ενεργών προγραμμάτων που, στην πραγματικότητα, αντιπροσωπεύουν τη βάση για τις μελλοντικές επενδύσεις,
- ανταλλαγή των αποτελεσμάτων με την κοινότητα, καθώς και ενός σχεδίου που περιέχει τις στρατηγικές και τα μέτρα για να αυξηθεί η αξία της Ευρωπαϊκής πολιτισμικής κληρονομιάς.

2.2.8 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.2

2.2.8.1 GREEN BELT¹¹⁴

«Τα σύνορα χωρίζουν, η φύση ενώνει!!»: Κατά μήκος των περισσότερων ευρωπαϊκών συνόρων, έχει διασωθεί το πιο μακροχρόνιο ευρωπαϊκό σύστημα βióτοπων λόγω της προσβασιμότητας των εκεί εδαφών.

Εντούτοις, η θέση τους στα συγκεκριμένα διασυνοριακά σημεία, ενώ απ την μία, βοήθησαν στην προστασία της φύσης, απ την άλλη, περιόρισαν την οικονομική ανάπτυξη των παρακείμενων περιοχών.

Το Green Belt στοχεύει στο μετασχηματισμό της προηγούμενης «ζώνης θανάτου» σε μια «πράσινη γραμμή ζωής» με την εστίαση στη χρήση της φυσικής δυνατότητας της περιοχής του προγράμματος ώστε να ενθαρρυνθεί μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Το Green Belt θα εφαρμόσει μελέτες προσανατολισμένες στα πεδία της κυκλοφοριακής συμφόρησης, του τουρισμού, του περιφερειακού μάρκετινγκ και της εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα στοχεύει επίσης στη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των λαών που κάποτε ζούσαν απομονωμένοι και επίσης στην βελτίωση της πληροφόρησης ότι η προστασία φύσης μπορεί να είναι συμβατή με τη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη.

Το όραμα του προγράμματος είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο πράσινων ζωνών από την Αρκτική έως την Μαύρη Θάλασσα, που προορίζεται να γίνει πρότυπο και για άλλα διεθνή δίκτυα στο πεδίο της προστασίας της φυσικής κληρονομιάς ως ακρογωνιαίο λίθο της περιφερειακής, εθνικής και ευρωπαϊκής ταυτότητας. Με το να στοχεύσει στη μακροπρόθεσμη προστασία αυτής της μοναδικής φυσικής κληρονομιάς, θα συμβάλει στην εφαρμογή των χωρικών πολιτικών του Natura 2000 και της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Πρωτόκολλο Χωρικής Ανάπτυξης(ESDP).

Αποτελέσματα

Το κύριο αποτέλεσμα του προγράμματος θα είναι ένα βιώσιμο διεθνικό δίκτυο πράσινων ζωνών που θα λειτουργεί για την προστασία και αξιοποίηση του πιο μακροχρόνιου συστήματος βióτοπων στην Ευρώπη. Θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια των μελετών σκοπιμότητας του προγράμματος πάνω στα: «Gap Analysis of the Green Belt», «Sensitive Traffic Development» και «Involvement of the local population into Green Belt Tourism». Επιπλέον, θα αναπτυχθεί ένα νέο κοινό εταιρικό σχέδιο πρωτοβουλίας πράσινων ζωνών, συμπεριλαμβανομένου και ενός διαδικτυακού χώρου, έντυπο υλικό και μια έκθεση σε οκτώ γλώσσες.

Το πρόγραμμα θα αναπτύξει διεθνικές εμπορικές στρατηγικές τουρισμού και οδηγίες για τις προσπάθειες στην καθιέρωση ενός δικτύου παροχών υπηρεσιών οικοτουρισμού. Αυτό συμπληρώνεται από τα εργαστήρια του Green Belt για τους συμμετόχους σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Τέλος, πειραματικά προγράμματα θα εφαρμοστούν σε επιλεγμένες περιοχές στα προηγούμενα σύνορα, όπως η χάραξη ποδηλατοδρόμων και μονοπατιών περιπέτειας.

¹¹⁴ Διάρκεια: 04/2006-05/2008, Προϋπολογισμός: 1,203,979€ (734,460€ από ΕΚΤ)

2.2.8.2 IPAM115

Το IPAM (Περιεκτική Προστατευμένη Διαχείριση Περιοχής), εστιάζει στην αξιολόγηση, την εναρμόνιση και την ανάπτυξη των μεθόδων, των οργάνων και υποδομών για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση των προστατευόμενων ζωνών. Τα εργαλεία συνδέονται από τις συγκεκριμένες διεπαφές με μια «εργαλειοθήκη» π.χ. διαχειριζόμενα σχέδια, συστήματα παρακολούθησης, διαχείριση επισκεπτών, συντήρηση. Μια ευρεία θεωρητική και διεθνική προσέγγιση συμπληρώνεται από τις περιφερειακές πειραματικές καμπάνιες που εφαρμόζονται στις περιοχές-στόχους: την Αυστρία, την Ιταλία, την Κροατία, τη Σλοβενία και τη Δημοκρατία της Τσεχίας. Όλοι οι συνεργάτες συμβάλλουν στην τεχνογνωσία κατά την διαδικασία συζήτησης.

Η διαχείριση αυτών των περιοχών έχει γίνει πρόκληση για την συντήρησή τους, καθώς επίσης και για τη χωροταξία και τη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη, μιας και η διαχείριση μιας περιοχής συσχετίζεται με τρεις διαστάσεις:

- Χωρική διάσταση (φυσική κληρονομιά, κανονισμοί χρήσης του εδάφους κ.λπ.)
- Κοινωνικοπολιτιστική διάσταση (αποδοχή, συμμετοχή, παραδόσεις, κ.λπ.)
- Οικονομική διάσταση (περιφερειακή προστιθέμενη αξία, μάρκετινγκ, υποστήριξη, συστήματα επιχορήγησης, κ.λπ.)

Η περιοχή προγράμματος που επιλέχθηκε, είναι ένα αντιπροσωπευτικό και κατάλληλο δείγμα για ανάπτυξη σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προοπτική μιας και έχουμε διαφορετικότητα τοπίου σε αρκετά μικρές και σύντομες αποστάσεις (ύψος από 0 έως 4.000μ, παράκτια, επίγεια, υδρόβια και αλπικά συστήματα, υψηλή ποικιλομορφία περιφερειακών οικονομιών και διοικητικών προτύπων).

Αποτελέσματα

Με βάση μια διεθνική βάση δεδομένων, ένα έμπειρο σύστημα θα αναπτυχθεί: το C.A.S116, για την αναγνώριση των προβλημάτων, των προτεινόμενων οργάνων, των εργαλείων και των παραδειγμάτων των καλύτερων πρακτικών. Αυτό το σύστημα, επιτρέπει την πρόσβαση των χρηστών στην τεχνογνωσία των ευρωπαϊκών εμπειρογνομόνων από διαφορετικούς τομείς. Μια εκτενής διεθνική μεταφορά της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας προγραμματίζεται με τη βοήθεια εργαστηρίων, διασκέψεων, εξορμήσεων και της καθιέρωσης των εικονικών ομάδων μέσω της αρχικής σελίδας προγράμματος.

2.2.8.3 ITACA117

Το ITACA, προωθεί μια βιώσιμη οικονομική και χωρική ανάπτυξη βασισμένη σε μια διαδικασία προστασίας της φύσης και μιας προσεκτικής οικονομικής χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων μέσω του οικολογικού τουρισμού. Τα περισσότερα από τα εδάφη προγράμματος του ITACA είναι πλούσια σε υγρότοπους και δάση.

Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι η προστασία αυτών των περιοχών από την καταστροφή που μπορεί να επιφέρει ένα λανθασμένο πλάνο ανάπτυξης. Όλοι οι συνεργάτες του ITACA αντιμετωπίζουν την πρόκληση για το πώς να προστατεύσουν και

¹¹⁵ Διάρκεια: 04/2003-03/2006, Προϋπολογισμός: 2,400,000€ (1,209,935€ από ΕΚΤ)

¹¹⁶ Computer Aided System

¹¹⁷ Διάρκεια: 06/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 796,000€ (554,000€ από ΕΚΤ)

να αναπτύξουν την πλούσια φυσική κληρονομιά τους. Για αυτό απαιτείται μια αποτελεσματική δικτύωση των στρατηγικών συντήρησης και των πολιτικών επαρχιακής ανάπτυξης. Επίσης, οι νέες στρατηγικές, που περιλαμβάνουν τα οικονομικά και δικαστικά εργαλεία πρέπει να χρησιμοποιηθούν. Η εφαρμογή αυτών των μέτρων θα προκύψει μέσω της συνεργασίας των διαφορετικών περιοχών.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα θα πραγματοποιήσει μια διεθνική νομική μελέτη προκειμένου να καθοδηγηθούν οι τοπικοί ιθύνοντες σε ότι αφορά την χρήση γης και δασονομίας. Επίσης, θα δημιουργηθούν προγράμματα που περιλαμβάνουν ιδιωτικές εκτάσεις γης. Επιπλέον, μια διεθνική μελέτη μάρκετινγκ αναμένεται να πραγματοποιηθεί για να προσελκύσει την κοινή και ιδιωτική επένδυση και για να δημιουργήσει οικολογικούς διαδρόμους. Αυτοί πρέπει να συσχετιστούν με δύο συγκεκριμένα «προϊόντα» του οικολογικού τουρισμού: την ορεινή ποδηλασία και τις ποτάμιες δραστηριότητες. Πρέπει, τέλος, να σχεδιαστεί ένα αμοιβαίο εμπορικό σήμα που θα απεικονίζει τις σχετικές φυσικές περιοχές.

Τα περαιτέρω προγραμματισμένα αποτελέσματα του ITACA είναι:

- αυξημένο ενδιαφέρον από τους σχεδιαστές πολιτικής για τους φυσικούς προστατευτικούς κανονισμούς κληρονομιάς και τις εξελισσόμενες τάσεις,
- ένταξη της προστασίας της φυσικής κληρονομιάς στις οικονομικές και χωρικές πολιτικές ανάπτυξης καθώς και μια καλύτερα συντονισμένη προσέγγιση στις πολιτικές χρήσης του εδάφους μέσα στις περιοχές,
- βήματα προς τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις για την δημιουργία οικολογικών διαδρόμων συσχετίζοντάς τους με προϊόντα οικολογικού τουρισμού, σχετικά με τα δάση και τους υγροτόπους,
- βελτίωση της διαχείρισης συντήρησης για μείωση του ανθρώπινου αντίκτυπου στην αγρότητα των περιοχών και των πάρκων μέσω της περαιτέρω προώθησης διαχειριστικών σχεδίων,
- βελτίωση της πληροφόρησης για τις φυσικές περιοχές στο ευρύ κοινό.

2.2.8.4 PANet 2010118

Οι χώρες και οι περιοχές που συμμετέχουν στην εφαρμογή PANet 2010, υπογραμμίζουν έντονα την αποτελεσματική υλοποίηση των ευρωπαϊκών και διεθνών απαιτήσεων όσον αφορά τις προστατευόμενες ζώνες (Natura 2000, Ramsar κ.λπ.). Εντούτοις, υπάρχει μια εμφανής έλλειψη γνώσης και εμπειρίας στη διαχείριση των προστατευόμενων ζωνών. Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει την ενδυνάμωση των περιοχών και των σχετικών δημοσίων υπηρεσιών. Η αποτελεσματική διαχείριση των προστατευόμενων ζωνών, είναι σημαντική για την εξασφάλιση των λειτουργιών των περιοχών για τη συντήρηση και τη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη.

Η βάση του PANet 2010, είναι μια σειρά εργαλείων από το πρόγραμμα IPAM του INTERREG 3B, του οποίου και αποτελεί συνέχεια. Ενισχύοντας διαφορετικά προγράμματα, το PANet 2010 υπογραμμίζει τη διαχείριση δικτύων από τις προστατευόμενες ζώνες και τις πιστοποιημένες περιοχές.

¹¹⁸ Διάρκεια: 04/2006-03/2008, Προϋπολογισμός: 1,590,000€ (790,000€ από ΕΚΤ)

Το πρόγραμμα εστιάζει στα ευρωπαϊκά ζητήματα (Natura 2000, στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης, ESDP) και τις διεθνείς υποχρεώσεις (Ramsar, Συνθήκη Βιοποικιλότητας). Το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί από εννέα όργανα έξι χωρών κάτω από ένα ευρύ φάσμα πρακτικής, θεωρητικής και διοικητικής εμπειρίας.

Αποτελέσματα

Μακροπρόθεσμα οι στόχοι του προγράμματος είναι η καθιέρωση των προστατευόμενων ζωνών ως συστατικά ενσωμάτωσης και ανάπτυξης βιώσιμης χωρικής στρατηγικής, η οποία θα είναι σύμφωνη με την ευρωπαϊκή χωρική προοπτική ανάπτυξης (ESDP). Επιπλέον, οι περιοχές και οι σχετικές αρχές πρέπει να εξουσιοδοτηθούν σχετικά με τη διαχείριση των προστατευμένων δικτύων περιοχής.

Πιο συγκεκριμένα, η αποτελεσματικότητα αυτής της διαχείρισης πρέπει να αυξηθεί και η πληροφόρηση σχετικά με τη σημασία της προστασίας των περιοχών πρέπει να ενταθεί.

Μεταξύ των άλλων, συγκεκριμένοι στόχοι του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- βελτίωση της τεχνογνωσίας σχετικά με τη χωρική ανάπτυξη των δικτύων και των διαδρόμων,
- οικονομική διαχείριση των ευαίσθητων περιοχών, συμμετοχή και επικοινωνία μεταξύ των συμμετόχων,
- διαδικτυακή βάση δεδομένων,
- εγχειρίδιο πάνω στον «προγραμματισμό, τη διαχείριση και την αξιολόγηση των δικτύων και των συστημάτων των προστατευόμενων ζωνών»,
- ανάλυση των διεθνών προτύπων, υποχρεώσεων και πρωτοβουλιών,
- ένα σύνολο πιλοτικών ενεργειών στις διαφορετικές περιοχές.

2.2.8.5 SISTEMaPARC119

Οι προστατευμένες διασυνοριακές περιοχές στην περιοχή CADSES αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα. Τα σύνορα, διαιρούν περιοχές πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς σε περισσότερα από ένα εθνικά πάρκα και περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές οι οποίες συνήθως είναι τοποθετημένες σε δύο ή περισσότερες χώρες. Κατά συνέπεια, σε αυτές τις περιοχές λειτουργούν περισσότερες από μια υπηρεσίες, διοικητικές δομές και χωρικά συστήματα πληροφοριών (SIS120).

Υπάρχει, λοιπόν, επείγουσα ανάγκη συντονισμού προς καθιέρωση ελέγχου και διαχείρισης των σχεδίων σε αυτές τις περιοχές όπου οι ανθρώπινες δραστηριότητες σε ένα τους μέρος έχουν εν τέλει επιπτώσεις σε ολόκληρη την περιοχή. Η αυξανόμενη ζήτηση για διεθνικές προσεγγίσεις προγραμματισμού και διαχείρισης υποστηρίζεται από διάφορες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες όπως την FFH της ΕΚ, την WCM του UNEP-WCMC ή τον Οργανισμό Παγκόσμιας Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ. Αυτές οι πρωτοβουλίες ενθαρρύνουν τις προσπάθειες να ομογενοποιηθεί η προστασία και ανάπτυξη των φυσικών κληρονομιών καθώς επίσης βοηθούν στην ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών των γειτονικών χωρών.

Το πρόγραμμα στοχεύει την περιφερειακή ενθάρρυνση των διεθνικών δικτύων των χωρικών συστημάτων πληροφοριών. Οι διασυνοριακές προστατευόμενες περιοχές

¹¹⁹ Διάρκεια: 01/2004-06/2007, Προϋπολογισμός: 1,402,931€ (880,671€ από ΕΚΤ)

¹²⁰ Spatial Information Systems

sSächsisch-Böhmische Schweiz (DE/CZ), Neusiedler Seewinkel/Fertő-Hanság (AT/HU) και Krkonose/Karkonosze (CZ/PL), είναι οι κεντρικές περιοχές του προγράμματος. Η διεθνική προσέγγιση αποτελεί επιτακτική ανάγκη για να πραγματοποιηθεί η διαδοχική ολοκλήρωση των πρόσθετων περιοχών σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Οι συνεργάτες στις διασυνοριακές περιοχές Triglav/Prealpi Giulie (SI/IT) έχουν πχ. εκδηλώσει θετικό ενδιαφέρον για συνεργασία σε αυτό το επίπεδο.

Αποτελέσματα

Τα κύρια προβλεπόμενα αποτελέσματα του SISTEMaPARC είναι:

- ενθάρρυνση της συντονισμένης διεθνικής ανάπτυξης των διασυνοριακών προστατευμένων περιοχών μέσω της βελτίωσης των βάσεων δεδομένων των χωρικών δικτύων και των χωρικών συστημάτων πληροφοριών καθώς επίσης και μέσω διεθνικής ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας,
- υποστήριξη διεθνικών στρατηγικών και διαχείριση των διασυνοριακών προστατευόμενων ζωνών και των αντίστοιχων περιοχών μέσω της ολοκλήρωσης και της εφαρμογής των συστημάτων χωρικών πληροφοριών,
- αύξηση της συνειδητοποίησης του κόστους συντήρησης και ανάπτυξης της φυσικής κληρονομιάς μέσω παροχής σαφών πληροφοριών,
- προετοιμασία και διευκόλυνση της εφαρμογής των διεθνικών στρατηγικών για την επαρκή ανάπτυξη μιας υποδομής τουρισμού,
- ανάπτυξη δεικτών για αλλαγές στη χρήση γης και την κάλυψη εδάφους μέσω ελέγχου και συσχετισμού της δυναμικής των αλλαγών με τον αντίκτυπο των πολιτικών και κοινωνικοοικονομικών αλλαγών στην CADSES περιοχή από τον δέκατο όγδοο αιώνα.

2.2.8.6 TWReferenceNET¹²¹

Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση και ενίσχυση των διαδικασιών συντήρησης της φυσικής κληρονομιάς στα προστατευόμενα οικοσυστήματα και στη βιώσιμη πραγματοποίησή τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με εμβάθυνση της γνώσης, παραγωγή τεχνολογικών καινοτομιών και συνεργασία σε εμπειρικές μεθόδους και ικανότητες.

Η εδαφική ενσωμάτωση της πολιτικής για το περιβάλλον στην περιοχή CADSES πρέπει να ενισχυθεί. Οι προσπάθειες για συντήρηση πρέπει να επικεντρωθούν στην δημιουργία στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης, στη δημιουργία νέων ευκαιριών εργασίας και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Το TWReferenceNET, δημιουργεί δραστηριότητες στους ακόλουθους τομείς: περιβαλλοντικό, κοινωνικοοικονομικό και δικτύωση επικοινωνίας. Η περιοχή περιβαλλοντικού προγράμματος, προωθεί τις μελέτες και τις πιλοτικές ενέργειες στις προστατευόμενες ζώνες που εστιάζουν στις περιοχές Ramsar και Natura 2000, υγροτόπους διεθνής σημασίας, καθώς και στις περιοχές που ανήκουν στο ευρωπαϊκό δίκτυο των προστατευμένων περιοχών.

Η περιοχή δικτύωσης της επικοινωνίας, είναι βασισμένη στη δημιουργία ενός διαδικτυακού κέντρου που αποτελεί μια λειτουργική ένωση των προστατευμένων περιοχών Ramsar και Natura 2000 με το γεφύρωμα γνώσης, πείρας και ικανοτήτων των συνεργατών προγράμματος, των υπηρεσιών και των ΜΚΟ.

¹²¹ Διάρκεια: 01/2004-12/2006, Προϋπολογισμός: 2,336,500€ (1,200,000€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες, και εν μέρει πραγματοποιημένες εκβάσεις του προγράμματος είναι:

- η δημιουργία ενός διαδικτυακού κέντρου, ως τμήμα της υποδομής προγράμματος, που θα προωθεί τη δικτύωση των οικοσυστημάτων προκειμένου να βελτιωθούν οι μέθοδοι και οι στρατηγικές για τη συντήρηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη,
- ανάπτυξη νέων περιγραφών για τον αποτελεσματικό έλεγχο και συντήρηση του οικολογικού status TW, ιδιαίτερα στις περιοχές Ramsar και Natura 2000. Το πρόγραμμα προτείνει την ενίσχυση της νομικής και θεσμικής προστασίας των νέων περιοχών Natura 2000 για τα υδροβία οικοσυστήματα, με την καθιέρωση ενός εγχειριδίου κανονισμών.

2.2.8.7 WETLANDS II¹²²

Οι υγρότοποι(λίμνες, λιμνοθάλασσες, δέλτα και πεδιάδες ποταμών, παραλιακές περιοχές κτλ), ανήκουν στα πιο ευαίσθητα και σημαντικότερα οικοσυστήματα. Οι ζώνες μετάβασης εδάφους και νερού, είναι χαρακτηριστικά γνωστές για την βιοποικιλότητά τους και αποτελούν το φυσικό βίοτοπο χιλιάδων σπάνιων ειδών. Από κοινωνικοπολιτική και διευθυντική άποψη, οι υγρότοποι είναι από τις πιο αμφιλεγόμενα αναφερόμενες φυσικές περιοχές σε ότι αφορά θέματα προστασίας και ανάπτυξης.

Από το τέλος του 19ου αιώνα, η επέκταση των υγροτόπων στην Ευρώπη, έχει μειωθεί περισσότερο από 50%. Στο παρελθόν, οι ιδιοκτήτες γης, οι αγρότες και οι οργανισμοί τοπικών κοινοτήτων δασικής διαχείρισης, έδειχναν έντονο ενδιαφέρον για την αποξήρανση των περιοχών αυτών προς γεωργική χρήση. Το WETLANDS II προσπαθεί να επιτύχει μια ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη για την αρμονική συνύπαρξη πληθυσμών και υγροτόπων. Αποτελεί συνέχεια του προγράμματος WETLANDS που εφαρμόστηκε μεταξύ 1998 και 2001 το οποίο καθόρισε αρχές και παρουσίασε καλύτερες πρακτικές για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των υδροβιότοπων, αρχίζοντας με μια ανάλυση κατάστασης προόδου.

Ο κύριος σκοπός του νέου προγράμματος είναι η βελτίωση της ενεργού διαχείρισης των υδροβιότοπων μέσω δημιουργιών υποδομής και πειραματικών προγραμμάτων στις περιοχές συνεργατών.

Αποτελέσματα

Το WETLANDS II έχει βελτιώσει τα εργαλεία χωροταξίας και ανάπτυξης στις περιοχές αυτές. Έχει επίσης, αυξήσει τη συνειδητοποίηση των συμμετόχων σχετικά με τη συντήρηση και την ανάπτυξη υγροτόπων, αυξάνοντας την τεχνογνωσία και την ποιότητα των εργαλείων των διοικητικών οργανισμών. Αναπτύχθηκαν περισσότερο αποτελεσματικές μέθοδοι περιβαλλοντικού ελέγχου και βελτιώθηκαν οι δείκτες για την ανάπτυξη και τον έλεγχο. Ενθάρρυνε επίσης το επίπεδο δημόσιας πληροφόρησης στη διαχείριση και την ανάπτυξη υγροτόπων και αυξήθηκε ο αριθμός των προγραμμάτων προστασίας, που ενεργεί ως δύναμη για επενδύσεις στη βιώσιμη ανάπτυξη. Το πρόγραμμα παρότρυνε την ΕΕ και τις εθνικές πολιτικές προς εξέταση των προβλημάτων περιβαλλοντικής ρύπανσης, την προστασία των υδροβιότοπων και τη διαχείριση τους. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν νέες οικονομικές ευκαιρίες, πχ. Οικολογικός τουρισμός.

¹²² Διάρκεια: 02/2003-12/2005, Προϋπολογισμός:1,893,000€ (1,000,000€ από ΕΚΤ)

2.2.9 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 3.3

2.2.9.1 CULTURAL LANDSCAPE¹²³

Τα ιστορικά, πολιτιστικά τοπία, είναι χαρακτηριστικά στις περισσότερες περιοχές της κεντρικής Ευρώπης. Εντούτοις, σήμερα, η ποικιλομορφία αυτών των πολιτιστικών τοπίων διακυβεύεται από την παράλειψη προστασίας της φύσης και τη συντήρηση κληρονομιάς μέσω των διαδικασιών αστικοποίησης.

Το CULTURAL LANDSCAPE, στοχεύει στην προστασία και τη διαχείριση των τοπίων αυτών που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της ταυτότητας των CADSES περιοχών και πηγή βιώσιμης επαρχιακής ανάπτυξης.

Το έργο, αναπτύσσει παραδείγματα καλύτερης πρακτικής για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Τοπίων¹²⁴ η οποία ασχολείται για την βελτίωση της πληροφόρησης των πολιτιστικών τοπίων μέσω διεθνικών ερευνών (ψηφιακό κτηματολόγιο) και μια δικτυακή πύλη, χωρίς περιορισμούς πρόσβασης(Εγκυκλοπαίδεια Τοπίων¹²⁵), για να ενσωματώσει τα τοπία στη επαρχιακή ανάπτυξη από τα υποδειγματικά πειραματικά προγράμματα στα πεδία της γεωργίας, του τουρισμού, του περιφερειακού μάρκετινγκ και των ανανεώσιμων ενεργειών.

Επιπλέον, στοχεύει στη διαμόρφωση στρατηγικών για προστασία και ανάπτυξη των πολιτιστικών τοπίων σε περιφερειακό, εθνικό και CADSES επίπεδο. Το πρόγραμμα σκοπεύει πρώτιστα να καθιερώσει ένα διεθνικό δίκτυο για να βοηθήσει τη θέσπιση της Ευρωπαϊκής Συνθήκης τοπίων στην περιοχή CADSES.

Σε στενή επαφή με το τμήμα χωροταξίας και τοπίων του Συμβουλίου της Ευρώπης, το δίκτυο θα είναι ανοικτό στους περαιτέρω συνεργάτες.

Αποτελέσματα

Τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- αύξηση της συνειδητοποίησης της κοινωνίας, των ιδιωτικών οργανώσεων και των τοπικών αρχών για την ποιότητα, την αξία και τον κίνδυνο που διατρέχουν τα τοπία, όντας οι ακρογωνιαίοι λίθοι μιας περιφερειακής ταυτότητας και πηγή για τη βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη,
- προστασία και διαχείριση των τοπίων ως ουσιαστικό συστατικό φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς,
- αύξηση της γνώσης για τα πολύτιμα πολιτιστικά τοπία στην περιοχή CADSES,
- ενσωμάτωση της πολιτιστικής αξιοποίησης τοπίων, βασισμένη στις διεθνικές έννοιες που εξετάστηκε από τα περιφερειακά πειραματικά προγράμματα,
- βελτίωση των μεθόδων πολιτιστικής ένταξης τοπίων στη χωροταξία και την οικονομική ανάπτυξη,
- επιτομή στις διαφορετικές νέες μεθόδους και τεχνολογίες για τις δραστηριότητες ερευνών(ψηφιακά όργανα ερευνών και εργαλεία κτηματολογίων),
- δημιουργία νέων δικτύων πολιτιστικής προστασίας τοπίων σε περιφερειακό και διεθνικό επίπεδο και ενίσχυση των υπάρχόντων.

¹²³ Λιάγκεια: 04/2006-05/2008, Προϋπολογισμός: 1,354,230€ (709,567€ από ΕΚΤ)

¹²⁴ European Landscape Convention

¹²⁵ Landscape Wikipedia

2.2.9.2 LOTO126

Όπως υπογραμμίζεται από το ESDP και την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Τοπίων, τα διαφορετικά φυσικά χαρακτηριστικά των περιοχών, είναι ένας λόγος για εξέταση αποτελεσματικότερων μεθόδων προστασία τους. Επειδή οι περιοχές αναπτύσσονται συνεχώς, οι διαδικασίες μετασχηματισμού έχουν επιπτώσεις στο τοπίο οι οποίες δεν μπορούν να αποφευχθούν, αλλά είναι σημαντικό να καθοδηγούνται με γνώμονα την συνειδητοποίηση.

Το πρόγραμμα LOTO, στοχεύει στην παροχή των εργαλείων που οδηγούν την εξέλιξη ενός τοπίου, μέσω της γνώσης του μετασχηματισμού. Το ίδιο το τοπίο, προσρίζεται ως πλαίσιο αναφοράς για οποιοδήποτε πρόγραμμα περιφερειακής κλίμακας που στοχεύει στην κατεύθυνση των εργαλείων σχεδίου περιφερειακού προγραμματισμού κατά τρόπο συμπληρωματικό. Για αυτόν τον λόγο, το πρόγραμμα προτείνει μια μέθοδο χρησιμοποίησης του τοπίου σαν αναφορά, ελέγχοντας έτσι τις επιλογές μετασχηματισμού για οποιαδήποτε περιοχή.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται από το πρόγραμμα LOTO είναι:

- καθιέρωση κοινής γλώσσας και συμφωνηθείσα μεθοδολογία στον προγραμματισμό τοπίων που επιτρέπει τη σύγκριση των αποτελεσμάτων των τοπικών και περιφερειακών πολιτικών,
- εισαγωγή βελτιωτικών ζητημάτων τοπίων στην τοπική, περιφερειακή και εθνική χωροταξία,
- προσδιορισμός και δοκιμή ενός καταλόγου τοπικών δεικτών που μπορεί να συμβάλει στην υποδομή και κατά συνέπεια στο κοινωνικό σύστημα,
- συμβολή σε μια μεθοδολογική ολοκλήρωση από τις διάφορες συμβάσεις και τις οδηγίες της ΕΕ, σαν την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Τοπίων, οδηγίες για θέματα πανίδας-βιότοπων- χλωρίδας κτλ,
- προώθηση ενός αποτελεσματικού δικτύου δημόσιων και ερευνητικών οργάνων βασισμένο σε πανεπιστημιακές και πολιτικές μελέτες,
- μεγέθυνση του χωρικού, τοπικού σχεδιασμού,
- προώθηση καινοτόμων ενεργειών και βελτίωση της τοπικής πληροφόρησης για την αναβάθμιση τοπίων,
- ανάπτυξη τοπικής γνώσης σε διαφορετικά επίπεδα.

2.2.9.3 REKULA127

Οι βιομηχανικές διαδικασίες όπως πχ. η εξόρυξη μετάλλων, έχουν αλλάξει και έχουν αλλοιώσει τα φυσικά τοπία. Οι φυσικές και πολιτισμικές κληρονομίες καθώς επίσης και οι περιφερειακές ταυτότητες, έχουν συχνά παραμεληθεί από τις μεταβαλλόμενες οικονομικές δομές.

Το REKULA(Αναδιάρθρωση των Πολιτιστικών Τοπίων¹²⁸), στοχεύει στον καθορισμό ενσωματωμένων και συντονισμένων μέτρων για μια εκτίμηση των αλλαγών

¹²⁶ Διάρκεια: 05/2002-12/2005, Προϋπολογισμός: 1,821,900€ (800,000€ από ΕΚΤ)

¹²⁷ Διάρκεια: 01/2003-09/2006, Προϋπολογισμός: 3,435,100€ (2,300,075€ από ΕΚΤ)

στα τοπία αυτά. Μια επιτροπή εμπειρογνομόνων καθιερώθηκε προκειμένου να οριστούν τα κριτήρια εξωραϊσμού και να τεθούν οι στόχοι αξιολόγησης. Η ειδική επιτροπή ενεργεί ως ομάδα συμβούλων για την ΕΕ μέσω του προγράμματος REKULA.

Τα πειραματικά προγράμματα προορίζονται να βοηθήσουν να καθιερώσουν το απαραίτητο σύνολο εργαλείων για την εφαρμογή του σε όλη την Ευρώπη. Ενεργούν ως σύνολο κανόνων για την παραγωγή, δηλ. συντήρηση, της ισορροπίας των φυσικών πόρων, καθώς επίσης και των πρακτικών εργαλείων για ολόκληρη την διαδικασία.

Αποτελέσματα

Το REKULA, παρέχει τα κίνητρα για την αναδιαμόρφωση των πολιτιστικών τοπίων που έχουν αλλάξει και σοβαρά αλλοιωθεί μέσω βιομηχανικών διαδικασιών, όπως η μεταλλεία. Μια επιτροπή ευρωπαίων εμπειρογνομόνων έχει καθιερωθεί και συγκαλείται τέσσερις φορές ετησίως, για να αξιολογήσει τις εκβάσεις REKULA και για να ορίσει τα κριτήρια εξωραϊσμού.

Τα διαφορετικά διεθνή εργαστήρια, οι διασκέψεις, οι εξορμήσεις και οι συνεδριάσεις του προγράμματος έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο ετών. Οι ιδέες που κερδίζονται στα πειραματικά προγράμματα στο πεδίο της ενέργειας και του νερού πρέπει να βοηθήσουν για να καθιερωθεί το απαραίτητο σύνολο εργαλείων για την εφαρμογή του σε όλη την Ευρώπη. Προορίζονται ως ένα σύνολο κανόνων για τη συντήρηση της ισορροπίας των φυσικών πόρων καθώς επίσης και των πρακτικών εργαλείων για ολόκληρη την διαδικασία.

Τα αποτελέσματα REKULA έχουν συνοψιστεί και έχουν δημοσιευθεί σε εγχειρίδιο. Αυτό το βιβλίο παρουσιάζει ένα σύνολο εργαλείων για τη διαχείριση τοπίων, συμπεριλαμβανομένων και των διάφορων ενδιαφερόμενων ομάδων, και περιέχει τα απαραίτητα βήματα για παρόμοιες διαδικασίες αναδιάρθρωσης.

2.2.9.4 REVITAMIN129

Το REVITAMIN(Ανανέωση των Περιοχών Εξόρυξης Μετάλλου¹³⁰), στοχεύει στην αναβάθμιση και ανάπτυξη των, πλέον εγκαταλελειμμένων, μεταλλευτικών περιοχών.

Πρώτη προτεραιότητα του προγράμματος είναι η διεθνική συνεργασία και η εκτενής μεταφορά γνώσης και εμπειρίας, μιας και οι δομικές και τοπικές αλλαγές παρέχουν πολλές προκλήσεις, ιδιαίτερα για τις περιοχές μεταλλείας. Ανεξάρτητα από τα επιμέρους ζητήματα σχετικά με τη μεταλλεία, κάθε περιοχή πρέπει να αναπτύξει καινοτομίες, την οικονομία της, καθώς και βιώσιμες μεθόδους για την προστασία των τοπίων.

Συνεπώς, αυτό το πρόγραμμα συνδέθηκε προς ανάπτυξη των νέων διαπεριφερειακών μεθόδων προστασίας τοπίων και την περαιτέρω ανάπτυξη των περιοχών μεταλλείας. Η ομάδα προγράμματος έχει αναπτύξει ένα διεθνικό δίκτυο πληροφοριών και συνεργασίας για τις περιοχές μεταλλείας με τη βοήθεια υπολογιστή, ενός εργαλείου απόφασης πολλαπλών κριτηρίων και βάσεις δεδομένων.

Τα αποτελέσματα θα ενθαρρύνουν τους αντιπροσώπους των δημόσιων διαχειρίσεων, οργανισμούς περιφερειακού προγραμματισμού και διαφορετικούς

¹²⁸ Restructuring of Cultural Landscapes

¹²⁹ Διάρκεια: 01/2004-09/2006, Προϋπολογισμός: 1,733,424€ (1,147,368€ από ΕΚΤ)

¹³⁰ Revitalisation of Mining Regions

συμμέτοχους και ενώσεις για να προχωρήσει με την ανανέωση των περιοχών μεταλλείας.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα REVITAMIN παρείχε λεπτομερείς περιγραφές οικονομικών και ενδογενών δυνατοτήτων καθώς και χαρακτηριστικά κοινωνικά γνωρίσματα υποδομής των περιοχών μεταλλείας.

Αναπτύχθηκε ένα εργαλείο απόφασης πολλαπλών κριτηρίων για την αξιολόγηση των καταχωρημένων στοιχείων και για να βοηθήσει στην απόφαση σχετικά με το εάν η περιγεγραμμένη χωρική μονάδα είναι κατάλληλη για την προγραμματισμένη χρήση ή εάν υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί. Συντάχθηκαν επίσης, διάφορες γενικές θεματικές βάσεις δεδομένων πληροφοριών σαν επέκταση στο εργαλείο απόφασης πολλαπλών κριτηρίων.

Οι παρούσες στρατηγικές της επαρχιακής ανάπτυξης, σχετικές με τις χωρικές και επίκαιρες απαιτήσεις της ένταξης του προγραμματισμού αποκατάστασης ορυχείων στον περιφερειακό προγραμματισμό αξιολογήθηκαν. Το πρόγραμμα σύνταξε μια επισκόπηση των παραδειγμάτων καλύτερης πρακτικής για να παρουσιάσει τους διαφορετικούς τρόπους ανανέωσης.

Η συμμετοχή σε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφοριών και συνεργασίας για τις περιοχές μεταλλείας παρείχε διεθνική ανταλλαγή εμπειρίας καθώς επίσης και τις ευκαιρίες για τη δημιουργία και ανάπτυξη μεμονωμένων συνεργασιών για τα μελλοντικά προγράμματα.

2.2.9.5 SURE131

Η κατασκευή χιονοδρομικών κέντρων και οδικών αναχωμάτων, αποτελεί αιτία αλλοίωσης του τοπίου σε πολλές περιοχές της Ευρώπης. Ο γενικός στόχος του SURE, είναι να τεθούν σε εφαρμογή βασικές στρατηγικές που θα εγγυώνται την οικολογική και βιώσιμη αποκατάσταση τέτοιων περιοχών.

Η βιώσιμη αποκατάσταση των παρεμβάσεων στις βουνοπλαγιές(δημιουργία πιστών χιονοδρομικών κέντρων), στα οδικά αναχώματα και στα υπαίθρια ορυχεία, πρέπει να οδηγήσουν τις περιοχές στην βελτίωση του τοπίου κάνοντάς το πιο ελκυστικό ενισχύοντας έτσι την οικολογική αξία, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής για τους ανθρώπους που ζουν στις περιοχές αυτές.

Το πρόγραμμα θέλει να εξασφαλίσει ότι οι χειριστές και τεχνικοί της αποκατάστασης του εδάφους, λαμβάνουν ενημερωμένες πληροφορίες έτσι ώστε οι δραστηριότητες να οργανωθούν με βάση τρεις κύριους στόχους:

- αποκατάσταση των τεχνικών κλίσεων σε βουνοπλαγιές μεγάλου υψομέτρου στις ορεινές περιοχές,
- αποκατάσταση των αναχωμάτων και κλίσεων που προκαλούνται από βελτιώσεις στις μετρήσεις υποδομής,
- αποκατάσταση των περιοχών που καταστρέφονται από την εξόρυξη άνθρακα και άλλες ανασκαφές μεταλλευμάτων.

¹³¹ Διάρκεια: 01/2004-12/2006, Προϋπολογισμός: 1,384,207€ (798,133€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Μέχρι σήμερα, και οι ένδεκα προγραμματισμένες δοκιμαστικές περιοχές έχουν οργανωθεί. Τα στοιχεία αξιολογούνται και αναλύονται αυτήν την περίοδο.

Το Hochschule Anhalt, δημοσίευσε εγχειρίδιο που καλύπτει την οικολογική αποκατάσταση σε περιοχές που τιτλοφορούνται «Handbuch naturnahe Begrünung von Rohböden» στα γερμανικά. Το βιβλίο δίνει συμβουλές για τα προγράμματα αποκατάστασης που εξετάζουν τις ακραίες εδαφολογικές συνθήκες, παραδείγματος χάριν σχετικά με τη θρεπτική ουσία ή την διαθεσιμότητα νερού.

Συντάχθηκε μια βιβλιογραφία για τους τρεις κύριους στόχους του προγράμματος και πέντε ανοικτά εργαστήρια, συμπεριλαμβανομένων τριών διασκέψεων, διοργανώθηκαν. Η τελική διάσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 5-7 Σεπτεμβρίου 2006 στο Irdning (Styria, Αυστρία) και οργανώθηκε από το Κέντρο Γεωργικών Ερευνών και Εκπαίδευσης (Cumpenstein-Αυστρία). Για αυτόν το λόγο δημιουργήθηκε ένας νέος διαδικτυακός χώρος (<http://www.restoration06.net>).

Αμέσως μετά από τη διάσκεψη, οργανώθηκε το τελευταίο εργαστήριο του προγράμματος στις 8-9 Σεπτεμβρίου 2006. Το θέμα ήταν αποκατάσταση μετά από τις επεμβάσεις υποδομής.

2.2.9.6 TRANSLANDS¹³²

Το TRANSLANDS προήλθε από την ανάγκη να υπερνικηθεί ο κίνδυνος αποσύνθεσης τοπίων υποτιθέμενης δευτερεύουσας σπουδαιότητας λόγω της περιθωριοποίησης και της εκτενούς χρήσης τους για αγροτική παραγωγή. Πολλές από τις περιοχές αυτές, έχουν δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν την πολιτιστική, ιστορική και κοινωνικοοικονομική αξία τους.

Το TRANSLANDS, σκοπεύει να προωθήσει τις ενέργειες που στοχεύουν στην προστασία και ανάπτυξη των κοινών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων κοινών τοπίων σε διάφορες περιοχές του CADSES, δηλαδή συνοριακές και αγροτικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από την παρουσία ιστορικών μνημείων, ποταμών και μικρών πόλεων που βρίσκονται κατά μήκος σημαντικών διαδρομών που συνδέουν τις μεγαλουπόλεις. Θεωρούνται εγκάρσια εδάφη όσον αφορά τις κύριες γραμμές κινητικότητας. Εντούτοις, χαρακτηρίζονται από πολιτιστικούς, οικονομικούς, αγροτικούς και βιοτεχνικούς πόρους και αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό και μεσάζοντα κρίκο μεταξύ των εδαφών και των τοπικών πολιτισμών. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση της κληρονομιάς τους ως σημαντική πηγή βιώσιμου τουρισμού και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Αποτελέσματα

Το TRANSLANDS σκοπεύει να βελτιώσει την πληροφόρηση και να ενθαρρύνει τη συντήρηση και την αξιοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και της αγροτικής ταυτότητάς τους μέσω διεθνικών ενσωματωμένων χωρικών στρατηγικών. Αυτός ο στόχος θα επιτευχθεί με την πραγματοποίηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στις στοχοθετημένες περιοχές και της επεξεργασίας εφικτών σχεδίων για τη δημιουργία τουριστικών διαδρομών μέσα σε ένα διεθνικό δίκτυο. Επιπλέον, μια κοινή μεθοδολογία προγραμματισμού που θα καθοδηγεί το σύστημα πρέπει να αναπτυχθεί.

¹³² Διάρκεια: 05/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,029,789€ (559,777€ από ΕΚΤ)

Μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- ενθάρρυνση της προστασίας και της σωστής διαχείρισης των τοπίων στα εγκαρσία εδάφη ως βασικά συστατικά φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς,
- αύξηση συνειδητοποίησης της ιστορικής, πολιτιστικής και κοινωνικοοικονομικής σημασίας των εγκαρσίων εδαφών,
- βελτίωση της ποιότητας ζωής και αποφυγή των απωλειών πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές,
- προώθηση του βιώσιμου τουρισμού ως εναλλακτική πηγή εισοδήματος,
- βελτίωση του επιχειρησιακού κλίματος, προσελκύοντας κατά συνέπεια επιχειρήσεις,
- καθιέρωση ενός μόνιμου ευρωπαϊκού δικτύου εγκαρσίων εδαφών.

2.2.10 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.1

2.2.10.1 BETTER133

Στρατηγικές για χρησιμοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως βιοκαύσιμα, ως εναλλακτική λύση προς τις συμβατικές πηγές ενέργειας, είναι ένας πολύ αποδοτικός τρόπος για βελτίωση του περιβάλλοντος και υποστήριξης της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

Το BETTER εξετάζει αυτές τις πτυχές και στοχεύει στην προώθηση των ανανεώσιμων ενεργειών με μια εστίαση στην ολοκλήρωση αλυσίδων βιολογικών καυσίμων στις αγροτικές περιοχές. Περιλαμβάνει μια νέα έννοια για ένα χωρικό σύστημα ανάπτυξης, το οποίο ενσωματώνει την παραγωγή πηγών εναλλακτικής ενέργειας και την ανάγκη για κοινωνική και οικονομική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.

Η διατομεακή προσέγγιση του προγράμματος, εξετάζει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και συγκεντρώνει τις πολιτικές για την ενέργεια, το περιβάλλον και τις αγροτικές περιοχές, στοχεύοντας στην υποκίνηση της εισαγωγής ή της βελτίωσης των αλυσίδων βιολογικών καυσίμων από τον παραγωγό στον καταναλωτή. Στις περιοχές συνεργατών από την Ιταλία, την Πολωνία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία, το στάδιο ανάπτυξης για τις αλυσίδες βιολογικών καυσίμων είναι πολύ ευδιάκριτο. Με την υποκίνηση της ανταλλαγής γνώσης μέσω των προγραμμάτων συνεργασίας η γενική ανταγωνιστικότητα και η εδαφική ολοκλήρωση θα πρέπει να ενισχυθούν.

Οι ομάδες-στόχοι του προγράμματος είναι τοπικές υπηρεσίες, αγροτικές οργανώσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, ιδιωτική και δημόσια επένδυση, ενεργειακοί παραγωγοί και διευθύνουσες αρχές.

Αποτελέσματα

Οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος είναι να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών κατανομής των πόρων και η προώθηση ανανεώσιμων ενεργειών. Στους δημόσιους ιθύνοντες, πρέπει να παρασχεθούν οι κοινές οδηγίες και οι μεθοδολογίες για να ενθαρρύνουν την παραγωγή και τη χρήση των βιολογικών καυσίμων, βάσει μιας κατάλληλης έννοιας για τη χωρική ανάπτυξη.

¹³³ Διάρκεια: 05/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,088,029€ (659,392€ από ΕΚΤ)

Επιπλέον, η ανάπτυξη των επιχειρήσεων πρέπει να ενισχυθεί, με την παροχή τεχνικής και οικονομικής τεχνογνωσίας, σχετικά με τα βιολογικά καύσιμα, στις ιδιωτικές οργανώσεις.

Μια αναμενόμενη έκβαση του προγράμματος είναι να αυξηθεί η γνώση σχετικά με την ανάπτυξη αλυσίδων βιολογικών καυσίμων, με τη χρησιμοποίηση μιας νέας προσέγγισης που ενσωματώνει τη διεθνική διάσταση και τις διαφορετικές εθνικές πολιτικές.

2.2.10.2 C2ENET134

Προβλήματα συμμόρφωσης των τοπικών μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος με τη νομοθεσία της ΕΕ, προκύπτουν σε πολλές μικρές και μεσαίου μεγέθους πόλεις και δήμους που δεν έχουν καμία σχετική εμπειρία και ενημέρωση.

Το C2ENET αφιερώνεται στη βοήθεια των δήμων, από τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ, να διαχειριστούν υπάρχοντα προβλήματα, σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα, λαμβάνοντας υπόψη τους τεχνικές, οργανωτικές και οικονομικές πτυχές. Τα θέματα που κυρίως εξετάζονται, αφορούν γενικά ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης, με έμφαση στην ενεργειακή ικανότητα, τη διαχείριση και επεξεργασία αποβλήτων.

Μια ανάλυση των σχετικών ευρωπαϊκών νόμων και μια σειρά πειραματικών προγραμμάτων αποτελούν ένα μέρος των δραστηριοτήτων που διευθύνονται από το πρόγραμμα. Η εμπειρία και η τεχνογνωσία των συνεργατών τίθενται στην διάθεση των ενώσεων, των πόλεων-μελών και των δήμων.

Αποτελέσματα

Στο πρόγραμμα C2ENET, διευθύνεται μια ανάλυση της νομοθεσίας της ΕΕ, της εθνικής νομοθεσίας καθώς και μια ανάλυση των οργανωτικών, οικονομικών και τεχνικών επιδράσεων της νομοθεσίας της ΕΕ στους δήμους.

Τα πειραματικά προγράμματα θα πραγματοποιηθούν καλύπτοντας διαφορετικές πτυχές, όπως η αξιολόγηση των ευρωπαϊκών δευτέρων, πώς να χρησιμοποιηθούν οι πόροι ανανεώσιμης ενέργειας (ηλιακές τεχνολογίες, αέρας, βιομάζα, αντλίες θερμότητας, κ.λπ.), προμήθειες κατεργασίας ύδατος και καθαρού νερού και ένα πρόσθετο πρόγραμμα που εφαρμόζεται βάσει της προηγούμενης ανάλυσης. Ένα περαιτέρω πιλοτικό έργο καλύπτει το πεδίο επέμβασης για προστασία του περιβάλλοντος.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα παρουσιαστούν με τρεις τρόπους: ενός τελικού τουριστικού οδηγού, σεμιναρίων και διασκέψεων. Θα υπάρξουν επίσης τρία στάδια εξέλιξης του προγράμματος:

- εξέταση της χρηματοδότηση της ομάδας εργασίας και των δημοτικών προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων
- κάλυψη της συνεδρίασης «Ενεργειακή Αποτελεσματικότητα και Ανανεώσιμοι Πόροι».
- διαχείριση υδάτινων πόρων και μέτρηση της ποιότητας διαβίωσης στα προγράμματα στέγασης.

¹³⁴ Διάρκεια: 05/2005-09/2007, Προϋπολογισμός: 826,144€ (540,158€ από ΕΚΤ)

2.2.10.3 CARBON-PRO¹³⁵

Οι περιοχές που εκμεταλλεύεται η γεωργία και η δασονομία, είναι σημαντικές για την αποθήκευση του ατμοσφαιρικού CO₂, το οποίο είναι ένα υποπροϊόν υιοθέτησης συμβατικών πηγών ενέργειας. Αποτελεί επίσης ένα από τα αρμόδια στοιχεία για τη αλλαγή του ατμοσφαιρικού κλίματος. Μια επαρκής διαχείριση των πόρων της γεωργίας και της δασονομίας θα βοηθήσει την μείωση του αντίκτυπου των εκπομπών CO₂. Ήδη, με το πρωτόκολλο του Κιότο, έχουν καταρτιστεί στρατηγικές σχετικά με τα θετικά αποτελέσματα της διαχείρισης του παραγόμενου CO₂ από τα δάση και τις περιοχές που χρησιμοποιούνται από τη γεωργία. Αυτές οι στρατηγικές πρέπει τώρα να εφαρμοστούν. Δεδομένου και ότι η παγκόσμια διάσταση της αλλαγής κλίματος απαιτεί λύσεις πέρα από τις εθνικές πολιτικές, η περιοχή CADSES παρέχει ένα ελπιδοφόρο πεδίο για την εφαρμογή διεθνικών προσεγγίσεων προς διαχείριση των γεωργικών και δασικών συστημάτων.

Το CARBON-PRO εξετάζει την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη διασυνοριακή διαχείριση της γεωργίας και των δασικών πόρων για να εφαρμόσει τις απαραίτητες περιβαλλοντικές πολιτικές και πρότυπα της ΕΕ.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επτά χώρες από την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τα μέλη συνεργασίας είναι διοικητικοί οργανισμοί, μεγαλουπόλεις με δάση, ερευνητικά κέντρα και οργανισμοί δασικής διαχείρισης.

Αποτελέσματα

Ο στόχος του CARBON-PRO είναι να βρεθούν οι καλύτερες πρακτικές για τη διαχείριση γεωργικών και δασικών συστημάτων, βάσει των πολιτικών του πρωτοκόλλου του Κιότο μέσα στην περιοχή CADSES. Το πλαίσιο προγράμματος περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας πλήρους βάσης δεδομένων για τα γεωργικά και δασικά συστήματα, την καθιέρωση προτύπων που θα αφορούν τις δημόσιες αρχές για την καλύτερη διαχείριση των δασών και της γεωργίας και την εφαρμογή πραγματικών περιπτώσιολογικών μελετών.

Ο γενικός μακροπρόθεσμος στόχος του προγράμματος είναι να αξιολογηθούν τα χαρακτηριστικά των κύριων γεωργικών και δασικών συστημάτων στην περιοχή CADSES σε σχέση με την οργάνωση στρατηγικών από το πρωτόκολλο του Κιότο

Άλλα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- κοινές δραστηριότητες ελέγχου σε διεθνικό επίπεδο στις διασυνοριακές περιοχές για να καθοριστεί η ισορροπία άνθρακα μέσα σε μια ενσωματωμένη μεθοδολογία,
- ενέργειες ώστε να υποστηριχθεί η διαδικασία ολοκλήρωσης χωρικής και αγροτικής ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο,
- παραδείγματα και διανομή των καλύτερων πρακτικών σχετικά με τη διαχείριση του CO₂ ώστε να μπορεί έπειτα να εφαρμοστεί σε άλλες περιοχές της ΕΕ.

2.2.10.4 CER²136

Στόχος του CER² είναι να ωθηθεί η επαρχιακή ανάπτυξη και να αυξηθεί η τοπική οικονομική αύξηση και η περιφερειακή απασχόληση, με την προώθηση φιλικών προς το

¹³⁵ Διάρκεια: 04/2006-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,890,641€ (996,698€ από ΕΚΤ)

¹³⁶ Διάρκεια: 11/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 2,628,650€ (1,362,525€ από ΕΚΤ)

περιβάλλον ενεργειακών τεχνολογιών και την ορθολογική χρήση της ενέργειας. Το πρόγραμμα υποστηρίζει την περιφερειακή διαχείριση των πόρων και τη μείωση του CO2 ως δραστηριότητές του προωθούν την εφαρμογή και ορθολογική χρήση της ανανεώσιμης ενέργειας.

Ο στόχος του προγράμματος είναι να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί μια «Συστάδα Περιοχών Χρησιμοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κεντρικής Ευρώπης¹³⁷» που θα χρησιμοποιεί:

- περιφερειακές ενεργειακές συστάδες και σχέδια προς υποστήριξη της ανανεώσιμης ενέργειας και της ορθολογικής της χρήσης,
- τυποποίηση σχεδίων εκπαίδευσης για τους μηχανικούς υπηρεσίας, τους αρχιτέκτονες, τους αρμόδιους για το σχεδιασμό, τους ενεργειακούς συμβούλους κτλ στο πεδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (RES) και της ορθολογικής της χρήσης (RUE),
- ένα πρόγραμμα υποστήριξης και εξασφάλισης της ποιότητας που θα εγγυάται υψηλή ποιότητα νέων RES και τεχνολογιών RUE στην παραγωγή, τον προγραμματισμό και την εγκατάσταση.

Αποτελέσματα

Τα ακόλουθα αποτελέσματα αναμένονται ή έχουν επιτευχθεί ήδη:

- ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των συνεργατών: επτά συνεδριάσεις, τρεις συνεδριάσεις συστάδων δικτύου, τρεις διασκέψεις ανταλλαγής συνεργασίας,
- τρεις πλατφόρμες ανταλλαγής συνεργασίας (εκπαίδευση, ποιότητα, εμπειρογνώμονες ενεργειακού σχεδίου),
- αναλυτικό επιχειρηματικό σχέδιο για την τρέχουσα δικτύωση συστάδων,
- βάση δεδομένων με τις απαραίτητες πληροφορίες για τις χώρες εσωτερικού και εξωτερικού,
- έξι σχέδια εκπαίδευσης που αναπτύσσονται, προσαρμόζονται, μεταφράζονται και εφαρμόζονται στις χώρες εντός προγράμματος,
- σχέδια για την παραγωγή, τα συστήματα, τα κτήρια, την εκπαίδευση και το μάρκετινγκ υποστηρίζονται,
- τρία περιφερειακά σχέδια συστάδων που αναπτύσσονται και εφαρμόζονται,
- μαθήματα εκπαίδευσης,
- πέντε περιφερειακά προγράμματα υποστήριξης νέων επιχειρήσεων RES και RUE,
- εργαστήρια για την πληροφόρηση των σημαντικών περιφερειακών και εθνικών οργάνων, οργανώσεων, ιθυνόντων και κοινού στο περιεχόμενο προγράμματος,
- δημοσίευση άρθρων σε σημαντικές εφημερίδες και επαγγελματικά περιοδικά.

2.2.10.5 DRAVA RIVER BASIN PROJECT (DRBP)138

Στον τομέα του περιβάλλοντος, τα προβλήματα είναι συχνά διεθνή. Σε πολλές περιπτώσεις, οι παραμεθόριες περιοχές υστερούν οικονομικά και σε θέματα υποδομής. Η έλλειψη οικονομικών μέσων κάνει πολύ δύσκολη την βελτίωση των υποδομών για να επιτύχουν τα πρότυπα της ΕΕ. Αυτές οι βελτιώσεις είναι απαραίτητες, ειδικά στο πεδίο της διαχείρισης αποβλήτων. Τα ζητήματα αυτά απαιτούν ιδιαίτερα μεγάλα χρηματικά

¹³⁷ Central European Regions Cluster for Energy from Renewables

¹³⁸ Διάρκεια: 01/2003-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,283,834€ (750,000€ από ΕΚΤ)

ποσά, τεχνογνωσία και σύνθετες οργανωτικές και νομικές δομές για να είναι αποτελεσματικά.

Το Drava River Basin Project, έχει διαμορφώσει την έννοια και την στρατηγική διοικητικών πειραματικών προγραμμάτων αποβλήτων, τα οποία χρησιμεύουν ως παραδείγματα και ως βάση για αναπτυγμένη συστηματική οδηγία, μια μεθοδολογία που επιτρέπει στις αρχές των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών να προγραμματίσουν και να εφαρμόσουν περιβαλλοντικά έργα υποδομής. Παρέχει τη βοήθεια για να επιτευχθεί μια μακροπρόθεσμη και οικονομικά και κοινωνικά, βιώσιμη λύση, λαμβάνοντας υπόψη τα περιβαλλοντικά και τεχνολογικά πρότυπα της ΕΕ και χρησιμοποιώντας καινοτόμα οργανωτικά και οικονομικά μοντέλα.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- συστηματική οδηγία για την εφαρμογή περιβαλλοντικών μέτρων υποδομής στον τομέα υδάτων και διαχείρισης αποβλήτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς επίσης και άλλες ανατολικές και νοτιοανατολικές ευρωπαϊκές χώρες,
- ενσωμάτωση της περιφερειακής περιβαλλοντικής έννοιας στρατηγικής,
- επιτυχής ανάπτυξη πειραματικών προγραμμάτων και προετοιμασία συγκεκριμένων επενδύσεων μεγάλης κλίμακας,
- ένα πιλοτικό έργο διαχείρισης αποβλήτων (περιφερειακή λύση διαχείρισης αποβλήτων για τη βορειοδυτική Κροατία) και δύο διοικητικά πειραματικά προγράμματα ύδατος (διοικητική λύση απόβλητου ύδατος για τους επιλεγμένους δήμους πιλοτικού έργου Lepoglava και Varaždinske Toplice, και οι δύο στη βορειοδυτική Κροατία),
- ολοκλήρωση της διαχείρισης αποβλήτων DRBP (πιλοτικό έργο στη βορειοδυτική Κροατία υπό την αιγίδα της κροατικής εθνικής στρατηγικής ISPA),
- διοικητικό σχέδιο λυμάτων (τεχνικό, οικονομικό, οικολογικό, νομικό, οργανωτικό και οικονομικό) για τους δήμους Lepoglava και Varaždinske Toplice,
- καθιέρωση ενός δικτύου συνεργασίας εμπειρογνομόνων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων από την Αυστρία, την Κροατία, την Ουγγαρία και άλλες χώρες,
- βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης μέσα στη λεκάνη του ποταμού Drava και κατά μήκος των παραδουνάβιων περιοχών,
- αύξηση του βιοτικού επιπέδου των τοπικών πληθυσμών (θετική επίδραση στις τοπικές οικονομίες, στην απασχόληση και τον τουρισμό),
- βελτίωση της περιβαλλοντικής υποδομής στις περιοχές,
- βελτίωση των διοικητικών δομών,
- αύξηση δημόσιας ευαισθητοποίησης επί περιβαλλοντολογικών θεμάτων.

2.2.10.6 ISOTEIA139

Στόχος του ISOTEIA είναι η καθιέρωση ενός ενσωματωμένου συστήματος με σκοπό την προαγωγή των καλύτερων μέσων και οργάνων προκειμένου να αξιολογηθούν οι εδαφικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις (TEIA) στα πλαίσια της διαχείρισης των πόρων και του περιφερειακού προγραμματισμού στην περιοχή CADSES για την προστασία του περιβάλλοντος.

¹³⁹ Διάρκεια: 01/2004-12/2006, Προϋπολογισμός: 1,194,136€ (799,891€ από ΡΚΤ)

Κατά τη διάρκεια του χρόνου εκτέλεσης προγράμματος, προγραμματίζονται οκτώ περιπτώσιολογικές μελέτες για ΤΕΙΑ, που είναι βασισμένες σε εναλλακτικά σενάρια που παράγονται από τα χωρικά συστήματα υποστήριξης αποφάσεων (SDSS) στις εθνικές και διεθνικές περιοχές μελέτης σε διαφορετικά περιβαλλοντικά πεδία, όπως η διαχείριση υδάτων, η προστασία του οικοσυστήματος, η δασική διαχείριση, η ολοκληρωμένη διαχείριση άρδευσης, η βελτιστοποίηση παροχής νερού.

Το κύριο αναμενόμενο αποτέλεσμα του προγράμματος είναι η προώθηση μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων στις περιοχές του CADSES.

Αποτελέσματα

Το ISOTEIA έχει επιτύχει ήδη τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- καθιέρωση ενός δικτύου που περιλαμβάνει την έρευνα και τα τεχνολογικά όργανα καθώς επίσης και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και οργανώσεις,
- ολοκλήρωση των μεθοδολογιών και των εργαλείων για ΤΕΙΑ που χρησιμοποιούν τα χωρικά συστήματα υποστήριξης απόφασης (SDSS) στις εθνικές και διεθνικές περιοχές μελέτης,
- οκτώ περιπτώσιολογικές μελέτες (δύο διεθνικές) βασισμένες στην εφαρμογή SDSS σε διαφορετικό περιβαλλοντικό πεδίο,
- δέκα ερευνητές μεταξύ των συνεργατών προγράμματος που εκπαιδεύονται στα εργαλεία γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών και τηλεπισκόπησης (GIS-RS) και τις εφαρμογές,
- κατάρτιση των ερευνητών και των επαγγελματιών στις καλύτερες πρακτικές ΤΕΙΑ που χρησιμοποιούν SDSS,
- μια ψηφιακή υπηρεσία που θα προσφέρει όλες την απαραίτητες πηγές ενημερωμένων πληροφοριών στους αρμόδιους.

2.2.10.7 KATER II140

Σε πολλές χώρες του CADSES, υπάρχουν περιοχές πολύ σημαντικές και ουσιαστικές για παροχή νερού. Συχνά αυτές οι περιοχές χαρακτηρίζονται από ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο και πολύτιμο φυσικό περιβάλλον. Παρατηρείται, όμως μια αύξηση της εκμετάλλευσης σε αυτές τις περιοχές, στο πεδίο του τουρισμού, της υποδομής μεταφορών, της δασονομίας και της διαχείρισης εκτάσεων.

Το KATER II, στοχεύει στην προστασία των υδάτινων πόρων και των απαραίτητων, κατά ένα μεγάλο μέρος, φυσικών όρων των περιοχών αυτών. Για την διευκόλυνση και την βελτιστοποίηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σχετικά με τα προβλήματα της χρήσης γης, της διαχείρισης νερού, της προστασίας του περιβάλλοντος, είναι χρήσιμο να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί ένα σύστημα υποστήριξης αποφάσεων. Αυτή η εργασία είναι βασισμένη στις επιστημονικές και μεθοδολογικές εκτιμήσεις που προέρχονται από τα αποτελέσματα του προγράμματος KATER.

Η βελτιστοποίηση της διαδικασίας συλλογής δεδομένων είναι βασικό μέλημα του προγράμματος. Η ανάπτυξη του συστήματος υποστήριξης αποφάσεων θα είναι με βάση

¹⁴⁰ Λιάρκεια: 01/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 3,328,336€ (1,472,724€ από ΕΚΤ)

το λογισμικό που αναπτύχθηκε για το πρόγραμμα KATER (δεδομένα και εργαλεία παρουσίασης) και θα αντιμετωπιστεί από τους συνεργάτες μεμονωμένου προγράμματος. Οι σχετικές δραστηριότητες που προέρχονται από το πρόγραμμα επομένως, απευθύνονται όχι μόνο στο κοινό, αλλά και πιο συγκεκριμένα, στους σχεδιαστές πολιτικής, τους επιστήμονες, τους περιφερειακούς αρμόδιους για το σχεδιασμό, τις επιχειρήσεις παροχής νερού, τους διοικητές, τους σπουδαστές και τους πανεπιστημιακούς καθηγητές και μαθητές.

Αποτελέσματα

Μεταξύ άλλων, το KATER II έχει παραδώσει τις ακόλουθες δραστηριότητες δημοσιεύσεων και δημόσιων σχέσεων:

Δημοσιεύσεις: «Φαινόμενα περιοχών φυσικού πλούτου στην περιοχή του Βένετο και υδρογεωλογικός χάρτης του οροπέδιου Sette Comuni», «Μικροβιακή ρύπανση υπόγειων νερών στα ιταλικά υδροφόρα στρώματα ανθρακικού άλατος», «Αποτελέσματα της εγκατάλειψης εκτάσεων στην ποικιλομορφία των ειδών σε αλπικές περιοχές»,

Δραστηριότητες δημόσιων σχέσεων:

- Το KATER II και η πρώτη διεθνική πανεπιστημιακή συνάντηση, Σεπτέμβριος 2004: 38 σπουδαστές συμμετείχαν σε μια εξόρμηση εννέα ημερών σε όλες τις συνεργαζόμενες περιοχές,

- «Υπαίθριος Χρόνος» (Ecocamp Hochschwab): 50 μαθητές έζησαν για μια εβδομάδα από κοντά την διαδικασία συλλογής και παροχής νερού και έμαθαν για τους στόχους του KATER II.

2.2.10.8 MAGIC¹⁴¹

Το Magic, εστιάζει στην αποκατάσταση των αλλοιώσεων που έχουν υποστεί οι υπόγειες φυσικές λεκάνες υδάτων. Πιο συγκεκριμένα, η κοινή κατάσταση των πολλαπλών πηγών ρύπανσης στις εγκαταλελειμμένες περιοχές απαιτεί καινοτόμες διαδικασίες αντί της συμβατικής επεξεργασίας, ενιαίας για κάθε περίπτωση. Κατά συνέπεια ένα κύριο χαρακτηριστικό του Magic είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της ακεραίας διοικητικής προσέγγισης που αναπτύσσεται στο πρόγραμμα INCORE.

Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι η επανόρθωση των υποβιβασμένων περιοχών μέσω της αποβολής των πηγών ρύπανσης. Αυτό θα οδηγήσει σε μια βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων λεκανών σαν βάση για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων υπόγειων υδάτων.

Με στενή διεθνική συνεργασία και βάσει τεσσάρων πιλοτικών ενεργειών, οι συνεργάτες του Magic, θα διαμορφώσουν και θα εφαρμόσουν ένα σύνολο εργαλείων για την εφαρμογή της ακεραίας προσέγγισης στην περιοχή CADSES. Τα αποτελέσματα θα δημοσιευθούν και θα διαδοθούν στους κύκλους μαθημάτων κατάρτισης που προσφέρονται στο προσωπικό της δημόσια διαχείρισης και των φορέων παροχής υπηρεσιών. Η διεθνική προσέγγιση θα οδηγήσει σε ανταλλαγή εμπειριών και τη

¹⁴¹ Διάρκεια: 06/2005-03/2008, Προϋπολογισμός: 2,355,000€ (1,547,250€ από ΕΚΤ)

μεταφορά τεχνογνωσίας σχετικά με τα τεχνικά, διοικητικά και διοικητικά θέματα μεταξύ των συνεργατών προγράμματος.

Υποδειγματική είναι η ανησυχία για την εργασία που αφιερώνεται στο υδροφόρο στρώμα ποταμών Odra που θεωρείται ως μια μεγάλης κλίμακας, διασυνοριακή λεκάνη απόθεσης.

Αποτελέσματα

Η εφαρμογή του προγράμματος σε τέσσερις περιοχές πιλοτικού έργου, θα παράσχει αναλυτικές πληροφορίες για την υπόγεια μόλυνση οι οποίες θα οδηγήσουν στην ποιοτική επανόρθωση των υπόγειων υδάτων και στην αποκατάσταση αυτών των περιοχών (συνολική περιοχή περίπου 900 εκταρίων) και θα βοηθήσουν τον σχεδιασμό της διαχείρισης υπόγειων υδάτων στις σχετικές πόλεις. Η καθοδήγηση για την πρακτική εφαρμογή του Magic θα επιτρέψει στους χρήστες να οδηγηθούν σε μια μείωση των δαπανών έρευνας της τάξεως του 25%.

Η διεθνική ανταλλαγή εμπειριών θα οδηγήσει επίσης, σε μια αυξανόμενη συνειδητοποίηση και μια ευρύτερη ολοκλήρωση της έννοιας, ειδικά στα νέα κράτη μέλη. Η ποιοτική βελτίωση των υπόγειων νερών θα βελτιώσει, εκτός των άλλων, σημαντικά την παροχή πόσιμου νερού.

2.2.10.9 SAWWTACA142

Ο κύριος στόχος του προγράμματος SAWWTACA είναι η βελτίωση και εναρμόνιση των πολιτικών και των ενεργειών που στοχεύουν στην αναβάθμιση των δικτύων αποχετεύσεων και επεξεργασίας απόβλητου ύδατος στις αστικές περιοχές γύρω από την Αδριατική Θάλασσα. Το πρόγραμμα, αρχικά δημιούργησε ένα δίκτυο τοπικών αρχών και εμπειρογνομόνων. Αφετέρου, ένα καινοτόμο εργαλείο θα αναπτυχθεί που θα επιτρέψει στις τοπικές αρχές να προσδιορίσουν πού απαιτούνται επενδύσεις υποδομής, πώς να τις εφαρμόσουν, ποιού περιορισμοί προκύπτουν από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία και ποιές τεχνολογίες είναι καταλληλότερες για να χρησιμοποιήσουν.

Προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της Αδριατικής περιοχής, θα πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής ανάλυση της κατάστασης προόδου σε θέματα αποχέτευσης και επεξεργασίας απόβλητου ύδατος στις παράκτιες περιοχές.

Με αυτές τις βασικές πληροφορίες, θα διαμορφωθούν οι τελικές οδηγίες για την ανάπτυξη προγράμματος αποχέτευσης και επεξεργασίας απόβλητου ύδατος στην Αδριατική περιοχή.

Αποτελέσματα

Οι ακόλουθες εκβάσεις αναμένονται:

- δημιουργία ενός διεθνικού δικτύου συνεργασίας στην επεξεργασία αποχετεύσεων και απόβλητου ύδατος με σκοπό να βελτιωθεί η ποιότητα των νερών της Αδριατικής θάλασσας με τη βελτίωση των αποχετευτικών συστημάτων και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας απόβλητου ύδατος,

- βελτίωση των διοικητικών δεξιοτήτων και της τεχνολογικής τεχνογνωσίας μέσα στις περιοχές της Αδριατικής που θα εξετάζει τέτοιου είδους ζητήματα,

¹⁴² Διάρκεια: 12/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 908,850€ (496,750€ από ΕΚΤ)

- καθορισμός κοινών, διεθνικών προτύπων, μεθόδων και τεχνολογιών για τον προγραμματισμό της επεξεργασίας λυμάτων των παραθαλάσσιων θέρετρων της Αδριατικής.

Τα αποτελέσματα θα συγκεντρωθούν και θα παρουσιαστούν σε διάσκεψη. Η διάδοση τους θα ενισχυθεί και με τη δημοσίευση τους σε φόρουμ, όπου τα αποτελέσματα μπορούν να παρουσιαστούν, με σκοπό την αύξηση της συνειδητοποίησης των αρμόδιων φορέων σε ότι αφορά το σχεδιασμό των πολιτικών με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών.

2.2.10.10 SMS VOSLESS143

Με την εφαρμογή του «Solvent Emissions Directive» (οδηγία 1999/13/EC), η οποία στόχευε να μειώσει τα άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα των εκπομπών των ασταθών οργανικών ενώσεων (VOC144) στο περιβάλλον, δημιουργείται μια νέα πρόκληση για εφαρμογή και στο βιομηχανικό τομέα.

Οι επιχειρήσεις που έχουν επιλεγεί από το πρόγραμμα, είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα για επέκταση των αποτελεσμάτων και σε άλλες επιχειρήσεις, ακόμα και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Οι βιομηχανικοί τομείς υπό έρευνα είναι: επίστρωση διαφόρων ειδών επιφάνειας, παραγωγής παπουτσιών, επισκευών αυτοκινήτων, στεγνού καθαρισμού και παραγωγής προϊόντων επίστρωσης.

Αποτελέσματα

Τα προγραμματισμένα και εν μέρει πραγματοποιημένα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- ανάπτυξη του διαλυτικού σχεδίου διαχείρισης σε έναν λειτουργικό βαθμό,
- εφαρμογή του σε 45 «φίρμες» και επτά βιομηχανικούς τομείς,
- καθιέρωση ενός συνόλου κατάλληλων δεικτών για να ελέγξει και να ποσολογήσει την απόδοση του διαλυτικού σχεδίου διαχείρισης. Το σύνολο δεικτών θα επιτρέψει μερικές συγκρίσεις σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε διαφορετικές χώρες και σε διαφορετικές επιχειρήσεις στον ίδιο βιομηχανικό τομέα,
- εφαρμογή και διανομή του λογισμικού για να ποσολογήσει τις τιμές εκπομπών,
- οργάνωση συνόδων διοίκησης επιχειρήσεων, προκειμένου να καταρτιστούν οι χειριστές προγράμματος για να εκτελέσουν τις πρακτικές ενέργειες, όπως η χρησιμοποίηση και ο έλεγχος των συστημάτων μείωσης εκπομπών ασταθών οργανικών ενώσεων.

2.2.10.11 ΤΑQI145

Το πρόγραμμα ΤΑQI θα δημιουργήσει μια περιφερειοποιημένη, διεθνική, ενημερωμένη με επίκαιρες πληροφορίες βάση για αποφάσεις μακροπρόθεσμου προγραμματισμού, όπως εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίδρασης (ΕΙΑ146) ή

¹⁴³ Διάρκεια: 01/2004-06/2007, Προϋπολογισμός: 1,087,966€ (567,500€ από ΕΚΤ)

¹⁴⁴ Volatile Organic Compounds

¹⁴⁵ Διάρκεια: 07/2003-03/2007, Προϋπολογισμός: 1,525,375€ (773,783€ από ΕΚΤ)

¹⁴⁶ Environmental Impact Assessment

στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση(SEA147) με σύνδεση των περιβαλλοντικών στοιχείων με χωρικές πληροφορίες.

Μέσω της διεύρυνσης της ΕΕ, η ανατολική περιοχή της Αυστρίας με τις παρακείμενες περιοχές της, η Δημοκρατία της Τσεχίας, η Σλοβακία και η Ουγγαρία, έχουν αναπτύξει την σπουδαιότητα της Κεντρικής Ευρώπης. Η περιοχή προγράμματος υποβάλλεται σε σημαντικές οικονομικές και υποδομικές αλλαγές.

Δεδομένου ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν σταματά στα εθνικά σύνορα, οι στρατηγικές σε εθνικό επίπεδο είναι αναποτελεσματικές για να σταθεροποιήσουν και να μειώσουν την ατμοσφαιρική ρύπανση. Επομένως, σχετικά με τις περιβαλλοντικές και οικονομικές πολιτικές, τη χωροταξία και την υγειονομική πολιτική, οι στρατηγικές πρέπει να επεκταθούν διασυνοριακά με την βοήθεια συντονισμένων μέτρων.

Το διεθνικό πρόγραμμα ΤΑQI εξετάζει, λοιπόν, αυτές τις προκλήσεις με συζήτηση και εφαρμογή διάφορων μέτρων σε διασυνοριακό επίπεδο, αυξάνοντας έτσι και τη συνειδητοποίηση των πολιτικών και διοικητικών οργανισμών ότι τα σχετικά προβλήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα σε ένα διεθνικό πλαίσιο συνεργασίας.

Αποτελέσματα

Ένας κεντρικός στόχος του ΤΑQI, είναι να αναπτυχθούν στρατηγικές εκτιμήσεις για βελτίωση της ατμοσφαιρικής ποιότητας. Η εφαρμογή των περιβαλλοντικών οδηγιών της ΕΕ απαιτεί συμπληρωματική έρευνα για θέματα ατμοσφαιρικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής επεξεργασίας των μέτρων για τη διεθνική μείωση των εκπομπών, διαμόρφωσης της διασποράς των μετακινήσεων αέρα καθώς επίσης και των ρυθμίσεων για την υγιεινή.

Οι ενημερωμένες περιφερειακές εκπομπές, καταχωρούνται σε μια βάση δεδομένων συστηματικής ονοματολογίας, εναρμονισμένης με τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν ως όργανο βασικής έρευνας για τις αποφάσεις χωροταξίας. Οι κοινές ασκήσεις ελέγχου και διαμέτρησης, μειώνουν τις αποτυχίες μέτρησης και αυξάνουν τη δυνατότητα σύγκρισης των μετρήσεων σε συστήματα διαφορετικών εθνών.

Η ιστοσελίδα www.airce.info, παρέχει περιφερειοποιημένες πληροφορίες για την ατμοσφαιρική ποιότητα προκειμένου να αυξηθεί η συνειδητοποίηση της σχετικότητας της ατμοσφαιρικής ποιότητας. Αυτή η διαδικτυακή πλατφόρμα ενημερώνει το κοινό για τη παρούσα κατάσταση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή προγράμματος. Παρέχει επίσης βασικές πληροφορίες για σημαντικούς ατμοσφαιρικούς ρύπους, τη ραδιενέργεια, τη μετεωρολογία, και θέματα υγείας.

2.2.11 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.2

2.2.11.1 ACCRETe148

Η αλλαγή κλίματος θα έχει δραματικά αποτελέσματα στη γεωργία και την οικονομία σε ολόκληρη την Ευρώπη. Είναι απαραίτητη η καθιέρωση νέων μεθόδων που θα προωθούν τη διάδοση βιώσιμων συστημάτων διαχείρισης πόρων ώστε να μειωθούν οι κλιματικές απειλές και να μετριάσει ο ανθρώπινος αντίκτυπος στην αλλαγή κλίματος.

Πιο συγκεκριμένα, η γεωργία έχει επίδραση από τη σφαιρική αλλαγή κλίματος. Ένα τεράστιο μερίδιο αερίων, όπως το μεθάνιο και το άζωτο, προέρχεται από τη γεωργία, ενώ είναι επίσης ο τομέας της οικονομίας που υποφέρει σοβαρότερα από τα αποτελέσματα της αλλαγής κλίματος. Η γνώση αυτής της αλληλεξάρτησης μεταξύ γεωργίας και κλιματικής αλλαγής αποτελεί βασικό σημείο για το ACCRETe.

Οι συνεργάτες προγράμματος είναι περιοχές από την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Σλοβενία και τη Ρουμανία, και είναι αντιπροσωπευτικές διαφορετικών περιβαλλόντων και περιφερειακών κλιμάτων. Μέχρι τώρα, πολλές στερούνται ενός συστήματος παρακολούθησης για πρόληψη σχετικά με την αλλαγή κλίματος.

Στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση των ιδιωτικών και δημοσίων παραγόντων στον τομέα της γεωργίας για τις πιθανές συνέπειες της αλλαγής κλίματος.

Αποτελέσματα

Το ACCRETe στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- καθιέρωση ενός διεθνικού δικτύου για να εξετάσει πώς η γεωργία εμπλέκεται με την αλλαγή κλίματος στις περιοχές συνεργατών,
- ενημέρωση και διάδοση, μέσω τριών θεματικών ομάδων εργασίας, των τοποθετήσεων και της πληροφόρησης για την σύνδεση μεταξύ αλλαγής κλίματος και γεωργίας,
- κωδικοποίηση της τοποθέτησης για τους αγρότες (σε DVD). Αυτή η παρουσίαση συνοψίζει τους κινδύνους για τη γεωργία οι οποίοι οφείλονται στην αλλαγή κλίματος. Θα προωθήσει επίσης τοποθετήσεις που πρέπει να βοηθήσουν στη μείωση του ανθρώπινου αντίκτυπου στο κλίμα,
- μια διαπεριφερειακή Διακήρυξη: «Η διαπεριφερειακή κατανόηση προσαυξάνει». Όλοι οι συνεργάτες θα υπογράψουν τη δήλωση και θα δείξουν ότι είναι πρόθυμοι να συνεχίσουν την έρευνα, τη συνεργασία, την υποστήριξη της βιώσιμης γεωργίας και δραστηριότητες σχετικές με αυτά τα ζητήματα,
- εκστρατεία ευαισθητοποίησης για να ενημερώσει τους πολίτες για τους κινδύνους που οφείλονται στην αλλαγή κλίματος. Ο αντίκτυπος στη γεωργία θα τονιστεί πιο συγκεκριμένα.

2.2.11.2 MONITOR149

Η υποδομή στις ορεινές περιοχές ή τις περιοχές με σεισμική δραστηριότητα απειλείται πολύ από κινδύνους όπως καθιζήσεις εδάφους, χιονοστιβάδες ή σεισμούς.

¹⁴⁸ Διάρκεια: 09/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 750,000€ (470,000€ από ΕΚΤ)

¹⁴⁹ Διάρκεια: 01/2006-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,552,700€ (826,350€ από ΕΚΤ)

Το Monitor, προσφέρει μια τυποποιημένη βάση διαχείρισης κινδύνων. Οι ομάδες-στόχοι του προγράμματος και οι περιοχές τους ποικίλλουν σε ότι αφορά την έκθεση κινδύνου τους.

Το MONITOR λαμβάνει υπόψη του ένα ευρύ φάσμα τοπικών και περιφερειακών φυσικών κινδύνων και δεν εστιάζει σε μία και μόνο κατηγορία. Η έγκαιρη προειδοποίηση και ο έλεγχος αξιολόγησης κινδύνου είναι σημαντικοί παράγοντες στη διαχείριση κινδύνων.

Στο πρόγραμμα, η μεθοδολογική βάση των προληπτικών μέτρων θα παρασχεθεί από τις αναλύσεις κινδύνου. Για αυτό το λόγο, το Monitor χρησιμοποιεί μια περιεκτική προσέγγιση με την εξέταση απόψεων όλων των σχετικών ομάδων, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί σημαντικότερο για την επικοινωνία κινδύνων.

Οι σημαντικότεροι συμμετοχοί του προγράμματος είναι πολιτικοί και διοικητικοί οργανισμοί, εμπειρογνώμονες, ο άμεσος επηρεασθείς πληθυσμός και τα μέσα επικοινωνίας.

Αποτελέσματα

Σαν βασικό αποτέλεσμα, θα αναπτυχθούν εκθέσεις και τεκμηριωμένες μέθοδοι που θα εξετάζουν τους υπάρχοντες κινδύνους των απειλούμενων περιοχών. Θα δημιουργηθεί μια περιφερειακή μήτρα κινδύνου που θα παρουσιάζει τη σχέση μεταξύ του κινδύνου και των πιθανών και πραγματικών δραστηριοτήτων χρήσεως εδάφους με έναν ποιοτικό τρόπο. Μέσα σε αυτήν την μήτρα, διάφοροι συνδυασμοί διαδικασιών κινδύνου εναντίον των δομών έκθεσης μπορούν να επιδειχθούν.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα αναπτυχθεί ένα πολύγλωσσο γλωσσάριο με τους όρους και τη διακυβέρνηση κινδύνου. Επιπλέον, θα εκδοθεί ένας τεχνικός οδηγός σχετικά με τη μεθοδολογία και τις πρακτικές συλλογής δεδομένων.

Τέλος, το εκπαιδευτικό υλικό από τα σεμινάρια θα δημοσιευτεί. Οι εκθέσεις αξιολόγησης και τα πρότυπα καλύτερης πρακτικής, των επίγειων και μη, εργαλείων ελέγχου και βελτίωσης των μετρήσεων θα βγάλουν το συμπερασματικό αποτέλεσμα του προγράμματος.

2.2.11.3 Red Code150

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει στην ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών της ΕΕ στο πεδίο της πολιτικής προστασίας. Οι προσπάθειες συνεργασίας προγράμματος πρέπει να βοηθήσουν στην μείωση των φυσικών και μη κινδύνων και να μετριάσουν τις συνέπειες των πιθανών καταστροφών με τη σύνδεση των ερευνητικών δραστηριοτήτων και του ενεργού επιπέδου πολιτικής προστασίας. Ο συνυπολογισμός των νέων κρατών μελών της ΕΕ, απαιτεί τη δημιουργία και τη διανομή κοινών οδηγιών και εργαλείων για να αποτρέψει και να διαχειριστεί φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Για αυτόν τον λόγο, σχέδια δράσης για τη διαχείριση κινδύνων πρέπει να συνταχτούν από κοινού και να εφαρμοστούν σε διεθνή βάση.

Το Red Code, στοχεύει στις μεθοδολογίες και τις ενέργειες καθιέρωσης επίτευξης μιας βάσης για ένα διεθνικό πρωτόκολλο συμφωνιών για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη διαχείριση καταστροφών. Οι καλύτερες πρακτικές πρέπει να καθιερωθούν. Το

¹⁵⁰ Διάρκεια: 09/2005-12/2007, Προϋπολογισμός: 1,310,000€ (832,500€ από ΕΚΤ)

πρόγραμμα πρέπει να βελτιώσει την ικανότητα αντίδρασης σε περιπτώσεις καταστροφών και πρέπει να παρέχει επιλογές για συνεργασία για αντιμετώπιση καταστάσεων που απαιτούν κοινή επέμβαση.

Αποτελέσματα

Το Red Code στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- ανάλυση των συστημάτων πολιτικής προστασίας στις περιοχές που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα,
- προγραμματισμός, προώθηση και ανάπτυξη των ενσωματωμένων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών συστημάτων πολιτικής προστασίας,
- ρύθμιση των κοινών χωρικών κανονισμών ανάπτυξης, των κανόνων και των διαδικασιών, των κοινών οδηγιών και εγχειριδίων σε θέματα προγραμματισμού έκτακτης ανάγκης και στη καλύτερη πρακτική για τα εργαλεία πολιτικής προστασίας,
- δημιουργία χαρτών κινδύνου,
- καθιέρωση ενός ευρωπαϊκού δικτύου χειριστών πολιτικής προστασίας που θα διαχειρίζεται μια ανοικτή βάση δεδομένων,
- καθιέρωση μέτρων κατάρτισης για τους χειριστές και τις δραστηριότητες πληροφοριών,
- δημιουργία μιας κοινής μεθοδολογίας για διαχείριση κινδύνων και καταστροφών μεταξύ των συνεργατών,
- ένα κοινά τυποποιημένο σύστημα με τρεις ενεργές διαδικασίες προειδοποίησης, προ-συναγερμού και συναγερμού.

2.2.11.4 RIMADIMA¹⁵¹

Οι φυσικές καταστροφές έχουν συνέπειες στους ανθρώπινους πληθυσμούς και τη φύση, επηρεάζοντας έτσι τις οικονομικές δραστηριότητες και τις υποδομές των σχετικών περιοχών. Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο RIMADIMA, έχουν υποστεί ολέθριες καταστροφές από φυσικούς παράγοντες με, πολλές φορές ανεπανόρθωτες, συνέπειες.

Αν και υπάρχουν δομές πρόληψης κινδύνων και διαχείρισης καταστροφών, καμιά δεν έχει πετύχει ακόμα πλήρως να μετριάσει σημαντικές καταστροφές. Απαιτείται λοιπόν μια βελτίωση, βασισμένη σε ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο διεθνικής συνεργασίας, η οποία θα προωθεί τη μεταφορά γνώσης και πρακτικών σχετικά με τον κίνδυνο και τη διαχείριση καταστροφών.

Μετά τις πρόσφατες καταστροφές στη Ρουμανία, το Συμβούλιο Κομητειών του Brasov, ανέπτυξε την ιδέα ενός κοινού συστήματος πρόληψης κινδύνου και διαχείρισης ακραίων καταστάσεων που θα πρέπει να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί στις περιοχές που απειλούνται από παρόμοιους κινδύνους διαφόρων αιτιών (θύελλες, πυρκαγιές, ξηρασία, καθιζήσεις εδάφους, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις).

Ο τουρισμός είναι ένας σημαντικός οικονομικός παράγοντας των περιοχών αυτών. Τα ακραία φαινόμενα προκαλούν ζημιά, και την στιγμή που συμβαίνουν, αλλά ακόμα περισσότερο λόγω του στιγματισμού της περιοχής. Ο τουρισμός μειώνεται ραγδαία και τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται. Ο κύριος στόχος του RIMADIMA είναι η ανάπτυξη,

¹⁵¹ Διάρκεια: 06/2006-07/2008, Προϋπολογισμός: 959,000€ (397,500€ από ΕΚΤ)

λοιπόν, προληπτικών μέτρων και σχεδίων εκτάκτου ανάγκης για την καταπολέμηση των φυσικών κινδύνων.

Αποτελέσματα

Τα κύρια αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

- προγραμματισμός, εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη των κέντρων διαχείρισης κρίσεων (CMC) που ενσωματώνονται στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές οντότητες που στοχεύουν σε μια αύξηση της ασφάλειας μιας αύξησης από τις κοινωνικοοικονομικές δομές,
- προώθηση της συνεργασίας και ανταλλαγή εμπειριών στο ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ CMCs,
- επεξεργασία και βελτίωση των κοινών χωρικών οδηγιών, των νόμων και των διαδικασιών ανάπτυξης της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων,
- βασισμένη στην εμπειρία των συνεργατών, τα σχέδια πρόληψης κινδύνου θα απεικονιστούν στο διαδίκτυο βασισμένα πάνω σε χάρτες GIS που θα ρυθμίζονται για διάφορα θέματα: φυσικές καταστροφές, βιώσιμες οικολογικές έννοιες τουρισμό, συντήρηση της φύσης σε δασικές και ορεινές περιοχές.

2.2.11.5 RISK AWARE¹⁵²

Οι καταστροφές που οφείλονται σε μετεωρολογικά φαινόμενα, ειδικά οι πλημμύρες, προκαλούν απώλειες ζωών και καταστροφές κτηρίων και υποδομών. Απαιτείται λοιπόν, βελτίωση της πρόβλεψης και των έγκαιρων προειδοποιήσεων τέτοιων κινδύνων, προκειμένου να προστατευθούν ζωές και ιδιοκτησίες.

Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι η πρόληψη των φυσικών καταστροφών σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνικό επίπεδο και ένα σχέδιο προς εφαρμογή από τα περιφερειακά, εθνικά και διεθνικά προγράμματα για τη αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων.

Οι κύριες δραστηριότητες προγράμματος θα εστιάσουν:

- καθορισμό των μεθοδολογιών, προτύπων και συνόλων στοιχείων,
- καθορισμό των κοινών οδηγιών για την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνου,
- σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός συστήματος επικοινωνιών και αρχειοθέτησης,
- εφαρμογή των λειτουργικών προτύπων στις επιλεγμένες περιοχές στόχων,
- επέκταση των εγκαταστάσεων.

Στόχος του Risk Aware είναι να διευρυνθεί το φάσμα και η ποιότητα των μετεωρολογικών πληροφοριών σε ένα περιορισμένο φάσμα(0-24 ώρες) προκειμένου να υποστηριχθούν οι χρήστες στην υδρολογία, γεωλογία, πολιτική προστασία και άλλες σχετικές επιστήμες, των οποίων οι ενέργειες εξαρτώνται από τις έγκαιρες πληροφορίες για τα μετεωρολογικά γεγονότα που εξελίσσονται κατά τη διάρκεια ενός μικρού χρονικού διαστήματος και των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών.

¹⁵² Διάρκεια: 01/2004-12/2006, Προϋπολογισμός: 2,801,425 (1,451,069€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- σύνταξη μιας βάσης δεδομένων συμπεριλαμβανομένων και υδρογεωλογικών στοιχείων,
- ανάπτυξη ενός συστήματος ραδιοφωνικής αναμετάδοσης στοιχείων,
- ανάπτυξη ενός συστήματος απεικόνισης στοιχείων,
- δημοσιεύσεις και επιστημονικές εκθέσεις,
- μεθοδολογίες για βελτίωση της περιγραφής των καιρικών συνθηκών σε χρονικές εκτάσεις το πολύ δύο ημερών,
- μεθοδολογίες για συσχετισμό των ατμοσφαιρικών φαινομένων με τα επίγεια,
- εργαλεία λογισμικού για ενσωμάτωση διαφορετικών συστατικών του συστήματος σε ένα μοναδικό πλαίσιο,
- περιφερειακές και εθνικές συνεδριάσεις για ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα σε τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές, τα όργανα και τους τελικούς χρήστες,
- έγγραφα οδηγιών, πιλοτικών ενεργειών και σχεδίων πολιτικής προστασίας.

2.2.11.6 RIVER SHIELD¹⁵³

Αν και η κατάσταση των περισσότερων Ευρωπαϊκών ποταμών έχει βελτιωθεί κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών, τα χημικά λύματα παραμένουν τεράστια απειλή για το περιβάλλον. Αυτό το δεδομένο αποτελεί χαρακτηριστικό όλων των περιοχών που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα River Shield, με ποταμούς που διασχίζουν περισσότερες από μία περιοχές, όπως ο Δούναβης, ο Oder, ο Στρυμόνας και ο Νέστος.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην προστασία των ποταμών από τη ρύπανση που προκαλείται από τα βιομηχανικά ατυχήματα μέσω της ανάπτυξης και της εφαρμογής ορθών πρακτικών διαχείρισης κινδύνων και της πρόληψης.

Οι συνεργάτες προγράμματος είναι οργανώσεις δημόσιων αρχών και οργανισμών προστασίας του περιβάλλοντος από την Ελλάδα, την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Δημοκρατία της Τσεχίας, την Σλοβενία και τη Βουλγαρία. Το River Shield, αυξάνει την ικανότητα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών προστασίας του περιβάλλοντος για να ελαχιστοποιήσει τον αντίκτυπο πιθανών βιομηχανικών ατυχημάτων. Θα διαμορφωθούν περιφερειακά δίκτυα για ενίσχυση της ανταλλαγής τεχνογνωσίας και διεθνικής συνεργασίας.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα του River Shield περιλαμβάνουν:

- αξιολόγηση του κινδύνου των συμμετεχουσών περιοχών,
- συμμετοχή στην εφαρμογή και αύξηση της τεχνογνωσίας,
- εγκατάσταση συστημάτων έκτακτης ειδοποίησης και συναγερμών,
- ενσωμάτωση στη χωροταξία μέτρων πρόληψης και αντίδρασης σε περιπτώσεις κινδύνου.

¹⁵³ Διάρκεια: 05/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 1,280,000€ (870,000€ από ΕΚΤ)

2.2.11.7 S.I.S.M.A.154

Πολλές περιοχές του χώρου CADSES, όπως η Ιταλία, η Ελλάδα, τα Βαλκάνια, η Σλοβενία και η Σλοβακία, είναι τρωτές στις σεισμικές δραστηριότητες. Οι πόλεις και οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα S.I.S.M.A. είναι περιοχές που εκτίθενται στους σεισμικούς κινδύνους. Επιπλέον, οι πόλεις στις περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται από πλούσια αρχιτεκτονική και πολιτισμική κληρονομιά.

Με αυτά τα δεδομένα, κύριος στόχος του S.I.S.M.A. είναι να αρχίσει μια επιστημονική σύγκριση των προσεγγίσεων και των μεθοδολογιών που έχει αναπτυχθεί για να αντιμετωπίσει και να αποτρέψει την καταστροφή που προκαλείται από τις φυσικές καταστροφές. Οι προληπτικές συντονισμένες ενέργειες, πρέπει να προωθηθούν σε διεθνικό επίπεδο για να μετριάσουν τα αποτελέσματα από αυτούς τους κινδύνους.

Ο τελικός στόχος του προγράμματος είναι να προστατευθεί η ανθρώπινη ζωή και η πολιτισμική κληρονομιά κάνοντας έτσι την πρόληψη κινδύνου ένα σημαντικό στοιχείο για την ασφάλεια γενικότερα.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνέταξε μια έκθεση, συλλέγοντας την τεχνογνωσία των συνεργατών σε θέματα σεισμικής πρόληψης κινδύνων. Ένα διεθνές γλωσσάριο αναπτύχθηκε από το ιταλικό τμήμα πολιτικής προστασίας ως εργαλείο για την ανάλυση του περιεχομένου των βιβλιογραφικών πληροφοριών και ως υλικό αναφοράς για την ορολογία καταστροφών.

Επιπλέον, πρόβλεψε ότι τα αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

- δημιουργία ενός συστήματος επεξεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των συνεργατών προγράμματος,
- έκθεση αναφορών των κοινών μεθοδολογιών για ανάλυση του βαθμού ευπάθειας του συστήματος ιστορικών κέντρων όσον αφορά τη ζημία από τις φυσικές καταστροφές,
- έκθεση με τη σύνθεση οδηγιών για τον καθορισμό της διοικητικής πολιτικής, των κανονισμών και των προγραμμάτων εδάφους στοχεύοντας στη μείωση των κινδύνων, καθώς επίσης και την προστασία ιστορικών και πολιτιστικών περιοχών,
- χάραξη κατευθυντήριων γραμμών δράσης για καλύτερη κατάρτιση των πληθυσμών στα πλαίσια των ενεργειών διαχείρισης κινδύνων όπως πραγματοποιούνται στα σχέδια εκτάκτου ανάγκης,
- διάδοση μεθοδολογιών πρόληψης μέσω κατάρτισης του προσωπικού και εκπαίδευσης.

2.2.11.8 STRiM155

Η διαχείριση κινδύνων σε διεθνικό επίπεδο, είναι ένα σημαντικό εργαλείο για καθιέρωση εναλλακτικών σεναρίων κινδύνου μέσα στο στρατηγικό πλαίσιο περιβαλλοντικής εκτίμησης (SEA156). Αυτό το αποτέλεσμα πραγματοποιήθηκε κατά την εφαρμογή του προγράμματος «ISOTEIA» που ασχολήθηκε με ένα ενσωματωμένο

¹⁵⁴ Διάρκεια: 01/2003-04/2007, Προϋπολογισμός: 2,155,142€ (1,107,746€ από ΕΚΤ)

¹⁵⁵ Διάρκεια: 01/2006-06/2008, Προϋπολογισμός: 1,234,241€ (647,190€ από ΕΚΤ)

¹⁵⁶ Strategic Environmental Assessments

σύστημα αξιολόγησης των εδαφικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων (TEIA157) σχετικά με τη διαχείριση των πόρων και του περιφερειακού προγραμματισμού. Επιπλέον, ανακαλύφθηκε ότι υπάρχει σοβαρό χάσμα μεταξύ της επιστημονικής κατάστασης προόδου στο πεδίο της διαχείρισης κινδύνων.

Το STRiM, θα γεφυρώσει αυτό το χάσμα μεταξύ της επιστήμης και των λύσεων σε διεθνικό επίπεδο και θα αναπτύξει νέους μηχανισμούς για τη στρατηγική περιβαλλοντικής εκτίμησης που απαιτείται από τη νομοθεσία της ΕΕ. Στο πρόγραμμα STRiM περιλήφθηκαν συνεργάτες από δέκα χώρες-κράτη-μέλη της ΕΕ, αλλά και από τις νεοεισερχόμενες σε αυτή χώρες.

Αποτελέσματα

Ο κύριος στόχος του STRiM είναι να καθιερωθεί ένα προσιτό σύστημα για την υποστήριξη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων σε διεθνικό επίπεδο. Μετά από την μελέτη των υπαρχόντων εθνικών συστημάτων, το πρόγραμμα καθόρισε μια υπηρεσία σχετικά με τη διεθνική διαχείριση κινδύνων.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα είναι:

- καθιέρωση ενός νέου διεθνικού δικτύου διαχείρισης κινδύνων,
- προώθηση διεθνικών ενεργειών για την παρεμπόδιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης,
- υποστήριξη της καλύτερης πρακτικής εφαρμογής στην αξιολόγηση του κινδύνου,
- οργάνωση νέων, φιλικών προς το χρήστη, μηχανισμών για την περιβαλλοντική διαχείριση κινδύνων,
- παροχή στους συμμετόχους δυναμικών εργαλείων υποστήριξης αποφάσεων,
- κατασκευή νέων γνωστικών βάσεων για τις περιφερειακές κοινότητες, που περιλαμβάνουν geo-βάσεις δεδομένων, εκθέσεις και σχέδια διαχείρισης,
- παροχή υποδομής για κατάρτιση,
- ανάπτυξη εφαρμογών επίδειξης GIS για λόγους κατάρτισης.

2.2.12 1η Προτεραιότητα - Μέτρο 4.3

2.2.12.1 CADSEALAND158

Το σύνθετο σύνολο φυσικών θαλάσσιων, επίγειων και ατμοσφαιρικών διαδικασιών που καθορίζουν την κατάσταση των παραλιακών περιοχών, είναι αποτέλεσμα μιας ισορροπίας που υπόκειται στις φυσικές και ανθρωπογενείς αλλαγές. Η συντήρηση και η διαχείριση των παραλιακών αυτών περιοχών είναι ζωτικής σημασίας. Οι διοικητικές επεμβάσεις πρέπει να εξεταστούν (συμπεριλαμβανομένων αυτών της συντήρησης) από την άποψη οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό, η πολυπλοκότητα της παράκτιας δυναμικής πρέπει να ανιχνευθεί μέσω μιας στατιστικής διαδικασίας.

Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε σύμφωνα με δύο γραμμές:

¹⁵⁷ Territorial and Environmental Impacts

¹⁵⁸ Λιάρκεια: 01/2004-12/2006, Προϋπολογισμός: 2,529,996€ (1,399,998€ από ΕΚΤ)

- μια οριζόντια «γραμμή ολοκλήρωσης» κατά μήκος των ενεργειών που στοχεύουν στην υποκίνηση των δημόσιων οργάνων στον καθορισμό και την ανάπτυξη οδηγιών για την παράκτια διαχείριση,
- μια κάθετη «γραμμή επέμβασης» κατά μήκος των ενεργειών που αναπτύσσονται στις παραλιακές περιοχές και που στοχεύουν στη διατήρηση μιας σύνδεσης με τα συγκεκριμένα εδαφικά προβλήματα.
- οι στόχοι είναι ουσιαστικά: οδηγίες για την προστασία και τη διαχείριση των ακτών, μια γενική άποψη των παραλιακών περιοχών στη νότια Ευρώπη και τέλος, πάνω στην εμπειρία των ιταλικών και ελληνικών παραδειγμάτων.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- αναπτυσσόμενα διεθνή πρότυπα για τον καθορισμό μιας κατάστασης «χρήσιμης ακτής» για τον εδαφικό προγραμματισμό, τη διαχείριση, την εφαρμοσμένη μηχανική, την ασφάλεια, κ.λπ.,
- καθιέρωση αποτελεσματικών συστημάτων παρακολούθησης για την κατάσταση της ακτής και της εξέλιξής της,
- αναπτύσσοντας και διασκορπίζοντας έναν ενσωματωμένο πολιτισμό αλληλεπίδρασης (έδαφος-θάλασσα) στις παραλιακές περιοχές για τη συντήρηση και τη διαχείρισή τους καθώς επίσης και για τον προγραμματισμό της μελλοντικής ανάπτυξης της περιοχής CADSES, μαζί με τις οδηγίες που υιοθετούνται από τα δημόσια όργανα για την προστασία της ακτής.

2.2.12.2 Educate!159

Η διαχείριση των υδάτινων πόρων εξασφαλίζει, όχι μόνο ασφάλεια της παροχής νερού, αλλά συμβάλλει επίσης στην προστασία του περιβάλλοντος. Για την προσέγγιση λοιπόν ενός υψηλού ποιοτικού προτύπου διαχείρισης των υδάτινων πόρων, η επαγγελματική εκπαίδευση, η γνώση και οι διεθνείς προσεγγίσεις είναι αναγκαία συστατικά μιας και η εξέταση των υδάτινων πόρων παραβιάζει τα εθνικά όρια.

Η περιοχή προγράμματος, που βρίσκεται στη νοτιοανατολική Ευρώπη, χαρακτηρίζεται από μια έλλειψη ικανότητας στον τομέα των περιβαλλοντικών και υδάτινων πόρων. Το Educate! εξετάζει αυτήν την αδυναμία της περιοχής. Προωθεί διασυνοριακές προσπάθειες συνεργασίας των επαγγελματιών με τη χρησιμοποίηση παλιών καθιερωμένων προγραμμάτων συνεργασίας σε σημαντικά πανεπιστήμια της περιοχής.

Το μέσο για την επίτευξη αυτού του φιλόδοξου, αλλά ζωτικής σημασίας στόχου, είναι η ανάπτυξη ενός διεθνικού σχολείου για το περιβάλλον (TSE160), η θέσπιση μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και η δημιουργία εκπαιδευτικών μαθημάτων προγράμματος και οργάνωσης.

Το Educate! θα βοηθήσει στη διαμόρφωση των τρεχουσών και μελλοντικών πολιτικών και πρακτικών για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων στη νοτιοανατολική Ευρώπη μέσω της δημιουργίας επαγγελματικής υποδομής και της παροχής γνώσεων της

¹⁵⁹ Διάρκεια: 05/2006-08/2008, Προϋπολογισμός: 950,000€ (397,500€ από ΕΚΤ)

¹⁶⁰ Transnational School for the Environment

ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτινων πόρων (IWRM161) για τους νέους πτυχιούχους μέσα σε ένα διεθνικό περιβάλλον συνεργασίας.

Γενικός στόχος της πρωτοβουλίας είναι να βοηθηθεί η περιφερειακή διεθνική συνεργασία στη διαχείριση των υδάτινων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Αυτό θα επιτευχθεί με την εκπαίδευση των μελλοντικών σχεδιαστών πολιτικής, παρέχοντας συγχρόνως μέτρα κατάρτισης για τους ανθρώπους που συμμετέχουν αυτήν την περίοδο στην περιβαλλοντική πολιτική.

Αποτελέσματα

Πιο συγκεκριμένα, το Educate! θα παράσχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- οργάνωση και ενεργοποίηση ενός δικτύου οργανώσεων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη νοτιοανατολική Ευρώπη με πείρα στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων,
- ανάπτυξη μιας ευέλικτης δομής για την παράδοση των περιεχομένων της σειράς μαθημάτων στις γεωγραφικές περιοχές και στα διαφορετικά ακροατήρια (από τους σπουδαστές στους επαγγελματίες) μέσω διαδικτυακής εκμάθησης,
- συνέχιση μιας πειραματικής διεθνικής μεταπτυχιακής πορείας και επαγγελματικής εκπαίδευσης πάνω στην ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

2.2.12.3 ELLA162

Το πρόγραμμα ELLA αποτελεί διεθνική συνεργασία όλων σχεδόν των περιφερειακών αρχών χωροταξίας στη λεκάνη του Elbe και είναι αρμόδιο για τη χωροταξία, τη διαχείριση νερού και τη γεωργία καθώς επίσης για την βελτίωση των στρατηγικών πρόληψης πλημμυρών και των κοινών διοικητικών προσεγγίσεων.

Οι κύριοι στόχοι προγράμματος είναι η διεθνική ανάπτυξη και η περιφερειακή εφαρμογή μιας κοινής στρατηγικής χωροταξίας και η αύξηση των πληροφοριών και των στοιχείων (χάρτες κινδύνου στα συστήματα πληροφοριών). Τα περιφερειακά σχέδια, τα όργανα χωροταξίας και οι πολιτικές πρέπει να αξιολογηθούν και να βελτιωθούν. Οι δραστηριότητες προγράμματος περιλαμβάνουν:

- ανάλυση κινδύνου και χαρτογράφηση, βασικά βήματα εφαρμογής για τα μέτρα διατήρησης, επιλογές χρήσης του εδάφους,
- μέτρα για τα όμβρια ύδατα στο πεδίο του περιφερειακού προγραμματισμού, της γεωργίας, της δασονομίας, κ.λπ.,
- λύσεις για εξισορρόπηση και επίσπευση εφαρμογής των μέτρων,
- παραγωγή διεθνικών χαρτών στρατηγικού προγραμματισμού,
- βελτίωση των περιφερειακών σχεδίων, των περιφερειακών στρατηγικών, κ.λπ. μετά από εξέταση των διεθνικών αναγκών,
- δημιουργία ενός αποτελεσματικού διαπεριφερειακού δικτύου αρχών σχετικά με τη χωροταξία και την διαχείριση επικίνδυνων φαινομένων.

¹⁶¹ Integrated Water Resource Management

¹⁶² Διάρκεια: 07/2003-12/2006, Προϋπολογισμός: 2,560,000€ (1,300,000€ από ΕΚΤ)

Αποτελέσματα

Το ELLA έχει επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- χάρτες επικινδυνότητας για το μεγαλύτερο μέρος του της περιοχής του Elbe και όχι μόνο (Ατλαντας «Elbe»), διεθνική στρατηγική «ELLA» για τη χωροταξία και τη διαχείριση νερού στην λεκάνη υδάτων του Elbe,
- συνεργασία στην εφαρμογή της στρατηγικής όλων των συνεργατών προγράμματος,
- συστήματα διαχείρισης πλημμυρών και χάρτες,
- μια διακινούμενη έκθεση (3 μήνες σε διάρκεια κατά μήκος του ποταμού Elbe),
- περιφερειακά και τοπικά έγγραφα προγραμματισμού μετά από κοινή στρατηγική.

2.2.12.4 ENHYGMA163

Οι συνεργάτες που συμμετέχουν στο ENHYGMA στερούνται, αυτήν την περίοδο, απαραίτητων στοιχείων, τεχνολογίας και τεχνογνωσίας για την ανάλυση των γεωμορφολογικών ευπαθειών που έχουν επιπτώσεις στις περιοχές τους. Η κύρια λογική του προγράμματος είναι να αντισταθμιστεί η έλλειψη εδαφικών στοιχείων και διοικητικών μεθοδολογιών υδάτων στις CADSES χώρες, ιδιαίτερα εκείνες που επηρεάζονται από πλημμύρες.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση μιας διεθνικής ανταλλαγής εμπειριών, τεχνολογιών και τεχνογνωσίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτων. Στρέφει το ενδιαφέρον του στις εδαφολογικές έρευνες, στην ανίχνευση των περιοχών μέσω συστημάτων λείζερ καθώς και τηλεπισκόπησης για τρισδιάστατη παρουσίαση.

Ο κύριος στόχος είναι ο καθορισμός μιας ευπροσάρμοστης, αποτελεσματικής και χαμηλού κόστους μεθοδολογίας επίλυσης προβλημάτων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων σε περιοχές υψηλού κινδύνου, πράγμα το οποίο θα επιτευχθεί μέσω της συνεργασίας των οργάνων της περιοχής CADSES.

Η μεθοδολογία θα λειτουργήσει σαν βάση για την ανάπτυξη ενός πιλοτικού έργου στην περιοχή Tisza-Maroszsogi (Ουγγαρία), με σκοπό τη δημιουργία μιας Πρότυπης Ψηφιακής Έκτασης (DTM164). Παρέχοντας τέτοια στρατηγικά εργαλεία, το πρόγραμμα θα έχει κρίσιμη συμβολή στη βελτιστοποίηση του περιβαλλοντικού προγραμματισμού.

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες εκβάσεις του προγράμματος είναι:

- βελτίωση της ασφάλειας των περιοχών, έλεγχος στάθμης υδάτων, πρόληψη πλημμυρών, αστικός προγραμματισμός και ανάπτυξη υποδομής,
- βελτιστοποίηση της χρήσης γης με χαρτογράφηση των εδαφολογικών τύπων και με λεπτομερή εδαφικό προγραμματισμό μεγέθυνσης και διαχείρισης,
- βελτίωση της περιβαλλοντικής συντήρησης με την ανίχνευση και την αποκατάσταση «ζωνών ασφαλείας»,
- γενική οικονομική και κοινωνική αύξηση: αυξανόμενη παραγωγικότητα της αγροτικής γης και εγκαθίδρυση νέων ΜΜΕ,

¹⁶³ Διάρκεια: 02/2006-02/2008, Προϋπολογισμός: 1,163,325€ (712,947€ από ΕΚΤ)

¹⁶⁴ Digital Terrain Model

- δημιουργία μιας διεθνικής βάσης δεδομένων γνώσης, συλλογής εδαφικών δεδομένων και στοιχείων προς επεξεργασία,
- ανάπτυξη εργαλείων GIS και δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας πλημμυρών,
- καθορισμός κοινών πρωτοκόλλων για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και τον περιβαλλοντικό προγραμματισμό για ολοκλήρωση την περιοχή,
- αξιολόγηση των αναγκών για την ανάπτυξη υποδομής(συστήματα αποστράγγισης και άρδευσης).

2.2.12.5 FLOODMED165

Ο υδρομετεωρολογικός έλεγχος και οι σταθμοί πρόβλεψης πλημμυρών, είναι ανεπαρκείς για την παρεμπόδιση και τον μετριασμό κινδύνων, όπως οι πλημμύρες, και γενικότερα για την εξασφάλιση της πολιτικής προστασίας. Η εφαρμογή, λοιπόν, ενός σχεδίου, απαιτεί περαιτέρω δραστηριότητες σχετικά με τη γεωργία, τη δασονομία και τη διαχείριση χρήσης του εδάφους στις περιοχές κινδύνου. Δεδομένου ότι οι περισσότερες παραποτάμιες περιοχές ανήκουν σε περισσότερες από μια χώρες ή περιοχές, οι μεθοδολογίες πρέπει να αναπτυχθούν μέσα σε διεθνικό και διαπεριφερειακό πλαίσιο που θα υπερβαίνει τις τοπικές έννοιες. Οι περιοχές του προγράμματος FLOODMED χαρακτηρίζονται από αύξηση του πληθυσμού και των οικονομικών προτερημάτων, ενώ συγχρόνως στερούνται ενός ενσωματωμένου σχεδίου διαχείρισης ακραίων φαινομένων.

Το έργο στοχεύει στην ανάπτυξη αποτελεσματικών προγραμμάτων διαχείρισης κινδύνων, ενσωμάτωση βασικών στοιχείων πρόληψης, προστασίας, προπαρασκευής και αποκατάστασης πλημμυρών.

Το FLOODMED συγκεντρώνει επιστήμονες και δημόσιους υπαλλήλους που θα αναπτύξουν ένα εξελικτικό σύστημα λειτουργικών εργαλείων ενσωματωμένου στην υποστήριξη υδάτων και τη βιώσιμη διαχείριση κινδύνων.

Αποτελέσματα

Στο FLOODMED, θα αναπτυχθούν διεθνικές μεθοδολογίες και πρότυπα και θα εφαρμοστούν για εκτίμηση και πρόβλεψη για τις περιοχές, με συνέπεια προτάσεις μέτρων μετριασμού φαινομένων πλημμυρών και δημιουργία συστημάτων προειδοποίησης σε πραγματικό χρόνο. Η λειτουργικότητα των καλύτερων πρακτικών διαχείρισης, δομικών και μη-δομικών, θα εξεταστεί σε σχέση με την πρόληψη φαινομένων και τον αντίκτυπο του προγράμματος σε άλλους τομείς. Στην πορεία για την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι τοπικές αρχές θα έχουν στη διάθεσή τους, και θα εκπαιδευθούν για να χρησιμοποιήσουν, μια κατάσταση βιώσιμου, ενσωματωμένου συστήματος για την εκτίμηση και το μετριασμό πλημμυρών, το οποίο θα αποτελέσει μια στερεά βάση για τη λήψη αποφάσεων στο πεδίο της χωροταξίας.

2.2.12.6 HYDROCARE166

Το HYDROCARE προέρχεται από την αναγνώριση της στρατηγικής σχετικότητας των υδάτων με ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση του προγράμματος προέρχεται από την αξιολόγηση της

¹⁶⁵ Διάρκεια: 03/2006-04/2008, Προϋπολογισμός: 2,250,000€ (1,097,500€ από ΕΚΤ)

¹⁶⁶ Διάρκεια: 01/2006-12/2007, Προϋπολογισμός: 2,466,200€ (1,442,625€ από ΕΚΤ)

καταλληλότητας των διεπιστημονικών προσεγγίσεων στα σύνθετα προβλήματα. Το HYDROCARE θα αναπτύξει ένα ενσωματωμένο, ικανό σύστημα κατανόησης των αποτελεσμάτων των βιομετεωρολογικών γεγονότων πάνω στους υδάτινους πόρους της CADSES περιοχής. Έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη αποτελεσματικών διεθνικών εργαλείων για μια λογική εκμετάλλευση των υδάτινων πόρων και διαχείρισης των πιο ακραίων υδρομετεωρολογικών γεγονότων για να συντηρήσει και να ενισχύσει την οικονομική και περιβαλλοντική ευημερία.

Άλλα κύρια θέματα του προγράμματος θα είναι η αναδημιουργία της μεγάλης λεκάνης υδάτων της περιοχής CADSES που θα επιτευχθεί με συγχώνευση των παρατηρήσεων και προτύπων, καθώς και η ανάπτυξη ενός υψηλότερου επιπέδου δικτύων ICT μέσα σε ένα διεθνικό πλαίσιο συλλογή και ανταλλαγή τα μετεωρολογικών στοιχείων.

Όλες οι τοπικές αρχές, τα επιστημονικά όργανα και οι τεχνικές υπηρεσίες θα συμμετάσχουν με την μεγάλη πείρα και εμπειρία τους. Συνεργασία προβλέπεται, επίσης, μεταξύ των οργανισμών που εδρεύουν σε παλαιά και νέα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Αποτελέσματα

Οι αναμενόμενες εκβάσεις του HYDROCARE είναι:

- ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων που θα γεφυρώνει την αξιολόγηση της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτινων πόρων της περιοχής CADSES με τα πλήρως βασισμένα εργαλεία για να αναδημιουργήσει και να διαμορφώσει την υδρολογική λεκάνη της περιοχής,
- καθιέρωση αποτελεσματικών, διεθνώς κοινών εργαλείων για τα δημόσια και ιδιωτικά όργανα, για τη σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς επίσης και για τον προγραμματισμό της μελλοντικής ανάπτυξης στην περιοχή CADSES με ιδιαίτερη προσοχή στη δυναμική των δαπανών του πόσιμου νερού,
- ανάπτυξη συνόλου προτύπων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη συλλογή, την αξιολόγηση, την αποθήκευση και την ερμηνεία των στοιχείων που προέρχονται από διαφορετικές πηγές, ειδικότερα όσον αφορά τα ακραία γεγονότα του μεγάλου πιθανού αντίκτυπου στην ευημερία του πληθυσμού και στην κατάσταση του περιβάλλοντος,
- δημιουργία μιας κοινής και ομοιογενής βάσης δεδομένων και ανάπτυξης ενός διαδικτυακού χώρου με ένα ενημερωμένο μηνιαίο δελτίο, που θα καλύπτει τα ακραία μετεωρολογικά φαινόμενα στην περιοχή CADSES.

2.2.12.7 ILUP167

Η επικινδυνότητα καταστροφής των λεκανών ποταμών έχει αυξηθεί αρκετά, πράγμα το οποίο οφείλεται στην τεράστια χρήση τους. Η ασφάλεια των παραποτάμιων κοιλάδων είναι δυνατή, μόνο εάν οι αρχές διαχείρισης υδάτων κατανοήσουν την ανάγκη προστασίας τους.

Στα πλαίσια του ILUP, εξετάζονται νέες μέθοδοι και αναπτύσσονται στρατηγικές και πειραματικά προγράμματα που εφαρμόζονται στις λεκάνες ποταμών. Λόγω των χωρικών περιορισμών του προγραμματισμού υποδομής, της χρήσης γης και της

¹⁶⁷ Διάρκεια: 01/2002-12/2006, Προϋπολογισμός: 7,068,000€ (3,282,452€ από ΕΚΤ)

προστασίας των πόρων, είναι επιτακτική η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης και πολυσύνθετων στρατηγικών.

Αποτελέσματα

Με βάση την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συνεργατών, η ανάλυση και η παραβολή των απαραίτητων πληροφοριών έχουν προωθηθεί στις πειραματικές περιοχές. Τα πρώτα αποτελέσματα είναι εναρμονισμένες έννοιες ερευνών και σύνολα αναλογικών και ψηφιακών στοιχείων από διαφορετικά πεδία.

Όσον αφορά την προετοιμασία σχεδίων για τους πρότυπους ποταμούς, ένα πρόγραμμα για την ένταξη της διαχείρισης νερού στη επαρχιακή ανάπτυξη είναι τώρα υπό συζήτηση. Σχεδιάστηκε τομεακή αξιολόγηση προτύπων για την ερμηνεία των στοιχείων (πρότυπο αξιολόγησης εδάφους, δασονομία, διαχείριση κινδύνων, γεωργία, κ.λπ.). Παρουσιάστηκε επίσης μια ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την εξέταση του αντίκτυπου των αλλαγών στη χρήση γης και της εδαφικής κάλυψης στις φυσικές πιθανότητες επικινδυνότητας.

2.2.12.8 MOSES168

Τα καταστρεπτικά γεγονότα των προηγούμενων δέκα ετών, έχουν προκαλέσει πολυάριθμες απώλειες ανθρωπίνων ζωών στην περιοχή CADSES, καθώς επίσης και υλικές ζημιές σε πρωτοφανή επίπεδα. Εμπνευσμένες από το επιτυχές ολλανδο-γερμανικό πρόγραμμα πρόληψης καταστροφών NOAH, η Σλοβακία, η Ουγγαρία, η Γερμανία, η Ουκρανία και η Ρουμανία έχουν πάρει την πρωτοβουλία και συγκεντρώνει τις προσπάθειές τους ώστε να μειώσουν τα αποτελέσματα των καταστροφικών φαινομένων και στα εδάφη τους.

Κύριος στόχος του MOSES, είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη, στην εφαρμογή και την διαχείριση ενός συστήματος προστασίας, βασισμένου σε υπολογιστή, για την ολόκληρη περιοχή. Στην Ουκρανία και τη Ρουμανία υπάρχει μια πρωτίστη ανάγκη για εκσυγχρόνιση των υδρολογικών σταθμών μέτρησης ενώ κύριο ενδιαφέρον της Σλοβακίας είναι να επιλέξει ένα σύστημα πληροφοριών που είναι συμβατό με το Ουγγρικό Σύστημα Διοικητικών Πληροφοριών για Πλημμύρες(FMIS169). Η Ουγγαρία πάλι, εστιάζει στη χαρτογράφηση επικινδυνότητας πλημμυρών.

Αποτελέσματα

Ο γενικός, μακροπρόθεσμος στόχος του προγράμματος είναι η μείωση των συνεπειών ακραίων φαινομένων και μια αύξηση στην αποτελεσματικότητα της διαχείρισης πλημμυρών μέσω βελτίωσης στη λήψη αποφάσεων και εργαλείων για τοπική, περιφερειακή και διεθνική συνεργασία. Η εστίαση αυτή βρίσκεται στην εφαρμογή και διαχείριση ενός, βασισμένου σε GIS, ψηφιακού συστήματος πληροφοριών στην περιοχή, ικανό για απευθείας σύνδεση και μετάδοση των βιομετεωρολογικών και υδρολογικών στοιχείων από τα επιλεγμένα πρότυπα πρόβλεψης.

Ένας περαιτέρω στόχος είναι η μετάδοση αξιόπιστων στοιχείων πληροφοριών όσον αφορά δύο επίπεδα: τους εμπειρογνώμονες, καθώς και πληροφορίες συστημάτων για οργανώσεις που είναι υπεύθυνες για δραστηριότητες επείγουσών επιχειρήσεων και

¹⁶⁸ Διάρκεια: 07/2005-04/2008, Προϋπολογισμός: 2,050,000€ (987,500€ από ΕΚΤ)

¹⁶⁹ Flood Management Information System

διαχείρισης. Παραγωγή του προγράμματος θα είναι ένα ψηφιακό σύστημα πληροφοριών για τη Σλοβακία και την γερμανική περιοχή της Σαξονίας. Το σύστημα πρέπει να είναι συμβατό με τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στις παρακείμενες χώρες. Επιπλέον, θα αναπτυχθούν οδηγίες για μια μεθοδολογία χαρτογράφησης επικινδυνότητας και ένα σύστημα για δημόσιους και διεθνείς οργανισμούς.

2.2.12.9 NETWET 2170

Το NetWet 2 εστιάζει στην ανάπτυξη της διεθνικής συνεργασίας στο πεδίο της διαχείρισης υδάτων μέσω της προώθησης ενσωματωμένων διοικητικών μεθόδων και την ανάπτυξη νέων όρων για την «από κοινού χωροταξία» και την προώθηση νέων μορφών συζήτησης και χωρικής διακυβέρνησης.

Οι κύριοι στόχοι του NetWet 2 είναι η βελτίωση των καλύτερων βιώσιμων πρακτικών για διαχείριση των υδρόβιων συστημάτων και οικοσυστημάτων στις παραλιακές περιοχές και επίσης, προστασία των περιοχών κινδύνου σε σχέση με το φαινόμενο ξηρασίας. Ένας στόχος του προγράμματος ήταν να αναπτυχθούν τα καινοτόμα εργαλεία και οι μεθοδολογίες για τον περιβαλλοντικό έλεγχο των υδάτινων πόρων (τηλεπισκόπηση και GIS). Μέσω των τηλεματικών εφαρμογών στο πεδίο των υδάτινων πόρων, πρέπει να καθιερωθούν διοικητικές δομές για διεθνική διαδικτυακή συνεργασία απόστασης.

Το NetWet 2 εστιάζει σε μια σειρά σημαντικών χωρικών εννοιών:

- ανάπτυξη των χωρικών λειτουργικών συμπράξεων προκειμένου να καθιερωθεί μια λειτουργική αλληλεξάρτηση μεταξύ των ποικίλων τομεακών ενεργειών. Η εξειδικευμένη επιστημονική έρευνα, λαμβάνει υπόψη της τις περιφερειακές πολιτικές και υποστηρίζει την προώθηση χωρικών στρατηγικών για το νερό.
- ολοκληρωμένες χωρικές προσεγγίσεις ανάπτυξης: Το NetWet 2 στοχεύει στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων και πολυτμηματικών προσεγγίσεων σε μια ισχυρή χωρική διάσταση.
- η συμμετοχή όλων των δραστών περιέλαβε στις εγγυήσεις προγράμματος την άμεση εδαφική διάσταση και εξασφαλίζει τον άμεσο χωρικό αντίκτυπο του προγράμματος.

Αποτελέσματα

Στα πλαίσια του NetWet 2 εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες μεθοδολογίες, καινοτόμα εργαλεία, βιώσιμες πρακτικές οδηγίες και μελέτες:

- ανάπτυξη των μεθοδολογιών και των καλύτερης πρακτικής οδηγιών για τις ολοκληρωμένες προσεγγίσεις διαχείρισης υδάτινων πόρων: σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές,
- ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για την χωρική διαχείριση των υδάτινων πόρων: Καινοτόμα εργαλεία για καταγραφή, περιβαλλοντικό έλεγχο υδάτινων πόρων και διαχείριση χωρικών πληροφοριών μέσω GIS,
- ανάπτυξη χωρικών λειτουργικών συμπράξεων για την ολοκληρωμένη χωρική διοικητική προσέγγιση υδάτινων πόρων: Διεθνικό φόρουμ πολλαπλής στάθμης

συζήτησης, επεξεργασία των σχεδίων διαχείρισης λεκανών ποταμών, δικτυωμένες περιηγήσεις πολιτιστικής διάστασης.

2.2.12.10 ODERREGIO¹⁷¹

Ο στόχος του ODERREGIO είναι η παραγωγή ενός δραστικού προγράμματος χωροταξίας για προληπτική προστασία, μεταξύ της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Πολωνίας και της Γερμανίας για την ευρύτερη περιοχή του ποταμού Oder. Περιέχει συγκεκριμένες ενέργειες που έχουν συμφωνηθεί από τους συνεργάτες του προγράμματος. Περιλαμβάνει την προετοιμασία για τη διεύθυνση των περιοχών μέσω της χωροταξίας (π.χ. ανοικοδόμηση των πόλντερ¹⁷² και των αναχωμάτων), την προστασία των περιοχών καθώς επίσης και την ευαισθητοποίηση των σχετικών δραστών, πράγμα που θα έχει σημαντική συμβολή στη μείωση του κινδύνου.

Στο πρόγραμμα αυτό, θα αναμειχθούν αντιπρόσωποι όλων των περιφερειακών αρχών χωροταξίας και των διοικητικών αρχών στη περιοχή του Oder και θα αυξηθούν από τους αντιπροσώπους της δημοτικής πολιτικής, της γεωργίας και της δασονομίας.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα ODERREGIO θα επικεντρωθεί στα εξής:

- μια υποδειγματική προσέγγιση για τη διασυνοριακή χωροταξία και τη προληπτική προστασία σε περιφερειακό επίπεδο,
- μια αυξανόμενη διαδημοτική συνεργασία (δίκτυο δήμων) για προληπτική αντιπλημμυρική προστασία,
- προγραμματισμός των προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση των συγκεκριμένων μέτρων στο πεδίο της πρόληψης και μιας ενεργής διαχείρισης πληροφοριών για μια καλύτερη κατανόηση των κινδύνων και των μέτρων προστασίας. Επομένως, θα διαμορφωθούν χάρτες επικινδυνότητας σε κλίμακα 1:50.000 για τον ποταμό Oder.

Αποτελέσματα

Το OderRegio αποτελεί συνέχεια του INTERREGII C, το οποίο ολοκληρώθηκε το 2001 και παρείχε μια διεθνική κάλυψη αντιπλημμυρικής προστασίας.

Μέχρι τώρα, οι δραστηριότητες του ακόλουθου προγράμματος έχουν στραφεί στη διαχείριση πληροφοριών και την προετοιμασία αξιόπιστων πληροφοριών για τους πιθανούς κινδύνους και τις ζημιές που προκαλούνται.

Ένα κύριο σημείο του προγράμματος ήταν η δεύτερη περιφερειακή διάσκεψη που τιτλοφορήθηκε «Προληπτική προστασία πλημμυρών κατά μήκος του ποταμού Oder» στις 30-31 Μαρτίου 2006 στην Οστράβα (CZ) με περίπου 100 συμμετέχοντες. Η διάσκεψη είναι η συνέχεια μιας διαδικασίας επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων με κατοίκους και ιθύνοντες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτή η διαδικασία θα ακολουθηθεί και στην τρίτη περιφερειακή διάσκεψη στη Φρανκφούρτη (Oder) τον Νοέμβριο 2006.

¹⁷¹ Διάρκεια: 12/2002-04/2007, Προϋπολογισμός: 2,997,000€ (1,600,000€ από ΕΚΤ)

¹⁷² Τμήμα γης, πρώην θάλασσα(Polders)

2.2.12.11 RainDROP173

Τα προβλήματα εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων είναι χαρακτηριστικά πολλών ευρωπαϊκών χωρών. Μελέτες στη Γερμανία αποκάλυψαν, πως περισσότεροι ρύποι απελευθερώνονται μέσω της απορροής νερού εξαιτίας μιας θύελλας απ' ό,τι μέσω των εκροών από τις εγκαταστάσεις επεξεργασία αποβλήτων. Αν και οι εναλλακτικές λύσεις της απλής αποξήρανσης της απορροής είναι ήδη διαθέσιμες, εφαρμόζονται μετά βίας ακόμα.

Στην περιοχή CADSES, η διαχείριση φαινομένων γίνεται σύνθετη υπόθεση μιας και ο αυξανόμενος αριθμός των εθνικών διοικητικών κανονισμών υδάτων συνδυάζεται με μια αυξανόμενη σημασία της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπως η οδηγία πλαισίου υδάτων. Μέχρι τώρα, καμία οδηγία για αυτό το θέμα δεν υπάρχει. Εντούτοις, οι οδηγίες αυτές απαιτούνται προκειμένου να μπορούν έπειτα να εφαρμοστούν σε όλη την περιοχή CADSES.

Οι πέντε πόλεις-συνεργάτες από τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Γερμανία, την Ελλάδα και τη Σλοβακία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα σταγόνων βροχής έχουν τα προβλήματα με την απορροή υδάτων εξαιτίας ακραίων φαινομένων. Στην Karvina, το Trencin και το Vsetin, το σύστημα απορροής ομβρίων υδάτων είναι υπερφορτωμένο. Στους μικρούς ποταμούς, Αχαρνών και Kupferzell προκαλείται συχνά υπερχειλίση. Επιπλέον, η πόλη Kupferzell θέλει να αναπτύξει μια νέα περιοχή, πράγμα δυνατό μόνο εάν η απορροή δεν αυξάνεται. Το RainDROP περιλαμβάνει τεχνικές και αστικές διευθύνσεις προγραμματισμού στους δήμους, τις εγκαταστάσεις παροχής ύδατος και τις αρχές, στους επενδυτές και τους μηχανικούς, καθώς επίσης και σε σχετικές ομάδες συμμετόχων όπως κάτοικοι και ιδιοκτήτες εδάφους.

Αποτελέσματα

Κατά την διάρκεια του προγράμματος, θα αναπτυχθεί ένα σύστημα διαχείρισης νερού (SWM). Τα αρχικά αποτελέσματα θα είναι η παροχή οδηγιών για τη διαχείριση των υδάτων ακραίων συνθηκών για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή που ισχύει, όχι μόνο τοπικά και εθνικά στην περιοχή προγράμματος, αλλά και σε άλλες περιοχές της περιοχής CADSES. Αυτές οι οδηγίες θα βοηθήσουν την μείωση της ρύπανσης των υδάτων και θα βελτιώσουν την ισορροπία και την ποιότητα νερού.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την ένταξη της διαχείρισης υδάτων, στον αστικό κύριο προγραμματισμό αποξηράνσεων των πέντε πόλεων συνεργατών. Θα εφαρμοστούν καλύτερες πρακτικές διαχείρισης και θα καταδειχθούν πειραματικά προγράμματα για τις αναπτυσσόμενες περιοχές καθώς επίσης και για τις υπάρχουσες αστικές. Οι τρέχουσες διοικητικές πολιτικές υδάτων σε άλλες περιοχές του CADSES, θα εξεταστούν και θα συγκριθούν.

2.2.12.12 SUMAD174

Ο στόχος του προγράμματος ήταν να αναπτυχθούν οι ενσωματωμένες στρατηγικές για την αποτροπή μελλοντικών καταστροφών. Οι πεδιάδες μεταξύ των αναχωμάτων, αποκαλούμενες και «αλλούβιες» πεδιάδες, είναι η καρδιά του προγράμματος. Είναι

¹⁷³ Διάρκεια: 07/2005-06/2007, Προϋπολογισμός: 2,502,200€ (1,646,650€ από ΕΚΤ)

¹⁷⁴ Διάρκεια: 10/2002-06/2006, Προϋπολογισμός: 2,769,000€ (1,284,500€ από ΕΚΤ)

περιοδικά πλημμυρισμένες και πρέπει να παρέχουν ικανότητα σωστής απορροής. Με την πάροδο του χρόνου, η αρχική ικανότητά τους μειώνεται από την ιζηματογένεση, φυσική διαδοχή της βλάστησης και των αλλαγών στη χρήση γης, τη γεωργία και τη δασονομία. Η εντατική καλλιέργεια αλλοιώνει τη φυσική δυναμική των ποταμών και συγχέεται με τις απαιτήσεις αντιπλημμυρικής προστασίας.

Συχνά, οι «αλλούβιες» πεδιάδες έχουν γίνει βιότοποι προστατευμένων ειδών, ζώων και φυτών. Οι εργασίες καθαρισμού που πραγματοποιούνται από τις διοικητικές αντιπροσωπείες, αντιδιαστέλλονται όλο και περισσότερο με τους στόχους προστασίας της φύσης, όπως το Natura 2000 και τους εθνικούς κανονισμούς προστασίας. Αυτές οι διατάξεις, απαιτούν ενσωματωμένες στρατηγικές που να ισορροπούν την πρόληψη κινδύνου με τα οικονομικά συμφέροντα των χρηστών εδάφους όπως και με τις απαιτήσεις στο θέμα προστασίας της φύσης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Η επιστημονική έρευνα θα αναλύσει τον αντίκτυπο των αλλαγών στις «αλλούβιες» πεδιάδες στο θέμα ασφαλείας από ακραία φαινόμενα. Με βάση τα στοιχεία αυτά, στρατηγικές και εργαλεία για μελλοντική διαχείριση των πεδιάδων θα σχεδιαστούν και θα αναπτυχθεί επίσης και μεθοδολογία διαμόρφωσης, που θα μοιράζεται κοινά στοιχεία και θα επιτρέπει σαφή διαχείριση ανταλλαγής εμπειρίας και πρακτικών.

Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα, για το πρώτο χρόνο, θα παρουσιάσει συντονισμένες διαδικασίες εφαρμογής και θα αναπτύξει κοινά σχέδια διαχείρισης. Επιπλέον, θα παράσχει:

- ένα κατάλογο σχετικών παραμέτρων μέτρησης,
- ένα σύστημα πληροφοριών για τον υπολογισμό της ροής των ρευμάτων,
- αγροοικονομικά όργανα διαχείρισης και οδήγησης για τη βιώσιμη χρήση των «αλλούβιων» πεδιάδων και των παραποτάμιων περιοχών,
- ανάπτυξη των προοπτικών για τους διαφορετικούς τύπους «αλλούβιων» πεδιάδων,
- δοκιμή των στρατηγικών εφαρμογής για μια βελτιστοποιημένη χρήση των περιοχών στα αντίστοιχα μέρη των ποταμών που λαμβάνουν υπόψη τις εθνικές νομικές απαιτήσεις,
- υλικό πληροφοριών που θα υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη συμμόρφωση της χρήσης γης σύμφωνα με το Natura 2000,
- συγκεκριμένα μέτρα για να εξασφαλιστεί η ποιότητα νερού βάσει του ελέγχου στοιχείων.

2.2.12.13 WAREMA175

Λόγω των αλλαγών στο κλίμα, της χρήσης γης και των περιφερειακών πολιτικών, απαιτούνται νέες ενσωματωμένες διοικητικές στρατηγικές χωρικών και υδάτινων πόρων. Ο στόχος του WAREMA είναι να αναπτύξει διαδικασίες προγραμματισμού για τις λεκάνες ποταμών, βασισμένες στα δίκτυα συμμετόχων για να συμβάλει στην εφαρμογή των Οδηγιών πλαισίου νερού(WFD176). Οι χώρες συνεργατών αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση υδάτινων πόρων, όπως μια έλλειψη οικονομικών και θεσμικών πόρων.

¹⁷⁵ Διάρκεια: 06/2006-05/2008, Προϋπολογισμός: 1,099,440€ (744,580€ από ΕΚΤ)

¹⁷⁶ Water Framework Directive

Οι συνεργάτες προγράμματος περιλαμβάνουν οργανισμούς χωρικής επεξεργασίας, ερευνητικά όργανα και ΜΚΟ. Οι νέες στρατηγικές που προσαρμόζονται στις λεκάνες ποταμών, συμπεριλαμβανομένων των προστατευόμενων ζωνών (π.χ. περιοχές Ramsar, περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές βιόσφαιρας) θα εξεταστούν σε τέσσερα πειραματικά προγράμματα. Με τη βοήθεια ιδιωτικών-δημόσιων συνεργασιών, αναλύσεων πλαισίου, σχεδίων δράσης και εννοιών χωροταξίας, τα συμβαλλόμενα μέρη θα βαδίσουν με ένα κοινό όραμα στις προτεραιότητες για τη φύση και την προστασία τοπίων, τη συντήρηση πολιτισμικών κληρονομιών και τη διαχείριση κοινωνικοοικονομικών πόρων ανάπτυξης.

Απώτερος στόχος είναι να επιτευχθεί μια βιώσιμη επαρχιακή ανάπτυξη βασισμένη στη συντήρηση, την αύξηση και την αποτελεσματική χρήση των τοπικών πόρων.

Αποτελέσματα

Τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

- ανάπτυξη ενός πρωτοτύπου μιας συμμετέχουσας διαδικασίας για τον προγραμματισμό των λεκανών ποταμών διαθέσιμο για τις αρχές σε όλη την ΕΕ,
- παροχή διοικητικών σχεδίων των λεκανών των ποταμών στους ιθύνοντες, ανάπτυξη ενσωματωμένων εργαλείων για τη διαχείριση εδάφους υδάτων στις προστατευόμενες ζώνες,
- αύξηση της γνώσης των συμμετόχων και δημιουργία υποδομής σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο,
- καθιέρωση ενός κοινού οράματος για όλες τις αρμόδιες αρχές, τους χρήστες και τους εδαφικούς δράστες που συμμετέχουν στις συνεργασίες λεκανών ποταμών.

Κεφάλαιο 3

3.1 G.I.S: Ορισμός, Καθιέρωση, Προβλήματα, Λογισμικό

Οι εξελίξεις της τεχνολογίας ειδικότερα στον τομέα της πληροφορικής τις τελευταίες αυτές δεκαετίες και η διείσδυση των ψηφιακών εργαλείων σε κάθε σχεδόν πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας δημιούργησαν τις κατάλληλες συνθήκες για μια πολυεπίπεδη και πιο σύνθετη προσέγγιση των διαθέσιμων δεδομένων.

Έτσι, ειδικά από τις αρχές της δεκαετίας του '80, γνώρισαν εξαιρετικά μεγάλη ανάπτυξη τα Geographical Informational Systems (GIS). Η έννοια αυτή, έχει προσεγγισθεί στα Ελληνικά είτε ετυμολογικά ως Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (ΓΣΠ), είτε εννοιολογικά ως Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΠΠ), για να επικρατήσει σήμερα στην αγορά εργασίας με τον πρώτο όρο ως επέκταση των Πληροφοριακών Συστημάτων (IS) στο γεωγραφικό χώρο¹⁷⁷.

Οι κυριότεροι λόγοι, δηλαδή, που οδήγησαν στην αλματώδη ανάπτυξη και χρήση των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών είναι κυρίως οι εξής:

- η μεγάλη ανάπτυξη της πληροφορικής και το διαρκώς μειούμενο κόστος των αντίστοιχων μηχανημάτων (Η/Υ και των περιφερειακών τους) και του λογισμικού (προγραμμάτων),
- η βελτίωση των μαθηματικών μεθόδων ανάλυσης, ερμηνείας και πρόβλεψης των συνθηκών του γήινου περιβάλλοντος,
- η διαρκώς αυξανόμενη ανησυχία για την περιβαλλοντική υποβάθμιση τόσο σε τοπική, όσο και σε εθνική και υπερεθνική κλίμακα και βέβαια,
- η αδυναμία επεξεργασίας με παραδοσιακούς τρόπους του τεράστιου αριθμού στοιχείων και σύνθετων επεξεργασιών που απαιτούνται για τη μελέτη των φυσικών, κοινωνικών και οικονομικών μεγεθών των σύγχρονων πολύπλοκων προβλημάτων ανάπτυξης.

Με τη χρήση ενός ολοκληρωμένου ΓΣΠ μπορούμε να έχουμε λοιπόν σήμερα, άμεσα ποιοτικά και ποσοτικά οφέλη, λόγω της έγκαιρης και εύκολης πρόσβασης στο αρχειακό υλικό, στη διαδικασία και στη μεθοδολογία ανάπτυξης του σχεδιασμού, ενώ ταυτόχρονα διατηρείται το υλικό παρελθόντων ετών που αναφέρεται στην ίδια περιοχή ενδιαφέροντος. Με αυτό τον τρόπο προσφέρεται στον ερευνητή η αυτόματη αξιολόγηση της εξέλιξης των πραγμάτων, με δυνατότητα σύγκρισης και πρόβλεψης καταργώντας τις χρονοβόρες και επαναλαμβανόμενες σχεδιαστικές εργασίες και μειώνοντας έτσι το χρηματικό κόστος και τη δαπάνη σε χρόνο αλλά και τον κίνδυνο απώλειας πολύτιμων στοιχείων¹⁷⁸.

Τα ΓΣΠ πρωτοεμφανίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1960 ως εξέλιξη ρουτινών λογισμικού κατάλληλου για εισαγωγή χαρτογραφικών δεδομένων που είχαν αναπτυχθεί

¹⁷⁷ Γιαννόπουλος, Αθανάσιος, Τα Σ.Γ.Π ως εργαλείο ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Διπλωματική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.)

¹⁷⁸ Αραβαντινός, Α. Πολεοδομικός Σχεδιασμός: Για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη του Αστικού Χώρου. Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα, 1997

από διάφορες υπηρεσίες, πανεπιστήμια και τεχνικά γραφεία και σήμερα έχουν διαδοθεί σε κάθε πεδίο επιστημονικής έρευνας και ενασχόλησης¹⁷⁹.

3.1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Ως Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (ή Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών) ορίζεται ένα σύνολο εργαλείων για τη συλλογή, την διαχείριση και την απεικόνιση χωρικών δεδομένων, που υποστηρίζει τη διαδικασία του σχεδιασμού παρέχοντας τη δυνατότητα στο χρήστη, να αναλύει γεωγραφικές πληροφορίες για κάποιο συγκεκριμένο σκοπό σύμφωνα με το δικό του μοντέλο λήψης αποφάσεων¹⁸⁰. Γενικά τα ΓΣΠ μπορούν να θεωρηθούν σαν ένα σύνολο προγραμμάτων που λειτουργούν πάνω σε μια χωρική βάση δεδομένων¹⁸¹.

Θα μπορούσαμε γενικά να πούμε ότι τα ΓΣΠ επιτυγχάνουν με τη βοήθεια των υπολογιστών την ανάπτυξη και το χειρισμό μιας βάσης δεδομένων στην οποία τα τελευταία είναι γεωγραφικά ή κατά χώρο προσανατολισμένα¹⁸². Σύμφωνα με μια πιο γενική Θεώρηση τα ΓΣΠ είναι συστήματα εξομοίωσης του πραγματικού χώρου.

ένα ΓΣΠ δεν ορίζεται απλά σαν μια (επιτυχημένη ή όχι) σύνθεση εξοπλισμού αυτοματοποίησης και προγραμμάτων (HARDWARE -SOFTWARE), αλλά ως ένα σύνολο διαδικασιών και τεχνικών για τη συστηματική συλλογή, ενημέρωση, επεξεργασία και διανομή των στοιχείων¹⁸³.

Το βασικό χαρακτηριστικό ενός ΓΣΠ είναι ότι επιτρέπει τη σύνδεση και επικοινωνία ανάμεσα σε ποιοτικά-περιγραφικά χαρακτηριστικά και την αντίστοιχη θέση τους στο χώρο. Έτσι, ένα ΓΣΠ δεν είναι απλά ένα μέσο με το οποίο παράγονται χάρτες, διαγράμματα ή κατάλογοι ποιοτικών χαρακτηριστικών, αλλά μια νέα ολοκληρωμένη τεχνολογία απαραίτητη για την ανάλυση και μελέτη του χώρου, καθώς και τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη γη, το περιβάλλον και τον άνθρωπο¹⁸⁴.

Τα ΓΣΠ συνδέουν ποιοτικές, ποσοτικές και γενικότερα μη γεωγραφικές πληροφορίες με γεωγραφικές μονάδες. Επίσης, μπορούν να δημιουργήσουν νέες οντότητες από τις ενώσεις, τομές ή επιθέσεις των αρχικών γεωγραφικών χαρακτηριστικών. Αυτή ακριβώς η δυνατότητα των γεωγραφικών συστημάτων τα διαφοροποιεί από τα άλλα πληροφοριακά συστήματα¹⁸⁵.

¹⁷⁹ Καλύβας, Διον., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Σημειώσεις Παραδόσεων, ΑΘΗΝΑ, 2003

¹⁸⁰ Burrough, P.A., Principles of Geographical Information Systems for land Resources Assessment, Clarendon, Oxford, 1986

¹⁸¹ Goodchild M. F., Kemp K. K. (ed.), Technical issues in GIS, NCGIA Core Curriculum, Univ. of California, Santa Barbara, 1990

¹⁸² Καλύβας, Διον., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Σημειώσεις Παραδόσεων, ΑΘΗΝΑ, 2003

¹⁸³ Καλύβας, Διον., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Σημειώσεις Παραδόσεων, ΑΘΗΝΑ, 2003

¹⁸⁴ Γιαννόπουλος, Αθανάσιος, Τα Σ.Γ.Π ως εργαλείο ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Διπλωματική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.)

¹⁸⁵ Καραγάνης, Αναστάσιος, Πολυμεταβλητά Υποδείγματα Ανάλυσης Περιφερειακής Οικονομικής Πολιτικής, Αθήνα, 1999 (Διδακτορική Διατριβή), σελ. 65

3.1.2 ΜΕΡΗ ΕΝΟΣ Γ.Σ.Π.

Ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών αποτελείται σε γενικές γραμμές από τα παρακάτω μέρη: υλικό (HARDWARE), λογισμικό (SOFTWARE), δεδομένα (DATA) και διαδικασίες διαχείρισης. Δεν θα πρέπει όμως, στις φυσικά να παραγνωρίζεται ή να λησμονείται η παράμετρος του ανθρώπινου παράγοντα.

Στο υλικό συμπεριλαμβάνεται τόσο η κεντρική υπολογιστική μονάδα, όσο και οι μονάδες εισόδου, εξόδου και αποθήκευσης δεδομένων.

Τα γενικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχει το υπολογιστικό σύστημα είναι: ισχυρό επεξεργαστή δεδομένων, εξελιγμένες δυνατότητες υποστήριξης γραφικών, έγχρωμη οθόνη υψηλής ανάλυσης, περιφερειακά μετατροπής αναλογικής πληροφορίας σε ψηφιακή (ψηφιοποιητές, σαρωτές), μονάδες αποθήκευσης δεδομένων, καθώς και εξελιγμένες συσκευές εξόδου, δηλαδή, παραγωγής χαρτών και αναφορών (εκτυπωτές, σχεδιογράφοι)¹⁸⁶.

3.1.3 ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Τα δεδομένα (data) είναι το βασικό συστατικό ενός Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών. Πρόκειται για το σύνολο της πληροφορίας για την περιοχή ενδιαφέροντος. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη τους σε ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, είναι να περιλαμβάνουν πληροφορίες οι οποίες είναι χωρικά προσανατολισμένες.

Ως προς τη φύση τους τα δεδομένα ενός Γεωγραφικού Συστήματος διακρίνονται σε χωρικά (spatial data), στα οποία η βασική πληροφορία είναι η θέση τους στο χώρο ως προς κάποιο σύστημα αναφοράς, και στα περιγραφικά ή αλφαριθμητικά (attributes), τα οποία παρέχουν τις ιδιότητες κάποιων χωρικών θέσεων.

Τα χωρικά δεδομένα (spatial data) διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: τα σημειακά, τα γραμμικά, και τα πολυγωνικά:

- Σημειακά δεδομένα: Αυτά αφορούν σε οντότητες οι οποίες παριστάνονται σαν σημεία.
- Γραμμικά δεδομένα: Τα δεδομένα αυτά αφορούν γραμμικές οντότητες όπως δρόμους, χείμαρρους και ποταμούς, ρήγματα, διοικητικά όρια κ.τ.λ.
- Πολυγωνικά δεδομένα: Είναι ο πιο συνηθισμένος τύπος δεδομένων. Τα δεδομένα αυτά καταλαμβάνουν μια περιοχή η οποία περικλείεται και ορίζεται από γραμμικά δεδομένα.

Τα μη χωρικά ή περιγραφικά δεδομένα (attributes) μπορεί να είναι ποιοτικά ή ποσοτικά. Αυτά αφορούν στις ιδιότητες των χωρικών δεδομένων οι οποίες πρέπει να διαχειριστούν σε ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, αλλά δεν είναι χωρικές οι ίδιες, ως προς τη φύση τους. Η εισαγωγή όλων αυτών των δεδομένων επιτυγχάνεται με τη βοήθεια αριθμών, λέξεων, κωδικών συμβόλων, χρωμάτων κ.τ.λ.

¹⁸⁶ Καλύβας, Διον., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Σημειώσεις Παραδόσεων, ΑΘΗΝΑ, 2003

3.1.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Σε σχέση με τις παραδοσιακές μεθόδους συλλογής, οργάνωσης, καταχώρισης και επεξεργασίας πληροφοριών, τα ΓΣΠ υπερτερούν σε πολλά σημεία, όμως κρύβουν και μερικές αδυναμίες κυρίως σε ό,τι αφορά την εφαρμογή τους¹⁸⁷.

Μέσα από τις δυνατότητες που μας δίνουν τα σύγχρονα πακέτα λογισμικού μπορούμε να έχουμε σύνδεση του χάρτη με μια ισχυρή βάση δεδομένων. Συνεπώς μαζί με την παραγωγή εικόνας έχουμε ένα ευρύ πεδίο πληροφοριών το οποίο ενημερώνεται όποτε αυτό είναι αναγκαίο. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα πράξεων μεταξύ των διαφορετικών χαρτών δηλαδή συσχέτιση πληροφοριών που βρίσκονται σε διαφορετικούς χάρτες.

Ειδικότερα με ένα ΓΣΠ είναι δυνατή:

- Εισαγωγή δεδομένων σε ψηφιακή μορφή
- Διατήρηση σε ψηφιακή μορφή των δεδομένων
- Διατήρηση και ανάληψη των στοιχείων με πολύ μικρό κόστος ανά μονάδα στοιχείων και σε σημαντικά μικρό χρόνο
- Πολύπλοκες μορφές επεξεργασίας των δεδομένων μέσα από διαφορετικά προγράμματα Η/Υ. Η παραπάνω επεξεργασία αφορά χωρικά ή και περιγραφικά δεδομένα ή σε συσχέτιση το ένα με το άλλο.
- Πραγματοποίηση πολλαπλών και σύντομων ελέγχων για τη «Γεωγραφία/φυσιογνωμία» μιας περιοχής με τη χρήση διάφορων Μοντέλων.
- Ανάλυση διαχρονικών αλλαγών.
- Αναλύσεις οικονομικότερες και αποδοτικότερες από τις «χειροποίητες» προσεγγίσεις. Ολοκληρωμένη διαδικασία όπου η συλλογή στοιχείων, η ανάλυση και η διαδικασία αποφάσεων αποτελούν μια συνεχή ροή.
- Ανάκτηση των δεδομένων γίνεται με μεγάλη ταχύτητα.
- Διαφορετικά προγράμματα Η/Υ επιτρέπουν μια μεγάλη ποικιλία επεξεργασίας των στοιχείων.
- Δυνατότητα αναλύσεων μη εφικτών από τις παραδοσιακές μεθόδους.

Με την ταχεία εξέλιξη των τεχνολογιών λογισμικού είναι πλέον εύκολη η μετατροπή διαφορετικής ποιότητας και μορφής δεδομένων σε μία ενιαία, παρόλη την ύπαρξη αρκετών διαφορετικών προγραμμάτων ΓΣΠ.

Από την άλλη, τα τυχόν προβλήματα που μπορούν να παρουσιαστούν κατά την διαδικασία επεξεργασίας με ΓΣΠ, οφείλονται σε παράγοντες όπως:

Το σχετικά μεγάλο κόστος της δημιουργίας των υπαρχόντων στοιχείων σε μορφή κατάλληλη για είσοδο στον Η/Υ (αν και σημαντικός όγκος των δεδομένων αυτών έχει ως ένα βαθμό ήδη ψηφιοποιηθεί).

¹⁸⁷ Κορρέ, Μ., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών. Ενδεικτικές Εφαρμογές, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αθήνα 1999

Το αρχικό κόστος για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος και την τεχνική υποστήριξη του.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου το οριακό κέρδος τυχαίνει μικρότερο του οριακού κόστους¹⁸⁸.

3.2 G.I.S και CADSES

Με τα ΓΣΠ, όπως είδαμε και πιο πάνω, γίνεται εφικτή η προβολή κάθε είδους δεδομένων με γεωγραφική αναφορά, τα οποία με τις σχετικές ομαδοποιήσεις μπορούν να χρησιμεύσουν τόσο ως αναπόσπαστο κομμάτι για την εξαγωγή συμπερασμάτων όσο και στην λήψη αποφάσεων, γεγονός που πλέον αποτελεί συνηθισμένη πρακτική σε πολλούς υπηρεσιακούς τομείς και αξιολογικές μελέτες.

Το INTERREGIII B CADSES αποτελεί μια ενότητα που έχει σαφέστατη γεωγραφική αναφορά και έτσι αποτελεί ένα ελκυστικό αντικείμενο για την περαιτέρω ανάλυση του και προβολή, τόσο της κάθε πτυχής της διάρθρωσής του, όσο και των αποτελεσμάτων του, με τη χρήση ΓΣΠ.

Το πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στην παρούσα εργασία σε ότι αφορά το CADSES, είναι το ότι τα περισσότερα προγράμματα δεν είναι σε θέση να αποδώσουν εκροές ακόμα, πράγμα το οποίο είναι απόλυτα λογικό αν σκεφτούμε ότι πολλά από αυτά ήταν εν εξελίξει ακόμα και πριν μερικούς μήνες.

Η διαδικασία ανάλυσης, αποτίμησης και παρουσίασης των αποτελεσμάτων της Πρωτοβουλίας INTERREGIII B CADSES με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, που προσπαθεί να παρουσιάσει στη συνέχεια διαδικτυακά η παρούσα εργασία, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην επίσημη αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα όποια πρωτογενή δεδομένα βρήκαμε, έχουν αντληθεί είτε από την Στατιστική Υπηρεσία της Ε.Ε. (EUROSTAT), είτε μέσω της βάσης δεδομένων του ESPON (ESPON DATABASE), είτε από τον επίσημο ιστοχώρο του προγράμματος¹⁸⁹, ενώ τα δεδομένα σχετικά με την εφαρμογή και τις εκροές των προγραμμάτων, ως επί το πλείστον έχουν εξαχθεί από τις επίσημες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.3 Επεξεργασία μέσω Γ.Σ.Π.

Για την επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Arcview 3.2. Η εφαρμογή αυτή δίνει τη δυνατότητα της προβολής διαφόρων περιγραφικών δεδομένων στο χώρο. Για να γίνει όμως αυτό τα δεδομένα αυτά θα πρέπει να είναι ποσοτικά και σωστά δομημένα προκειμένου να μπορούν να «αναγνωσθούν» από το πρόγραμμα.

Έτσι, πρωταρχικό βήμα κατά την έναρξη της διαδικασίας ήταν η εύρεση των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων, τα οποία θα αποτελούσαν τη βάση δεδομένων η

¹⁸⁸ Γιαννόπουλος, Αθανάσιος, Τα Σ.Γ.Π ως εργαλείο ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Διπλωματική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.) και Κουζής, Δημήτριος Ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και απεικόνισή τους με τη βοήθεια γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, Αθήνα, 1998

¹⁸⁹ www.cadses.net

οποία θα εισαγόταν στο σύστημα προς επεξεργασία. Τα στοιχεία αυτά πολλές φορές ήταν ποιοτικές πληροφορίες οι οποίες συχνά δεν ήταν δυνατό να μεταφραστούν σε ποσοτικές και να εισαχθούν ως μέτρο σύγκρισης στη βάση. Εξάλλου, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του INTERREG, που έχουν ήδη προαναφερθεί, πολλές φορές τα ίδια τα αποτελέσματα των προγραμμάτων δεν αποτελούσαν συμπαγή και αξιοποιήσιμα στοιχεία.

Για τη δημιουργία της βάσης εξάχθηκαν πρωτογενή δεδομένα όπως αριθμός προγραμμάτων, διάρκεια προγραμμάτων, χρηματοδότηση(εθνική-κοινοτική), πληθυσμός, συμμετέχουσες χώρες κτλ σε μορφή δομημένη και έτοιμη προς επεξεργασία. Για στοιχεία όπως το ύψος χρηματοδότησης των προγραμμάτων, έπρεπε να γίνει μέσα από τις αναφορές των προγραμμάτων και στη συνέχεια να γίνει η κατανομή τους στις ανάλογες κατηγορίες.

Πέραν όμως από τη βάση η οποία θα αποτελεί τα περιγραφικά δεδομένα, θα έπρεπε να έχουμε στη διάθεση μας τα πολύγωνα (τις χωρικές ενότητες) που μας ενδιέφεραν για την περαιτέρω προβολή της βάσης στο χώρο. Υπό άλλες συνθήκες και σε πολύ πρωταρχικό στάδιο τα πολύγωνα, που ουσιαστικά στην περίπτωση μας είναι οι χώρες εφαρμογής των προγραμμάτων, θα έπρεπε να δημιουργηθούν εξ αρχής. Έπρεπε, δηλαδή, να ψηφιοποιήσουμε τις περιοχές ενδιαφέροντος και να τις εισάγουμε με τη χρήση των ανάλογων διαδικασιών και τη χρήση συντεταγμένων και της σωστής κλίμακας. Θα είχαμε, έτσι, δημιουργήσει τα πολύγωνα τα οποία θα αντιστοιχούσαν στις περιοχές μελέτης και τα οποία θα ήταν έτοιμα, αν όλα είχαν γίνει σωστά, να δεχθούν τις περιγραφικές πληροφορίες.

Η εξαιρετικά χρονοβόρα αυτή διαδικασία απεφεύχθη, αφού οι χωρικές αυτές πληροφορίες (shapefiles) είχαν ήδη δημιουργηθεί και διατέθηκαν για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης από το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού το οποίο τα είχε στη διάθεσή του ως σχεδιαστής της ενότητας του Web-Gis του προγράμματος ESPON.

Έχοντας στη διάθεση μας τα χωρικά και περιγραφικά δεδομένα το επόμενο στάδιο επεξεργασίας αφορούσε στο συνδυασμό τους μέσω της εφαρμογής του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών που επελέγη για την ανάλυση.

3.3.1 Διαδικασίες Επεξεργασίας των Πληροφοριών μέσω ArcView

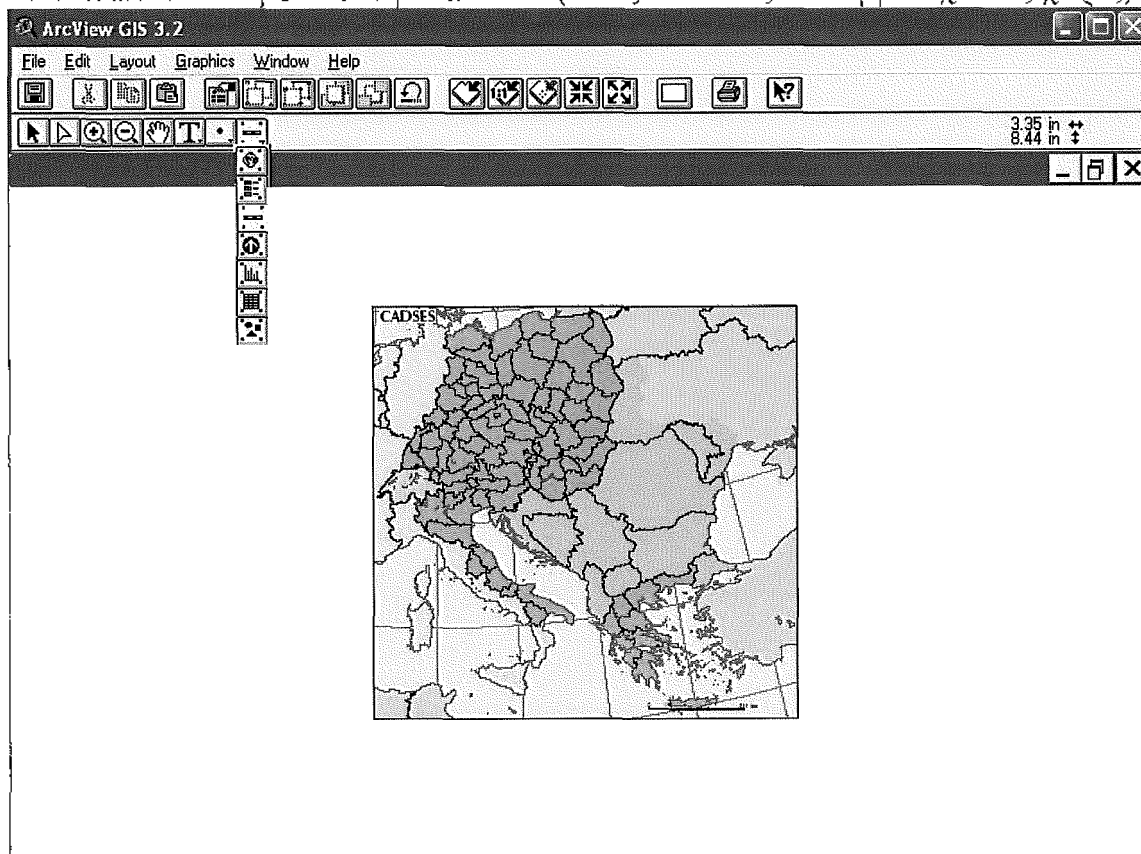
Οι χάρτες που δημιουργήσαμε περιέχουν ανάλυση σε επίπεδο χώρας και σε επίπεδο προγράμματος. Η ανάλυση σε επίπεδο χωρών είναι κάτι το δεδομένο σε συγκεκριμένα πλαίσια(INTERREG IIB CADSES).

Αντίθετα όμως με τις χώρες, όταν θέλουμε να προχωρήσουμε σε επεξεργασία των δεδομένων μας σε επίπεδο προγράμματος, θα πρέπει να δοκιμάσουμε πιο σύνθετες διαδικασίες ενοποίησης και ομαδοποίησης των περιοχών ανάλογα με το πρόγραμμα που συμμετέχουν, σε νέα πολύγωνα, τα οποία θα είναι τα πολύγωνα των προγραμμάτων. Αυτό θα μας επιτρέψει την προβολή, επεξεργασία και σύγκριση των στοιχείων σε επίπεδο προγράμματος.

Η σύνθετη αυτή διαδικασία στο ARCVIEW 3.2 γίνεται μέσω της εντολής DISSOLVE από την επέκταση GEOPROCESSING WIZARD.

Για τη σύγκριση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων ως κύριο μέσο έχει χρησιμοποιηθεί η διαβάθμιση χρώματος (GRADUATED COLOUR) και η χρήση διαγραμμάτων (CHARTS) ανάλογα με την ένταση των υπό μελέτη φαινομένων ή ακόμα και ο συνδυασμός των δύο στον ίδιο χάρτη. Έτσι, έχουμε τη δυνατότητα να προβάλλουμε ταυτόχρονα την παράλληλη εξέλιξη δύο μεταβλητών στον ίδιο χάρτη, των οποίων η ένταση θα παρουσιάζεται αφενός με τη χρήση διαγράμματος και αφετέρου με τη χρήση διαβάθμισης χρώματος. Μια τέτοια διαμόρφωση φαίνεται πιο κάτω κατά την διαδικασία ανάλυσης της περιοχής CADSES. Στον χάρτη αυτό φαίνεται η αρχή της διαδικασίας και απλά έχει διαμορφωθεί χρωματικά η περιοχή του προγράμματος σε σχέση με τις χώρες που συμμετέχουν με κριτήριο το αν αποτελούν ή όχι μέλος της ΕΕ.

Εικόνα 1. Ανάλυση CADSES μέσω Γ.Σ.Π.(εντός και εκτός ΕΕ συμμετέχουσες χώρες)

Με το βαθύ πράσινο απεικονίζονται οι περιοχές εντός ΕΕ, ενώ με το πιο ανοιχτό, οι περιοχές εκτός ΕΕ.

Παρακάτω, στο επόμενο κεφάλαιο, θα δούμε τους παραγόμενους χάρτες μετά την εισαγωγή των στοιχείων του προγράμματος CADSES, θα γίνουν ενδεικτικά σχόλια για τον καθένα και τέλος, θα παρατεθούν διαγράμματα για καλύτερη κατανόηση της περιοχής εφαρμογής.

Κεφάλαιο 4

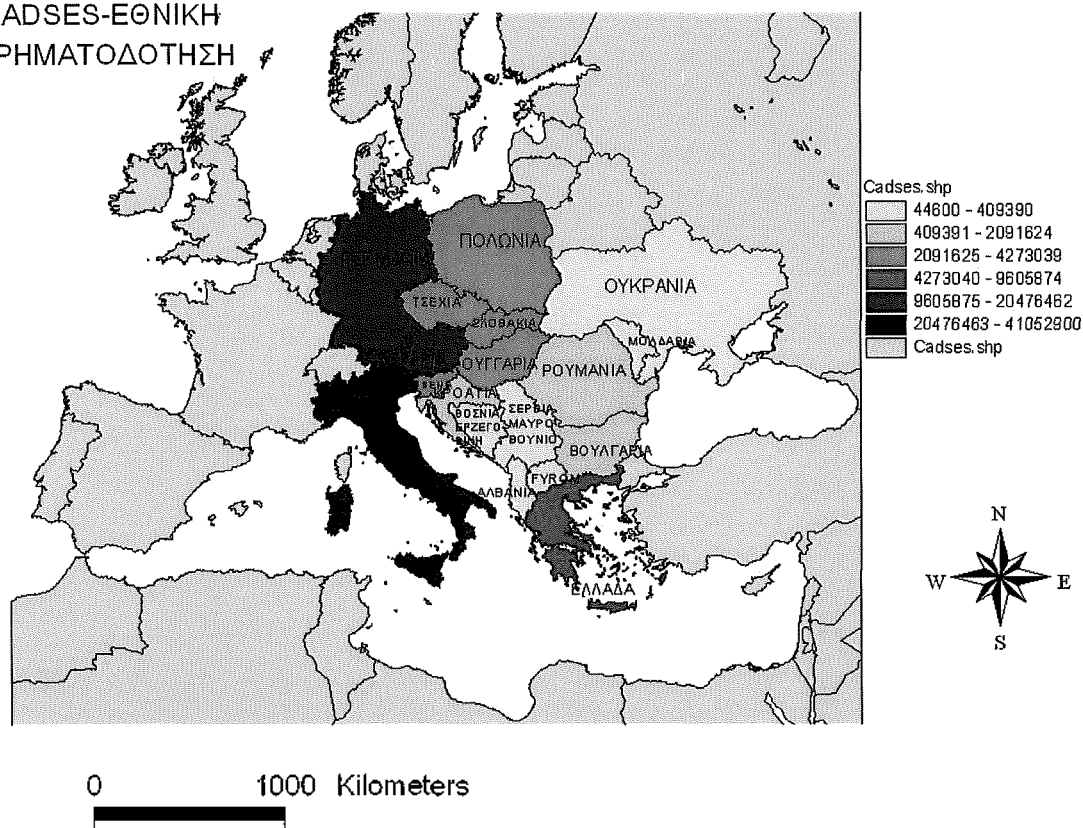
4.1 Παραγόμενα αποτελέσματα της επεξεργασίας μέσω GIS

Τα δεδομένα που είχαμε στη διάθεση μας, ομολογουμένως, δεν επαρκούν για την εξαγωγή δεδομένων ικανών για να αξιολογήσουμε επί συνόλου το πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας CADSES, είτε αυτά οφείλονται στην πρόσφατη εφαρμογή των προγραμμάτων του, είτε στην έλλειψη σημαντικών στοιχείων. Βασικό μας μέλημα ήταν, ούτως ή άλλως, εξ' αρχής η δημιουργία μιας διαδικτυακής εφαρμογής την οποία θα μπορούσαμε να εμπλουτίσουμε με όσο το δυνατόν περισσότερα δεδομένα για την καλύτερη παρουσία του προγράμματος και των υπο-προγραμμάτων του.

Σε αυτό το σημείο λοιπόν, μπορούμε να δούμε τις εξαγωγές που μας έδωσε η εφαρμογή ArcView που θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε το πρόγραμμα καλύτερα.

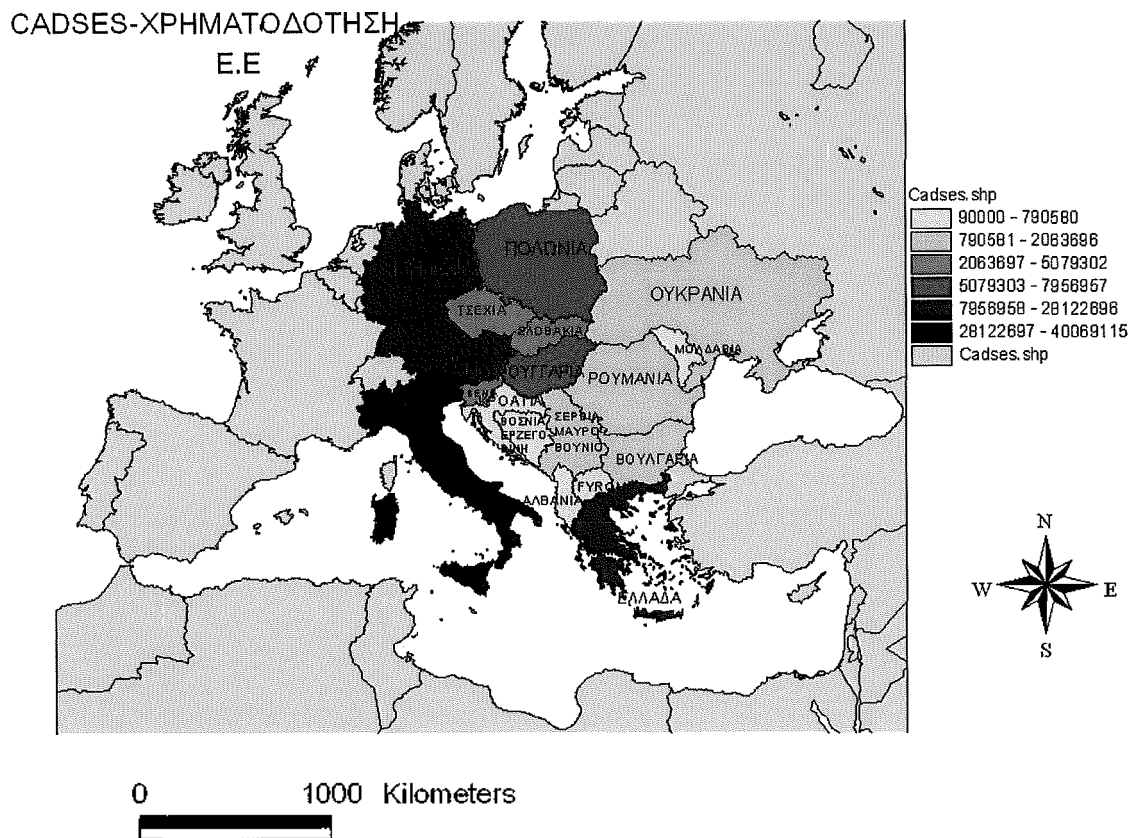
Σε ότι αφορά λοιπόν το GIS κομμάτι, τα αποτελέσματα που μπορέσαμε να εξαγάγουμε είναι ως εξής:

CADSES-ΕΘΝΙΚΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

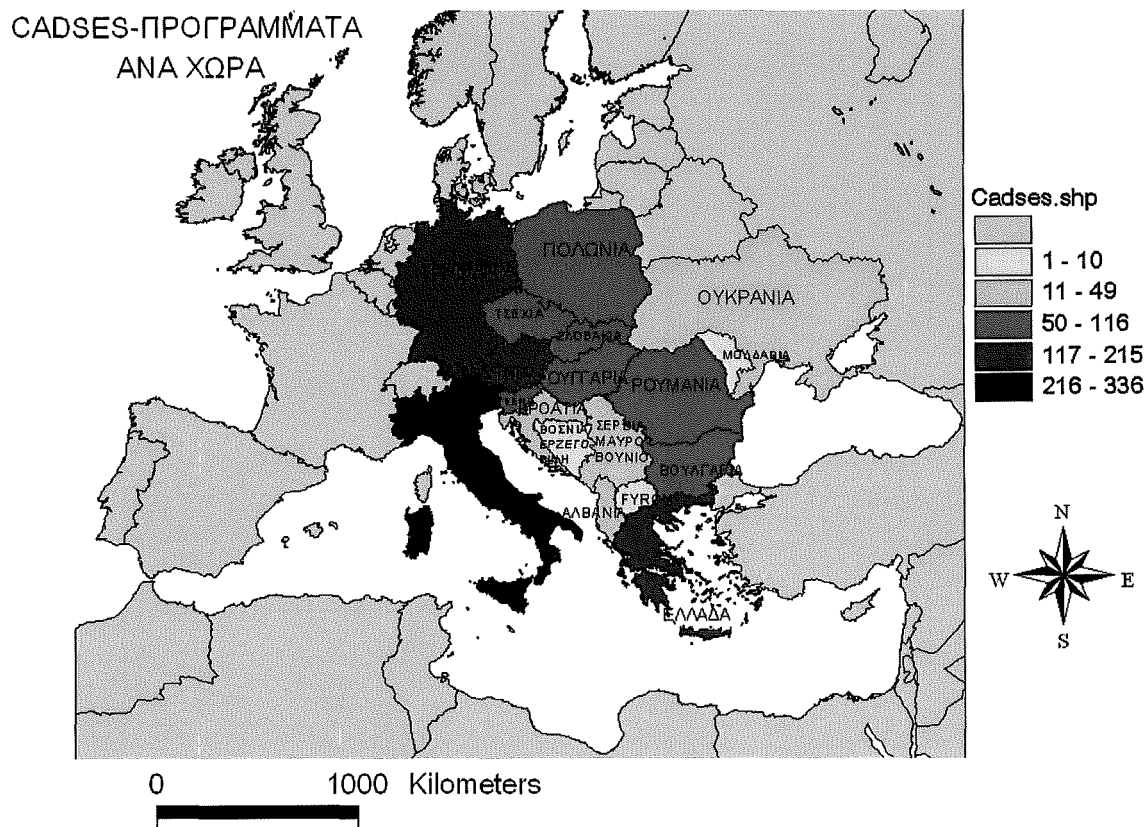
Εικόνα 2, Συμμετοχή Εθνικής Χρηματοδότησης ανά χώρα

Στον παραπάνω χάρτη, φαίνεται μέσω της διαβάθμισης χρώματος, το σύνολο της συμμετοχής της Εθνικής Χρηματοδότησης ανά χώρα. Φαίνεται π.χ. η Ιταλία να ανήκει στην ομάδα με την μεγαλύτερη συμμετοχή, ενώ η Αλβανία στην ομάδα με την μικρότερη.

Εικόνα 3, Συμμετοχή Κοινοτικής Χρηματοδότησης ανά χώρα

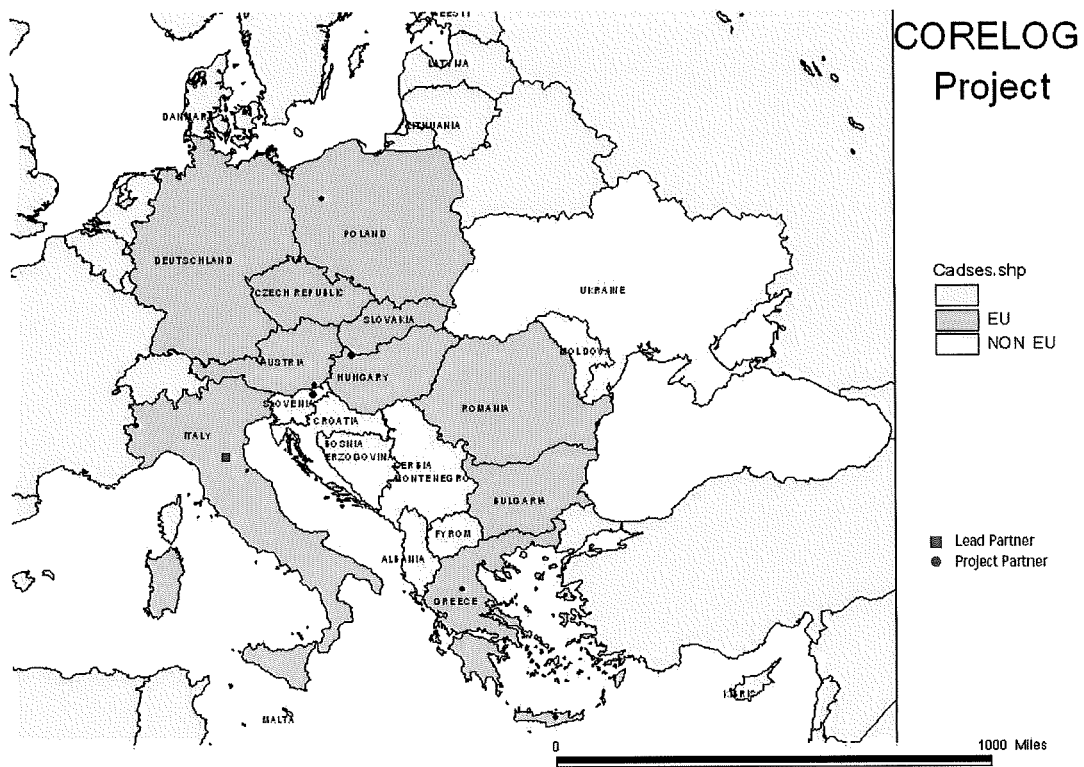
Αντίστοιχα εδώ, με τις ίδιες ακριβώς παρατηρήσεις, βλέπουμε την συμμετοχή της κοινοτικής χρηματοδότησης ανά χώρα.

Εικόνα 4, Προγράμματα ανά χώρα

Ο παραπάνω χάρτης μας δείχνει τον αριθμό προγραμμάτων που ενεργοποιήθηκε σε κάθε χώρα. Βλέπουμε την διαβάθμιση χρώματος και το τι ακριβώς σημαίνει το κάθε χρώμα σε ότι αφορά τις ομάδες διαβάθμισης. Σε αυτό το σημείο θα παρουσιάσουμε ενδεικτικά την επεξεργασία που έγινε σε 4 από τα 135 υποπρογράμματα ώστε να δούμε εικονικά το αποτέλεσμα που έδωσε η εφαρμογή ArcView. Τα αποτελέσματα για τα υπόλοιπα προγράμματα περιέχονται στο CD το οποίο περιλαμβάνει τον ιστοχώρο που δημιουργήσαμε για το CADSES και που συμπληρώνει αυτή την εργασία. Τα παραδείγματα που δίνονται εδώ αφορούν τα προγράμματα:

- Corelog,
- RairDev,
- Shining Mountains,
- Parks & Economy και
- D4D

Εικόνα 5, CORELOG

Εικόνα 6, RairDev

Εικόνα 7, Shining Mountains

Εικόνα 8, Parks & Economy

Εικόνα 9, D4D

Σε όλους τους προηγούμενους χάρτες προγραμμάτων, φαίνονται όλες οι συνεργαζόμενες περιοχές του εκάστοτε προγράμματος καθώς επίσης και η περιοχή που είναι υπεύθυνη για την όλη οργάνωση (Lead Partner) με κόκκινο χρώμα.

Στον ιστοχώρο που δημιουργήσαμε και που συνοδεύει την παρούσα εργασία, μπορούμε να δούμε όλα τα προγράμματα αναλυτικά, τα αποτελέσματα του καθενός καθώς και τις προβλεπόμενες εκβάσεις τους. Επίσης, περιέχονται διαγράμματα της ΕΕ που αφορούν το πρόγραμμα οι οποίοι μας δίνουν σημαντικά συμπεράσματα και πληροφορίες για το CADSES.

Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζεται συνοπτικά η διαδικασία και οι εφαρμογές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του ιστοχώρου.

Κεφάλαιο 5

5.1 Σχεδιασμός Ιστοσελίδας για το InterregIII B

Cadses

5.1.1 Περιγραφή

Βασικό μέλημα της παρούσας διπλωματικής εργασίας ήταν εξ' αρχής η δημιουργία μιας διαδικτυακής εφαρμογής, η οποία θα δίνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που θα ήθελε να βρει κάποιος για το πρόγραμμα INTERREGIII B CADSES. Από την στιγμή μάλιστα που η εργασία αυτή ασχολήθηκε και με τη χωρική ανάλυση του προγράμματος μέσω ΓΣΠ, κάνει το όλο εγχείρημα ακόμα πιο ενδιαφέρον και πρωτότυπο, μιας και μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί κάτι ανάλογο, είτε σε επίσημο ιστοχώρο της ΕΕ, είτε σαν ακαδημαϊκή εργασία. Το γεγονός αυτό κάνει βέβαια το εγχείρημά μας ακόμα πιο ενδιαφέρον μιας και δεν υπάρχει εμπειρία στην διαδικτυακή παρουσίαση ενός ανάλογου προγράμματος με τέτοιο τρόπο και αποτελεί πρόκληση η σωστή κατανομή των αναρίθμητων πληροφοριών και χαρτών των προγραμμάτων.

5.1.2 Χρησιμοποιηθείσες Εφαρμογές και Διαδικασία

Η επιλογή του software που χρησιμοποιήθηκε, είχε να κάνει αποκλειστικά με το αποτέλεσμα που θέλαμε να επιτύχουμε και το οποίο ήταν από την αρχή η πλήρης προβολή και παρουσίαση του σκεπτικού και των έως σήμερα αποτελεσμάτων του κάθε υποπρογράμματος. Για να απεικονιστεί όμως κάτι τέτοιο σε μαζική κλίμακα, μιλώντας δηλαδή και για τα 135 υποπρογράμματα που εγκρίθηκαν από την ΕΕ, χρειάστηκε συλλογή και επεξεργασία πολλαπλών δεδομένων.

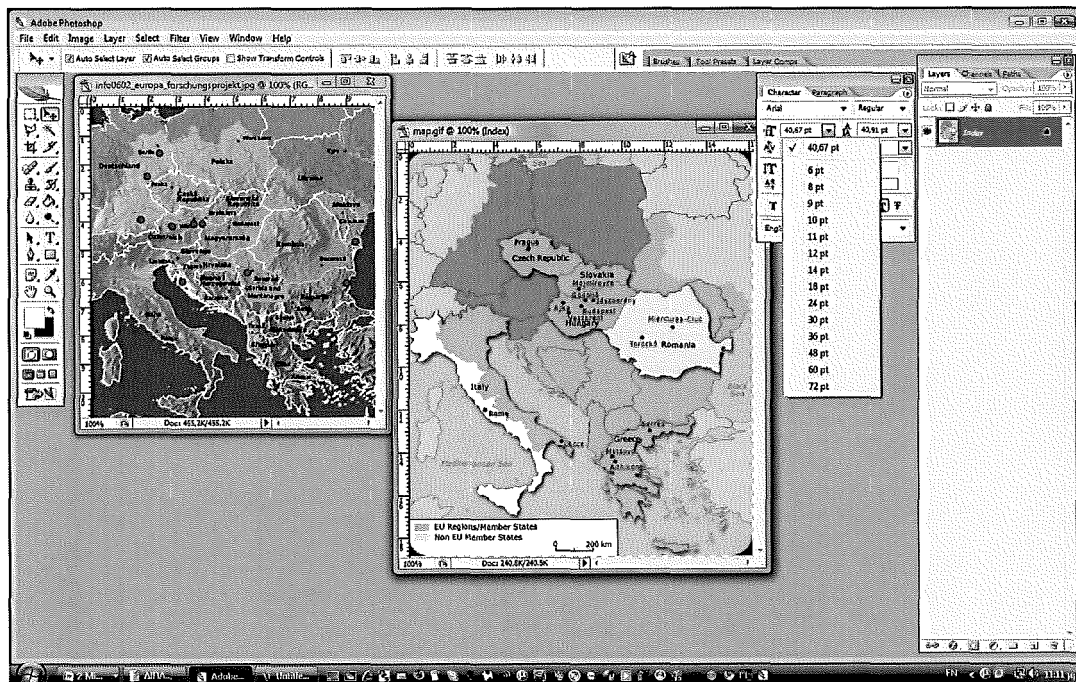
Αρχικά, έγινε η συλλογή των έτοιμων διαθέσιμων οικονομικών στοιχείων και χαρτών κάθε προγράμματος. Η διαδικασία αυτή έγινε είτε μέσω Internet με αναζήτηση στους επίσημους ιστοχώρους των υπο-προγραμμάτων είτε μέσω καταχωρήσεων σε EXCEL των στοιχείων από επίσημα booklets και project books που μας παραχώρησε το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρωπίνου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου μέσω του επιβλέπων καθηγητή, Κου Καλύβα. (στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν και για την ΓΣΠ ανάλυση)

Τα προγράμματα που χρησιμοποιήθηκαν στην πορεία της εργασίας για την κατασκευή της ιστοσελίδας αφορούν το καθένα συγκεκριμένο μέρος της.

Αρχικά λοιπόν, έχοντας τα εικονικά και αριθμητικά δεδομένα μας συσσωρευμένα και ταξινομημένα, μαζί με τα συμπερασματικά στοιχεία της ανάλυσης ΓΣΠ, χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή **ADOBE PHOTOSHOP CS2**:

- Για την ρύθμιση της ευκρίνειας των εικόνων και χαρτών
- Για την δημιουργία των templates¹⁹⁰
- Για την μετατροπή των εικονικών δεδομένων σε μορφή .jpg¹⁹¹ ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά από την εφαρμογή και να μειωθεί ο χώρος που καταλαμβάνει η ιστοσελίδα, χωρίς να έχουμε απώλεια ποιότητας.
- Για την απόλυτη ευθυγράμμιση και ταξινόμηση των στοιχείων κειμένου, εικόνων και χαρτών πάνω στην ιστοσελίδα.

Στην εικόνα που ακολουθεί μπορούμε να δούμε το περιβάλλον εργασίας του PHOTOSHOP CS2 κατά την διάρκεια της επεξεργασίας που πραγματοποιήθηκε.

Με το τέλος της επεξεργασίας μέσω PHOTOSHOP CS2, το αποτέλεσμα που είχαμε στα χέρια μας ήταν 200 εικόνες περίπου με την μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση που θα μπορούσαμε να αποκομίσουμε από το υλικό που είχαμε στα χέρια μας.

¹⁹⁰ Κεφαλίδες και υποσέλιδα που αποτελούν την βάση αναφοράς για κάθε ιστοχώρο.

¹⁹¹ Πρότυπο συμπίεσης και κωδικοποίησης μεμονωμένων εικόνων σε εφαρμογές πολυμέσων. Τα αρχεία εικόνων με μορφή JPEG έχουν ταχύτητα συμπίεσης έως 20:1 και έτσι, (λόγω της ποιότητάς τους σε σχέση με τον μικρό όγκο τους), χρησιμοποιούνται σε Web σελίδες.

(πηγή: [http://www.pointer.gr/knowledgebase/JPEG%20Image%20\(Joint%20Photographic%20Expert%20Group\)](http://www.pointer.gr/knowledgebase/JPEG%20Image%20(Joint%20Photographic%20Expert%20Group)))

Το επόμενο βήμα ήταν ο καθορισμός των «ενώσεων» μεταξύ των μεμονωμένων ιστοσελίδων και η μετατροπή τους σε μορφή αρχείων τέτοιων που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την εφαρμογή **ADOBE DREAMWEAVER CS3**.

Το πρόγραμμα αυτό χρησιμοποιείται ευρέως για την κατασκευή ερασιτεχνικών, και όχι μόνο, ιστοχώρων, και αποτελεί μια από τις πιο εύχρηστες εφαρμογές για εργασίες τέτοιου είδους και χρησιμοποιεί αποκλειστικά αρχεία .html¹⁹² τύπου. Η μετατροπή, λοιπόν, των αρχείων από .jpg σε .html, προκειμένου να είναι επεξεργάσιμα με το **ADOBE DREAMWEAVER CS3**, έγινε με την εφαρμογή **MICROMEDIA FIREWORKS 8**.

Τα αρχεία εισήχθησαν στην εφαρμογή και επιλέχτηκε η εξαγωγή τους στην επιθυμητή μορφή για την συνέχεια.

Το τελευταίο κομμάτι του σχεδιασμού, περιέλαβε την εισαγωγή των **hyperlinks** μεταξύ των ιστοσελίδων. Δόθηκαν δηλαδή εντολές ώστε να μπορούμε να περιηγηθούμε μέσα σε όλο την ιστοχώρο με τον τρόπο και στη σελίδα που εμείς θέλουμε κάθε φορά. Δημιουργήθηκαν και συμπληρωματικά **links**¹⁹³ για την άμεση μεταφορά μας στην αρχική ή σε άλλη βασική σελίδα.

Η διαδικασία αυτή είναι αρκετά πολύπλοκη και χρονοβόρα. Έτσι, ένα πρόγραμμα σαν το **CADSES**, με τα αναρίθμητα υπό-προγράμματα και στοιχεία που αυτά με την σειρά τους περιέχουν, δεν είναι δυνατόν να παρουσιαστεί παρά μόνο με την μέθοδο δένδρoειδούς εφαρμογής. Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν ή δημιουργήθηκαν, ενώθηκαν σε ομάδες σελίδων με ξεχωριστό κωδικό όνομα και «ενώθηκαν»¹⁹⁴ μεταξύ τους με την εφαρμογή **ADOBE DREAMWEAVER CS3** και τελικά παρήχθη το αποτέλεσμα που εμπεριέχεται στο CD που συνοδεύει αυτή την εργασία.

¹⁹² Τα αρχικά **HTML** προέρχονται από τις λέξεις **HyperText Markup Language**. Είναι μια περιγραφική γλώσσα (markup language), δηλαδή ένας ειδικός τρόπος γραφής κειμένου. Αποτελεί υποσύνολο της γλώσσας **SGML** (Standard Generalized Markup Language) που επινοήθηκε από την **IBM** προκειμένου να λυθεί το πρόβλημα της μη τυποποιημένης εμφάνισης κειμένων στα διάφορα υπολογιστικά συστήματα. Ο browser αναγνωρίζει αυτόν τον τρόπο γραφής και εκτελεί τις εντολές που περιέχονται σε αυτόν. Αξίζει να σημειωθεί ότι η **html** είναι η πρώτη και πιο διαδεδομένη γλώσσα περιγραφής της δομής μιας ιστοσελίδας. Η **html** χρησιμοποιεί τις ειδικές ετικέτες (τα tags) να δώσει τις απαραίτητες οδηγίες στον browser. Τα tags είναι εντολές που συνήθως ορίζουν την αρχή ή το τέλος μιας λειτουργίας. Τα tags βρίσκονται πάντα μεταξύ των συμβόλων < και >. Π.χ. <BODY> Οι οδηγίες είναι case insensitive, δεν επηρεάζονται από το αν έχουν γραφτεί με πεζά (μικρά) ή κεφαλαία. Ένα αρχείο **HTML** πρέπει να έχει κατάληξη **htm** ή **html**. (πηγή: <http://el.wikipedia.org/wiki/HTML>)

¹⁹³ Ενώσεις μεταξύ ιστοσελίδων

¹⁹⁴ hyperlinked

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ήδη από το ξεκίνημα της η παρούσα εργασία προσπάθησε να συλλέξει τα περισσότερα δυνατά στοιχεία για ένα πρόγραμμα σαν το Interreg IIB CADSES, ώστε να μπορέσει τελικά να το παρουσιάσει, μεταφρασμένο και επί συνόλου αναπτυγμένο, μέσω μιας αυτοσχέδιας διαδικτυακής εφαρμογής η οποία θα είναι φιλική προς τον χρήστη που θα θέλει να βρει σημαντικά στοιχεία για το πρόγραμμα. Επίσης, θέλησε να αναδείξει τη σπουδαιότητα των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών ως αξιόλογου και δυναμικού μεθοδολογικού εργαλείου με πολλαπλές εφαρμογές αλλά και προεκτάσεις στον τομέα της λήψης αποφάσεων. Ειδικά, μεγάλη προσπάθεια καταβλήθηκε στην ολιστική προσέγγιση του υπό μελέτη ζητήματος με κύρια προοπτική την ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων με τη χρήση Γ.Σ.Π.

Η διαδικασία όμως προς αυτό το τελικό σημείο δε ήταν εύκολη, καθώς ποικίλες δυσκολίες ανέκυψαν, κυρίως ως προς τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων δεδομένων αλλά και την καταλληλότητα τους για την ανάλογη γεωγραφική επεξεργασία.

Προς αυτή την κατεύθυνση προκύπτει, δηλαδή, το συμπέρασμα ότι Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών για να μπορέσουν να αποβούν χρήσιμα στην εξέταση κάποιου ζητήματος πρέπει το τελευταίο να έχει τέτοια διάρθρωση που να καθίσταται η χωρική του προβολή εφικτή.

Ειδικά για την περιοχή ανάλυσης και το συγκεκριμένο πρόγραμμα, τα συμπερασματικά στοιχεία ήταν πολλές φορές μηδαμινά έως και ανύπαρκτα, γεγονός που όπως αναφέραμε και παραπάνω, οφείλεται στην πρόσφατη εφαρμογή πολλών υποπρογραμμάτων, μέχρι και έως πριν μερικούς μήνες.

Σημαντικό, επίσης, θέμα στο ίδιο πλαίσιο είναι σαφέστατα και ο ανθρώπινος παράγοντας. Για τη σωστή αξιολόγηση και χρήση των δεδομένων και την ανάλογη επεξεργασία τους απαιτείται άριστη τεχνική κατάρτιση και γνώση του υπό χρήση λογισμικού αλλά και άφθονη δημιουργικότητα ως προς την επιλογή, αποτελεσματική και εύστοχη διαχείριση και οργάνωση της βάσης του διαθέσιμου υλικού.

Υπό τις παραπάνω συνθήκες ένα Γ.Σ.Π. μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά τόσο για τον ερευνητή όσο και για τον εκάστοτε αναγνώστη και υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων. Η αναγωγή των περιγραφικών δεδομένων σε χωρικές πληροφορίες διευκολύνουν την ταχύτερη και πιο ολοκληρωμένη εξαγωγή συμπερασμάτων και ωθούν την κλασική στατιστική ανάλυση σε ένα επόμενο στάδιο, είτε ως βοηθητικό είτε ως κύριο μέσο ανάλυσης.

Αυτός ήταν και ο βασικός στόχος κατά την επιλογή της Πρωτοβουλίας INTERREG IIB CadSES. Βάσει της επεξεργασίας που έχει προηγηθεί και της παράλληλης χρήσης του

επιλεγμένου Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών γίνεται σαφές ότι σε μεγάλο βαθμό η εξαγωγή αποτελεσμάτων ενισχύθηκε και εντάθηκε με τη χρήση και της ανάλυσης των δεδομένων σε επίπεδο χωρικής πληροφορίας.

Αυτό που μπορεί να ειπωθεί για το INTERREG IIIB CadSES είναι ότι ως εργαλείο της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής έδρασε, τηρουμένων των αναλογιών, αποτελεσματικά σε αρκετές από τις περιοχές στις οποίες εφαρμόστηκε.

Η ίδια, όμως, η ειδική φύση του ως μέτρο παρέμβασης δεν μπορεί να εκτιμηθεί με τα ίδια κριτήρια των υπόλοιπων κοινοτικών παρεμβάσεων. Μπορεί όμως με βεβαιότητα να αξιολογηθεί ο σημαντικός ρόλος του ως μέσο εδραίωσης και συνέχισης της νοοτροπίας της διακρατικής διασυνοριακής συνεργασίας, της ενίσχυσης της ιδέας της Ευρώπης χωρίς σύνορα και διασυνοριακούς φραγμούς, καθώς επίσης και της γενικότερης ενδυνάμωσης των αρχών της περιφερειακής πολιτικής. Ακόμα, το INTERREG III, μέρος του οποίου είναι το πρόγραμμα που εξετάσαμε, αποτελεί διάδοχο σημαντικότερων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών (INTERREG I, II) τα οποία έδειξαν το δρόμο προς την διασυνοριακή και διακρατική ολοκλήρωση και συνεργασία σε θέματα που πάντοτε αποτελούσαν σημαντικό μέρος της ευρωπαϊκής «καθημερινότητας» αλλά ήταν δύσκολο να προσεγγιστούν.

Επιπλέον, με την ανάλογη επεξεργασία και την υποστήριξη από το χρησιμοποιούμενο Γ.Σ.Π. μπόρεσε να προβληθεί χωρικά η περιοχή που αφορά το κάθε πρόγραμμα και μέσω των στόχων που το καθένα έθεσε να δούμε σαν παρατηρητές τα πιθανά αποτελέσματα και τις βελτιώσεις που αυτό θα επιφέρει μέσω της χρηματοδότησης και των εφοδίων κάθε περιοχής. Αυτό πάντως που σίγουρα αποτελεί την «προστιθέμενη αξία» των παρεμβάσεων και δεν μπορεί να εκτιμηθεί ποσοτικά και να επεξεργαστεί χωρικά, είναι η απόκτηση κουλτούρας συνεργασίας καθώς και ενός θετικού προηγούμενου που προετοίμασε το έδαφος, δημιούργησε την απαραίτητη τεχνογνωσία και το εμπειρικό υπόβαθρο που λειτούργησαν ως βάση και έδειξαν το δρόμο για τη συνέχιση και βελτίωση του πλαισίου την επόμενη περίοδο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αναστασίου, Φώτιος, Ευρωπαϊκά προγράμματα και κοινοτικές πρωτοβουλίες για θέματα ανάπτυξης : η περίπτωση της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, Αθήνα , 2003 (Διπλωματική Εργασία Τμημ. Οικον. κ. Περιφερειακής Ανάπτυξης)
2. Ανδρικοπούλου, Ελένη Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση : η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής από τη συνθήκη της Ρώμης έως το Maastricht, Θεμέλιο, Αθήνα, 1995
3. Αραβαντινός.Α., Πολεοδομικός Σχεδιασμός για μια βιώσιμη ανάπτυξη του Αστικού Χώρου, Αθήνα, 1997
4. Aronoff, S. Geographic Information Systems: A Management Perspective. Ottawa, ON, Canada: WDL Publications, 1989
5. Burrough, P.A., Principles of Geographical Information Systems for land Resources Assessment, Clarendon, Oxford, 1986
6. Carter. J. Fundamentals of Geographic Information Systems: A Compendium, chapter On Defining the Geographic Information System, American Society for Photogrammetry and Remote Sensing, 1989
7. Cowen, D..GIS versus CAD versus DBMS: what are the differences? Photogrammetric Engineering and Remote Sensing, 1988
8. Γιαννόπουλος, Αθανάσιος, Τα Σ.Γ.Π ως εργαλείο ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Διπλωματική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.)
9. Γιώτη-Παπαδάκη, Όλγα, Φίλιας, Σπ., Περιφερειακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα, 2002
10. Garson, David, Biggs, Robert. S. Analytic mapping and geographic databases / Newbury Park, Calif. (Sage University papers), 1992
11. -Goodchild M. F., Kemp K. K. (ed.), Technical issues in GIS, NCGIA Core Curriculum, Univ. of California, Santa Barbara, 1990
12. Devine, H.A., and Field, R.C. The Gist of GIS. Journal of Forestry, 1986

13. -Διακίδης, Δημ., Η περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, Διδακτ. Διατριβή, Θεσ/νίκη, 1983
14. Δρακοπούλου, Αθανασία Η περιφερειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης : η ελληνική περιφερειακή πολιτική και οι επιπτώσεις των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης στην ελληνική οικονομία και στην περιφερειακή ανάπτυξη, Αθήνα , 1999 (Διπλωματική Εργασία Τμημ. Οικον. κ. Περιφερειακής Ανάπτυξης)
15. Dueker, K.J, Land Resource Information Systems. A review of fifteen years experience. Geoprocessing, 1979
16. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, www.uehr.panteion.gr
17. Johnston, Carol, Συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών στην οικολογία, Εκδ. ΙΟΝ, 2005
18. -Καλύβας, Διον., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Σημειώσεις Παραδόσεων, ΑΘΗΝΑ, 2003
19. -Καραγάνης, Αναστάσιος, Πολυμεταβλητά Υποδείγματα Ανάλυσης Περιφερειακής Οικονομικής Πολιτικής, Αθήνα, 1999 (Διδακτορική Διατριβή)
20. Καστανή, Κ Σκαραμαγκά Β., Η Περιφερειακή Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Από την Ε.Ο.Κ. στην Ε.Ε., εκδ. Κέντρου Έρευνας Περιφερειακής Ανάπτυξης Ιερώνυμος Πίντος, 1997
21. Κάτσιος, Ιωάννης Α., Αξιοποίηση συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών στη χωρική ανάπτυξη : δημιουργία χαρτογραφικού συστήματος χωρικών πληροφοριών και δευτεών
22. -ΚΕΠΕ, Μελετητική Ομάδα, Μελέτη Αξιολόγησης των ΠΕΠ του ΚΠΣ 1994-1999, Αθήνα, 1997
23. -Κοκκώνη, Γεωργ. Δ, Εκτίμηση ζωνών αντικειμενικής αξίας ακινήτων με τη χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, Αθήνα , 2006
24. -Κορρέ, Μ., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών. Ενδεικτικές Εφαρμογές, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αθήνα 1999

25. Koshkariou, A.V., Tikunov, V.S., and Trofimov A.M. ,The Current State and the Main Trends in the Development of Geographical Information Systems in the USSR. International Journal of Geographical Information Systems, 1989
26. -Κουζής, Δημήτριος Ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και απεικόνισή τους με τη βοήθεια γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, Αθήνα , 1998
27. -Κουτσόπουλος Κ., Βασιλοπούλου Α., Ευελπίδου Ν., Εκδ. Παπασωτηρίου, Αθήνα, 2006
28. -Κουτσόπουλος, Κ., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και ανάλυση χώρου, Εκδ. Παπασωτηρίου,, Αθήνα, 2002
29. Μανιάτης, Γιάννης , Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών γης – κτηματολογίου, Θεσσαλονίκη, 1993
30. ΜΗΛΙΑΡΕΣΗΣ, Γεωργ. , ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ARCGIS, Εκδ. ΙΩΝ, 2006
31. Morehouse B.; The ARC/INFO Geographic Information System; Computers and Geosciences; vol. 18, 1992.
32. -Μούσης, Ν., Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο - Οικονομία - Πολιτική, εκδ. Παπαζήση, 1997
33. Οδηγός Κοινοτικών Προγραμμάτων 1996 - 2000 (1996)
34. -ΟΚΕ, Γνώμες, «Επιχειρησιακά Προγράμματα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III 2000-2006», 2003
35. -Παπαδασκαλόπουλος Α., Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης, Παπαζήσης, Αθήνα, 1995
36. Παπαδασκαλόπουλος Α., Χριστοφάκης Μ.: Περιφερειακός Προγραμματισμός, εκδ. Παπαζήση, 2002
37. Parker, H.D., The Unique Qualities of a Geographic Information-System - A Commentary, Photogrammetric Engineering and Remote Sensing, Vol. 54, 1988
38. -Πλασκοβίτης, Αλ., Μεθοδολογία αξιολόγησης περιφερειακών προγραμμάτων, Αθήνα, 2004
39. -Στεφαννάκης, Εμμ., Ανάπτυξη Ευφυών Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, Αθήνα 1997 (Διδακτορική Διατριβή)

40. Στεφανάκης, Εμμανουήλ, Βάσεις γεωγραφικών δεδομένων και συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών, Εκδ. Παπασωτηρίου, 2003
41. -Συλλαίος, Νικ. Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση και στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Αθήνα, 2000
42. -Τσάτσαρης, Α., Ειδικά Κεφάλαια στις Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, Σημειώσεις για το μάθημα «Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών» τμήματος Τοπογραφίας ΤΕΙ Αθήνας, 2003
43. Vanhove, Nor., Klaasen, Leo., Η περιφερειακή πολιτική της ΕΟΚ και των χωρών μελών της, Εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 1984
44. -Χαλκιάς, Χριστ., Ανάπτυξη Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών για την περιοχή της Λακωνίας με χρήση στοιχείων τηλενίχνευσης, Αθήνα, 1996 (Διδακτορική Διατριβή)
45. -Χατζηχρήστος, Θωμ., Προσδιορισμός οικοπεριφερειών με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και υπολογιστικής νοημοσύνης, Αθήνα, 1999, (Διδακτορική Διατριβή)
46. Χριστοφάκης Μ., Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική, εκδ. Παπαζήση, 2001

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

WWW.INTERREG.GR

WWW.EUREGIO.ORG

EC.EUROPA.EU

EC.EUROSTAT.EU/EUROSTAT

WWW.ESPON.EU

EUROPA.EU

WWW.CADSES.NET

EC.EUROPA.EU//REGIONAL_POLICY//INTERREG3

EC.EUROPA.EU//INSTITUTIONS/FINANCIAL/EIB

WWW.HELLASGI.GR

WWW.ESRI.COM

WWW.EKT.GR

WWW.OKE.GR

www.uehr.panteion.gr

